CODUL
BURSEI DE VALORI BUCUREŞTI S.A.

OPERATOR DE PIAŢA

EDITIE ACTUALIZATA

31 MAI 2010

Codul BVB, cu modificarile ulterioare, aprobate de catre Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare prin:

- **Decizia nr. 2602/14 septembrie 2006 privind Cartea I-Piata reglementata la vedere;**
- **Decizia nr. 3390/13 noiembrie 2006 privind modificari la Titlul III din Cartea I –Piata reglementata la vedere;**
- **Decizia nr. 720/17 mai 2007 privind modificari la Titlul III din Cartea I - Piata reglementata la vedere;**
- **Decizia nr. 926/14 iunie 2007 privind Cartea II – Piata reglementata la termen;**
- **Decizia nr. 1171/12 iulie 2007 privind modificari la Titlul I, V si VI din Cartea I – Piata reglementata la vedere.**
- **Decizia nr. 1219/17 iulie 2007 privind modificari la Capitolul XIII, Titlul III din Cartea I – Piata reglementata la vedere.**
- **Decizia nr. 2098/31.10.2007 privind modificari la Titlul preliminar, Titlul II – Capitolul II, Titlul III – Capitolul IV si Capitolul IX din Cartea I - Piata reglementata la vedere**
- **Decizia nr. 2606/17.12.2007 privind modificari la Titlul II si Titlul III - Cartea I - Piata reglementata la vedere**
- **Decizia nr. 168/31.01.2008 privind modificari la Prevederi Generale, Titlul Preliminar, Titlul I, Titlul III – Cartea I – Piata reglementata la vedere**
- **Decizia nr. 496/12.03.2008 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul Preliminar, Titlul II, Titlul VI si Titlul VIII**
- **Decizia nr. 505/13.03.2008 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar si Titlul III**
- **Decizia nr. 1508/23.07.2008 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, II, III si Anexa 9 (modificari vizand prevederi legate de titlurile de stat)**
- **Decizia nr. 2129/04.11.2008 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul I, II, III**
- **Decizia nr. 605/13.04.2009 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III**
- **Decizia nr. 1013/24.06.2009 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul II, V, VII si VIII**
- **Decizia nr. 1259/13.08.2009 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul I, II, III, Anexa 7.**
- **Decizia nr. 555/26.04.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul II, Titlul VI.**
- **Decizia nr. 650/19.05.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, Titlul II, Titlul III.**
- **Decizia nr. 651/19.05.2010 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul V**

CUPRINS

I. PREVEDERI GENERALE
II. CARTEA I - PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE
III. CARTEA II - PIATA REGLEMENTATA LA TERMEN

I. PREVEDERI GENERALE

Art. 1 (1) Pietele reglementate administrate de B.V.B. sunt:
a) piata reglementata la vedere;
b) piata reglementata la termen.
(2) Prezentul Cod reglementeaza, in 2 Carti distincte (Cartea I si Cartea II), pietele reglementate prevazute la alin. 1.

Art. 2 (1) Ori de cate ori in cuprinsul unei Carti din prezentul Cod se face o trimitere la un Titlu, respectiva trimitere se va considera facuta la Titlul avand respectivul numar, care este cuprins in interiorul Cartii din Cod din care face parte si Titlul care contine norma de trimitere, daca nu s-a prevazut expres altfel.
(2) Ori de cate ori in cuprinsul unui Titlu din prezentul Cod se face o trimitere la un articol sau Capitol, respectiva trimitere se va considera facuta la articolul sau Capitolul avand respectivul numar, care este cuprins in interiorul Titlului din Cod din care face parte si articolul care contine norma de trimitere, daca nu s-a prevazut expres altfel.
(3) In prezentul Cod:
a) singularul reprezinta si pluralul, si invers;
b) masculinul implica si femininul, si invers;
c) numele proprii includ atat persoana fizica, cat si persoana juridica, daca nu se face nici o referire expresa in acest sens.

Art. 3 Prezentul Cod se completeaza de drept cu dispozitiile legii nr. 297/2004, ale reglementarilor CNVM aplicabile, cu documentatia specifica sistemului B.V.B. (precum Manualul de utilizare a sistemului B.V.B., alte materiale care constituie documentatia sistemului de tranzactionare al B.V.B.), precum si cu Precizarile tehnice**.**

Art. 4 (1) Prezentul Cod are caracter normativ general obligatoriu si este aplicabil, fara a se limita la:
a) Participantilor la sistemul de tranzactionare al B.V.B.;
b) oricarei sucursale sau agentii ale unui Participant;
c) oricarui angajat al unui Participant, indiferent de natura juridica a raportului existent intre angajat si Participant (contract individual de munca, contract de prestari servicii, contract de mandat etc.);
d) Emitentilor;
e) detinatorilor de instrumente financiare si oricarui investitor;
f) Depozitarului Central;
g) oricarei entitati reglementate, in sensul Legii 297/2004;
h) B.V.B.
(2) Participantii la sistemul de tranzactionare al BVB deruleaza operatiuni de piata cu instrumente financiare in cadrul pietelor reglementate la vedere si la termen administrate de B.V.B., in mod corespunzator cu prevederile din cadrul fiecarei Carti din prezentul Cod.

Art. 5 Nu pot fi pretinse daune interese sau despagubiri impotriva B.V.B. daca B.V.B. actioneaza in concordanta cu prevederile Legii nr. 297/2004, prezentului Cod sau ale celorlalte reglementari proprii, emise potrivit legii.

Art. 6 Prezentul Cod se modifica si completeaza de catre Consiliul Bursei sau A.G.A. B.V.B., dupa caz, potrivit competentelor in materie stabilite prin Actul constitutiv al B.V.B. si lege.

Art. 7 Cartea I stabileste regimul operatiunilor de piata cu instrumente financiare, altele decat cele derivate, care sunt tranzactionate pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004 privind piata de capital, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si cu reglementarile Comisiei Nationale a Valorilor Mobiliare si B.V.B. incidente.

Art. 8 (1) Cartea II stabileste regimul operatiunilor de piata cu instrumente financiare derivate care sunt tranzactionate pe piata reglementata la termen administrata de BVB, denumita in continuare Piata Derivatelor, in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004 privind piata de capital, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si in conformitate cu reglementarile CNVM si BVB incidente.
(2) Prevederile Cartii II se completeaza in mod corespunzator cu specificatiile IFD aprobate de catre Consiliul Bursei.
(3) In situatiile in care in cuprinsul Cartii II se fac trimiteri la prevederile din Cartea I, acestea se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor. In cazul in care exista exceptii sau diferente in modul de aplicare, prevederile Cartii II prevaleaza.

Art. 9 Prezentul Cod se va publica pe pagina web a B.V.B.

TITLU PRELIMINAR

Art. 1 (1) In prezentul Cod Cartea I, termenii, expresiile si notiunile definite mai jos au urmatoarele semnificatii:

1. Actiuni distribuite public – diferenta dintre numarul total de actiuni emise si aflate in circulatie ale unui Emitent si numarul de actiuni detinute fie de o autoritate publica centrala sau locala, fie de un subiect de drept persoana fizica sau juridica care a dobandit actiunile detinute de autoritatile publice centrale sau locale, al carui drept de tranzactionare este restrictionat prin efectul legii sau al unor obligatii contractuale, precum si actiunile tezaurizate ale respectivului Emitent.

1[1]. Activ suport (*underlying asset*) - un instrument financiar, un indice bursier sau valutar, o rata a dobanzii, o marfa, cosuri ori combinatii formate din aceste instrumente sau valori, precum si orice alt activ, instrument, indicator sau unitate de masura al carui randament, valoare sau marime sta la baza valorii unui produs structurat.

2. A.G.A. - denumirea prescurtata a Adunarii generale a actionarilor, institutie juridica reglementata de Legea 31/1990. Poate fi ordinara, caz in care se va prescurta **A.G.A.O.**, sau extraordinara, caz in care se va prescurta **A.G.A.E.**

2[1]. Agentul custode – intermediarul inscris in Registrul C.N.V.M., sectiunea intermediari, care are in obiectul de activitate serviciul prevazut la art. 7 alin. (1) pct. 6, lit. Ba) din OUG nr. 99/2006, aprobata prin Legea nr. 227/2007, care desfasoara servicii de custodie si administare de instrumente financiare pentru clientii al caror mandatar este si care are incheiat contract cu Depozitarul Central.

3. Agent de bursa – angajat/mandatat al unui Participant, atestat de B.V.B. in conditiile Titlului I, Cartea I, pentru a-si desfasura activitatea pe pietele reglementate si/sau sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B., in numele Participantului respectiv.

4. Bloc de tranzactionare sau Lot standard - numarul de instrumente financiare care formeaza o unitate standard de tranzactionare. Marimea blocului de tranzactionare aplicabil fiecarei piete este prezentata in Anexele nr. 7-9.

5. B.V.B. – denumirea prescurtata a S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A., privita in calitate de operator de piata, in sensul Legii 297/2004 si reglementarilor C.N.V.M.

6. CA - denumirea prescurtata a Consiliului de administratie, organ reglementat de Legea 31/1990 si de Legea nr. 297/2004.

7. Calendar financiar - calendarul de comunicare financiara al unui Emitent, pentru executarea obligatiilor de informare periodica, potrivit Titlului II, Cartea I.

8. Client - orice persoana fizica sau persoana juridica care are cont deschis la un Participant si pentru care acesta presteaza, în baza unui contract, servicii de investitii financiare principale si/sau conexe.

9. C.N.V.M. – denumirea prescurtata a Comisiei Nationale a Valorilor Mobiliare, autoritate administrativa autonoma, cu personalitate juridica care reglementeaza si supravegheaza piata de capital, precum si institutiile si operatiunile specifice acestora .

10. Comisia de Admitere la Tranzactionare – organ al B.V.B. cu competente consultative in materia admiterii, promovarii, retrogradarii si retragerii de la tranzactionare a instrumentelor financiare, care este organizat si functioneaza in conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare si functionare a B.V.B.

11. Comisia de Apel – organ al B.V.B. cu competente consultative in materia solutionarii contestatiilor la deciziile de sanctionare a Participantilor si agentilor de bursa, care este organizat si functioneaza in conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare si functionare a B.V.B.

12. **Consiliul Bursei** – CA al B.V.B.

13. Cont - cont de instrumente financare deschis in sistemul B.V.B., utilizat in activitatea de tranzactionare (introducere si gestionare ordine de bursa, tranzactii).
14. Cont Client - cont de instrumente financiare deschis de un Participant, in numele unui client care nu se incadreaza in categoriile Insider, Staff, House, Institutie.
14[1]. Cont global - cont de instrumente financiare deschis de un Participant / agent custode, in care sunt inregistrate instrumentele financiare aflate in proprietatea clientilor al caror mandatar este Participantul / agentul custode respectiv. Regulile de tranzactionare aplicabile Contului global utilizat in sistemul B.V.B. sunt cuprinse in Titlul III, Capitolul IV, Sectiunea 7[1], Cartea I.
15. Cont grup in sistemul B.V.B. - cont de lucru utilizat intr-un ordin si care permite, prin intermediul mecanismelor de subscriere si alocare, realizarea printr-o singura comanda a operatiunilor de tranzactionare care prezinta caracteristici comune de pret aferente conturilor individuale componente. Regulile aplicabile Contului grup utilizat in sistemul B.V.B. sunt cuprinse in Titlul III, Capitolul IV, Sectiunea 7, Cartea I. Un client care are asociat tipul de cont Insider pe un simbol nu poate fi inclus intr-un cont grup pe simbolul respectiv.
16. Cont initiat sau Insider - cont de instrumente financiare detinut de un client care are acces la informatii confidentiale si/sau privilegiate in legatura cu un Emitent ale caror instrumente financiare sunt admise pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., precum si de un client care detine sau a detinut in urma cu cel mult 1 an pozitia de actionar semnificativ la cel putin o societate comerciala ale carei actiuni sunt admise la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. Categoriile de persoane initiate sunt prevazute in reglementarile C.N.V.M..
17. Cont Institutie - cont de instrumente financiare detinut de institutii de credit, fonduri de investitii inchise si deschise, societati de investitii (inclusiv societatile de investitii financiare), societati de administrare a fondurilor si societatilor de investitii, A.O.P.C., fonduri de pensii, societati de depozitare a activelor fondurilor si societatilor de investitii, societati de asigurari si reasigurari, societati de consultanta si plasament, fonduri de investitii si restructurare, operatori de piata, operatori de sistem, institutii guvernamentale si neguvernamentale ale caror atributii si decizii pot avea impact asupra pietei de capital, precum si alte entitati considerate sau calificate ca investitori calificati prin actele individuale sau reglementarile C.N.V.M.
18. Cont persoane relevante sau Staff - cont de instrumente financiare deschis de un Participant in numele administratorilor, conducatorilor, actionarilor, auditorilor, agentilor pentru servicii de investitii financiare sau al oricaror alti angajati sau colaboratori ai unui Participant, precum si al persoanelor cu care oricare dintre acestia se afla in legaturi stranse.
19. Cont propriu Participant sau House - cont de instrumente financiare deschis in nume propriu de un Participant. Un cont de tip House nu poate face parte dintr-un cont grup.
20. Cotatie ferma de cumparare-vanzare sau **cotatie ferma** - ansamblul format din oferta ferma de vanzare si oferta ferma de cumparare introduse pentru o serie de titluri de stat in piata prinicipala, de catre un Market Maker al Pietei Reglementate la vedere, inregistrat pentru seria respectiva.
21. Cotatie informativa - intentia, nu si obligatia, de a cumpara sau a vinde un numar de instrumente financiare la un anumit pret
22. Cupon - suma de bani corespunzatoare dobanzii calculate pentru perioada cupon a acestuia, datorata periodic de catre Emitent (Ministerul Economiei si Finantelor, in cazul titlurilor de stat) detinatorilor de obligatiuni sau titluri de stat si la plata careia acesta s-a angajat prin documentul sau prospectul de emisiune.
23. Cupon curent - cupon a carui perioada cupon nu s-a incheiat la data decontarii tranzactiei si a carui obligatie de plata devine exigibila la cea mai apropiata data a cuponului stabilita in documentul sau prospectul de emisiune.
24. Cupon precedent - cuponul cel mai recent platit, prin raportare la data decontarii tranzactiei.

25. Data cupon - ziua calendaristica la care devine exigibila obligatia Emitentului de a efectua plata unui cupon si/sau a unei cote-parti din principal (sau valoare nominala, in cazul titlurilor de stat) catre proprietarii de obligatiuni sau catre proprietarii de titluri de stat, la data de referinta (corespunzatoare unei obligatiuni sau unui titlu de stat) stabilita pentru cuponul respectiv
26. Data de emisiune - data de la care incepe sa se acumuleze dobanda corespunzatoare primului cupon pentru o obligatiune sau titlu de stat (data la care a fost emis titlul de stat).
27. Data de referinta (pentru obligatiuni) **-** data care serveste la identificarea proprietarilor de obligatiuni care au dreptul de a primi cuponul curent si/sau o cota-parte din principal sau valoarea integrala sau ramasa a principalului, in conformitate cu documentul de emisiune, sau alte drepturi stabilite de lege. Se stabilesc date de referinta pentru fiecare perioada cupon in parte.
27[1]. Data ex - data de tranzactionare in cadrul B.V.B., data de la care cumparatorii unei actiuni nu mai beneficiaza de drepturile asociate acesteia si asupra carora nu se mai rasfrang efectele hotararilor adunarii generale a actionarilor.
28. Data ex-cupon (pentru obligatiuni) - data de decontare a tranzactiilor incheiate prin sistemul B.V.B., data de la care cumparatorii unei obligatiuni nu mai beneficiaza de plata cuponului curent si/sau a unei cote-parti din principal. Data ex-cupon este ziua lucratoare imediat urmatoare datei de referinta si marcheaza inceputul perioadei ex-cupon. Se stabilesc date ex-cupon pentru fiecare perioada cupon, cu exceptia perioadei ultimului cupon.
29. Data de referinta pentru titluri de stat (data inregistrarii curente) - data care serveste la identificarea detinatorilor de titluri de stat care au dreptul de a primi la scadenta valoarea nominala, in cazul unui titlu de stat cu discount sau care au dreptul de a primi cuponul curent si/sau o cota-parte din valoarea nominala sau valoarea integrala sau ramasa a valorii nominale, in cazul unui titlu de stat cu dobanda, in conformitate cu prospectul de emisiune. Se stabilesc date de referinta pentru fiecare perioada cupon in parte.
29[1]. Data maturitatii – pentru drepturile de alocare reprezinta data la care drepturile isi inceteaza existenta, prin inregistrarea noilor actiuni la Depozitarul Central
30. Data scadentei - pentru obligatiuni reprezinta ultima data cupon a unei obligatiuni. La aceasta data devine exigibila plata ultimului cupon si/sau valoarea integrala sau ramasa a principalului.
31. Data scadentei - pentru titluri de stat reprezinta data la care devine exigibila obligatia de plata a valorii nominale a unui titlu de stat cu discount sau reprezinta ultima data cupon a unui titlu de stat cu dobanda la care devine exigibila obligatia de plata a ultimului cupon si a valorii nominale.
32. Deal - oferta ferma de cumparare sau de vanzare a unui anumit numar de instrumente financiare, care este transmisa direct de catre un agent de bursa, denumit **initiator**, catre un alt agent de bursa, denumit **contraparte**. Identitatea celor doua parti nu este publica pentru ceilalti Participanti.
33. Depozitar Central - entitate constituita si autorizata de C.N.V.M. in conditiile Legii nr. 297/2004 si ale Regulamentului C.N.V.M. nr. 13/2005 privind autorizarea si functionarea depozitarului central, caselor de compensare si contrapartilor centrale, cu modificarile si completarile ulterioare, cu care B.V.B. se afla in relatii contractuale.
34. Dispersia actiunilor distribuite public sau free float – procentul reprezentand distributia actiunilor distribuite public, care se calculeaza ca raport intre numarul de actiuni distribuite public si numarul total de actiuni emise si aflate in circulatie ale unui Emitent.
35. Dobanda acumulata - cota-parte din valoarea cuponului curent corespunzatoare zilelor scurse din perioada cuponului curent, incepand cu data de emisiune sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv. Dobanda acumulata este exprimata ca procent din valoarea curenta a principalului obligatiunii sau din valoarea nominala a titlului de stat cu dobanda. Pentru obligatiuni, dobanda acumulata poate fi pozitiva sau negativa.
36. Dobanda acumulata negativa - dobanda acumulata corespunzatoare numarului de zile ramase din cuponul curent, incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului, exclusiv.

37. Dobanda acumulata pozitiva - dobanda acumulata corespunzatoare numarului de zile care s-au scurs de la data emisiunii, in cazul perioadei primului cupon, sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv.

38. Emitent – entitate cu/fara personalitate juridica, care a emis sau intentioneaza sa emita instrumente financiare de tipul celor care definesc sectoarele si sectiunile pietei reglementate la vedere administrate de B.V.B., mentionate in Titlul II, Cartea I.

38[1]. Emisiune individuala de produse structurate - transa de produse structurate identificata in mod unic prin codul ISIN, emisa in conformitate cu prospectul de baza al Emitentului si documentele de completare a respectivului prospect.

38[2]. Furnizor de lichiditate (*liquidity provider)* - un Participant care se angajeaza sa mentina lichiditatea pietei pentru instrumentele financiare de natura produselor structurate. In perioada de timp in care actioneaza in aceasta calitate, Participantul introduce si mentine oferte ferme de cumparare si vanzare si poate incheia tranzactii pe baza acestor oferte conform conditiilor stabilite de B.V.B., pe contul propriu sau pe contul indicat de respectivul participant, deschis in numele Emitentului, conform contractului incheiat intre Participant si Emitent.

39. Formator de piata sau Market Maker pe piata reglementata la vedere - un Participant care se angajeaza sa mentina lichiditatea pietei pentru un instrument financiar tranzactionat in Piata Reglementata la vedere, utilizand propriul capital, prin introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si vanzare in nume propriu, precum si sa incheie tranzactii pe baza acestora in perioada de timp in care Participantul respectiv detine aceasta calitate.

40. Firma de investitii - orice persoana juridica a carei activitate o constituie prestarea unuia sau a mai multor servicii de investitii financiare catre terti şi/sau desfaşurarea uneia sau mai multor activitati de investitii pe baze profesionale, in conformitate cu reglementarile legale in vigoare.

41. Instrumente financiare – termen avand intelesul definit in art. 2 alin. 2 pct. 11 din Legea 297/2004.

42. Legea 297/2004 – Legea nr. 297/2004 privind piata de capital, cu modificarile si completarile ulterioare.

43. Legea 31/1990 - Legea nr. 31/1990 privind societatile comerciale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

44. Lista de monitorizare sau **Lista Emitentilor care nu respecta temporar cerintele de mentinere la tranzactionare** – lista intocmita de B.V.B., potrivit Titlului II, Cartea I.

45. Monitorizare – supravegherea in mod continuu, efectuata prin personal specializat a respectarii prevederilor legale incidente tranzactionarii instrumentelor financiare pe pietele reglementate.

46. Obligatiune cu cupon - acea obligatiune cu dobanda prin care Emitentul se obliga sa plateasca proprietarului o suma de bani, la anumite intervale de timp, precum si sa restituie la scadenta valoarea integrala sau ramasa a principalului.

47. Obligatiuni municipale – obligatiuni emise de catre autoritati ale administratiei publice locale, respectiv de judete, municipii, orase si comune.

48. O.R.C. – Oficiul Registrului Comertului competent.

49. Ordin de bursa - instructiunea care exprima oferta ferma de cumparare sau de vanzare a unor instrumente financiare. Termenul se utilizeaza generic pentru a face referire la ordine, cotatii informative, cotatii ferme sau deal-uri, astfel cum este detaliat in Titlul III, Capitolul IV, Cartea I.

50. Participant la sistemul de tranzactionare al B.V.B. sau Participant – intermediarii/firmele de investitii inscrisi in Registrul public al C.N.V.M., admisi la tranzactionare pe piata reglementata la vedere, administrata de B.V.B., in conditiile Titlului I, Cartea I si inscrisi in Registrul Participantilor.

51. Pas de pret - valoarea variatiei minime de pret a unui simbol, stabilita pe intervale de pret, conform Anexei nr. 5. Marimea pasilor de pret aplicabili fiecarui tip de instrument financiar este

prezentata in Anexele nr. 5 si 8 si Titlul III, Cartea I.
52. Perioada cum-cupon - interval de timp exprimat in zile, cuprins intre data de emisiune sau data cuponului precedent, inclusiv, si data de referinta, inclusiv.
53. Perioada cupon - interval de timp exprimat in zile, cuprins intre data de emisiune si data primului cupon sau intervalul de timp cuprins intre data cuponului precedent si data cuponului curent. In functie de perioada cupon, cuponul poate fi normal, scurt sau lung, astfel cum se explica in Anexa nr. 8 si Titlul III, Capitolul X, Sectiunea I, Cartea I.
54. Perioada ex-cupon - reprezinta intervalul de timp, exprimat in zile, cuprins intre data ex-cupon, inclusiv si data cuponului curent, exclusiv.
55. Piata bursiera sau Bursa - sistemul unitar compus din mai multe piete, care sunt administrate in mod independent si intre care pot exista relatii de interdependenta.
56. Piata de oferte si operatiuni speciale - piete de tip "order-driven" in care se tranzactioneaza instrumente financiare care fac obiectul ofertelor publice desfasurate prin B.V.B. sau al altor metode de vanzare de instrumente financiare prevazute in legi speciale, precum cele din materia privatizarii.
57. Piata principala - piata desemnata de B.V.B. drept piata de referinta pentru fiecare simbol care se tranzactioneaza in cadrul B.V.B.
57[1]. Precizari tehnice - documente emise de BVB cu privire la clarificarea sau interpretarea unor aspecte de natura tehnica cu privire la prezentul Cod, precum si la sistemul B.V.B.
58. Pret - al unui titlu de stat cu discount, emis cu scadenta de 365 zile, reprezinta pretul de cumparare sau de vanzare exprimat ca procent din valoarea nominala. Este calculat de sistem pe baza randamentului introdus intr-o cotatie ferma sau informativa, deal sau ordin.
59. Pret brut - al unei obligatiuni sau al unui titlu de stat cu dobanda, emis cu scadenta mai mare sau egala cu 365 de zile, reprezinta pretul care include dobanda acumulata, mentionat intr-o cotatie ferma sau informativa, deal sau ordin introdus in sistemul B.V.B. Este exprimat ca procent din valoarea principalului unei obligatiuni sau din valoarea nominala a unui titlu de stat.
60. Pret de deschidere - pretul la care se executa prima tranzactie pentru un simbol intr-o anumita Piata in cursul unei sedinte de tranzactionare.
61. Pret de inchidere - pretul la care se executa ultima tranzactie pentru un simbol intr-o anumita Piata in cursul unei sedinte de tranzactionare.
62. Pret de referinta - al simbolului intr-o sedinta de tranzactionare, reprezinta pretul fata de care se calculeaza variatia de pret a simbolului in cursul unei sedinte de tranzactionare, valabil in toate Pietele in care este tranzactionat un anumit simbol.
(1) Pretul de referinta pentru instrumentele financiare tranzactionate in piata reglementata la vedere, cu exceptia produselor structurate, poate fi unul dintre urmatoarele preturi:
a) pretul de inchidere inregistrat in Piata Principala a simbolului in sedinta de tranzactionare precedenta. In cazul in care ultima tranzactie este o tranzactie cross, se va preciza in mod expres faptul ca pretul de referinta este pretul rezultat dintr-o tranzactie cross.
b) o valoare ajustata a pretului mentionat la lit. a), calculata si diseminata public de B.V.B., in situatia inregistrarii unor evenimente corporative cu impact asupra pretului, si anume:
1. operatiuni de modificare a numarului instrumentelor financiare care nu implica si modificarea capitalului social (splitare, consolidare);
2. operatiuni de majorare/ diminuare a capitalului social prin modificarea numarului de instrumente financiare (acordare de actiuni gratuite, acordare de actiuni in baza dreptului de preferinta etc., cu exceptia acordarii de dividende si a fuziunilor).
Pretul de referinta pentru un instrument financiar de tip titlu de stat poate fi stabilit in conformitate cu decizia Directorului General al B.V.B. prin alte metode, ulterior consultarii cu Emitentul si modificarii prevederilor prezentului Cod.

(2) Pretul de referinta pentru o emisiune individuala de produse structurate pentru o sedinta de tranzactionare, poate fi unul dintre urmatoarele preturi:
a) pretul de inchidere inregistrat in Piata Principala a simbolului in cea mai recenta sedinta de tranzactionare in care acesta a fost disponibil la tranzactionare, in situatia in care au fost inregistrate tranzactii in sedinta de tranzactionare respectiva;
b) media aritmetica, calculata pe baza celei mai bune cotatii de cumparare si a celei mai bune cotatii de vanzare introduse/administrate de catre Furnizorul/Furnizorii de lichiditate, existente in piata la incheierea celei mai recente sedinte de tranzactionare in care simbolul a fost disponibil la tranzactionare, in situatia in care sunt indeplinite cumulativ urmatoarele cerinte:
1. nu au fost inregistrate tranzactii in sedinta respectiva;
2. au existat cotatii ale Furnizorului/ Furnizorilor de lichiditate la incheierea sedintei de tranzactionare respective.
Valoarea respectiva se rotunjeste la cel mai apropiat pas de pret corespunzator emisiunii respective.
c) cel mai recent pret de referinta al simbolului (pretul de referinta ramane nemodificat), in situatia in care sunt indeplinite cumulativ urmatoarele cerinte:
1. nu au fost inregistrate tranzactii in cea mai recenta sedinta de tranzactionare in care simbolul respectiv a fost disponibil la tranzactionare;
2. nu au existat cotatii ale Furnizorului/ Furnizorilor de lichiditate la incheierea celei mai recente sedinte de tranzactionare in care simbolul respectiv a fost disponibil la tranzactionare.
62[2]. Pretul "knock-out" – o anumita valoare a unui activ suport, definit conform pct. 11, care constituie baza de raportare pentru identificarea situatiilor care pot conduce la incheierea anticipata a tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate, in conditiile prevazute in prospectul de baza si in documentele de completare a acestuia.
63. Pret mediu - pretul care reprezinta media ponderata a preturilor cu volumul tranzactiilor incheiate intr-o anumita Piata in cursul unei sedinte de tranzactionare, rotunjit la cel mai apropiat pas de pret.
64. Pret net - al unei obligatiuni sau al unui titlu de stat cu dobanda, emis cu scadenta mai mare sau egala cu 365 de zile, reprezinta pretul care nu include dobanda acumulata, mentionat intr-o cotatie ferma sau informativa, deal sau ordin introdus in sistemul B.V.B. Este exprimat ca procent din valoarea principalului unei obligatiuni sau din valoarea nominala a titlului de stat.
65. Pretul cel mai bun - pretul ordinului de bursa cu prioritatea cea mai mare de executie si anume pretul cel mai mare de cumparare, respectiv pretul cel mai mic de vanzare al unui simbol intr-o Piata.
66. Principal - valoarea imprumutului corespunzator unei obligatiuni, exclusiv dobanda aferenta, pe care Emitentul se angajeaza sa-l ramburseze la scadenta. Principalul poate avea valoare unica atunci cand exista o singura rambursare, sau o valoare curenta, in cazul unor rambursari anticipate. Rata cuponului se aplica la valoarea curenta a principalului.
66[1]. Produse structurate ***(structured products)*** - instrumente financiare de natura valorilor mobiliare care au la baza un activ suport, sunt emise in conformitate cu un prospect de baza, precum si cu documentele de completare aferente respectivului prospect, si care pot fi admise la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B.. Emitentii produselor structurate pot fi institutii de credit, firme de investitii, precum si alte institutii financiare aflate sub incidenta autorizarii si reglementarii autoritatilor competente din state membre sau nemembre. Produsele structurate pot fi: certificate, warrant-uri, precum si alte tipuri de produse structurate.
67. Prospect de admitere la tranzactionare – prospectul intocmit in conformitate cu prevederile Regulamentului C.N.V.M. 1/2006 in vederea admiterii instrumentelor financiare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B.

67[1]. Prospect de baza - prospectul de emisiune aprobat fie de catre CNVM, fie de o autoritate competenta dintr-un alt stat membru si notificat CNVM, in baza caruia un Emitent poate solicita admiterea la tranzactionare a produselor structurate pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B..

67[2]. Program cadru de oferta – un plan care permite emiterea, in mod continuu sau repetat in decursul unei perioade de timp determinate, a valorilor mobiliare, altele decat cele de tipul titlurilor de capital.

68. Rata cupon - rata anuala a dobanzii exprimata ca procent din valoarea curenta a principalului unei obligatiuni sau din valoarea nominala a unui titlu de stat cu dobanda. Este utilizata pentru determinarea valorii cuponului.

69. Regulamentul C.N.V.M. 32/2006 - Regulamentul C.N.V.M. nr. 32/2006 privind serviciile de investitii financiare, cu modificarile si completarile ulterioare.

70. Regulamentul C.N.V.M. 1/2006 - Regulamentul C.N.V.M. 1/2006 privind Emitentii si operatiunile cu valori mobiliare, cu modificarile si completarile ulterioare.

71. Regulamentul C.N.V.M. 2/2006 - Regulamentul C.N.V.M. nr. 2/2006 privind pietele reglementate si sistemele alternative de tranzactionare, cu modificarile si completarile ulterioare.

72. Piata - componenta a Bursei, in cadrul careia pot fi tranzactionate unul sau mai multe simboluri si care functioneaza in mod independent, dupa reguli specifice.

73. Principalii indicatori de lichiditate folositi de BVB sunt urmatorii:

1. Rata anuala a zilelor cu tranzactii – este exprimata procentual [%] si reprezinta raportul dintre numarul de zile cu tranzactii dintr-un an calendaristic pentru valorile mobiliare ale unui emitent si numarul de zile tranzactionabile din acelasi an calendaristic, in care valorile mobiliare ale emitentului au fost disponibile la tranzactionare, indiferent daca au existat sau nu tranzactii.
2. Numarul mediu zilnic de tranzactii – este exprimat in [tranzactii/zi] si reprezinta raportul dintre numarul tranzactiilor efectuate intr-un an calendaristic cu valorile mobiliare ale unui emitent si numarul de zile cu tranzactii dintr-un an calendaristic, in care au existat tranzactii efectuate pentru valorile mobiliare ale respectivului emitent.
3. Valoarea medie zilnica a tranzactiilor – este exprimata in [RON/zi] si reprezinta raportul dintre valoarea totala a tranzactiilor cu valorile mobiliare ale unui emitent dintr-un an calendaristic si numarul de zile cu tranzactii dintr-un an calendaristic, in care au existat tranzactii efectuate pentru valorile mobiliare ale respectivului emitent.
4. Rata anuala a actiunilor tranzactionate in functie de Free float – este exprimata in [%] si reprezinta raportul dintre numarul de actiuni ale unui emitent tranzactionate intr-un an calendaristic si numarul de actiuni corespunzatoare procentului de dispersie (Free float-ului) existente la sfarsitul aceluiasi an calendaristic.

74. Seria emisiunii - cod alfanumeric unic prin care se identifica o emisiune de obligatiuni a unui Emitent sau o emisiune de titluri de stat.

75. SFTP - sistemul informatic intern al B.V.B. de transmitere electronica de date.

76. Simbol - instrument financiar care se tranzactioneaza in cadrul B.V.B.

77. Simbol-Piata - asocierea unui Simbol cu o Piata in care acesta se tranzactioneaza in cadrul B.V.B., formandu-se o unitate logica administrata independent.

78. Sistemul de tranzactionare al B.V.B. pentru piata reglementata la vedere sau Sistemul electronic al B.V.B. sau Sistemul B.V.B. - sistemul electronic prin care se asigura efectuarea ordonata si transparenta a tranzactiilor cu instrumente financiare pe piata reglementata la vedere. Accesul agentilor de bursa la sistemul de tranzactionare al B.V.B. se realizeaza prin intermediul aplicatiei-client de tranzactionare, care este parte componenta a sistemului de tranzactionare al B.V.B. Aplicatia-client de tranzactionare este instalata pe calculatoarele Participantilor, care sunt conectate la B.V.B. prin

intermediul unui sistem de comunicatie la distanta. Sistemul de comunicatie la distanta dintre Participanti si B.V.B. este asigurat de societati de comunicatii agreate de B.V.B.

79. Sistemul de compensare-decontare si/sau registru – sistemul administrat de Depozitarul Central sau de o alta societate autorizata sa administreze un asemenea sistem.

80. Societate initiatoare – Participant care asigura suportul necesar Emitentilor pentru admiterea si promovarea la tranzactionare, in conditiile Titlului II, Cartea I.

81. Stat de origine - Statul membru sau nemembru în care este situat sediul social al firmei de investitii; dacă, în conformitate cu legea naţională, societatea nu are un sediu social, statul de origine este acela în care este situat sediul central;

82. Statie de lucru - sistemul format din aplicatia-client de tranzactionare a B.V.B. si calculatorul unui Participant, pe care aceasta este instalata.

83. Termen de valabilitate a ordinelor de bursa - termenul maxim pana la care un ordin de bursa poate fi valid in sistemul B.V.B.

84. Tip de simbol - un tip de instrument financiar, care are specifica o moneda de tranzactionare si o moneda de decontare.

85. Tranzactie bursiera - contractul de vanzare-cumparare de instrumente financiare, inregistrat in sistemul de tranzactionare al B.V.B., cu respectarea prevederilor Titlului III, Cartea I.

86. Tranzactie cum-cupon - tranzactie a carei decontare are loc in perioada cum-cupon.

87. Tranzactie ex-cupon - tranzactie a carei decontare are loc in perioada ex-cupon.

88. Valori mobiliare - termen avand intelesul definit in art. 2 alin. 2 pct. 33 din Legea 297/2004, prin raportare la sectoarele si sectiunile pietei reglementate la vedere administrate de B.V.B., mentionate in Titlul II, Cartea I.

89. Variatie maxima pret ordin - variatia procentuala maxima a pretului ordinelor de bursa fata de pretul de referinta al simbolului respectiv. Variatia maxima a pretului ordinelor aplicabila fiecarei piete este prezentata in Anexele nr. 7 si 8.

90. Vanzarea speciala la ordin - o metoda de vanzare specifica pietei de capital care se realizeaza prin intermediul B.V.B., constand intr-o oferta ferma, formulata de orice persoana fizica sau juridica, inclusiv de catre institutiile publice implicate in procesul de privatizare si denumita **Ofertant**, de vanzare a valorilor mobiliare pe care le detine, prin sistemul tehnic al B.V.B.

91. Volum minim ordin - cantitate minima de instrumente financiare admisa la introducerea unui ordin de bursa in sistemul de tranzactionare al B.V.B.

(2) Ceilalti termeni utilizati in Codul B.V.B., Cartea I, care nu se regasesc in prezentul Titlu preliminar, au semnificatia ce rezulta din Legea 297/2004, din reglementarile C.N.V.M. si din reglementarile B.V.B..

CARTEA I

PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE

CUPRINS

TITLU PRELIMINAR

TITLUL I PARTICIPANTII

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

CAPITOLUL II PROCEDURA DE ADMITERE CA PARTICIPANT SI ACORDAREA ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1 Societatiile de servicii de investitii financiare
Sectiunea 2 Institutiile de credit
Sectiunea 3 Accesul Participantilor la sistemul de tranzactionare al B.V.B. de la sedii secundare (sucursale) autorizate de C.N.V.M.
Sectiunea 4 Firme de investitii din alte state membre si sucursalele acestora
Sectiunea 5 Sucursalele intermediarilor din statele nemembre

CAPITOLUL III INCETAREA CALITATII DE PARTICIPANT SI RETRAGEREA ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1 Incetarea calitatii de Participant si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare, la cerere
Sectiunea 2 Incetarea calitatii de Participant ca urmare a sanctionarii de catre C.N.V.M.
Sectiunea 3 Incetarea, de drept, a calitatii de Participant, ca urmare a incetarii existentei societatii comerciale

CAPITOLUL III[1] MARKET MAKERII PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE

Sectiunea 1 Dispozitii generale
Sectiunea 2 Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere. Inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar
Sectiunea 3 Renuntarea la inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar. Renuntarea la calitatea de Market Maker
Sectiunea 4 Suspendarea / Incetarea inregistrarii ca Market Maker. Retragerea calitatii de Market Maker pe Piata Reglemenata la vedere
Sectiunea 5 Reluarea inregistrarii ca Market Maker. Redobandirea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere
Sectiunea 6 Operatiuni de piata desfasurate de catre Market Makeri
Sectiunea 7 Evaluarea activitatii desfasurate de catre Market Makeri

CAPITOLUL III[2] FURNIZORII DE LICHIDITATE

Sectiunea 1 Dispozitii generale

Sectiunea 2 Inregistrarea unui Participant ca Furnizor de lichiditate
Sectiunea 3 Suspendarea sau incetarea inregistrarii unui Participant ca Furnizor de lichiditate
Sectiunea 4 Operatiuni de piata desfasurate de Furnizorii de lichiditate

CAPITOLUL IV OBLIGATIILE PARTICIPANTILOR

Sectiunea 1 Obligatii privind agentii de bursa
Sectiunea 2 Obligatii privind activitatea Participantilor
Sectiunea 3 Obligatii privind notificarile catre B.V.B.
Sectiunea 4 Obligatii privind taxele, tarifele si comisioanele platite de Participanti

CAPITOLUL V SANCTIONAREA FAPTELOR ILICITE LA REGIMUL JURIDIC BURSIER SAVARSITE DE PARTICIPANTII LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B. SI DE AGENTII DE BURSA

Sectiunea 1 Consideratii generale
Sectiunea 2 Faptele ilicite la regimul juridic bursier
Sectiunea 3 Sanctiunile bursiere
§1 Dispozitii generale
§2 Sanctiuni administrativ-disciplinare
§3 Sanctiuni patrimoniale

Sectiunea 4 Procedura de sesizare, constatare si investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier. Individualizarea si aplicarea sanctiunilor bursiere. Contestarea deciziei de sanctionare
§1 Sesizarea si constatarea faptelor ilicite la regimul juridic bursier
§2 Procedura de investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier
§3 Prescrierea aplicarii sanctiunilor bursiere
§4 Declinarea de competenta in favoarea C.N.V.M.
§5 Sesizarea organelor de urmarire penala
§6 Individualizarea sanctiunii bursiere
§7 Aplicarea sanctiunilor bursiere
§8 Contestarea deciziei de sanctionare

Sectiunea 5 Executarea sanctiunilor bursiere
§1 Regimul executarii sanctiunilor bursiere
§2 Prescrierea executarii sanctiunii bursiere
§3 Informarea C.N.V.M.
§4 Publicarea deciziilor de sanctionare

Sectiunea 6 Certificatele de cazier bursier
Sectiunea 7 Reabilitarea

Sectiunea 8 Masurile preventive

TITLUL II EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

CAPITOLUL II ADMITEREA LA TRANZACTIONARE

Sectiunea 1 Admiterea in Sectorul Titluri de Capital
§1 Cerinte pentru admiterea in Categoria 1 actiuni
§2 Cerinte pentru admiterea in Categoria 1 drepturi
§3 Documente necesare admiterii in Categoria 1 actiuni
§4 Documente necesare admiterii in Categoria 1 drepturi
§5 Cerinte pentru admiterea in Categoria 2 actiuni
§6 Cerinte pentru admiterea in Categoria 2 drepturi
§7 Documente necesare admiterii in Categoria 2 actiuni
§8 Documente necesare admiterii in Categoria 2 drepturi
§9 Cerinte pentru admiterea in Categoria 3 actiuni
§10 Cerinte pentru admiterea in Categoria 3 drepturi
§11 Documente necesare admiterii in Categoria 3 actiuni
§12 Documente necesare admiterii in Categoria 3 drepturi
§13 Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala actiuni
§14 Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala drepturi
§15 Documente necesare admiterii in Categoria Internationala actiuni
§16 Documente necesare admiterii in Categoria Internationala drepturi

Sectiunea 2 Admiterea in Sectorul Titluri de Credit
§1 Cerinte pentru admiterea in Categoria 1 obligatiuni corporative
§2 Documente necesare admiterii in Categoria 1 obligatiuni corporative
§3 Cerinte pentru admiterea in Categoria 2 obligatiuni corporative
§4 Documente necesare admiterii in Categoria 2 obligatiuni corporative
§5 Cerinte pentru admiterea in Categoria 3 obligatiuni corporative
§6 Documente necesare admiterii in Categoria 3 obligatiuni corporative
§7 Cerinte pentru admiterea in Categoria obligatiuni municipale
§8 Documente necesare admiterii in Categoria obligatiuni municipale
§9 Cerinte pentru admiterea in Categoria titluri de stat
§10 Documente necesare admiterii in Categoria titluri de stat
§11 Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala obligatiuni
§12 Documente necesare admiterii in Categoria Internationala obligatiuni
§13 Cerinte pentru admiterea in Categoria alte titluri de credit
§14 Documente necesare admiterii in Categoria alte titluri de credit

Sectiunea 3 Admiterea in Sectorul OPC
§1 Cerinte pentru admiterea in Categoria actiuni
§2 Cerinte pentru admiterea in Categoria unităţi de fond
§3 Documente necesare admiterii in Categoria actiuni
§4 Documente necesare admiterii in Categoria unităţi de fond

Sectiunea 3[1] Admiterea in Sectorul Produse Structurate
§1 Prevederi generale
§2 Cerinte pentru admiterea de principiu la tranzactionarea a produselor

structurate
§3 Documente necesare admiterii de principiu la tranzactionare a produselor structurate
§4 Documente in vederea admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate

Sectiunea 4 Proceduri privind admiterea la tranzactionare
§1 Proceduri privind admiterea la tranzactionare a drepturilor
§2 Proceduri privind admiterea la tranzactionare a instrumentelor financiare
§3 Procedura privind admiterea la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate

CAPITOLUL III PROMOVAREA SI RETROGRADAREA

Sectiunea 1 Cerinte de promovare
Sectiunea 2 Documente necesare promovarii
Sectiunea 3 Proceduri privind promovarea
Sectiunea 4 Cazuri de retrogradare
Sectiunea 5 Proceduri privind retrogradarea

CAPITOLUL IV MENTINEREA LA TRANZACTIONARE

Sectiunea 1 Mentinerea in Sectorul Titluri de Capital
§1 Mentinerea in Categoria 1 actiuni
§2 Mentinerea in Categoria 2 actiuni
§3 Mentinerea in Categoria 3 actiuni
§4 Mentinerea in Categoria Internationala actiuni

Sectiunea 2 Mentinerea in Sectorul Titluri de Credit
§1 Mentinerea in Categoria 1 obligatiuni corporative
§2 Mentinerea in Categoria 2 obligatiuni corporative
§3 Mentinerea in Categoria 3 obligatiuni corporative
§3[1] Mentinerea in Sectorul Produse Structurate
§4 Mentinerea in Categoria obligatiuni municipale
§5 Mentinerea in Categoria titluri de stat
§6 Mentinerea in Categoria Internationala obligatiuni
§7 Mentinerea in Categoria alte titluri de credit

Sectiunea 3 Mentinerea in Sectorul OPC
§1 Mentinerea in Categoria actiuni
§2 Mentinerea in Categoria unitati de fond

Sectiunea 4 Proceduri privind mentinerea

CAPITOLUL V RETRAGEREA DE LA TRANZACTIONARE

Sectiunea 1 **Prevederi generale**
Sectiunea 2 **Prevederi specifice**
Sectiunea 3 **Proceduri privind retragerea de la tranzactionare**

CAPITOLUL VI **FURNIZAREA DE INFORMATII**

Sectiunea 1 **Obligatiile cu caracter general ale Emitentilor**
Sectiunea 2 **Furnizarea periodica a informatiilor**
Sectiunea 3 **Furnizarea continua a informatiilor**
Sectiunea 4 **Alte obligatii de raportare**
Sectiunea 5 **Transmiterea informatiilor catre B.V.B. si diseminarea acestora**
Sectiunea 6 **Suspendarea de la tranzactionare a instrumentelor financiare**

CAPITOLUL VII **TARIFE**

TITLUL III **TRANZACTIONAREA SI SUPRAVEGHEREA**

CAPITOLUL I **DISPOZITII GENERALE**

CAPITOLUL II **SEDINTA DE TRANZACTIONARE. SUSPENDAREA SEDINTEI DE TRANZACTIONARE**

CAPITOLUL III **SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.**

Sectiunea 1 **Conditii de acces in sistemul de tranzactionare al B.V.B.**
Sectiunea 2 **Modul de utilizare a sistemului de tranzactionare al B.V.B.**
Sectiunea 3 **Asistenta acordata de B.V.B. agentilor de bursa in cazul unor defectiuni tehnice**
Sectiunea 4 **Raspunderea B.V.B. referitoare la activitatea de tranzactionare**
Sectiunea 5 **Componentele sistemului de tranzactionare al B.V.B. si starile acestora**
Sectiunea 6 **Operatiuni de administrare a Entitatilor-simbol**
§1 **Operatiuni speciale in prima zi de tranzactionare a unui simbol**
§2 **Suspendarea si reintroducerea variatiei de pret**
§3 **Parametri de monitorizare a activitatii de tranzactionare**

CAPITOLUL IV **ORDINELE DE BURSA**

Sectiunea 1 **Continutul minim si conditiile de preluare si executare a ordinelor de bursa**
Sectiunea 2 **Termenul de valabilitate a ordinelor de bursa**

Sectiunea 3 **Operatiuni de gestionare a ordinelor de bursa**
§1 **Introducerea ordinelor de bursa**
§2 **Modificarea si retragerea ordinelor de bursa**
§3 **Suspendarea ordinelor de bursa**
§4 **Reluarea ordinelor de bursa**

Sectiunea 4 **Prioritati de afisare si de executare a ordinelor de bursa**

Sectiunea 5 **Metode de tranzactionare si stari ale unei piete de ordine**
§1 **In Starea Pre-deschidere**
§2 **In Starea Deschidere**
§3 **In Starea Deschisa**
§4 **In Starea Pre-inchisa**
§5 **In Starea Inchisa**

Sectiunea 6 **Tipuri de ordine**
§1 **Aspecte generale**
§2 **Ordinul Limita**
§3 **Ordinul la piata (MKT)**
§4 **Ordinul fara pret**
§5 **Ordinul Hidden**

Sectiunea 7 **Contul Grup**
Secţiunea 7[1] **Contul Global**
Sectiunea 8 **Cotatiile informative**
Sectiunea 9 **Cotatiile ferme**
Sectiunea 10 **Deal-urile**
Sectiunea 11 **Variatia maxima de pret admisa pentru o sedinta de tranzactionare**
Sectiunea 12 **Pasii de pret si protectia de pret**

CAPITOLUL V **TRANZACTIILE BURSIERE**

Sectiunea 1 **Aspecte generale**
Sectiunea 2 **Tranzactiile cross**
Sectiunea 3 **Tranzactiile exceptate**
Sectiunea 4 **Tranzactii de cumparare in marja**
Sectiunea 5 **Tranzactii de vanzare in lipsa**

CAPITOLUL VI **CORECTAREA ERORILOR TRANZACTIILOR EFECTUATE IN B.V.B.**

Sectiunea 1 **Aspecte comune corectarii tranzactiilor**
Sectiunea 2 **Corectarea erorilor prin tranzactii de cumparare speciale (buy in speciale) si prin procedura de cumparare impusa (buy in)**
Sectiunea 3 **Alte prevederi referitoare la corectia erorilor**

CAPITOLUL VII **INVALIDAREA / INCONFIRMAREA TRANZACTIILOR EFECTUATE IN B.V.B.**

CAPITOLUL VIII **TRANZACTIONAREA ACTIUNILOR**

Sectiunea 1 **Piete utilizate pentru tranzactionarea actiunilor**

Sectiunea 2 **Parametri generali de functionare a pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor**

Sectiunea 3 **Caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor**
§1 **Piata Regular**
§2 **Piata Odd Lot**
§3 **Piata Buy In**
§4 **Piata Sell Out**
§5 **Piata Deal**

CAPITOLUL IX TRANZACTIONAREA DREPTURILOR

CAPITOLUL X TRANZACTIONAREA OBLIGATIUNILOR

Sectiunea 1 **Elemente specifice obligatiunilor**
§1 **Data de referinta si data ex-cupon**
§2 **Tipuri de cupoane**
§3 **Conventii si formule de calcul cu privire la obligatiuni**
§4 **Valoarea tranzactiei cu obligatiuni**

Sectiunea 2 **Cadrul de tranzactionare a obligatiunilor**
§1 **Piete utilizate pentru tranzactionarea obligatiunilor**
§2 **Parametri generali de functionare a pietelor destinate tranzactionarii obligatiunilor**
§3 **Caracteristicile pietelor aferente tranzactionarii obligatiunilor**
§4 **Elemente de definire la nivel de simbol de tip obligatiune**

CAPITOLUL XI TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE STAT

Sectiunea 1 **Elemente specifice titlurilor de stat**
§1 **Conventii cu privire la tranzactionarea titlurilor de stat**
§2 **Conventii de calcul pentru titlurile de stat cu dobanda**
§3 **Valoarea tranzactiei**

Sectiunea 2 **Cadrul de tranzactionare a titlurilor de stat**
§1 **Piete utilizate pentru tranzactionarea titlurilor de stat**
§2 **Formatorii de piata (Market makeri) pentru titluri de stat**
§3 **Caracteristicile pietelor aferente tranzactionarii titlurilor de stat**

CAPITOLUL XII TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE PARTICIPARE

CAPITOLUL XII[1] TRANZACTIONAREA PRODUSELOR STRUCTURATE

Sectiunea 1 **Aspecte generale**
Sectiunea 2 **Operatiuni de incheiere anticipata a tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate**

CAPITOLUL XIII DERULAREA OFERTELOR PUBLICE SI A ALTOR OPERATIUNI

Sectiunea 1 **Aspecte generale**

Sectiunea 2 **Procedura privind derularea prin intermediul B.V.B. a vanzarii de valori mobiliare prin metoda vanzare speciala la ordin**

CAPITOLUL XIV MONITORIZAREA PIETEI REGLEMENTATE LA VEDERE

Sectiunea 1 **Prevederi generale**
Sectiunea 2 **Principii privind executarea ordinelor clientilor**

TITLUL IV ADMINISTRAREA SI DISEMINAREA DE CATRE B.V.B. A INFORMATIILOR PUBLICE PRIVIND EMITENTII, TIPURILE DE INSTRUMENTE FINANCIARE TRANZACTIONATE SI SERVICIILE DE ACCES AL PARTICIPANTILOR

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

CAPITOLUL II TIPURI DE INFORMATII PRIVIND B.V.B., EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE DISEMINATE PUBLIC DE B.V.B.

CAPITOLUL III MIJLOACE DE COMUNICARE A INFORMATIILOR CATRE PUBLIC SI SERVICIILE DE ACCES A PARTICIPANTILOR

CAPITOLUL IV REGIMUL TARIFAR AL INFORMATIILOR

CAPITOLUL V SANCTIUNI

TITLUL V RELATIA B.V.B. – DEPOZITAR CENTRAL

TITLUL VI DISPOZITII TRANZITORII SI FINALE

ANEXE

Anexa nr. 1 **Cerere de admitere/mentinere ca Participant si inscriere / mentinere in Registrul Participantilor**
Anexa nr. 2 **Formular date personale**
Anexa nr. 3 **Specimene de semnaturi**
Anexa nr. 4 **Pasii de pret**
Anexa nr. 5 **Cerere de corectare a erorii**
Anexa nr. 6 **Formular pentru raportarea tranzactiei de cumparare speciala (Buy-in speciala)**
Anexa nr. 7 **Parametrii si caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor**
Anexa nr. 8 **Tranzactionarea obligatiunilor**
Anexa nr. 9 **Tranzactionarea titlurilor de stat**

TITLUL I
PARTICIPANTII

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Sunt Participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B., in conditiile prezentului Titlu, intermediarii care presteaza servicii de investitii financiare in Romania, inscrisi in Registrul public tinut de C.N.V.M. si in Registrul Participantilor tinut de B.V.B.
(2) Calitatea de Participant este dobandita la data adoptarii hotararii de admitere de catre Consiliul Bursei si va produce efecte la data inscrierii in Registrul Participantilor. Inscrierea in Registrul Participantilor se efectueaza de catre Departamentul de specialitate al B.V.B, dupa emiterea de catre Directorul General al B.V.B. a deciziei prevazute la art. 6, alin. (2) al prezentului titlu.
(3) Participantii se bucura in mod egal de toate drepturile conferite de aceasta calitate, indiferent de data dobandirii acestei calitati, in limitele autorizatiei C.N.V.M.
(4) Participantii vor respecta prevederile Legii 297/2004, precum si ale reglementarilor emise de catre C.N.V.M. si B.V.B.
(5) Calitatea de Participant este strict personala si nu poate fi transmisa sub nici o forma.
(6) B.V.B. va publica, in conditiile legii, pe pagina web proprie informatii referitoare la Participantii inscrisi in Registrul B.V.B. si la agentii acestora, inclusiv cei delegati.

Art. 2 Corespondenta Participantilor cu B.V.B., precum si raportarile acestora catre B.V.B., vor purta fie semnatura electronica extinsa, in conformitate cu prevederile legale in vigoare, fie semnatura olografa.

Art. 2^1 (1) B.V.B. va putea efectua operatiuni pe teritoriul altor state membre pentru a permite accesul la tranzactionare si conectarea de la distanta pe piata reglementata a firmelor de investitii din respectivele state membre, conform prevederilor reglementarilor C.N.V.M. in vigoare;
(2) B.V.B. va efectua operatiuni pe teritoriul altor state membre numai dupa transmiterea catre C.N.V.M. a unei notificari care va cuprinde urmatoarele:

a) scrisoarea de intentie a B.V.B. de a efectua operatiuni pe teritoriul statelor membre;
b) statele membre pe teritoriul carora B.V.B. intentioneaza sa efectueze operatiuni transfrontaliere;
c) descrierea modalitatii de acordare a accesului la tranzactionare si de conectare de la distanta pe piata reglementata administrata de B.V.B. a firmelor de investitii din respectivele state membre.

(3) B.V.B. va putea incepe demersuri, in conformitate cu informatiile din notificare, pentru acordarea accesului la tranzactionare si conectarea de la distanta a intermediarilor din statele membre dupa ce a primit din partea CNVM confirmarea comunicarii respectivei notificari catre statul membru indicat.

CAPITOLUL II
PROCEDURA DE ADMITERE CA PARTICIPANT SI ACORDARE A ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1
Societatile de servicii de investitii financiare

Art. 3 In scopul admiterii ca Participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B. si inscrierii in Registrul Participantilor, societatile de servicii de investitii financiare vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, intocmita conform Anexei nr. 1, insotita de urmatoarele documente:

a) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare ca societate de servicii de investitii financiare si de inscriere in Registrul C.N.V.M. a acesteia (copie);

b) actul constitutiv, certificatul de inregistrare la O.R.C., toate hotararile A.G.A., toate actele aditionale la Actul constitutiv si toate Incheierile judecatorului delegat de pe langa O.R.C., aferente (copii);

c) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare si de inscriere in Registrul C.N.V.M. - pentru personalul autorizat de C.N.V.M. (agenti pentru servicii de investitii financiare, agenti delegati, reprezentanti ai Compartimentului de control intern etc.) (copii);

d) anexa nr. 2 completata pentru membrii CA, conducatori, agenti de bursa si reprezentanti ai Compartimentului de control intern;

e) specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoana a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;

f) materialul informativ destinat clientilor in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii societatii (copie);

g) raportul anual certificat de auditorul financiar, care va cuprinde situatiile financiare anuale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezorerie, politici contabile si note explicative, insotite de Raportul administratorilor si Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;

h) raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezoreriepentru anul curent, unde este cazul;

i) contractul de mandat incheiat cu un alt Participant, dupa caz (copie);

j) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

Art. 4 In scopul inceperii tranzactionarii in cadrul B.V.B., societatile de servicii de investitii financiare trebuie sa intruneasca urmatoarele cerinte:

a) sa indeplineasca conditiile privind dotarea tehnica (configuratie hardware si software minima), respectiv cerintele tehnice minime pentru rularea aplicatiei client a sistemului BVB, prevazute in Manualul de utilizare a sistemului BVB;

b) sa existe in cadrul societatii cel putin 2 agenti pentru servicii de investitii financiare care indeplinesc cerintele privind autorizarea ca agenti de bursa, conform art. 17 alin. 3;

c) sa plateasca tariful de admitere ca Participant (tarif pentru achizitionarea unei licente de tranzactionare netransmisibile) prevazut in Lista tarifelor si comisioanelor practicate de B.V.B. sau sa detina o licenta de tranzactionare transmisibila;

d) sa faca dovada detinerii calitatii de membru/participant direct sau indirect la un sistem de compensare-decontare si/sau registru agreat de CNVM si BVB;

e) sa incheie un set de documente-standard pus la dispozitie de catre B.V.B., format din: Contract de cesiune neexclusiva de licenta de soft si de accesare prin terminale a Sistemului Central si Declaratie-angajament privind activitatea de tranzactionare desfasurata de societate;
f) sa obtina/detina calitatea de membru al Fondului de compensare a investitorilor, in termenul prevazut de reglementarile C.N.V.M.

Art. 5 Ulterior primirii documentelor si indeplinirii cerintelor mentionate in art. 3 si 4, in baza Notei de Recomandare intocmita de Departamentul de specialitate al B.V.B. si avizata de Directorul general, Consiliul Bursei poate hotari admiterea societatii ca Participant si poate dispune inscrierea acesteia in Registrul Participantilor. La sedinta Consiliului Bursei va fi invitat sa participe si reprezentantul legal al societatii de servicii de investitii financiare petente.

Art. 6 (1) B.V.B. va publica pe pagina de web proprie si va informa Participantii, Depozitarul Central, precum si C.N.V.M., despre inscrierea in Registrul Participantilor a societatii respective, in termen de 3 zile lucratoare de la data la care a avut loc inregistrarea in Registrul Participantilor.
(2) Directorul general al B.V.B. va stabili, prin decizie, data inceperii tranzactionarii pe pietele reglementate la vedere administrate de B.V.B. si va emite decizii de autorizare a agentilor de bursa, pentru respectivul Participant.
(3) Dupa inregistrarea Participantului in Registrul Participantilor, B.V.B. va elibera un document care sa ateste dobandirea respectivei calitati.

Sectiunea 2
Institutiile de credit

Art. 7 (1) Institutiile de credit care doresc admiterea ca Participanti si inscrierea in Registrul Participantilor vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, intocmita conform Anexei nr. 1, insotita de urmatoarele documente:
a) dovada inregistrarii in Registrul C.N.V.M. (copie);
b) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare si de inscriere in Registrul C.N.V.M., pentru personalul autorizat de C.N.V.M. (agenti de servicii de investitii financiare, agenti delegati, reprezentanti ai Compartimentului de control intern etc) (copii);
c) Anexa nr. 2 completata pentru conducatorul structurii organizatorice aferente operatiunilor pe piata de capital, agenti de bursa, agenti pentru servicii de investitii financiare si reprezentanti ai Compartimentului de control intern;
d) schema organizatorica a structurii organizatorice aferente operatiunilor pe piata de capital;
e) specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoana a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;
f) materialul informativ destinat clientilor, in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii (copie);
g) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.
(2) Procedura de admitere a institutiilor de credit este cea mentionata in art. 5 si 6, aplicata in mod corespunzator.
(3) In vederea admiterii la tranzactionare in cadrul B.V.B., institutia de credit trebuie sa indeplineasca cerintele prevazute la art. 4.

Sectiunea 3

Accesul Participantilor de la sediile secundare (sucursale) autorizate de C.N.V.M.

Art. 8 Participantii care doresc sa tranzactioneze de la sediul sucursalelor autorizate de C.N.V.M. trebuie sa adreseze B.V.B. o cerere in acest sens si sa indeplineasca urmatoarele conditii:

a) sa dispuna de o dotare tehnica adecvata si de personal autorizat corespunzator serviciilor de investitii financiare autorizate si accesarii sistemului de tranzactionare al B.V.B. (cel putin 1 agent de bursa autorizat si 1 reprezentant al Compartimentului de control intern);

b) sa depuna decizia C.N.V.M. de autorizare a respectivei sucursale (copie);

c) sa dispuna de cel putin un terminal de acces la sistemul de tranzactionare al B.V.B.

Sectiunea 4
Firme de investitii din alte state membre si sucursalele acestora

Art 8[1] Firmele de investitii autorizate şi supravegheate de autoritatea competenta dintr-un alt stat membru pot presta in Romania, in limita autorizatiei acordate de statul membru de origine, servicii şi activitati de investitii financiare, in temeiul liberei circulatii a serviciilor in mod direct sau prin infiintarea de sucursale, in conditiile prevazute de Legea nr. 297/2004 si de Regulamentul C.N.V.M. nr. 32/2006.

Art. 8[2] (1) In scopul admiterii ca Participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B. si inscrierii in Registrul Participantilor, firmele de investitii autorizate in alte state membre sau sucursalele acestora, vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, intocmita conform Anexei nr. 1, insotita de urmatoarele documente:

a) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. privind inscrierea in Registrul C.N.V.M. a acesteia (copie);
b) documente justificative care atesta ca persoanele care vor avea acces in sistemul BVB efectueaza tranzactii in numele si pe contul firmei de investitii;
c) Anexa nr. 2 completata pentru membrii Consiliului de administratie, conducatori, agenti de bursa si reprezentanti ai Compartimentului de control intern;
d) specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoana a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;
e) materialul informativ destinat clientilor in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii societatii (copie)
f) raportul anual certificat de auditorul financiar, insotite de Raportul administratorilor si Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;
g) raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale pentru anul curent, unde este cazul;
h) contractul de mandat incheiat cu un alt Participant, dupa caz (copie);
i) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) In scopul inceperii tranzactionarii in cadrul B.V.B., firma de investitii sau sucursala acesteia, trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

a) sa indeplineasca conditiile privind dotarea tehnica (configuratie hardware si software minima), respectiv cerintele tehnice minime pentru rularea aplicatiei client a sistemului BVB, prevazute in Manualul de utilizare a sistemului BVB;
b) sa existe in cadrul societatii cel putin 2 persoane care indeplinesc cerintele privind autorizarea ca agenti de bursa., conform art. 17 alin. 3;

c) sa plateasca tariful de admitere ca Participant (tarif pentru achizitionarea unei licente de tranzactionare netransmisibile) prevazut in Lista tarifelor si comisioanelor practicate de B.V.B. sau sa detina o licenta de tranzactionare transmisibila;
d) sa faca dovada detinerii calitatii de membru/participant direct sau indirect la un sistem de compensare-decontare si/sau registru agreat de CNVM si BVB;
e) sa incheie un set de documente-standard pus la dispozitie de catre B.V.B., format din: Contract de cesiune neexclusiva de licenta de soft si de accesare prin terminale a Sistemului Central si Declaratie-angajament privind activitatea de tranzactionare desfasurata de societate;
f) sa depuna dovada detinerii calitatii de membru al unei scheme de compensare a investitorilor impreuna cu datele de identificare ale acesteia si cu procedurile specifice aplicabile in cazul compensarii investitiilor realizate pe teritoriul Romaniei.

(3) Procedura de admitere a firmelor de investitii autorizate in alte state membre pe piata reglementata sau a sucursalelor acestora este cea mentionata in art. 5 si 6 din prezentul Titlu, aplicata in mod corespunzator.
(4) Pentru toate documentele care nu sunt scrise in limba romana trebuie depuse si traducerile oficiale.

Sectiunea 5
Sucursalele intermediarilor din statele nemembre

Art. 8^3 Intermediarii din statele nemembre pot infiinta sucursale pe teritoriul Romaniei, in conditiile art. 43 din Legea 297/2004 si ale art. 60 din Regulamentul CNVM nr. 32/2006.

Art. 8^4 (1) In scopul admiterii ca Participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B. si inscrierii in Registrul Participantilor, intermediarii din statele nemembre vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, intocmita conform Anexei nr. 1, insotita de urmatoarele documente:
a) autorizatia eliberata de autoritatea competenta din statul de origine;
b) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare a respectivei sucursale si de inscriere in Registrul C.N.V.M. a acesteia (copie);
c) actul constitutiv, certificatul de inregistrare la O.R.C. (copii);
d) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare si de inscriere in Registrul C.N.V.M. pentru personalul autorizat de C.N.V.M. (agenti pentru servicii de investitii financiare, agenti delegati, reprezentanti ai Compartimentului de control intern etc.) (copii);
e) Anexa nr. 2 completata pentru membrii CA, conducatori, agenti de bursa si reprezentanti ai Compartimentului de control intern;
f) specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoana a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;
g) materialul informativ destinat clientilor in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii societatii (copie);
h) raportul anual certificat de auditorul financiar, insotite de Raportul administratorilor si Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;
i) raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale pentru anul curent, unde este cazul;
j) contractul de mandat incheiat cu un alt Participant, dupa caz (copie);
k) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) In scopul inceperii tranzactionarii in cadrul B.V.B., sucursalele intermediarilor din state nemembre trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

a) sa indeplineasca conditiile privind dotarea tehnica (configuratie hardware si software minima), respectiv cerintele tehnice minime pentru rularea aplicatiei client a sistemului BVB, prevazute in Manualul de utilizare a sistemului BVB;
b) sa existe in cadrul societatii cel putin 2 agenti pentru servicii de investitii financiare care indeplinesc cerintele privind autorizarea ca agenti de bursa., conform art. 17 alin. 3;
c) sa plateasca tariful de admitere ca Participant (tarif pentru achizitionarea unei licente de tranzactionare netransmisibile) prevazut in Lista tarifelor si comisioanelor practicate de B.V.B. sau sa detina o licenta de tranzactionare transmisibila;
d) sa faca dovada detinerii calitatii de membru/participant direct sau indirect la un sistem de compensare-decontare si/sau registru agreat de CNVM si BVB;
e) sa incheie un set de documente-standard pus la dispozitie de catre B.V.B., format din: Contract de cesiune neexclusiva de licenta de soft si de accesare prin terminale a Sistemului Central si Declaratie-angajament privind activitatea de tranzactionare desfasurata de societate;
f) sa obtina/detina calitatea de membru al unei scheme de compensare a investitorilor care deschid conturi la respectiva sucursala, conform prevederilor art. 61 din Regulamentul C.N.V.M. nr. 32/2006.

(3) Procedura de admitere ca Participanti a sucursalelor intermediarilor din state nemembre este cea mentionata in art. 5 si 6 din prezentul Titlu, aplicata in mod corespunzator.
(4) Pentru toate documentele care nu sunt scrise in limba romana trebuie depuse si traducerile oficiale.

CAPITOLUL III
INCETAREA CALITATII DE PARTICIPANT SI RETRAGEREA ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Art. 9 Incetarea calitatii de Participant si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al B.V.B. are loc in urmatoarele situatii:
a) la cererea Participantului respectiv (ca urmare sau nu a retragerii de catre C.N.V.M**./**autoritatea competenta din statul de origine, la cerere, a autorizatiei ca intermediar);
b) urmare a unei sanctiuni aplicate de B.V.B. pentru savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier;
c) urmare a unei sanctiuni cu retragerea autorizatiei aplicate de C.N.V.M.;
d) daca B.V.B./C.N.V.M. constata sau daca C.N.V.M. notifica B.V.B. ca se indeplinesc alte conditii de natura sa determine incetarea calitatii de Participant si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare**.**

Art. 10 (1) Ulterior primirii documentelor si indeplinirii cerintelor de retragere mentionate in Sectiunile 1-3 urmatoare, in baza Notei de Recomandare intocmita de Departamentul de specialitate al B.V.B. si avizata de Directorul general, Consiliul Bursei, respectiv Directorul general al B.V.B. in cazul mentionat in art. 15, va hotari retragerea calitatii de Participant si va dispune radierea societatii din Registrul Participantilor.
(2) Radierea din Registrul Participantilor se efectueaza de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in termen de cel mult 3 zile lucratoare de la data adoptarii hotararii de retragere de catre Consiliul Bursei, respectiv de la data ramanerii definitive a deciziei de sanctionare emisa de Directorul general al B.V.B.

(3) Calitatea de Participant inceteaza la data adoptarii hotararii de retragere de catre Consiliul Bursei si va produce efecte la data radierii din Registrul Participantilor, respectiv la data ramanerii definitive a deciziei de sanctionare emisa de Directorul general al B.V.B.

(4) B.V.B. va notifica atat C.N.V.M. cat si ceilalati Participanti despre retragerile respective, actualizand informatiile de pe pagina proprie de web.

Art. 11 In cazul in care Participantul nu a achitat in intregime obligatiile fata de B.V.B., B.V.B. va urmari satisfacerea creantelor pe care le are asupra Participantului prin conciliere directa sau pe cale judecatoreasca, dupa caz.

Sectiunea 1
Incetarea calitatii de Participant
si retragerea accesului de la sistemul de tranzactionare, la cerere

Art. 12 (1) In cazul retragerii la cerere, Participantul in cauza va depune la B.V.B. o cerere de retragere motivata, insotita de urmatoarele documente:
a) documentele justificative solicitate, specifice fiecarui caz de incetare a calitatii de Participant.
b) notificare privind incheierea relatiilor contractuale cu B.V.B.;
c) dovada achitarii datoriilor exigibile pe care le are catre B.V.B., inclusiv plata integrala a tarifului anual de Participant datorata pentru anul de activitate in care ii inceteaza calitatea de Participant;
d) cerere de retragere a accesului societatii, precum si a agentilor acesteia de la sistemul de tranzactionare, respectiv blocarea/dezactivarea codurilor si parolelor de acces;
(2) Dupa indeplinirea de catre Participantul in cauza a prevederilor alin. 1, B.V.B. va proceda la aplicarea prevederilor art. 13 lit. a) si art. 10.
(3) In situatia in care, Participantul respectiv a solicitat si la C.N.V.M. in mod expres retragerea autorizatiei ca intermediar, conform art. 9 si art. 11 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006, B.V.B. va elibera o adeverinta conform art. 13 lit. b) din prezentul Titlu.

Art. 13 B.V.B. va efectua urmatoarele operatiuni:
a) va retrage accesul Participantului la toate serviciile electronice oferite de B.V.B.;
b) va elibera o adeverinta conform art. 11 alin. 1 lit. b) sau art. 16 alin. 1 lit. a) pct. 1 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006.

Sectiunea 2
Incetarea calitatii de Participant ca urmare a sanctionarii
de catre C.N.V.M./autoritatea competenta din statul de origine sau B.V.B.

Art. 14 La data receptionarii de catre B.V.B. a unui act individual emis de C.N.V.M. /autoritatea competenta din statul de origine, privind sanctionarea cu retragerea autorizatiei de intermediar, B.V.B. va retrage accesul Participantului in cauza si a agentilor de bursa ai acestuia de la toate serviciile electronice oferite si va solicita acestuia indeplinirea obligatiilor prevazute la art. 12 alin. 1. Dupa indeplinirea acestor obligatii B.V.B. va proceda la aplicarea prevederilor art. 10 si art. 13 lit. b), daca este cazul.
Art. 15 In cazul emiterii de catre Directorul general al B.V.B. a unei decizii de sanctionare cu retragerea calitatii de Participant, B.V.B. va retrage accesul Participantului in cauza si a agentilor de bursa ai acestuia de la toate serviciile electronice oferite si va solicita acestuia indeplinirea

obligatiilor prevazute la art. 12 alin. 1. La data ramanerii definitive a deciziei de sanctionare, B.V.B. va proceda la aplicarea prevederilor art. 10 alin. 2-4.

Sectiunea 3
Incetarea, de drept, a calitatii de Participant, ca urmare a incetarii existentei societatii comerciale

Art. 16 (1) Calitatea de Participant a unei societati inceteaza, de drept, ca efect al fuziunii, dizolvarii sau divizarii in conformitate cu prevederile art. 16 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006.
(2) Societatea/societatile rezultata/rezultate se vor conforma prevederilor art. 28.

CAPITOLUL III[1]
MARKET MAKERII PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE

Sectiunea 1
Dispozitii generale

Art. 16[1] (1) Prezentul capitol stabileste cadrul normativ necesar desfasurarii de catre Participanti a activitatii de Market Maker pentru urmatoarele instrumente financiare tranzactionate in Piata Reglementata la vedere:
a) instrumentele financiare tranzactionate in Piata Reglementata la vedere care sunt tranzacţionate şi pe pieţe reglementate din alte state membre ale Uniunii Europene, în cazul în care acestea nu au fost admise pentru prima dată pe o piaţă reglementată din România;
b) titlurilor de stat.
(2) Market Makerii au obligatia sa mentina lichiditatea pietei in conformitate cu prevederile prezentului capitol.
(3) Consiliul Bursei stabileşte parametri specifici si cerinte suplimentare cu privire la operatiunile de piata desfasurate de catre Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, pentru fiecare instrument financiar in parte.
(4) Consiliul Bursei este deplin raspunzator pentru supravegherea modului in care Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere isi respecta obligatiile de Market Maker.
(5) B.V.B. mentine si publica, cel putin pe site-ul propriu, lista Participantilor care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, denumita in continuare "Registrul Market Makerilor pe Piata Reglementata la vedere", precum si instrumentele financiare pentru care este detinuta aceasta calitate.
(6) Prevederile art. 138, 139 alin. (1), (2) şi (4), precum si ale art. 140 din Titlul III nu se aplica Market Makerilor pe Piata Reglementata la vedere.

Art. 16[2] (1) B.V.B. poate percepe un tarif cu privire la acordarea calitatii de Market Maker, in conformitate cu "Lista tarifelor si comisioanelor practicate de B.V.B.".
(2) B.V.B. poate stabili tarife si/sau comisioane preferentiale cu privire la activitatea de tranzactionare desfasurata in calitate de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere.

Sectiunea 2
Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere.

Inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar

Art. 16^3(1) Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere este de competenta Consiliului Bursei. Consiliul Bursei trebuie sa decida cu privire la acordarea acestei calitati in termen de maximum 30 de zile de la depunerea documentelor corespunzatoare care dovedesc indeplinirea conditiilor mentionate la art. 16^4.
(2) Inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar este de competenta Directorului General al B.V.B. Directorul General decide cu privire la inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar in termen de maximum 15 zile de la data solicitarii respectivului Market Maker.
(3) Inceperea tranzactionarii in calitate de Market Maker este conditionata de semnarea contractului cu B.V.B. referitor la aplicarea prevederilor art. 16^{18}.

Art. 16^4(1) In vederea dobandirii calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere un participant trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele conditii:

- **a)** sa detina dreptul de a tranzactiona instrumente financiare pe cont propriu in conformitate cu obiectul de activitate mentionat in actul de inscriere in Registrul C.N.V.M., sectiunea Intermediari;
- **b)** sa dispuna in sistemul electronic de tranzactionare de un cont individual de pozitie de tip "House", asupra caruia nu este impusa nicio restrictie de natura legala sau tehnica;
- **c)** sa solicite acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere prin transmiterea unei cereri scrise, conform modelului standard stabilit de B.V.B.;
- **d)** sa solicite inregistrarea ca Market Maker pentru cel putin un instrument financiar prin transmiterea formularului standard stabilit de B.V.B.;
- **e)** sa nu aiba restante in ceea ce priveste indeplinirea obligatiilor financiare si de orice alta natura fata de B.V.B.;
- **f)** sa prezinte dovada achitarii in contul B.V.B. a tarifului pentru inscrierea in Registrul Market Makerilor pe Piata Reglementata la vedere, in cazul in care a fost aprobata perceperea unui astfel de tarif;
- **g)** sa desemneze cel putin un agent de bursa ca persoana de legatura pentru mentinerea contactului cu B.V.B. pe perioada detinerii calitatii de Market Maker;
- **h)** sa indeplineasca alte conditii pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) In cazul in care survine o modificare in ceea ce priveste persoana de legatura mentionata la alin. (1) lit. g), Market Makerul are obligatia de a notifica B.V.B. cu privire la aceasta in cel mai scurt timp posibil.
(3) B.V.B. va notifica public cu privire la acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere pentru un Participant si va actualiza in mod corespunzator "Registrul Market Makerilor pe Piata Reglementata la vedere".

Art. 16^5(1) Dupa acordarea de catre Consiliul Bursei a calitatii de Market Maker, Directorul General al B.V.B. stabileste prin decizie, in termen de maximum 15 zile, in baza informatiilor transmise de catre Participant prin intermediul formularului standard stabilit de B.V.B. urmatoarele elemente, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) inregistrarea ca Market Maker a Participantului respectiv pentru un instrument financiar mentionat la art. 16^4 alin. (1) lit. d);
b) data la care Participantul respectiv poate sa inceapa tranzactionarea in calitate de Market Maker pentru instrumentul financiar pentru care a solicitat inregistrarea in vederea obtinerii aceastei calitati.

(2) Ulterior dobandirii calitatii de Market Maker, Participantul respectiv poate solicita inregistrarea acestuia ca Market Maker si pentru alte instrumente financiare tranzactionate la B.V.B., caz in care

se aplica in mod corespunzator prevederile alin. (1) si care implica semnarea unui act aditional la contractul mentionat la art. 16^3 alin. (3).
(3) Pentru Market Makerii inregistrati pentru seriile de titluri de stat:
a) prevederile Art. 16^8 alin. (1) lit. a) si, in mod corespunzator, Art. 16^8 alin. (3) si Art. 16^9 alin. (1) nu se vor aplica;
b) in conformitate cu prevederile Art 16^9 alin. (3), termenul prevazut la Art 16^9 alin. (2) cu privire la reinregistrarea ca Market Maker pentru o serie de titluri de stat devin efective incepand cu sedinta de tranzactionare din ziua bursiera urmatoare datei la care B.V.B. a primit notificarea respectiva.

Art. 16^6 B.V.B. va notifica public instrumentele financiare pentru care sunt inregistrati Participantii in calitate de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, precum si orice modificari ulterioare cu privire la acestea.

Art. 16^7 Consiliul Bursei poate respinge cererea unui Participant pentru obtinerea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere, in urmatoarele situatii:
a) neindeplinirea uneia sau mai multor conditii prevazute la art. 16^4;
b) se considera ca nu se poate mentine integritatea pietei;
c) Participantul respectiv a incalcat in mod frecvent angajamentele care decurg din detinerea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere, în cazul in care anterior a mai detinut aceasta calitate;
d) din alte considerente pe care B.V.B. le considera intemeiate.

Sectiunea 3
Renuntarea la inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar. Renuntarea la calitatea de Market Maker

Art. 16^8 (1) Un Participant poate renunta la inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar, prin:
a) transmiterea catre B.V.B. a unei notificari de renuntare la inregistrarea ca Market Maker care sa devina efectiva la finele lunii calendaristice in decursul careia Participantul a efectuat solicitarea respectiva;
b) transmiterea catre B.V.B. a unei notificari de renuntare la inregistrarea ca Market Maker care sa devina efectiva imediat.
(2) Un Participant poate renunta la calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere prin:
a) transmiterea catre B.V.B. a unei notificari de renuntare la calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere care sa devina efectiva la finele lunii calendaristice in decursul careia Participantul a efectuat solicitarea respectiva;
b) prin transmiterea catre B.V.B. a unei notificari de renuntare la calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere care sa devina efectiva imediat.
(3) In situatia prevazuta la alin. (1) lit. a) si alin. (2) lit. a), Participantul respectiv are obligatia sa notifice cu cel putin 10 zile lucratoare inainte de finele lunii calendaristice in decursul careia Participantul a efectuat solicitarea respectiva.
(4) In situatia prevazuta la alin. (2) lit. b), renuntarea la calitatea de Market Maker devine efectiva incepand cu sedinta de tranzactionare urmatoare datei la care B.V.B. a primit notificarea respectiva.
(5) Renuntarea de catre un Market Maker la inregistrarea pentru toate instrumentele financiare echivaleaza cu renuntarea la calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere, caz in care se aplica in mod corespunzator prevederile alin. (2).
(6) Renuntarea de catre un Participant la calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere echivaleaza cu renuntarea la inregistrarea ca Market Maker pentru toate instrumentele financiare.

Art. 16[9](1) Daca un Participant a renuntat la inregistrarea ca Market Maker pe Piata Reglementata la vedere pentru un instrument financiar in conformitate cu prevederile art. 16[8] alin. (1) lit. a) sau a renuntat la calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 16[8] alin. (2) lit. a), reinregistrarea ca Market Maker pentru acel instrument financiar, respectiv redobandirea calitatii de Market Maker se poate obtine numai dupa o perioada de timp stabilita de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mica de 10 zile calendaristice.
(2) Daca un Participant a renuntat la inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar tranzactionat in Piata Reglementata la vedere in conformitate cu prevederile art. 16[8] alin. (1) lit. b) sau a renuntat la calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 16[8] alin. (2) lit. b), reinregistrarea ca Market Maker pentru acel instrument financiar, respectiv redobandirea calitatii se poate obtine numai dupa o perioada de timp stabilita de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mica de 30 zile calendaristice.
(3) In situatia in care se considera necesar, Consiliul Bursei poate modifica, prin modificarea prezentului Cod, termenele prevazute la alin. (1) si (2).
(4) Beneficiile si facilitatile acordate Participantului de catre B.V.B. (tarife si comisioane preferentiale etc.), se aplica doar pentru instrumentele financiare in care este inregistrat ca Market Maker si se pierd prin renuntarea la calitatea de Market Maker sau prin renuntarea la inregistrarea ca Market Maker.

Sectiunea 4
Suspendarea / Incetarea inregistrarii ca Market Maker.
Retragerea calitatii de Market Maker pe Piata Reglemenata la vedere

Art. 16[10](1) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la suspendarea inregistrarii unui Market Maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare, luand in considerare urmatoarele situatii, fara a se limita la:
a) suspendarea accesului Participantului la sistemul de tranzactionare;
b) solicitarea motivata a CNVM sau a unei alte institutii similare;
c) neindeplinirea de catre Participantul respectiv a conditiilor care au stat la baza acordarii calitatii de Market Maker si/sau obligatiilor asumate cu privire la derularea activitatii de Market Maker;
d) in cazul in care B.V.B. considera necesar acest lucru, in situatii cum ar fi: cazuri de forta majora, mentinerea integritatii si sigurantei pietei etc.;
e) suspendarea participantului din sistemul de compensare-decontare si registru.
(2) Decizia de suspendare a inregistrarii unui Market Maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare este notificata Participantului respectiv, comunicandu-se in acelasi timp cauzele si, daca este cazul, perioada de timp in care trebuie remediata situatia care a condus la decizia de suspendare.

Art. 16[11] (1) In situatiile prevazute la art. 16[10] alin. (1), dupa caz, Market Makerii pot beneficia in continuare de facilitatile acordate de B.V.B. acestei categorii de participanti.
(2) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la acordarea beneficiilor/facilitatilor corespunzatoare in cazuri de forta majora, in care un Participant nu isi poate indeplini obligatiile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker din motive independente de acesta.
(3) Participantii care nu isi pot indeplini obligatiile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker in cazuri de forta majora, vor transmite catre B.V.B. o notificare scrisa cu privire la situatia respectiva, insotita de documentele justificative.

Art. 16[12] (1) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la incetarea inregistrarii unui Market Maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare, luand in considerare urmatoarele situatii, fara a se limita la:
a) retragerea de la tranzactionare a unui instrument financiar;
b) retragerea calitatii de Participant;
c) in situatiile in care nu s-au remediat cauzele mentionate la art. 16[10] alin. (1) care au condus la suspendarea inregistrarii ca Market Maker.
(2) In cazul Participantilor aflati in situatia mentionata la alin. (1) lit. a), se aplica urmatoarele prevederi:
a) incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru instrumentul financiar care a facut obiectul retragerii de la tranzactionare;
b) retragerea calitatii de Market Maker, daca sunt indeplinite urmatoarele conditii cumulative:
   1. prin retragerea de la tranzactionare a instrumentului financiar nu mai este indeplinita conditia de a fi inregistrat pentru minim un instrument financiar;
   2. Participantul aflat in situatia de la pct. 1 nu solicita inregistrarea pentru un alt instrument financiar, in termen 10 zile lucratoare de la incetarea inregistrarii ca Market Maker in situatia mentionata la lit. a).
(3) In cazul prevederilor de la alin. (1) lit. c), Directorul General al B.V.B. poate decide data la care devine efectiva incetarea inregistrarii ca Market Maker daca nu se remediaza cauzele care au dus la suspendarea inregistrarii pentru o perioada mai mare de 30 de zile calendaristice.

Art. 16[13] Consiliul Bursei hotareste retragerea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere, luand in considerare urmatoarele situatii, fara a se limita la:
a) daca se constata ca dobandirea calitatii de Market Maker a fost obtinuta in baza unor informatii false, eronate sau incomplete, precum si in alte cazuri in care se constata ulterior ca la data acordarii calitatii de Market Maker nu au fost intrunite in mod corespunzator toate conditiile necesare;
b) incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru toate instrumentele financiare;
c) neindeplinirea conditiilor care au stat la baza acordarii calitatii de Market Maker;
d) neindeplinirea in mod repetat a obligatiilor asumate in calitate de Market Maker.

Art. 16[14] (1) B.V.B. va notifica atat Participantul, cat si publicul larg cu privire la suspendarea / incetarea inregistrarii unui Market Maker, respectiv retragerea calitatii de Marker Maker si va actualiza in mod corespunzator "Registrul Market Makerilor pe Piata Reglementata la vedere".
(2) Incepand cu data intrarii in vigoare a masurilor de suspendare / incetare a inregistrarii unui Market Maker, respectiv retragerea calitatii de Market Maker, un Participant poate incheia tranzactii cu instrumente financiare, fara a mai beneficia de facilitatile acordate Market Makerilor de catre B.V.B., cu conditia ca activitatea respectivului participant sa nu fie suspendata/ sau sa nu i se fi retras dreptul de tranzactionare.

Sectiunea 5
Reluarea inregistrarii ca Market Maker.
Redobandirea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere

Art. 16[15] (1) Reluarea inregistrarii ca Market Maker este de competenta Directorului General al B.V.B.
(2) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la reluarea inregistrarii ca Market Maker pentru un instrument financiar, daca se inregistreaza una din urmatoarele situatii, dupa caz, fara a se limita la:
a) au fost inlaturate cauzele care au stat la baza suspendarii inregistrarii;
b) Market Makerul a renuntat la inregistrarea pentru instrumentul financiar respectiv - fara ca aceasta sa conduca la retragerea calitatii de Market Maker - si a solicitat ulterior reluarea

inregistrarii, cu respectarea perioadei minime de timp prevazute la art. 16^{9} alin. (1), respectiv alin. (2) si incheierea unui act aditional la contractul prevazut la art. 16^{3} alin. (3).

Art. 16^{16} (1) In cazul Participantilor care au renuntat la calitatea de Market Maker, redobandirea calitatii de Market Maker este de competenta Consiliului Bursei si se realizeaza cu respectarea perioadei minime de timp prevazute la art. 16^{9} alin. (1), respectiv alin. (2), precum si cu respectarea prevederilor art. 16^{3} alin. (3), 16^{4} si 16^{18}.
(2) In cazul Participantilor carora li s-a retras calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 16^{13}, redobandirea calitatii de Market Maker este de competenta Consiliului Bursei si se realizeaza cu respectarea conditiilor prevazute la art. 16^{3} alin. (3), 16^{4} si 16^{18}.

Sectiunea 6
Operatiuni de piata desfasurate de catre Market Makeri

Art. 16^{17} (1) Calitatea de Market Maker presupune mentinerea pe durata sedintei de tranzactionare a lichiditatii Pietei Reglementate la vedere prin furnizarea de oferte ferme de cumparare si de vanzare, precum si incheierea de tranzactii pe baza acestora.
(2) Furnizarea de oferte ferme de cumparare si vanzare se poate realiza prin introducerea in nume propriu de ordine de bursa limita de cumparare si de vanzare.
(3) In situatii justificate (motive tehnice, volatilitate deosebita in piata, etc), B.V.B. poate permite Market Makerilor, la solicitarea acestora, sa nu afiseze oferte ferme de cumparare si de vanzare pentru un numar maxim de sedinte de tranzactionare in decursul unei luni calendaristice, conform parametrilor stabiliti de Consiliul Bursei, conform contractului incheiat intre acestia si B.V.B.

Art. 16^{18} (1) Consiliul Bursei impune parametri specifici si cerinte suplimentare si/sau modificarea celor existente cu privire la Market Makeri, referitor la urmatoarele aspecte, dar fara a se limita la urmatoarele:

a) volum minim corespunzator ofertei ferme de cumparare si de vanzare;
b) spread maxim dintre preturile de cumparare si de vanzare afisate de Market Maker;
c) perioada minima pentru mentinerea in piata a ofertei de cumparare si de vanzare in decursul unei sedinte de tranzactionare sau anumite perioade de timp (de exemplu: o luna);
d) perioada de timp maxima pana la reactualizarea ofertei ferme de cumparare si de vanzare;
e) numar minim sau maxim de instrumente financiare pentru care un singur Participant poate sa se inregistreze ca Market Maker;
f) perioada de timp minima pentru care un Market Maker trebuie sa detina aceasta calitate.
g) numarul maxim de sedinte de tranzactionare in decursul unei luni calendaristice in care un Market Maker poate sa nu afiseze oferte ferme de cumparare si de vanzare.

(2) Participantii care sunt inregistrati ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar pot incheia tranzactii pe instrumentul respectiv in nume propriu, atat pe contul House cat si pe contul clientilor.
(3) B.V.B. poate decide cu privire la utilizarea unui cont special pentru evidentierea operatiunilor de piata efectuate de catre Participantii in calitate de Market Maker la Piata Reglementata la vedere (“cont Market Maker”).
(4) Parametri specifici şi cerintele suplimentare prevazute la alin. (1) sunt identice pentru toti participantii care au calitatea de Market Maker pentru un anumit instrument financiar si sunt cuprinse in contractul incheiat intre acestia si B.V.B.
(5) Modificarea parametrilor specifici şi cerintelor suplimentare se face prin incheierea de acte aditionale la contractele mentionate la alin. (4).

Art. 16^{19} (1) Identitatea Market Makerului care furnizeaza oferte ferme de cumparare si vanzare nu este

vizibila pentru ceilalti Participanti, ci doar pentru Departamentul de specialitate din cadrul B.V.B.
(2) B.V.B. poate decide cu privire la posibilitatea afisarii identitatii Market Makerilor in sistemul de tranzactionare, respectiv vizualizarea acesteia de catre ceilalti Participanti, in functie de caracteristicile sistemului electronic utilizat de B.V.B.

Art. 16[20] (1) Oferta ferma de cumparare si vanzare este introdusa pe contul "House", prin utilizarea ordinelor limita de cumparare si vanzare pentru instrumentul financiar pentru care Participantul respectiv este inregistrat ca Market Maker.
(2) In cazul ordinelor limita de tip hidden, Market Makerii au obligatia sa introduca si sa mentina un volum vizibil cel putin egal cu volumul minim stabilit de Consiliul Bursei in conformitate cu prevederile art. 16[18] alin. (1) lit. a) si alin. (4).

Art. 16[21] (1) Se considera ca un Market Maker are o oferta ferma de cumparare si de vanzare pentru un instrument financiar, daca exista cel putin un ordin de cumparare si cel putin un ordin de vanzare introduse de acesta pe contul "House" care respecta toate cerintele stabilite pentru fiecare instrument financiar de catre Consiliul Bursei, in conformitate cu prevederile art. 16[18] alin. (1).
(2) In cazul in care un Market Maker se afla in situatia de a nu respecta una dintre cerintele prevazute la alin. (1), Participantul are obligatia de a se reincadra in cerintele respective in termenul limita stabilit de Consiliul Bursei.
(3) Cerintele prevazute la alin. (1) si (2) sunt notificate catre public si sunt aplicabile tuturor Participantilor care sunt inregistrati ca Market Makeri pentru instrumentul financiar respectiv.
(4) Obligatiile unui Market Maker cu privire la introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si de vanzare se realizeaza prin intermediul agentilor de bursa.

Art. 16[22] (1) In registrul ordinelor din sistemul electronic de tranzactionare corespunzator unui instrument financiar, sunt introduse:
a) ofertele ferme de cumparare si de vanzare introduse si administrate de catre Participantii in vederea indeplinirii obligatiilor asumate in calitate de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere;
b) ordinele introduse pe contul "House" de catre Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, dar care nu se incadreaza in cerintele stabilite cu privire la ofertele ferme de cumparare si vanzare;
c) ordinele introduse pe conturile clientilor proprii de catre Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere;
d) ordinele introduse de catre ceilalti Participanti care nu detin calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere.
(2) Incheierea de tranzactii se efectueaza prin executarea automata a ordinelor de bursa mentionate la alin. (1), in conformitate cu principiile de executie a ordinelor de bursa aplicabile pietei respective.
(3) Obligatiile/facilitatile unui Participant in calitate de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere se considera a fi indeplinite/acordate prin luarea in considerare numai a activitatii desfasurate de catre acesta pe contul "House".

Art. 16[23] (1) In situatiile prevazute la art. 16[10], B.V.B. poate efectua urmatoarele operatiuni, dupa caz:
a) suspendarea totala sau partiala a accesului Participantului la sistemul de tranzactionare (ex.: suspendarea accesului pe una sau mai multe piete etc.);
b) suspendarea sau retragerea ordinelor de bursa introduse in piata de Market Makerul respectiv.
(2) Market Makerii aflati in situatiile mentionate la alin. (1) vor informa cu promptitudine B.V.B. cu privire la rezolvarea situatiei respective.

(3) B.V.B. decide cu privire la reluarea accesului la sistemul de tranzactionare dupa inlaturarea cauzelor care au stat la baza suspendarii inregistrarii ca Market Maker, daca nu exista alte restrictii de natura legala sau tehnico-operationala.

Art. 16[24] (1) In situatiile in care se inregistreaza o volatilitate mare in piata, cazuri de forta majora sau in situatii similare, B.V.B. poate decide cu privire la modificarea sau suspendarea obligatiilor impuse Market Makerilor inregistrati pentru unul sau mai multe instrumente financiare.
(2) B.V.B. va notifica public cu privire la cazurile mentionate la alin. (1).

Sectiunea 7
Evaluarea activitatii desfasurate de catre Market Makeri

Art. 16[25] (1) B.V.B. va evalua activitatea desfasurata de un Participant care detine calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere pentru a:
a) verifica indeplinirea de catre acesta a obligatiilor asumate ca urmare a detinerii calitatii de Market Maker;
b) acorda beneficiile /facilitatile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker.
(2) In evaluarea activitatii unui Market Maket, B.V.B. va lua in considerare urmatoarele elemente, dar fara a se limita la:
a) instrumentele financiare pentru care Participantul respectiv are obligatia de a mentine oferte ferme de cumparare si de vanzare;
b) data de la care Participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker pentru instrumentul financiar financiar respectiv;
c) obligatiile pe care Market Makerul respectiv trebuie sa le indeplineasca.
(3) In cadrul procesului de evaluare a activitatii unui Market Maker, Participantul respectiv are obligatia de a furniza B.V.B., cu promptitudine si in mod corespunzator, orice document sau nota explicativa cu privire la activitatea desfasurata in calitate de Market Maker.

Art. 16[26] (1) In cazul in care, in urma procesului de evaluare a activitatii desfasurate de un Participant in calitate de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere, se constata nerespectarea prevederilor, B.V.B. poate adopta urmatoarele masuri:
a) includerea intr-o lista speciala de observare (“Watch List”) a activitatii Market Makerilor;
b) suspendarea inregistrarii ca Market Maker pentru unul sau toate instrumentele financiare;
c) retragerea calitatii de Market Maker.
(2) B.V.B. va notifica public cu privire la cazurile mentionate la alin. (1).
(3) A treia inscriere in cursul unui an calendaristic a unui Market Maker in lista mentionata la alin. (1) lit. a) echivaleaza cu incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar sau cu retragerea calitatii de Market Maker a respectivului Participant.

CAPITOLUL III[2]
FURNIZORII DE LICHIDITATE

Sectiunea 1
Dispozitii generale

Art. 16[27] (1) In vederea tranzactionarii produselor structurate care urmeaza sa fie emise in baza unui program cadru de oferta, Emitentul isi asuma obligatia de a asigura lichiditatea pietei, in mod direct in calitate de Furnizor de lichiditate, in situatia in care este si Participant, sau prin intermediul unui alt Participant desemnat sa actioneze in numele acestuia ca Furnizor de lichiditate, in conformitate cu prevederile prezentului Cod.
(2) B.V.B. poate decide acordarea calitatii de Furnizor de lichiditate si altor participanti decat Emitentul – Participant sau Participantul desemnat initial, pentru o anumita emisiune individuala de produse structurate.
(3) B.V.B. poate inregistra acelasi Participant in calitate de Furnizor de lichiditate pentru mai multe emisiuni individuale aferente unuia sau mai multor Emitenti de produse structurate.
(4) B.V.B. mentine si publica, cel putin pe website-ul propriu, lista Participantilor care detin calitatea de Furnizori de lichiditate, denumita in continuare "Registrul Furnizorilor de lichiditate", precum si emisiunile de produse structurate pentru care acestia sunt inregistrati.
(5) Prevederile sectiunii 7 din Capitolul III[1] se aplica si Furnizorilor de lichiditate pentru produse structurate.

Art. 16[28] (1) Furnizorul de lichiditate este Participantul care, in baza deciziei Directorului General, a obtinut dreptul de a actiona in aceasta calitate pentru produsele structurate care urmeaza sa fie emise in baza prospectului de baza si a documentelor de completare a respectivului prospect.
(2) Un Participant va desfasura activitatile corespunzatoare unui Furnizor de lichiditate pentru o emisiune individuala de produse structurate, emisa in baza prospectului de baza si a documentelor de completare, in baza angajamentului de mentinere a lichiditatii pietei asumat prin contractul incheiat cu B.V.B. si in conformitate cu parametrii specifici stabiliti de B.V.B. pentru emisiunea respectiva, dupa cum urmeaza:
a) daca este Emitent, va actiona pe contul „House";
b) daca nu este Emitent, va actiona pe un alt deschis in numele Emitentului, conform contractului incheiat intre Participant si Emitent.
(3) Inceperea tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate este conditionata de existenta contractului incheiat cu B.V.B. si a altor documente aferente acestuia cu privire la mentinerea lichiditatii de catre cel putin un Furnizor de lichiditate, respectiv Emitentul - Participant sau Participantul desemnat de catre acesta.
(4) In vederea asigurarii conditiilor de tranzactionare a produselor structurate, Emitentul poate delega Furnizorului de lichiditate activitati specifice acestuia, in baza contractului incheiat intre Emitent si Furnizorul de lichiditate.
(5) In situatia in care, pentru produsele structurate care urmeaza sa fie emise in baza unui program cadru de oferta, Emitentul actioneaza si in calitate de Furnizor de lichiditate, prevederile prezentei sectiuni se aplica in mod corespunzator.

Art. 16[29] (1) B.V.B. poate stabili tarife si/sau comisioane cu privire la activitatea de tranzactionare desfasurata de Participant in calitate de Furnizor de lichiditate.
(2) Obligatiile/facilitatile unui Participant in calitate de Furnizor de lichiditate pentru o anumita

emisiune se considera a fi indeplinite/acordate prin luarea in considerare a activitatii desfasurate de catre acesta pentru respectiva emisiune individuala de produse structurate, pe contul „House" sau pe contul indicat de Participant, conform Art. 16^{28} alin. (2) lit. b).

Sectiunea 2
Inregistrarea unui Participant ca Furnizor de lichiditate

Art. 16^{30} (1) In vederea desfasurarii operatiunilor in calitate de Furnizor de lichiditate, pentru produsele structurate care urmeaza sa fie emise in baza unui program cadru de oferta, un Participant trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele conditii:

a) sa incheie contractul cu B.V.B. privind mentinerea lichiditatii pietei pentru produsele structurate care urmeza sa fie emise in baza programului cadru de oferta;

b) sa indice contul utilizat pentru efectuarea activitatii de Furnizor de lichiditate, asupra caruia nu este impusa nicio restrictie de natura legala sau tehnica;

c) sa desemneze cel putin doi agenti de bursa ca persoane de legatura pentru mentinerea contactului cu B.V.B. pe perioada detinerii calitatii de Furnizor de lichiditate;

d) sa indeplineasca alte conditii pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Participantul care detine calitatea de Furnizor de lichiditate este obligat sa notifice B.V.B. in scris, in cel mai scurt timp posibil, cu privire la orice modificare survenita in datele specificate la alin. (1), dupa caz.

(3) B.V.B. va publica pe website-ul propriu informatii referitoare la produsele structurate pentru care sunt inregistrati Participanti in calitate de Furnizor de lichiditate, precum si modificarile ulterioare cu privire la acestea.

Art. 16^{31} Directorul General al B.V.B. poate respinge cererea unui Participant privind inregistrarea ca Furnizor de lichiditate, in urmatoarele situatii:

a) neindeplinirea uneia sau mai multor conditii prevazute la art. 16^{30}, alin. (1);

b) se considera ca nu se poate mentine integritatea, continuitatea, stabilitatea si lichiditatea pietei;

c) Participantul respectiv a incalcat in mod frecvent angajamentele asumate fata de B.V.B.;

d) din alte considerente pe care B.V.B. le considera intemeiate.

Sectiunea 3
Suspendarea sau incetarea inregistrarii unui Participant ca Furnizor de lichiditate

Art. 16^{32} (1) Directorul General al B.V.B. poate decide suspendarea inregistrarii unui Participant ca Furnizor de lichiditate in situatiile prevazute la art. 16^{31} .

(2) Prevederile art. 16^{10} alin. (1) si cele ale art. 16^{11} alin. (3) se aplica si Furnizorilor de lichiditate pentru produse structurate.

Art. 16^{33} (1) Obligatiile unui Participant ca Furnizor de lichiditate pentru o emisiune individuala inceteaza sau sunt suspendate de drept in situatia in care emisiunea individuala este retrasa/ suspendata de la tranzactionare in urmatoarele situatii, fara a se limita la:

a) emisiunea a ajuns la maturitate sau a fost inregistrat un anumit eveniment care determina incheierea anticipata a tranzactionarii (de ex: valoarea activului suport a atins un anumit nivel, denumit „pret *knock-out*"), in conditiile prevazute in prospectul de baza si in documentele de completare a acestuia;

b) alte situatii prevazute de prospectul de baza si notificate B.V.B. de catre Emitent.

(2) Directorul General al B.V.B. poate decide incetarea inregistrarii unui participant ca Furnizor de lichiditate pentru toate produsele structurate sau pentru una / mai multe emisiuni individuale tranzactionate pe piata reglementata administrata de B.V.B., in situatii cum sunt:

a) incheierea programului cadru de oferta, in conformitate cu prevederile prospectului de baza;

b) retragerea calitatii de Participant a Furnizorului de lichiditate respectiv;

c) in situatiile in care nu s-au remediat cauzele mentionate la art. 16^{31}, care au condus la suspendarea inregistrarii ca Furnizor de lichiditate;

d) alte situatii justificate care impun adoptarea acestei masuri.

(3) Emitentul este obligat la desemnarea unui nou Furnizor de lichiditate, in termen de 10 zile lucratoare, in situatia incetarii inregistrarii Participantului initial in calitate de Furnizor de lichiditate, in vederea asigurarii continuitatii tranzactionarii instrumentului financiar respectiv.

(4) In situatia in care Emitentul nu se poate conforma prevederilor alin. (3), acesta va notifica B.V.B. cu privire la situatia existenta si va informa B.V.B. cu privire la conditiile ulterioare de tranzactionare a instrumentului financiar respectiv, care pot include si solicitarea Emitentului de suspendare sau retragere de la tranzactionare a acestuia, in conformitate cu prevederile prospectului de baza si a documentelor de completare aferente, precum si cu prevederile legale incidente.

(5) B.V.B. va disemina public notificarile Emitentului referitoare la situatiile prevazute in prezentul articol.

Sectiunea 4
Operatiuni de piata desfasurate de Furnizorii de lichiditate

Art. 16^{34} (1) Obligatiile corespunzatoare unui Furnizor de lichiditate vizeaza mentinerea pe durata sedintei de tranzactionare, in starea Deschisa a pietei, de oferte ferme de cumparare si de vanzare, precum si incheierea de tranzactii pe baza acestora.

(2) Furnizarea de oferte ferme de cumparare si vanzare conform obligatiilor asumate se realizeaza prin introducerea de ordine limita de cumparare si de vanzare pe contul indicat de Furnizorul de lichiditate.

(3) Parametrii specifici stabiliti de B.V.B. cu privire la obligatiile unui Furnizor de lichiditate vor fi, fara a se limita la, urmatorii:

a) volum minim corespunzator ofertei ferme de cumparare si de vanzare;

b) spread maxim dintre preturile de cumparare si de vanzare afisate de Furnizorul de lichiditate;

c) perioada de timp maxima pana la reactualizarea ofertei ferme de cumparare si de vanzare.

(4) Parametrii specifici Furnizorilor de lichiditate sunt stabiliti prin decizie a Directorului General, in functie de natura activului suport si de caracteristicile produselor structurate, stabilite in prospectul de baza si in documentele de completare.

(5) Parametrii specifici stabiliti pentru o emisiune de produse structurate sunt identici si obligatorii pentru toti Furnizorii de lichiditate inregistrati pe emisiunea respectiva.

(6) In situatii justificate, B.V.B. poate modifica unul sau mai multi parametri specifici aplicabili unei emisiuni individuale de produse structurate, urmand ca Furnizorul de lichiditate sa actualizeze in mod corespunzator prevederile angajamentului initial.

(7) B.V.B. publica prin intermediul web-site-ului propriu parametrii specifici Furnizorilor de lichiditate corespunzatori fiecarei emisiuni individuale de produse structurate.

Art. 16^{35} (1) Identitatea Furnizorilor de lichiditate care introduc si gestioneaza oferte ferme de cumparare si vanzare nu este vizibila pentru ceilalti participanti la piata.

(2) Se considera ca un Furnizor de lichiditate are o oferta ferma de cumparare si de vanzare pentru o emisiune individuala, daca exista cel putin un ordin de cumparare si cel putin un ordin de vanzare

introduse de acesta pe contul indicat care respecta toate cerintele stabilite pentru emisiunea respectiva, in conformitate cu angajamentul asumat.
(3) Incheierea de tranzactii se efectueaza prin executarea automata a ordinelor de bursa, in conformitate cu principiile de executie a ordinelor de bursa aplicabile pietei respective.

Art. 16[36] **(1)** In situatiile exceptionale, in care se inregistreaza o volatilitate mare in piata, cazuri de forta majora sau in situatii similare, B.V.B. poate decide cu privire la modificarea sau suspendarea obligatiilor impuse Furnizorilor de lichiditate.
(2) In situatii justificate, cum ar fi intreruperea tranzactionarii activului suport sau imposibilitatea calcularii activului suport al unei/unor emisiuni, Furnizorul de lichiditate transmite B.V.B. cererea motivata cu privire la suspendarea emisiunii / emisiunilor individuale respective, iar B.V.B. poate suspenda temporar obligatiile acestuia de a furniza oferte sau poate modifica temporar obligatiile acestuia.
(3) Obligatiile Furnizorului de lichiditate se suspenda in situatia in care piata principala pentru produsele structurate nu este disponibila la tranzactionare, in baza notificarii Furnizorului de lichiditate.
(4) B.V.B. va notifica public cu privire la cazurile mentionate la alin. (1), (2) si (3).

Art. 16[37] **(1)** In situatia in care un Furnizor de lichiditate inregistreaza disfunctionaliti de ordin tehnic (disfunctionalitati ale sistemului electronic de cotare utilizat de acesta, etc), obligatiile acestuia se suspenda, iar Furnizorul de lichiditate este obligat sa informeze B.V.B. cu promptitudine cu privire la o astfel de situatie.
(2) Un Furnizor de lichiditate aflat in una din situatiile mentionate la alin. (1) va informa imediat B.V.B. cu privire la remedierea situatiei respective, iar B.V.B. va decide cu privire la reluarea accesului acestuia la sistemul de tranzactionare, daca nu exista alte restrictii de natura legala sau tehnico-operationala care sa impiedice aceasta operatiune.
(3) Reluarea obligatiilor Furnizorului de lichiditate, in baza alin. (2), se va efectua in conformitate cu angajamentul asumat pentru fiecare emisiune de produse structurate.

CAPITOLUL IV

OBLIGATIILE PARTICIPANTILOR

Sectiunea 1
Obligatii privind agentii de bursa

Art. 17 (1) Participantii negociaza si incheie tranzactii bursiere numai prin intermediul agentilor de bursa.
(2) Participantii care desfasoara operatiuni cu instrumente financiare prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. trebuie sa aiba cel putin doi agenti de bursa.
(3) Calitatea de agent de bursa se dobandeste in baza unei cereri transmisa in acest sens de un Participant, fiind necesara indeplinirea cumulativa a urmatoarelor conditii:
a) detinerea unei autorizatii valabile de agent pentru servicii de investitii financiare emisa de C.N.V.M., in cazul societatilor de servicii de investitii financiare si a sucursalelor intermediarilor din statele nemembre;
b) frecventarea cursurilor organizate sau recunoscute de B.V.B., plata tarifului de examinare a agentilor de bursa (conform Listei privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.) precum

si promovarea testelor si a examenelor profesionale, inclusiv a celor de reatestare/reautorizare/verificare, referitoare la obtinerea calitatii de agent de bursa;
c) depunerea Anexei nr. 2 cu date personale;
d) angajarea cu contract individual de munca in cadrul societatii respective, sau in cazul firmelor de investitii din statele membre sau sucursalelor acestora, existenta unei relatii contractuale cu societatea respectiva.

(4) B.V.B. stabileste conditiile de organizare si desfasurare a examenelor si testelor pentru agentii de bursa. In cazul implementarii de produse noi sau a modificarii semnificative a caracteristicilor sistemelor informatice de tranzactionare ale B.V.B., B.V.B. poate organiza sesiuni de verificare/reatestare a agentilor de bursa.

(5) Autorizarea ca agent de bursa este de competenta Directorului general al B.V.B.

(6) Mentinerea calitatii de agent de bursa necesita indeplinirea in permanenta a conditiilor prevazute la alin. 3.

(7) Incetarea calitatii de agent de bursa si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al B.V.B. poate avea loc in urmatoarele situatii:
a) la cererea Participantului respectiv (ca urmare sau nu a retragerii de catre C.N.V.M. /autoritatea competenta din statul de origine, la cerere, a autorizatiei ca agent pentru servicii de investitii financiare/autorizatiei similare celei de agent pentru servicii de investitii financiare, pentru agentul de bursa respectiv);
b) la cererea agentului de bursa respectiv, ca urmare a incetarii contractului de munca al acestuia;
c) urmare a unei sanctiuni aplicate de B.V.B. pentru savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier;
d) urmare a unei sanctiuni cu retragerea autorizatiei aplicate de C.N.V.M. /autoritatea competenta din statul de origine.

(8) Un agent de bursa tranzactioneaza numai in numele unui singur Participant, care a solicitat autorizarea acestuia ca agent de bursa.

(9) B.V.B. mentine registrul de evidenta al agentilor de bursa autorizati sa tranzactioneze in cadrul B.V.B.

(10) Participantii raspund pentru faptele ilicite la regimul juridic bursier savarsite de agentii lor de bursa.

Sectiunea 2
Obligatii privind activitatea Participantilor

Art. 18 (1) Participantii au obligatia sa respecte cerintele mentionate in art. 4 lit. a), b) si d)-f) pe toata durata detinerii acestei calitati.

(2) Relatiile dintre Participanti si clienti, in legatura cu activitatile bursiere, vor avea la baza documentele specificate de reglementarile C.N.V.M. si/sau autoritatea competenta din statul de origine, dupa caz, in continutul minim cerut de acestea.

(3) Participantii vor furniza clientilor informatii certe, corecte si suficiente asupra pietei bursiere, precum si asupra tranzactiilor efectuate in numele acestora in cadrul B.V.B.

(4) Participantii vor efectua controlul intern al activitatii pe care o desfasoara in conformitate cu prevederile reglementarilor C.N.V.M. si/sau autoritatii competente din statul de origine, dupa caz, in vigoare.

(5) Personalul angajat al Participantilor va respecta Cerintele prudentiale si normele de conduita referitoare la desfasurarea activitatii de servicii de investitii financiare, stabilite prin reglementarile C.N.V.M. si sau autoritatii competente din statul de origine, dupa caz si ale B.V.B.

(6) Cel putin una din persoanele de contact cu B.V.B., desemnata de fiecare Participant conform Anexei nr. 1, va fi agent pentru servicii de investitii financiare autorizat de C.N.V.M./agent autorizat de autoritatea competenta din statul de origine.
(7) Membrii CA, conducatorii si agentii de bursa vor indeplini cerintele si standardele profesionale prevazute in reglementarile C.N.V.M./autoritatii competente din statul de origine, si ale B.V.B.

Art. 19 (1) Participantii vor fi raspunzatori de pastrarea de catre personalul lor a confidentialitatii informatiilor.
(2) Participantii, precum si personalul acestora nu au dreptul sa valorifice informatiile confidentiale si sa le faca publice ori sa faciliteze publicitatea lor in avantaj propriu sau pentru terti.

Art. 20 (1) Participantii vor elabora si vor pune la dispozitia clientilor materiale informative destinate informarii clientilor in care vor enunta principiile ce stau la baza desfasurarii activitatii lor si vor prezenta metodologia de lucru cu clientii.
(2) Participatii vor lua masurile necesare pentru ca reprezentantii si angajatii lor sa se abtina de la denigrarea publica a activitatii B.V.B. si a celorlalti Participanti.

Art. 21 (1) Activitatea de publicitate a Participantilor se va desfasura conform prevederilor Legii 297/2004 si a reglementarilor C.N.V.M. si/ sau autoritatii competente din statul de origine dupa caz, incidente.
(2) B.V.B. poate interzice utilizarea materialelor publicitare si poate cere modificarea acestora, daca acestea nu corespund activitatii pe care o societate Participanta o desfasoara sau daca sunt impotriva intereselor B.V.B., ale celorlalti Participanti, ale investitorilor sau ale pietei de capital in general.

Art. 22 Reprezentantul/reprezentantii Compartimentului de control intern vor respecta prevederile Legii 297/2004, ale reglementarilor C.N.V.M. si/sau autoritatii competente din statul de origine, dupa caz, incidente, precum si reglementarile B.V.B.

Sectiunea 3
Obligatii privind notificarile catre B.V.B.

Art. 23 (1) Participantii vor comunica B.V.B., in scris, in termen de 2 zile lucratoare:

a) **orice modificari intervenite in informatiile furnizate prin documentele mentionate la art. 3, art. 4, art. 7 alin (1) si (3), 8^2 si 8^4;**
b) orice schimbari intervenite in conditiile initiale de autorizare ale societatii de catre C.N.V.M./ autoritatea competenta din statul de origine, sau de inscriere in Registrul C.N.V.M., dupa caz;
c) orice modificari in modul de organizare si functionare autorizate conform reglementarilor C.N.V.M., insotite de decizia C.N.V.M. de autorizare a modificarii respective, de certificat de inscriere mentiuni sau de noul certificat de inregistrare la O.R.C., dupa caz;
d) orice modificari semnificative in ceea ce priveste structura organizatorica a societatii;
e) deschiderea, inchiderea sau blocarea conturilor bancare utilizate in relatia cu BVB;
f) introducerea oricaror actiuni in justitie de catre societatea Participanta sau primirea citatiei, in cazul introducerii actiunilor de catre alte persoane fizice sau juridice impotriva societatii Participante, a

membrilor CA, a conducatorilor, a oricarui angajat al societatii, al carei obiect vizeaza orice aspect al activitatii desfasurate de catre acestia;

(2) Documentele justificative vor fi transmise B.V.B. pe masura legalizarii si/sau eliberarii de catre institutiile corespunzatoare (C.N.V.M./ autoritatea competenta din statul de origine, O.R.C. etc.).

(3) Participantii vor notifica B.V.B. aspectele mentionate in alin. 1 prin formularele din Anexele nr. 1-3, dupa caz.

(4) Anual, pana cel mai tarziu la data de 31 ianuarie, Participantii vor transmite B.V.B., dupa caz:

a) Anexa nr. 1 actualizata impreuna cu documente justificative ale modificarilor;

b) notificare referitoare la faptul ca nu exista modificari ale Anexei nr. 1 fata de ultimele raportari.

Art. 24 Participantii vor notifica B.V.B. in legatura cu retragerea autorizatiilor agentilor de servicii de investitii financiare si a agentilor delegati si vor solicita dovada blocarii/dezactivarii codurilor si parolelor de acces la sistemul de tranzactionare al B.V.B. doar pentru agentii de bursa. B.V.B. va transmite aceasta dovada si va opera respectivele modificari atat in evidentele proprii, cat si pe pagina web a B.V.B.

Art. 25 Contractele de mandat incheiate de Participanti cu alti Participanti sau intermediari in legatura cu serviciile de investitii financiare, vor fi comunicate B.V.B..

Art. 26 (1) Participantii care incheie contracte la distanta si presteaza servicii de tranzactionare prin internet in conformitate cu prevederile Legii 297/2004 si ale reglementarilor C.N.V.M. incidente, vor notifica B.V.B. acest aspect si se vor conforma cerintelor stabilite de B.V.B.

(2) Participantii vor notifica B.V.B. in legatura cu prestarea serviciilor si activitatilor de investitii financiare in alte state membre, in baza autorizatiei eliberate de C.N.V.M., conform prevederilor art. 53 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006.

Art. 27 (1) Societatile de servicii de investitii financiare inscrise in Registrul Participantilor vor transmite B.V.B. rapoartele financiare prevazute in art. 153 alin. 1 lit. d) si e) din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006, in format electronic, in termenele prevazute de reglementarile C.N.V.M.

(2) Ceilalti Participanti vor transmite Rapoartele financiare anuale si/sau semestriale, in format electronic, conform reglementarilor aplicabile.

Art. 28 (1) Intentia de fuzionare a unui Participant cu un alt Participant/neParticipant, precum si intentia de divizare a unui Participant in 2 sau mai multe societati vor fi notificate B.V.B. cu cel putin 10 zile inainte de data la care se va desfasura A.G.A.E. a Participantului implicat, care are inscrisa pe ordinea de zi problema insarcinarii administratorilor societatii cu intocmirea proiectului de fuziune/divizare.

(2) Societatea/societatile rezultata/rezultate in urma fuziunii prin contopire/divizarii vor solicita B.V.B., dupa caz:

a) retragerea calitatii de Participant, in conformitate cu prevederile Capitolului III, Sectiunea 3, dupa caz;

b) admiterea ca Participant, in conformitate cu prevederile Capitolului II.

(3) De la data fuziunii prin contopire/divizarii/dizolvarii inceteaza, de drept, calitatea de Participant pentru societatea/societatile Participanta/e a caror existenta inceteaza, ca urmare a derularii acestui proces.

(4) Incetarea calitatii de Participant in urma fuziunii sau divizarii unui Participant se produce cu respectarea conditiilor prevazute de art. 12.

Art. 29 (1) Participantii au obligatia sa puna la dispozitia B.V.B., la solicitarea motivata a acesteia, documentele referitoare la activitatea pe care o desfasoara, precum si informatii referitoare la

membrii CA, conducatori, agenti pentru servicii de investitii financiare/agenti autorizati de autoritatea competenta din statul de origine, agenti delegati, salariati, clienti, etc.
(2) B.V.B. va asigura confidentialitatea informatiilor pe care le detine cu acest titlu, aceasta fiind opozabila inclusiv membrilor Consiliului Bursei.

Sectiunea 4
Obligatii privind tarifele si comisioanele platite de Participanti

Art. 30 (1) Nivelul si tipul tarifelor si comisioanelor care vor fi platite de Participanti pentru derularea de activitati specifice pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. vor fi aprobate de A.G.A. B.V.B., incluse in Lista privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B. si notificate C.N.V.M.
(2) Neplata la termenele si in cuantumurile prevazute a tarifelor si comisioanelor datorate B.V.B. atrage in sarcina Participantului obligatia de plata de penalitati in valoare de 0,05%/zi (de intarziere sau de plata necorespunzatoare) din suma datorata.
(3) Obligatiile de plata ale Participantilor reprezinta obligatii distincte de obligatiile de plata ale acestora fata de C.N.V.M., stabilite potrivit reglementarilor C.N.V.M.

Art. 31 Tariful anual aferent calitatii de Participant se plateste pana la 31 martie**.**

Art. 32 (1) Participantii au obligatia sa plateasca B.V.B. tarife de tranzactionare, conform Listei privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B., pentru:

a) efectuarea de tranzactii;
b) invalidarea/inconfirmarea/operarea rezolutiunii de plin drept a tranzactiilor bursiere;
c) corectarea erorilor tranzactiilor inregistrate in sistemul de tranzactionare al B.V.B.;
d) alte operatiuni specifice.

(2) Tarifele prevazute in alin. 1 se datoreaza atat la vanzarea, cat si la cumpararea de instrumente financiare, iar in cazul celorlalte tipuri de operatiuni, pe fiecare parte a contractelor care se incheie sau executa prin sistemul de tranzactionare al B.V.B., potrivit Listei privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.

(3) Plata tarifelor se va efectua lunar de catre Participantii care tranzactioneaza in B.V.B., in termen de 5 zile lucratoare de la incheierea lunii pentru care se face plata, pe baza rapoartelor transmise de catre Departamentele de specialitate ale B.V.B., dupa confirmarea tuturor rapoartelor de tranzactionare de catre Participant.

CAPITOLUL IV[1]
PARTICIPANTII LA PIATA DE TITLURI DE STAT

Art. 32[1] (1) Participantii la piata de titluri de stat a B.V.B. sunt Participantii definiti in conditiile prezentului Titlu, care doresc sa deruleze operatiuni bursiere numai pe piata de titluri de stat a B.V.B.
(2) In vederea admiterii ca Participant la piata de titluri de stat a B.V.B., un intermediar:

a) va respecta cerintele incluse in procedura de admitere ca Participant, prevazute la Capitolul II, conform categoriei respective de Participant, cu exceptia prevederilor referitoare la tarifele aplicate;
b) va plati tarifele aplicate pentru un Participant la piata de titluri de stat a B.V.B., prevazute in Lista tarifelor si comisioanelor practicate de B.V.B.
(3) Prevederile prezentului Cod referitoare la Participanti se vor aplica, in mod corespunzator, si pentru Participantii la piata de titluri de stat a B.V.B.

Art. 32[2] (1) Participantii la piata de titluri de stat a B.V.B. vor negocia si incheia tranzactii bursiere numai prin intermediul agentilor de bursa.
(2) Agentii de bursa autorizati pentru un Participant la piata de titluri de stat a B.V.B. vor desfasura operatiuni prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. numai pe piata de titluri de stat."

CAPITOLUL V
SANCTIONAREA FAPTELOR ILICITE LA REGIMUL JURIDIC BURSIER SAVARSITE DE PARTICIPANTI SI DE AGENTII DE BURSA

Sectiunea 1
Consideratii generale

Art. 33 (1) Prezentul Capitol are ca scop stabilirea sanctiunilor specifice faptelor ilicite la regimul juridic bursier si a cadrului procedural privind sesizarea, constatarea si investigarea acestora, precum si aplicarea sanctiunilor bursiere, pentru asigurarea respectarii reglementarilor B.V.B. si pentru solutionarea incalcarilor, sesizarilor si reclamatiilor privind desfasurarea activitatii Participantilor si a agentilor de bursa.

(2) Prevederile prezentului Titlu se completeaza cu prevederile referitoare la organizarea si functionarea Comisiei de Apel cuprinse in Regulamentul de organizare si functionare a B.V.B.

Art. 34 Cadrul procedural bursier reglementat prin acest Capitol este fundamentat pe principiul legalitatii, obiectivitatii, transparentei, celeritatii si al rolului activ al Departamentelor B.V.B.

Sectiunea 2
Faptele ilicite la regimul juridic bursier

Art. 35 Faptele ilicite la regimul juridic bursier sunt acele fapte prin care se incalca reglementarile B.V.B., calificate ca ilicite in mod expres de catre acestea si care, potrivit conditiilor in care au fost savarsite, nu intrunesc elementele prevazute de lege sau de alte acte normative cu forta juridica superioara pentru a fi calificate ca infractiuni, contraventii, abuz pe piata sau practici frauduloase.

Art. 36 Nu constituie fapta ilicita la regimul juridic bursier fapta savarsita din constrangere fizica sau morala.

Art. 37 (1) Constituie fapte ilicite la regimul juridic bursier, in conditiile art. 35, faptele prevazute in alin. 2-4.

(2) In materia Titlului I, sunt fapte ilicite la regimul juridic bursier:
a) transmiterea documentelor necesare inscrierii si reactualizarii Registrului Participantilor in alte conditii decat cele prevazute la art. 3, 4, 7, 8^2, 8^4 si 23, dupa caz;
b) nerespectarea prevederilor art. 18 alin. 1;
c) nerespectarea obligatiilor si angajamentelor cuprinse in actele mentionate in art. 4 lit. e**),** 8^2 alin. (2) lit. e), 8^4 alin. (2), lit. e);
d) executarea tranzactiilor de la sediile secundare in alte conditii decat cele prevazute de art. 8;
e) nerespectarea cerintelor prevazute in art. 17 alin. 2;
f) neintrunirea conditiilor de mentinere a calitatii de agent de bursa, prevazute in art. 17 alin. 6;
g) denigrarea B.V.B. sau a activitatii sau a personalului unui alt Participant, cu incalcarea prevederilor art. 20 alin. 2;
h) folosirea materialelor publicitare interzise de catre B.V.B., conform prevederilor art. 21 alin. 2;
i) elaborarea si transmiterea rapoartelor financiare de catre Participanti in alte conditii decat cele prevazute in art. 27;
j) comunicarea intentiei de fuzionare sau divizare in alte conditii decat cele prevazute de art. 29;
k) incalcarea prevederilor art 25 si art. 29 alin. 1;
l) neexecutarea sau executarea necorespunzatoare a obligatiilor de plata fata de B.V.B. stabilite in sarcina Participantilor.
(3) In materia Titlului III sunt fapte ilicite la regimul juridic bursier:
a) incadrarea conturilor de instrumente financiare cu nerespectarea prevederilor art. 1 alin. 1 pct. 14, 16, 17, 18 si 19 din Titlul preliminar;
b) nerespectarea de catre un Participant a prevederilor art. 12;
c) deschiderea de catre un Participant, care tranzactioneaza in B.V.B., de conturi proprii de instrumente financiare la un alt Participant, in conditiile in care dispune de dreptul de tranzactionare a instrumentelor financiare obiect al tranzactionarii, cu incalcarea prevederilor art. 13;
d) accesarea sistemului de tranzactionare al B.V.B. de catre angajatii Participantilor cu incalcarea prevederilor art. 15 alin. 2;
e) nerespectarea de catre un agent de bursa a prevederilor art. 21 alin. 3;
f) intocmirea, transmiterea, preluarea si introducerea ordinelor de bursa, respectiv confirmarea executarii acestora, in alte conditii decat cele prevazute in Sectiunea 1, Capitolul IV;
g) omisiunea de raportare a operatiunilor prevazute in art. 143 alin. 2;
h) executarea, de catre un agent de bursa, de tranzactii care fac obiectul a minim 3 solicitari de corectie a erorii transmise B.V.B. de catre un Participant in cursul unui an calendaristic (1 ianuarie – 31 decembrie), potrivit art. 156 alin. (1);
i) omisiunea de a notifica sau notificarea cu intarziere, de catre un Participant sau de catre agentul de bursa respectiv, a incetarii calitatii de agent de bursa autorizat sa desfasoare operatiuni bursiere in numele si pe seama respectivului Participant;
j) nerespectarea termenului prevazut la art. 234.
(4) In materia Titlului VI, este fapta ilicita la regimul juridic bursier nerespectarea prevederilor art.2.

Sectiunea 3
Sanctiunile bursiere

§1
Dispozitii generale

Art. 38 Savarsirea cu vinovatie a faptelor ilicite la regimul juridic bursier calificate astfel in mod expres in reglementarile B.V.B. atrage aplicarea de sanctiuni bursiere, potrivit prevederilor prezentului Capitol.

Art. 39 Faptele ilicite la regimul juridic bursier se sanctioneaza, in masura in care prevederi speciale nu individualizeaza aplicarea unei sanctiuni specifice determinate pentru o anumita fapta ilicita, cu sanctiune administrativa sau/si sanctiuni patrimoniale.

Art. 40 Sanctiunile bursiere se aplica persoanelor juridice care detin calitatea de Participant, in sensul regulilor B.V.B., sau/si agentilor de bursa ai acestora care au savarsit fapte ilicite la regimul juridic bursier.

Art. 41 In cazul in care la savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier au participat mai multe persoane, sanctiunea se aplica fiecarui Participant si/sau agent de bursa, separat (individual).

§2
Sanctiuni administrativ-disciplinare

Art. 42 Savarsirea, cu intentie sau din culpa, a faptelor ilicite la regimul juridic bursier determinate expres in reglementarile B.V.B. se sanctioneaza cu urmatoarele sanctiuni administrative:

a) avertisment scris;
b) suspendarea exercitarii dreptului de a tranzactiona al Participantului pe o perioada de la 1 la 90 sedinte de tranzactionare;
c) interzicerea accesului agentului de bursa in sistemul de tranzactionare al B.V.B. si/ sau in sala de tranzactionare a B.V.B., pe o perioada cuprinsa intre 1 si 180 de sedinte de tranzactionare;
d) suspendarea exercitarii tuturor drepturilor care decurg din decizia de autorizare ca agent de bursa, pe o perioada de la 1 la 180 sedinte de tranzactionare;
e) revocarea deciziei de autorizare ca agent de bursa;
f) retragerea calitatii de Participant.
g) interzicerea accesului Participantului, intermediar al ofertei publice, in Piata de oferte si operatiuni speciale pentru o perioada de 12 luni de la data constatarii celei de-a treia abateri referitoare la nerespectarea obligativitatii retragerii ordinelor din sistemul B.V.B.

Art. 43 Prin avertisment scris se atrage atentia faptuitorului asupra pericolului faptei ilicite la regimul juridic bursier savarsite si i se recomanda ca in viitor sa respecte dispozitiile reglementarilor B.V.B

§3
Sanctiuni patrimoniale

Art. 44 Savarsirea cu intentie sau din culpa, prin actiune sau inactiune, a vreuneia dintre faptele ilicite la regimul juridic bursier prevazute expres in reglementarile B.V.B. se sanctioneaza dupa cum urmeaza:

a) sanctiune patrimoniala de la 100 RON la 6000 RON;
b) despagubiri civile, corespunzatoare prejudiciului material suportat de B.V.B., ca urmare a savarsirii faptei ilicite la regimul juridic bursier.

Art. 45 Nivelul minim si cel maxim al sanctiunii patrimoniale se actualizeaza ori de cate ori se apreciaza necesar, in functie de rata inflatiei, prin hotararea Consiliului Bursei.

Art. 46 Sanctiunea patrimoniala are caracter coercitiv. Despagubirile civile se fac venit la bugetul B.V.B.

Art. 47 Daca in perioada in care isi desfasoara activitatea in calitate de Participant la sistemul de tranzactionare al BVB sau de agent de bursa, aceeasi persoana a savarsit mai multe fapte ilicite la regimul juridic bursier pentru care se apreciaza ca necesara aplicarea sanctiunilor patrimoniale, acestea se aplica pentru fiecare fapta ilicita in parte, potrivit prevederilor privind individualizarea sanctiunii bursiere.

Art. 48 Oricare dintre sanctiunile patrimoniale poate fi aplicata cumulativ cu una dintre sanctiunile administrativ-disciplinare, in masura in care se intrunesc conditiile specifice aplicarii lor.

Sectiunea 4
Procedura de sesizare, constatare si investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier. Individualizarea si aplicarea sanctiunilor bursiere. Contestarea deciziei de sanctionare

§1
Sesizarea si constatarea faptelor ilicite la regimul juridic bursier

Art. 49 (1) B.V.B. se poate sesiza din oficiu, prin Departamentele de specialitate proprii, in legatura cu savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier sau cu existenta unor suspiciuni cu privire la savarsirea unei asemenea fapte.
(2) Sesizarea B.V.B. in legatura cu savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier sau cu existenta unor suspiciuni cu privire la savarsirea unei asemenea fapte poate fi facuta si de catre:
a) Consiliul Bursei;
b) C.N.V.M.;
c) orice Participant;
d) agentii pentru servicii de investitii financiare;
e) agentii de bursa;
f) orice persoana fizica sau juridica care probeaza un interes in cauza.

Art. 50 Sesizarea care provine de la subiectele mentionate in art. 49 alin. 2) se adreseaza B.V.B. in scris si se consemneaza intr-un Registru special, tinut prin grija Departamentului de specialitate al B.V.B. . Registrul de sesizari va cuprinde mentiuni referitoare la:
a) data primirii sesizarii de catre B.V.B. si data inregistrarii acesteia;
b) subiectul care a facut sesizarea;
c) subiectele implicate, potrivit sesizarii;
d) descrierea pe scurt a faptei ilicite la regimul juridic bursier sau a faptei asupra careia exista suspiciunea ca ar putea fi fapta ilicita la regimul juridic bursier.

Art. 51 Mentiunile consemnate in Registrul de sesizari se fac sub semnatura persoanei care le inscrie.

Art. 52 In termen de cel mult 2 zile lucratoare de la data inregistrarii sesizarii in Registrul de sesizari, Departamentul de specialitate al B.V.B. va inainta sesizarea primita celorlalte departamente ale B.V.B. care, potrivit aspectelor cuprinse in sesizare, sunt competente material sa

investigheze fapta ilicita la regimul juridic bursier respectiva si sa individualizeze sanctiunea bursiera aplicabila.

Art. 53 Constatarea savarsirii faptelor ilicite la regimul juridic bursier prevazute expres in reglementarile B.V.B., precum si propunerea de individualizare a sanctiunii aplicabile sunt de competenta Departamentelor de specialitate ale B.V.B., corespunzator ariei de activitate specifica si competentei stabilite prin reglementarile exprese bursiere. In acest sens, acestea vor actiona cu respectarea prevederilor prezentului Capitol, precum si a celorlalte reglementari ale B.V.B. aplicabile, cu obligatia Departamentelor care investigheaza si individualizeaza sanctiunea aplicabila de a informa de indata Directorul general al B.V.B. despre declansarea oricarei investigatii.

§2
Procedura de investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier

Art. 54 (1) Procedura de investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier este efectuata de catre functionarii angajati in cadrul Departamentului de specialitate al B.V.B. care are competenta materiala in acest sens, sub coordonarea conducatorului Departamentului respectiv.
(2) In cadrul procedurii de investigare, Departamentul de specialitate al B.V.B. mentionat la alin. (1) poate colabora cu alte Departamente din cadrul B.V.B.

Art. 55 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. competent va efectua urmatoarele acte de procedura:
a) solicitarea de documente si/sau audierea si/sau luarea de declaratii de la persoanele implicate in savarsirea faptei ilicite respective;
b) constatarea existentei unor inscrisuri relevante in cauza si copierea acestora;
c) preluarea pe suport magnetic a datelor care au legatura cu savarsirea faptei ilicite;
d) strangerea si gestionarea tuturor mijloacelor de proba;
e) constatarea oricaror situatii de fapt.

Art. 56 Procedura de investigare se va desfasura de catre Departamentul de specialitate al B.V.B. competent, astfel incat angrenarea Departamentului respectiv in efortul de investigare sa nu afecteze buna functionare a acestuia, sedintele de tranzactionare si celelalte operatiuni conexe.

Art. 57 Dreptul de aparare al persoanei fata de care exista temerea savarsirii unei fapte ilicite este garantat pe tot parcursul desfasurarii investigatiei.

Art. 58 Persoanele fizice si juridice investigate sunt obligate sa ofere B.V.B. intregul sprijin pentru lamurirea cauzei. Refuzul explicit sau implicit al persoanelor investigate de a se supune acestei cerinte, poate fi retinut de catre Departamentul de specialitate competent, in faza de individualizare a sanctiunii, ca o circumstanta de agravare.

Art. 59 Dupa finalizarea procedurii de investigare, in cazul in care Departamentul de specialitate competent constata existenta unei fapte ilicite la regimul juridic bursier, acesta va prezenta Directorului general al B.V.B. o Nota de recomandare care va cuprinde aspecte referitoare la:
a) descrierea faptei ilicite la regimul juridic bursier, cu indicarea datei si a momentului (ora, minut, secunda, dupa caz) cand a fost savarsita, precum si cu aratarea tuturor imprejurarilor ce pot servi la aprecierea gravitatii acesteia si la evaluarea eventualelor pagube pricinuite;
b) identificarea persoanei (persoanelor) vinovate;
c) consecintele produse de fapta ilicita la regimul juridic bursier;

d) vinovatia subiectelor investigate;
e) declaratiile, apararile, mijloacele de proba de care intelege sa se serveasca in cauza si obiectiunile persoanei (persoanelor) vinovate;
f) contraargumente la apararile persoanei (persoanelor) presupuse a fi vinovate;
g) antecedentele persoanelor vinovate;
h) mijloacele de proba relevante in cauza;
i) propunerile de sanctionare motivate in fapt si in drept, precum si cele de reintrare in legalitate;
j) implinirea termenului de prescriptie a aplicarii sanctiunii bursiere;
k) declinarea de competenta in favoarea altor departamente/institutii;
l) numele, prenumele si semnatura conducatorului Departamentului de specialitate competent.

Art. 60 (1) Nota de recomandare intocmita de Departamentul de specialitate al B.V.B. competent va contine, in mod obligatoriu, mentiuni referitoare la:
a) identificarea faptuitorului;
b) fapta ilicita la regimul juridic bursier savarsita, data (an, luna, zi, ora, minut, secunda, dupa caz) comiterii acesteia;
c) semnatura conducatorului Departamentului de specialitate al B.V.B. competent.
(2) Nota de recomandare intocmita de Departamentul de specialitate al BVB competent, prevazuta la art. 59, purtand rezolutia Directorului General al B.V.B. va constitui temeiul legal pentru emiterea deciziilor de sanctionare si mentionarea in Registrul de sesizari.

§3
Prescrierea aplicarii sanctiunilor bursiere

Art. 61 Aplicarea sanctiunii bursiere pentru faptele ilicite la regimul juridic bursier se prescrie in termen de 6 luni de la data savarsirii faptei.

Art. 62 In cazul faptelor ilicite la normele privind disciplina financiara a Participantilor, aplicarea sanctiunii se prescrie in termen de 1 an de la data savarsirii faptei.

§4
Sesizarea organelor de urmarire penala

Art. 63 Daca in timpul investigatiilor, Departamentul de specialitate al B.V.B. competent apreciaza ca fapta considerata ilicita la regimul juridic bursier a fost savarsita in astfel de conditii incat, potrivit prevederilor Legii nr. 297/2004 aceasta constituie infractiune, B.V.B. este obligata sa sesizeze de indata organul de urmarire penala competent, anuntand imediat despre aceasta si C.N.V.M.

Art. 64 Daca B.V.B. este informata despre initierea procedurii de urmarire penala impotriva unui subiect de drept de tipul celui la care se refera prezentul Capitol, in legatura cu savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier care intruneste elementele constitutive ale unei infractiuni sau este informata ca C.N.V.M. analizeaza o savarsire a unei fapte care ar putea constitui o contraventie sau o infractiune, derularea procedurii de investigare a faptelor ilicite in cadrul B.V.B. se suspenda, pana la incheierea procedurilor mentionate, cu exceptia situatiei in care organele competente sau C.N.V.M. solicita in mod expres continuarea investigatiei.

§5
Individualizarea sanctiunii bursiere

Art. 65 Sanctiunea bursiera se aplica cu respectarea limitelor prevazute in prezentul Capitol.

Art. 66 La individualizarea sanctiunii bursiere se va tine seama de imprejurarile in care a fost savarsita fapta ilicita la regimul juridic bursier, de starea materiala si de conduita faptuitorului, precum si de celelalte date privitoare la faptuitor stabilite in urma administrarii probelor.

Art. 67 Sanctiunea bursiera cu avertisment scris se aplica in cazurile in care fapta ilicita la regimul juridic bursier este de o importanta redusa.

Art. 68 Aplicarea unei sanctiuni administrative cu grad coercitiv mai ridicat nu este conditionata de aplicarea anterioara a sanctiunilor administrativ-disciplinare cu grad coercitiv mai redus.

Art. 69 In cazul savarsirii repetate a aceleiasi sau a unei alte fapte ilicite prevazute in reglementarile B.V.B. sau in cazul savarsirii unei fapte ilicite de catre o persoana fizica/juridica sanctionata anterior pentru savarsirea unei contraventii/infractiuni potrivit prevederilor Legii nr. 297/2004, cumulativ cu sanctiunea patrimoniala stabilita se aplica si sanctiunea suspendarii exercitarii dreptului de a tranzactiona al Participantului respectiv, pe o durata de cel putin 60 de sedinte de tranzactionare si/sau sanctiunea suspendarii efectelor deciziei de autorizare ca agent de bursa, pe o durata de cel putin 60 de sedinte de tranzactionare, dupa caz.

Art. 70 In cazul in care prin savarsirea faptei ilicite la regimul juridic bursier s-a pricinuit o paguba, evaluarea acesteia se face de catre Departamentul de specialitate al B.V.B. competent, in colaborare cu alte Departamente ale B.V.B., dupa caz, cu efectuarea mentiunii corespunzatoare in Nota de recomandare.

Art. 71 Daca in urma procedurii de investigare rezulta ca nu s-a savarsit o fapta ilicita la regimul juridic bursier, Nota de recomandare va contine propunerea motivata de nesanctionare.

§6
Aplicarea sanctiunilor bursiere

Art. 72 Aplicarea sanctiunilor bursiere pentru savarsirea faptelor ilicite la regimul juridic bursier se face prin decizia Directorului general al B.V.B., la propunerea Departamentelor de specialitate ale B.V.B., potrivit ariei de activitate specifica si competentei materiale stabilite expres in reglementarile B.V.B..

Art. 73 Directorul general al B.V.B. poate aplica sanctiunea bursiera propusa sau, dupa caz, o alta sanctiune bursiera apreciata ca necesara sau nici o sanctiune, potrivit aspectelor cuprinse in Nota de recomandare.

Art. 74 In cuprinsul deciziei de sanctionare se va face mentiune despre activitatile pe care cei gasiti vinovati sunt tinuti sa le indeplineasca in scopul inlaturarii iregularitatilor care au condus la aplicarea sanctiunilor bursiere respective impotriva lor.

Art. 75 Participantul/agentul de bursa care a savarsit, cu vinovatie sau din culpa, o fapta ilicita la regimul juridic bursier este obligat sa intrerupa savarsirea respectivei fapte ilicite, sa adopte conduita prescrisa si sa execute obligatiile prevazute in reglementarile B.V.B.

Art. 76 Deciziile de sanctionare se vor intocmi in forma scrisa, in 2 exemplare originale.

Art. 77 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. comunica persoanei sanctionate un exemplar al deciziei de sanctionare, in cel mult 48 de ore de la semnarea sa de catre Directorul general al B.V.B.
(2) B.V.B. va comunica C.N.V.M. deciziile de sanctionare a agentului de bursa/Participantului care a savarsit fapte ilicite la regimul juridic bursier in cadrul pietei reglementate, in cel mult 48 de ore de la emiterea acestora.

Art. 78 In cazul in care, in timpul executarii sanctiunii bursiere, persoanele fizice/juridice care au primit una dintre sanctiunile administrativ-disciplinare de suspendare/interzicere prevazute in art. 42 lit. b), c) si d) au inlaturat iregularitatile pentru care au fost sanctionate, acestea pot solicita Directorului general al B.V.B. reanalizarea cauzei prin prisma conduitei lor si reducerea duratei suspendarii/interdictiei aplicate.

§7
Contestarea deciziei de sanctionare

Art. 79 (1) Persoana fizica sau/si juridica sanctionata are dreptul de a contesta decizia de sanctionare emisa de Directorul general al B.V.B. in fata Comisiei de Apel, in termen de 15 zile lucratoare de la data comunicarii acesteia. Propunerile de solutionare a contestatiilor vor fi formulate de Comisia de Apel, potrivit regulilor de organizare si functionare a acesteia si comunicate Consiliului Bursei.
(2) Sesizarea Comisiei de Apel se transmite, in scris, Secretariatului Comisiei de Apel si trebuie sa aiba urmatorul continut minim:
a) identitatea subiectului de drept care contesta;
b) aratarea deciziei care se ataca;
c) motivele de fapt si de drept pe care se intemeiaza contestatia;
d) dovezile invocate in sustinerea contestatiei;
e) semnatura.
(3) Cerintele mentionate in alin. 2 lit. b) si e) sunt prevazute sub sanctiunea nulitatii, iar cele de la lit. c) si d) sub sanctiunea decaderii.

Art. 80 Introducerea unei cereri de contestare a sanctiunilor bursiere aplicate suspenda executarea acestora numai in ceea ce priveste despagubirile civile stabilite in sarcina agentilor de bursa si/sau Participantilor.

Art. 81 Avizul Comisiei de Apel este consultativ, iar hotararea Consiliului Bursei este definitiva.

Art. 82 Departamentul de specialitate al B.V.B. competent este obligat sa raspunda solicitarilor Comisiei de Apel, Consiliului Bursei sau, dupa caz, ale C.N.V.M., in vederea lamuririi tuturor aspectelor ce fac obiectul contestatiei.

Sectiunea 5
Executarea sanctiunilor bursiere

§1
Regimul executarii sanctiunilor bursiere

Art. 83 (1) Punerea in executare a sanctiunii bursiere aplicata prin decizia Directorului general al B.V.B. se face prin Departamentul de specialitate al B.V.B. care a investigat fapta ilicita la regimul juridic bursier respectiva, cu concursul celorlalte Departamente ale B.V.B.

(2) In vederea executarii sanctiunilor patrimoniale, Departamentul de specialitate compentent al B.V.B. va transmite celorlalte departamente B.V.B. implicate o copie a deciziei de sanctionare.

Art. 84 Plata aferente sanctiunilor patrimoniale/despagubirilor civile se face in contul bancar al B.V.B.. Copia ordinului de plata sau a chitantei se preda de catre persoana sanctionata Departamentului de specialitate al B.V.B., in termen de 3 zile lucratoare de la executarea sanctiunii bursiere respective.

Art. 85 In situatia in care intr-un interval de 15 zile de la ramanerea definitiva a deciziei de sanctionare nu se onoreaza obligatiile banesti stabilite cu titlu de sanctiune patrimoniala, cumulativ sau nu cu sanctiunea administrativa prevazuta in art. 42 lit. a), Directorul general al B.V.B. poate suspenda exercitiul dreptului de tranzactionare al Participantului respectiv sau, dupa caz, poate suspenda exercitarea drepturilor agentului de bursa sanctionat ce decurg din autorizatia de agent de bursa eliberata de catre B.V.B.

§2
Prescrierea executarii sanctiunii bursiere

Art. 86 Executarea sanctiunii bursiere se prescrie daca decizia de sanctionare nu a fost comunicata celui sanctionat in termen de o luna de la data emiterii acesteia.

Art. 87 Executarea sanctiunii bursiere se prescrie, de asemenea, in termen de 1 an de la data aplicarii ei, chiar daca cel sanctionat a exercitat caile de atac. Prescriptia executarii sanctiunii bursiere nu curge pe tot timpul cat, la cererea persoanei sanctionate, executarea a fost amanata sau esalonata.

§3
Informarea C.N.V.M.

Art. 88 (1) B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. in cazul in care, ca urmare a inregistrarii unor contestatii la deciziile de sanctionare, acestea au fost solutionate altfel decat prin mentinerea prevederilor deciziei de sanctionare.
(2) De asemenea, B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. despre savarsirea faptelor ilicite la regimul juridic bursier, cu privire la care are suspiciuni ca ar intruni elementele constitutive ale unei infractiuni, in legatura cu care acesta a sesizat organul de urmarire penala competent.

§4
Publicarea deciziilor de sanctionare

Art. 89 Directorul general al B.V.B. poate decide, in scop preventiv-educativ, publicarea deciziei de sanctionare ramase definitiva in Buletinul lunar al B.V.B. sau pe pagina Web a B.V.B., dupa consultarea Consiliului Bursei.

Sectiunea 6
Certificatele de cazier bursier

Art. 90 B.V.B. va intocmi si elibera, prin grija Departamentului de specialitate, certificate de caziere bursiere, nominale.

Art. 91 In certificatul de cazier bursier se inscriu date privind sanctiunile bursiere dispuse prin decizii ale Directorului general al B.V.B. ramase definitive sau prin deciziile Directorului general al B.V.B. de reducere a duratei suspendarii/interdictiei aplicate. In certificatul de cazier bursier nu se inscriu faptele ilicite la regimul juridic bursier savarsite care nu mai sunt astfel calificate si nici faptele ilicite la regimul juridic bursier pentru care a intervenit reabilitarea.

Art. 92 Departamentul de specialitate al B.V.B. competent, Comisia de Apel, Consiliul Bursei sau C.N.V.M. pot cere, ori de cate ori este necesar, certificatul de cazier bursier al unei persoane aflata in curs de investigatie.

Art. 93 Orice persoana fizica sau juridica poate solicita obtinerea de certificate de caziere bursiere, daca cunoasterea datelor respective ii este necesara.

Art. 94 Cererea pentru eliberarea certificatului de cazier bursier trebuie sa fie motivata si sa cuprinda atributele de identificare ale agentului de bursa/persoanei care a detinut calitatea de agent de bursa sau ale intermediarului/participantului la care se refera. Certificatul de cazier bursier se elibereaza in termen de cel mult 3 de zile lucratoare de la primirea cererii si este valabil 3 luni de la data eliberarii.

Sectiunea7
Reabilitarea

Art. 95 Reabilitarea face sa inceteze decaderile si interdictiile, precum si incapacitatile care rezulta din aplicarea unei sanctiuni bursiere.

Art. 96 Reabilitarea are loc de drept in cazul aplicarii unei sanctiuni patrimoniale, a sanctiunii avertismentului scris sau a unei sanctiuni administrative care nu depaseste 20 sedinte de tranzactionare, daca in decurs de 2 luni de la data executarii sanctiunii persoana sanctionata nu a savarsit nici o alta fapta ilicita la regimul juridic bursier. Radierea sanctiunii bursiere din cazierul bursier se face de catre Departamentul de specialitate al B.V.B.

Art. 97 Persoana sanctionata poate fi reabilitata la cerere, de catre Consiliul Bursei, in baza avizului Comisiei de Apel:
a) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata de pana la 40 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen de 4 luni, la care se adauga un numar de zile corespunzator a ½ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
b) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata de pana la 60 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen de 6 luni, la care se adauga un numar de zile corespunzator a ½ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
c) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata mai mare de 60 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen 9 luni, la care se adauga, dupa caz, un numar de zile corespunzator a ½ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
d) in cazul sanctiunii administrative prevazute in art. 42 lit. e) - dupa trecerea a 2 ani.

Art. 98 Termenele prevazute in art. 96 si 97 se socotesc de la data cand a luat sfarsit executarea sanctiunii administrativ-disciplinare sau a celei patrimoniale aplicate, sau de la data la care executarea ei s-a stins in alt mod, iar in cazul prevazut in art. 97 lit. d) de la data ramanerii definitive a deciziei de sanctionare.

Art. 99 Cererea de reabilitare se admite daca persoana sanctionata indeplineste urmatoarele conditii:
a) nu i-a fost aplicata o noua sanctiune bursiera in intervalul de timp mentionat in art. 97;
b) a avut o buna conduita in operatiunile derulate pe pietele reglementate si sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B.

Art. 100 In cazul respingerii cererii de reabilitare, persoana sanctionata poate formula o noua cerere numai dupa trecerea unui termen de 1 luna, care curge de la data respingerii cererii. Conditiile mentionate in art. 97 trebuie indeplinite si pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.

Art. 101 Reabilitarea poate fi revocata de catre Consiliul Bursei, in baza avizului Comisiei de Apel in cazul in care, dupa acordarea ei, s-a descoperit ca persoanei reabilitate i se mai aplicase o alta sanctiune bursiera care, daca ar fi fost cunoscuta, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare.

Art. 97 Persoana sanctionata poate fi reabilitata la cerere, de catre Consiliul Bursei, in baza avizului Comisiei de Apel:
e) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata de pana la 40 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen de 4 luni, la care se adauga un numar de zile corespunzator a ½ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
f) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata de pana la 60 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen de 6 luni, la care se adauga un numar de zile corespunzator a ½ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
g) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata mai mare de 60 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen 9 luni, la care se adauga, dupa caz, un numar de zile corespunzator a ½ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
h) in cazul sanctiunii administrative prevazute in art. 42 lit. e) - dupa trecerea a 2 ani.

Art. 98 Termenele prevazute in art. 96 si 97 se socotesc de la data cand a luat sfarsit executarea sanctiunii administrativ-disciplinare sau a celei patrimoniale aplicate, sau de la data la care executarea ei s-a stins in alt mod, iar in cazul prevazut in art. 97 lit. d) de la data ramanerii definitive a deciziei de sanctionare.

Art. 99 Cererea de reabilitare se admite daca persoana sanctionata indeplineste urmatoarele conditii:
c) nu i-a fost aplicata o noua sanctiune bursiera in intervalul de timp mentionat in art. 97;
d) a avut o buna conduita in operatiunile derulate pe pietele reglementate si sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B.

Art. 100 In cazul respingerii cererii de reabilitare, persoana sanctionata poate formula o noua cerere numai dupa trecerea unui termen de 1 luna, care curge de la data respingerii cererii. Conditiile mentionate in art. 97 trebuie indeplinite si pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.

Art. 101 Reabilitarea poate fi revocata de catre Consiliul Bursei, in baza avizului Comisiei de Apel in cazul in care, dupa acordarea ei, s-a descoperit ca persoanei reabilitate i se mai aplicase o alta sanctiune bursiera care, daca ar fi fost cunoscuta, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare.

Sectiunea 8
Masurile preventive

Art. 102 Masura preventiva are ca scop inlaturarea unei stari de pericol sau/si preintampinarea savarsirii faptelor ilicite la regimul juridic bursier. Sunt masuri preventive, fara a se limita la:
a) interzicerea accesului in sistemul de tranzactionare al B.V.B.;
b) interzicerea accesului in sediul B.V.B.;
c) obligarea la verificarea cunostintelor referitoare la piata de capital si utilizarea sistemului de tranzactionare al B.V.B.

Art. 103 Masurile preventive pot fi luate daca:
a) exista probe sau indicii serioase ca persoana asupra careia se dispune aceasta masura a savarsit o fapta ilicita la regimul juridic bursier sau
b) exista date care justifica suspiciunea ca persoana asupra careia se instituie aceasta masura va savarsi o fapta ilicita la regimul juridic bursier sau ca prin neluarea unei astfel de masuri ar exista o stare de pericol pentru sistemul de tranzactionare al B.V.B. sau pentru operatiunile derulate pe pietele reglementate si sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B. sau pentru bunurile, personalul, activitatea sau sediul B.V.B.

Art. 104 Masurile preventive se dispun de Directorul general al B.V.B., pentru toata durata existentei starii care a determinat luarea acestora si sunt obligatorii pentru Participantul sau agentul de bursa impotriva carora s-au dispus.

TITLUL II
EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Prezentul Titlu are ca scop stabilirea cadrului procedural al pietei reglementate la vedere administrata de B.V.B., referitor la:
a) admiterea si mentinerea instrumentelor financiare la tranzactionare;
b) promovarea si retrogradarea valorilor mobiliare intre categorii;
c) retragerea instrumentelor financiare de la tranzactionare.

(2) Prevederile prezentului Titlu se completeaza cu prevederile referitoare la organizarea si functionarea Comisiei de Admitere la Tranzactionare cuprinse in Regulamentul de organizare si functionare a B.V.B.

Art. 2 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. au obligatia sa respecte permanent legislatia primara si secundara aplicabila.

Art. 3 (1) Piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. are urmatoarea structura:
a) Sector Titluri de Capital;
b) Sector Titluri de Credit;
c) Sector Organismelor de Plasament Colectiv (OPC);
d) Sector Produse Structurate

(2) Sectorul Titluri de Capital cuprinde:
a) Categoria 1 actiuni;
b) Categoria 1 drepturi;
c) Categoria 2 actiuni;
d) Categoria 2 drepturi;
e) Categoria 3 actiuni;
f) Categoria 3 drepturi;
g) Categoria internationala actiuni;
h) Categoria internationala drepturi;

(3) Sectorul Titluri de Credit cuprinde:
a) Categoria 1 obligatiuni corporative;
b) Categoria 2 obligatiuni corporative;
c) Categoria 3 obligatiuni corporative;
d) Categoria obligatiuni municipale;
e) Categoria titluri de stat;
f) Categoria internationala obligatiuni;
g) Categoria alte titluri de credit.

(4) Sectorul OPC cuprinde:
a) Categoria actiuni;
b) Categoria unitati de fond.

(4[1]) Sectorul Produse Structurate cuprinde:
a) Categoria certificate;
b) Categoria warrante;
c) Categoria alte tipuri de Produse Structurate.

(5) In Categoria 3 vor fi admise valorile mobiliare atat ale societatilor comerciale dinamice, inovatoare si cu potential de crestere din domenii economice in plina dezvoltare, cat si valorile mobiliare ale Emitentilor care au in obiectul de activitate dezvoltarea de tehnologii noi si implementarea acestora in domenii cum ar fi medicina, biotehnologia, agrotehnologia, telecomunicatiile, informatica etc.

(6) Admiterea la tranzactionare pe piata reglementata administrata de B.V.B. a unei emisiuni de instrumente financiare se extinde asupra tuturor instrumentelor financiare de acelasi tip si clasa ale Emitentului aflate in circulatie la data admiterii.

(7) Prevederile alin. (6) nu se aplica instrumentelor financiare de natura produselor structurate.

Art. 4 (1) Admiterea la tranzactionare la B.V.B. a instrumentelor financiare ale unui Emitent, va fi facuta prin intermediul unei Societati initiatoare.
(2) Societatea initiatoare are urmatoarele obligatii:
a) sa familiarizeze Emitentul cu activitatile specifice pietei de capital, reglementarile B.V.B., precum si cu legislatia incidenta;
b) sa reprezinte Emitentul in vederea admiterii la tranzactionare a instrumentelor financiare ale acestuia la B.V.B.;
c) sa depuna la B.V.B. documentatia necesara sustinerii cererii de admitere/promovare la tranzactionare;
d) sa verifice forma si continutul tuturor documentelor Emitentului necesare admiterii/promovarii la tranzactionare si sa faca toate demersurile pentru a se asigura ca informatiile furnizate de Emitent sunt certe, corecte si suficiente;
e) sa sustina in fata Comisiei de Admitere la Tranzactionare a B.V.B. cererea de admitere pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. a instrumentelor financiare ale respectivului Emitent.
(3) In cazul produselor structurate, Societatea initiatoare poate obtine calitatea de Furnizor de lichiditate pentru produsele structurate care urmeaza sa fie emise in baza programului cadru de oferta al Emitentului, in conformitate cu prevederile Capitolului III[2] din Titlul I.

CAPITOLUL II
ADMITEREA LA TRANZACTIONARE

Sectiunea 1
Admiterea in Sectorul Titluri de Capital

§1
Cerinte pentru admiterea in Categoria 1 actiuni

Art. 5 (1) Actiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 1 actiuni trebuie:
a) sa fie inregistrate la C.N.V.M.;
b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata si evidentiate prin

inscriere in cont;

c) sa fie din aceeasi clasa, iar dispersia actiunilor distribuite public sa fie de cel putin 25%.

(2) Actiunile admise in Categoria 1 actiuni trebuie sa fie distribuite public la cel putin 2.000 de actionari.

Art. 6 (1) Emitentul care solicita admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria 1 actiuni trebuie sa respecte urmatoarele obligatii **-** cerinte generale:

a) sa fie o societate comerciala care a încheiat o oferta publica de vanzare de acţiuni, în vederea admiterii la tranzactionare, in baza unui prospect de oferta aprobat de C.N.V.M sau care are aprobat de catre C.N.V.M. un prospect intocmit in vederea admiterii la tranzactionare;

b) sa indeplineasca conditiile prevazute in Legea 297/2004 la art. 213, alin. 1, lit. a) si c);

c) sa depuna la B.V.B., prin intermediul Societatii initiatoare, toate documentele cerute;

d) sa plateasca tarifele datorate B.V.B. in conformitate cu regulile acesteia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.

e) sa desemneze doua persoane care vor mentine legatura permanenta cu B.V.B.;

f) sa adere la conditiile si termenii Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a actiunilor;

(2) Pentru Categoria 1 actiuni, Emitentul trebuie sa respecte si urmatoarele obligatii – cerinte specifice:

a) sa indeplineasca una din urmatoarele conditii alternative:
a1) valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercitiu financiar sa fie de cel putin echivalentul in lei a 30 milioane EURO calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare;
a2) capitalizarea anticipata sa fie de cel putin echivalentul in lei a 30 milioane EURO calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare.

b) sa fi obtinut profit net in ultimii 2 ani de activitate;

c) sa prezinte un plan de afaceri pentru, cel putin, urmatorii 3 ani calendaristici.

d) sa depuna la B.V.B. un Memoriu de prezentare avand structura informationala aprobata de Consiliul Bursei.

§2
Cerinte pentru admiterea in Categoria 1 drepturi

Art. 7 (1) Drepturile emise de un Emitent pot fi admise in Categoria 1 drepturi, daca cel putin o clasa de actiuni ale Emitentului sunt admise la tranzactionare la B.V.B. in Categoria 1 actiuni.

(2) Drepturile trebuie:

a) sa fie inregistrate la C.N.V.M.;

b) sa fie liber transferabile, emise in forma dematerializata si evidentiate prin inscriere in cont.

(3) Emitentul drepturilor trebuie:

a) sa depuna la B.V.B. prin intermediul societatii initiatoare toate documentele cerute;

b) sa plateasca tarifele datorate B.V.B. in conformitate cu regulile acesteia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.;

§3
Documente necesare admiterii in Categoria 1 actiuni

Art. 8 Pentru a realiza admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria 1 actiuni, emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente:

a) cererea de admitere la tranzactionare a actiunilor;
b) Prospectul de oferta publica sau Prospectul de admitere la tranzactionare redactat in limba romana ;
c) Rezumatul prospectului de oferta publica sau al prospectului de admitere la tranzactionare tradus in limba engleza in forma legalizata intocmit pe responsabilitatea si purtand semnatura reprezentantului legal al emitentului si al societatii initiatoare;
d) decizia C.N.V.M. de aprobare a Prospectului de oferta publica sau a Prospectului de admitere la tranzactionare;
e) declaratia Emitentului privind publicarea Prospectului de oferta publica sau Prospectului de admitere la tranzactionare;
f) notificarea intermediarului privind rezultatele ofertei publice;
g) Statutul si Contractul de societate sau Actul constitutiv, precum si toate actele ce atesta modificarile acestora, inregistrate la O.R.C. (copii);
h) certificatul de inregistrare la O.R.C. (copie);
i) pentru emitentii care nu au istoric pe piata bursiera:
   1. ultimele 3 situatii financiare anuale vizate de organele administratiei financiare (copii), ultimele 3 rapoarte ale auditorilor financiari de certificare a situatiei financiare anuale, ultimele 3 rapoarte anuale ale administratorilor, ultimele 3 procese-verbale ale A.G.A. de aprobare a situatiilor financiare anuale, precum si ultimul raport / ultimele rapoarte anuale ale Emitentului daca au fost redactate, intocmite conform reglementarilor C.N.V.M.;
   2. ultima raportare financiara semestriala vizata de organele administratiei financiare (copie), precum si ultimul raport semestrial al administratorilor (raportul de gestiune) si raportul semestrial al Emitentului daca a fost redactat, intocmit conform reglementarilor C.N.V.M.;
j) pentru emitentii care au istoric pe piata bursiera:
   a) ultimele 3 rapoarte anuale ale Emitentului, intocmite conform reglementarilor C.N.V.M. şi ultimele 3 procese-verbale ale A.G.A. de aprobare a situatiilor financiare anuale;
   b) raportul semestrial al Emitentului, întocmit conform reglementarilor C.N.V.M.;
k) formularul cu date personale si cazierul judiciar pentru fiecare membru al conducerii Emitentului si ale persoanelor de legatura cu B.V.B.;
l) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la hotararea de admitere a actiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
m) certificatul de inregistrare a actiunilor la C.N.V.M. (copie);
n) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a actiunilor;
o) dovada platii tarifului de procesare;
p) declaratia de reprezentare a Emitentului la B.V.B., de catre Societatea initiatoare, in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare;
q) declaratia Emitentului privind persoanele de legatura cu B.V.B. desemnate;
r) lista persoanelor care au acces la informatii privilegiate;
s) acordul C.N.V.M., in conformitate cu dispozitiile art. 217 din Legea 297/2004 - daca Emitentul nu are o dispersie a actiunilor distribuite public de cel putin 25%;
s[1)] memoriul de prezentare;
t) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§4
Documente necesare admiterii in Categoria 1 drepturi

Art. 9 Pentru a realiza admiterea drepturilor la tranzactionare la B.V.B. in Categoria 1 drepturi, Emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente:

a) cererea de admitere la tranzactionare a drepturilor;
b) documentul de prezentare sau prospectul, redactate in limba romana, in conformitate cu reglementarile C.N.V.M.;
c) un rezumat al documentului de prezentare sau al prospectului**,** tradus in limba engleza in forma legalizata intocmit pe responsabilitatea emitentului si purtand semnatura reprezentantului legal al emitentului si al societatii initiatoare;
d) hotararea A.G.A.E. privind majorarea capitalului social si tranzactionarea drepturilor la B.V.B., hotarare care va fi publicata, intr-un cotidian de circulatie nationala, pe pagina web a B.V.B. si in Buletinul electronic al C.N.V.M.
e) certificatul de inregistrare a drepturilor la C.N.V.M. (copie);
f) dovada platii tarifului de procesare;
g) dovada publicarii hotararii A.G.A.E. de majorare a capitalului social si tranzactionarea drepturilor la B.V.B. in Monitorul Oficial al Romaniei;
h) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§5
Cerinte pentru admiterea in Categoria 2 actiuni

Art. 10 (1) Actiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 2 actiuni trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 5 alin. 1.
(2) Emitentul actiunilor admise la tranzactionare in Categoria 2 actiuni trebuie:
a) sa respecte cumulativ obligatiile - cerintele generale de admitere prevazute in art. 6 alin. 1;
b) sa indeplineasca una din urmatoarele conditii alternative:

b1) valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercitiu financiar sa fie de cel putin echivalentul in lei a 2 milioane EURO, calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare;
b2) capitalizarea anticipata sa fie de cel putin echivalentul in lei a 2 milioane EURO calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare.

§6
Cerinte pentru admiterea in Categoria 2 drepturi

Art. 11 (1) Drepturile emise de un Emitent pot fi admise in Categoria 2 drepturi, daca cel putin o clasa de actiuni ale Emitentului sunt admise la tranzactionare la B.V.B. in Categoria 2 actiuni.
(2) Drepturile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 2 drepturi trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 7 alin. 2.

(3) Emitentul drepturilor admise la tranzactionare in Categoria 2 drepturi trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 7 alin. 3.

§7
Documente necesare admiterii in Categoria 2 actiuni

Art. 12 Pentru a realiza admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria 2 actiuni, Emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele prevazute la art. 8 cu exceptia lit. s^1.

§8
Documente necesare admiterii in Categoria 2 drepturi

Art. 13 Pentru a realiza admiterea drepturilor la tranzactionare in Categoria 2 drepturi, Emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele prevazute la art. 9.

§9
Cerinte pentru admiterea in Categoria 3 actiuni

Art. 14 Actiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 3 actiuni, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5, alin. 1.

Art. 15 Emitentul actiunilor care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 3 actiuni trebuie:
a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 6, alin. 1;
b) sa fie o societate comerciala dinamica, inovatoare si cu potential de crestere;
c) sa aiba, in principiu, in obiectul de activitate dezvoltarea de tehnologii noi si implementarea acestora in domenii cum ar fi medicina, biotehnologia, agrotehnologia, telecomunicatiile, informatica, etc.
d) sa indeplineasca una din urmatoarele conditii alternative:
d1) valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercitiu financiar sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1.000.000 EURO calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare;
d2) capitalizarea anticipata sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare.

§10
Cerinte pentru admiterea in Categoria 3 drepturi

Art. 16 (1) Drepturile emise de un Emitent pot fi admise in Categoria 3 drepturi, cand:
a) cel putin o clasa de actiuni ale Emitentului este admisa la tranzactionare la B.V.B. pe piata reglementata administrata de B.V.B. in Categoria 3 actiuni;
b) cel putin o clasa de actiuni ale Emitentului este admisa pe un sistem alternativ de tranzactionare (sau pe piata actuala RASDAQ);
c) actiunile Emitentului nu sunt admise la tranzactionare pe o piata reglementata sau pe un sistem alternativ de tranzactionare (sau pe piata actuala RASDAQ).
(2) Drepturile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 3 drepturi trebuie sa respecte

cerintele prevazute in art. 7, alin. 2.
(3) Emitentul drepturilor admise la tranzactionare in Categoria 3 drepturi trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 7, alin. 3.

§11
Documente necesare admiterii in Categoria 3 actiuni

Art. 17 Emitentii care solicita admiterea la tranzactionare in Categoria 3 actiuni trebuie sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare documentele prevazute la art. 8, cu exceptia lit. s^1.

§12
Documente necesare admiterii in Categoria 3 drepturi

Art. 18 Emitentii care solicita admiterea la tranzactionare in Categoria 3 drepturi trebuie sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele prevazute la art. 9.

§13
Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala actiuni

Art. 19 (1) Actiunile emise de persoane juridice din statele membre ale Uniunii Europene, care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:
a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5, alin. 1;
b) sa faca obiectul unei solicitari de admitere la tranzactionare, care sa indeplineasca prevederile art. 49 si art. 152, alin. 1 si 3 din Regulamentul C.N.V.M. nr.1/2006.
(2) Actiunile emise de persoane juridice din statele nemembre ale Uniunii Europene, care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta sectiune, trebuie:
a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5, alin. 1;
b) sa fie admise la tranzactionare pe o piata organizata din statul in care Emitentul are sediul social si cu care B.V.B. are incheiat un acord.
(3) Emitentii actiunilor care vor fi admise la tranzactionare in Categoria Internationala actiuni, din statele membre si nemembre ale Uniunii Europene, trebuie:
a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 6 alin. 1, conform legislatiei aplicabile;
b) sa indeplineasca una din urmatoarele conditii alternative:

b1) valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercitiu financiar sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare;

b2) capitalizarea anticipata sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare.

§14
Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala drepturi

Art. 20 (1) Drepturile emise de un Emitent, persoana juridica din statele membre si nemembre ale Uniunii Europene cu actiuni distribuite public, pot fi admise in Categoria Internationala drepturi, daca cel putin o clasa de actiuni ale Emitentului sunt admise la tranzactionare la B.V.B. in Categoria

Internationala actiuni.
(2) Drepturile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria Internationala drepturi trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 7 alin. 2.
(3) Emitentul drepturilor admise la tranzactionare in Categoria Internationala drepturi trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 7 alin. 3.

§15
Documente necesare admiterii in Categoria Internationala actiuni

Art. 21 (1) Emitentii din statele membre ale Uniunii Europene care solicita admiterea la tranzactionare a actiunilor in Categoria Internationala actiuni, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente, conform cerintelor C.N.V.M.:
a) cererea de admitere la tranzactionare a actiunilor;
b) prospectul in vederea admiterii la tranzactionare aprobat de autoritatea competenta din statul membru de origine cu toate amendamentele si anexele (copie);
c) sumarul prospectului tradus in limba romana in forma legalizata;
d) declaratia Emitentului privind publicarea prospectului de admitere la tranzactionare.
e) actele constitutive si toate modificarile acestora inregistrate la autoritatea competenta din statul de origine al Emitentului (copie);
f) certificatul de inregistrare la institutia echivalenta O.R.C. din statul de origine al Emitentului (copie);
g) ultimele 3 situatii financiare anuale insotite de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimele 3 rapoarte anuale (copii);
h) ultima raportare financiara semestriala, insotita de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimul raport semestrial (copie);
i) formularul cu date personale si cazierul judiciar pentru fiecare membru al conducerii Emitentului si ale persoanelor de legatura cu B.V.B.;
j) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la decizia de admitere a actiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
k) certificatul de inregistrare a actiunilor la C.N.V.M. (copie);
l) declaratia Emitentului privind persoanele de legatura cu B.V.B. desemnate;
m) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a actiunilor;
n) dovada platii tarifului de procesare;
o) declaratia de reprezentare a Emitentului la B.V.B., de catre Societatea initiatoare, in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare;
p) atestarea de aprobare a prospectului in tara de origine;
q) declaratia emitentului ca prospectul a fost intocmit in conformitate cu prevederile legislatiei comunitare;
r) lista persoanelor care au acces la informatii privilegiate;
s) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Emitentii, din statele nemembre ale Uniunii Europene, care doresc admiterea la tranzactionare a actiunilor in Categoria Internationala actiuni, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente conform cerintelor C.N.V.M.:
a) cererea de admitere la tranzactionare a actiunilor;
b) prospectul in vederea admiterii la tranzactionare, redactat in limba romana, aprobat de C.N.V.M.;
c) rezumatul prospectului in vederea admiterii la tranzactionare tradus in limba engleza in forma legalizata intocmit pe responsabilitatea emitentului si purtand semnatura reprezentantului legal al emitentului si al societatii initiatoare;

d) declaratia Emitentului privind publicarea prospectului de admitere la tranzactionare;
e) actele constitutive si toate modificarile acestora inregistrate la autoritatea competenta din statul de origine al Emitentului (copie);
f) certificatul de inregistrare la institutia echivalenta O.R.C. din statul de origine al Emitentului (copie);
g) ultimele 3 situatii financiare anuale insotite de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimele 3 rapoarte anuale (copii);
h) ultima raportare financiara semestriala, insotita de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimul raport semestrial (copie);
i) formularul cu date personale si cazierul judiciar pentru fiecare membru al conducerii Emitentului si ale persoanelor de legatura cu B.V.B.;
j) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la decizia de admitere a actiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
k) certificatul de inregistrare a actiunilor la C.N.V.M. (copie);
l) certificatul de inregistrare a actiunilor eliberat de autoritatea omoloaga C.N.V.M. din statul de origine al Emitentului (copie);
m) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a actiunilor;
n) dovada platii tarifului de procesare;
o) declaratia de reprezentare a Emitentului la B.V.B., de catre Societatea initiatoare, in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare;
p) declaratia Emitentului privind persoanele de legatura cu B.V.B. desemnate;
q) lista persoanelor care au acces la informatii privilegiate;
r) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(3) Emitentii din statele membre ale Uniunii Europene, care solicita admiterea la tranzactionare a actiunilor in Categoria Internationala actiuni, pana la aderarea Romaniei in Uniunea Europeana, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele prevazute la alin. 2.

§16
Documente necesare admiterii in Categoria Internationala drepturi

Art. 22 Emitentii care solicita admiterea la tranzactionare a drepturilor in Categoria Internationala drepturi, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele solicitate, astfel:

1. Emitentii din statele membre ale Uniunii Europene, inainte de aderarea Romaniei in Uniunea Europeana, vor depune documentele prevazute la art. 9 – abrogat prin Decizia CNVM nr. 2098 din 31.10.2007
2. Emitentii din alte state membre ale Uniunii Europene, vor depune:
   a) documentul de prezentare redactat in limba engleza sau prospectul aprobat de autoritatea competenta din statul membru de origine, cu toate amendamentele si anexele;
   b) documentul de prezentare sau rezumatul propspectului, traduse in limba romana in forma legalizata;
   c) documentele prevazute la art. 9, lit. a) si lit. d) - h);
3. Emitentii din statele nemembre ale Uniunii Europene vor depune documentele prevazute la art. 9.

Sectiunea 2
Admiterea in Sectorul Titluri de Credit

§1
Cerinte pentru admiterea in Categoria 1 obligatiuni corporative

Art. 23 Obligaţiunile unui Emitent, pot fi admise în Categoria 1 obligatiuni corporative, daca:

a) a încheiat o oferta publica de vânzare de obligatiuni, efectuata în baza unui prospect de ofertă aprobat de C.N.V.M. in vederea admiterii la tranzacţionare la B.V.B.;
b) valoarea împrumutului obligatar este de minim, echivalentul în lei a 200.000 EURO, sau cand este mai mica de 200.000 EURO sa existe o aprobare a CNVM de admitere la tranzactionare, in conformitate cu prevederile art. 222 alin. (2) din Legea nr. 297/2004.

Art. 24 (1) Obligatiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 1 obligatiuni corporative trebuie:
a) sa fie inregistrate la C.N.V.M.;
b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata si evidentiate prin inscriere in cont;
(2) Obligatiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 1 obligatiuni corporative, trebuie sa fie distribuite la cel putin 1.000 de detinatori**.**
(3) Emitentul obligatiunilor care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 1 obligatiuni corporative trebuie:
a) sa depuna la B.V.B. toate documentele cerute de aceasta;
b) sa plateasca tarifele B.V.B. in conformitate cu regulile acesteia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.;
c) sa numeasca doua persoane care vor mentine legatura permanenta cu B.V.B.;
d) sa adere la conditiile si termenii Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a obligatiunilor.

§2
Documente necesare admiterii in Categoria 1 obligatiuni corporative

Art. 25 Pentru a realiza admiterea obligatiunilor la tranzactionare la B.V.B. in Categoria 1 obligatiuni corporative, emitentii acestora trebuie sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente:
a) cererea de admitere la tranzactionare a obligatiunilor;
b) prospectul redactat intr-o limba acceptata, inconformitate cu reglementarile C.N.V.M., precum si traducerea legalizata in limba romana a rezumatului prospectului;
c) rezumatul prospectului de oferta publica tradus in limba engleza in forma legalizata intocmit pe responsabilitatea emitentului si purtand semnatura reprezentantului legal al emitentului si al societatii initiatoare;
d) decizia C.N.V.M. de aprobare a Prospectului de oferta, dupa caz;
e) notificarea intermediarului privind rezultatele inchiderii ofertei publice;
f) certificatul de inregistrare a obligatiunilor la C.N.V.M. (copie);
g) declaratia Emitentului privind publicarea Prospectului de oferta publica.
h) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la admiterea obligatiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
i) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a obligatiunilor;
j) dovada platii tarifului de procesare (copie);
k) declaratia de reprezentare a Emitentului la B.V.B., de catre Societatea initiatoare, in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare;
l) declaratia Emitentului privind persoanele de legatura cu B.V.B. desemnate, formularul cu date personale si cazierele judiciare ale acestora;
m) aprobarea C.N.V.M. de admitere la tranzactionare in cazul in care împrumutul obligatar este mai mic de echivalentul în lei a 200.000 euro, in conformitate cu prevederile art. 222 alin. (2) din Legea nr. 297/2004;
n) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§3
Cerinte pentru admiterea in Categoria 2 obligatiuni corporative

Art. 26 (1) Obligatiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 2 obligatiuni corporative trebuie:
a) sa respecte cerintele prevazute in art. 23;
b) sa respecte cerintele prevazute in art. 24 alin. 1.
(2) Emitentul obligatiunilor admise la tranzactionare in Categoria 2 obligatiuni corporative trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 24 alin. 3.
(3) Obligatiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria 2 obligatiuni corporative, trebuie sa fie distribuite la cel putin 100 de detinatori.

§4
Documente necesare admiterii in Categoria 2 obligatiuni corporative

Art. 27 Pentru a realiza admiterea obligatiunilor la tranzactionare in Categoria 2 obligatiuni corporative, Emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele prevazute la art. 25.

§5
Cerinte pentru admiterea in Categoria 3 obligatiuni corporative

Art. 28 In vederea admiterii la tranzactionare in aceasta categorie**,** obligatiunile unui Emitent trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 23.

Art. 29 (1) Obligatiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 24, alin. 1.
(2) Emitentul care solicita admiterea obligatiunilor la tranzactionare in aceasta categorie trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 24, alin. 3;

§6
Documente necesare admiterii in Categoria 3 obligatiuni corporative

Art. 30 Emitentii care solicita admiterea la tranzactionare in Categoria 3 obligatiuni corporative trebuie sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele prevazute la art. 25.

§7
Cerinte pentru admiterea in Categoria obligatiuni municipale

Art. 31 (1) Obligatiunile municipale pentru a fi admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale trebuie sa indeplineasca conditiile din art. 23 si art. 24, alin. 1.
(2) Emitentul obligatiunilor municipale care solicita admiterea la tranzactionare in aceasta categorie trebuie sa indeplineasca cumulativ conditiile prevazute la art. 24, alin. 3.

§8
Documente necesare admiterii in Categoria obligatiuni municipale

Art. 32 Documentele care trebuie depuse la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, in vederea

admiterii la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale vor fi documentele prevazute la art. 25.

§9
Cerinte pentru admiterea in Categoria titluri de stat

Art. 33 Titlurile de stat sunt de drept admise la tranzactionare in Categoria titluri de stat, la primirea de catre B.V.B. a documentului de emisiune si a celorlalte documente cerute de B.V.B.

§10
Documente necesare admiterii in Categoria titluri de stat

Art. 34 Documentele care trebuie depuse de Emitent la B.V.B., in vederea admiterii la tranzactionare in Categoria titluri de stat vor fi documentele prevazute la art. 25 lit. a), f), i) si j), precum si documentul/prospectul de emisiune.

§11
Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala obligatiuni

Art. 35 (1) Obligatiunile emise de persoane juridice din statele membre ale Uniunii Europene, admise la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:
a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 23 lit. b) si art. 24 alin. 1;
b) sa fie admise la tranzactionare pe o piata organizata din statul in care Emitentul are sediul social.
(2) Obligatiunile emise de persoane juridice din statele nemembre ale Uniunii Europene, care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta sectiune, trebuie:
a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 23 lit. b) si art. 24 alin. 1;
b) sa fie admise la tranzactionare pe o piata organizata din statul in care Emitentul are sediul social si cu care B.V.B. are incheiat un acord.
(3) Emitentul obligatiunilor admise la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni, din statele membre si nemembre ale Uniunii Europene, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 24 alin. 3.
(4) Prevederile alin. (1) lit. b) şi alin. (2) lit. b) nu se aplică în cazul obligaţiunilor emise de organismele internaţionale.

§12
Documente necesare admiterii in Categoria Internationala obligatiuni

Art. 36 (1) Pentru a realiza admiterea obligatiunilor la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni, Emitentii din statele membre ale Uniunii Europene vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documentele, conform cerintelor C.N.V.M.:
a) cererea de admitere la tranzactionare a obligatiunilor;
b) prospectul in vederea admiterii la tranzactionare aprobat de autoritatea competenta din statul membru de origine cu toate amendamentele si anexele (copie);
c) sumarul prospectului tradus in limba romana, in forma legalizata;
d) certificatul de inregistrare a obligatiunilor la C.N.V.M. (copie);
e) declaratia Emitentului privind publicarea prospectului de admitere la tranzactionare;
f) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la hotararea de admitere a obligatiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
g) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a obligatiunilor;

h) dovada platii tarifului de procesare (copie);
i) declaratia de reprezentare a Emitentului la B.V.B., de catre Societatea initiatoare, in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare.
j) declaratia Emitentului privind persoanele de legatura cu B.V.B. desemnate, formularul cu date personale si cazierul judiciar al acestora din statul de origine al Emitentului;
k) actele constitutive si toate modificarile acestora inregistrate la autoritatea competenta din statul de origine a Emitentului (copii);
l) certificatul de inregistrare la institutia echivalenta O.R.C. din statul de origine al Emitentului (copie);
m) ultimele 3 situatii financiare anuale insotite de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimele 3 rapoarte anuale (copie);
n) ultima raportare financiara semestriala insotita de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimul raport semestrial (copie);
o) atestarea de aprobare a prospectului in tara de origine;
p) declaratia emitentului ca prospectul a fost intocmit in conformitate cu prevederile legislatiei comunitare;
q) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Pentru a realiza admiterea obligatiunilor la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni, Emitentii acestora, din statele nemembre ale Uniunii Europene, vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele urmatoare, conform cerintelor C.N.V.M.:

a) cererea de admitere la tranzactionare a obligatiunilor;
b) prospectul in vederea admiterii la tranzactionare redactat in limba romana, aprobat de C.N.V.M.;
c) rezumatul prospectului in vederea admiterii la tranzactionare tradus in limba engleza in forma legalizata, intocmit pe responsabilitatea emitentului si purtand semnatura reprezentantului legal al emitentului si al societatii initiatoare;
d) certificatul de inregistrare a obligatiunilor la C.N.V.M. (copie);
e) declaratia Emitentului privind publicarea prospectului de admitere la tranzactionare;
f) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la hotararea de admitere a obligatiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
g) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a obligatiunilor;
h) dovada platii tarifului de procesare;
i) declaratia de reprezentare a Emitentului la B.V.B., de catre Societatea initiatoare, in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare;
j) declaratia Emitentului privind persoanele de legatura cu B.V.B. desemnate, formularul cu date personale si cazierul judiciar al acestora din statul de origine al Emitentului;
k) actele constitutive si toate modificarile acestora inregistrate la autoritatea competenta din statul de origine a Emitentului (copii);
l) certificatul de inregistrare la institutia echivalenta O.R.C. din statul de origine al Emitentului (copie);
m) ultimele 3 situatii financiare anuale insotite de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimele 3 rapoarte anuale (copie);
n) ultima raportare financiara semestriala insotita de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimul raport semestrial (copie);
o) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§13
Cerinte pentru admiterea in Categoria alte titluri de credit

Art. 37 (1) In Categoria alte titluri de credit pot fi admise la tranzactionare atat obligatiunile ipotecare

cat si alte titluri de credit.
(2) Obligatiunile ipotecare care vor fi admise la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa indeplineasca conditiile prevazute la art. 23 si art. 24, alin. 1.
(3) Emitentul obligatiunilor ipotecare care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 24, alin. 3.
(4) Cerintele pentru alte titluri de credit privind admiterea la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit vor fi stabilite de B.V.B. ulterior.

§14
Documente necesare admiterii in Categoria alte titluri de credit

Art. 38 (1) Pentru a realiza admiterea obligatiunilor ipotecare la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit, Emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, documentele prevazute la art. 25.
(2) Documentele necesare admiterii altor titluri de credit in aceasta categorie vor fi stabilite de B.V.B. ulterior.

Sectiunea 3
Admiterea in Sectorul OPC

§1
Cerinte pentru admiterea in Categoria actiuni

Art. 39 (1) Actiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5 alin. 1 lit. a) si b);
(2) Emitentul sau SAI in cazul societatilor de investitii administrate de o SAI care solicita admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria actiuni trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 6 alin. 1 lit. c)-f).

§2
Cerinte pentru admiterea in Categoria unităţi de fond

Art. 40 (1) Unitatile de fond pentru a fi admise la tranzactionare in Categoria unităţi de fond, trebuie:
a) sa fie inregistrate la C.N.V.M.;
b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata si evidentiate prin inscriere in cont;
(2) SAI care solicita in numele Emitentului unitatilor de fond admiterea la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:
a) sa depuna la B.V.B. toate documentele cerute.
b) sa plateasca tarifele datorate B.V.B. in conformitate cu regulile acesteia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.;
c) sa numeasca doua persoane care vor mentine legatura permanenta cu B.V.B.;
d) sa adere la conditiile si termenii Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a unitatilor de fond.
(3) In Categoria unităţi de fond vor fi admise la tranzactionare numai unitatile de fond emise de fondurile inchise de investitii.

§3
Documente necesare admiterii in Categoria actiuni

Art. 41 Emitentul sau SAI in cazul societatilor de investitii administrate de o SAI care solicita admiterea la tranzactionare in Categoria actiuni, va depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente:

a) prospectul de emisiune redactat in limba romana;
b) rezumatul prospectului de emisiune tradus in limba engleza in forma legalizata intocmit pe respnsabilitatea emitentului si purtand semnatura reprzentantilor legali ai emitentului si societatii initiatoare;
c) formularul de subscriere si formularul de rascumparare;
d) decizia C.N.V.M. de aprobare a Prospectului de emisiune;
e) actele constitutive si copii dupa toate actele ce atesta modificarile acestora la O.R.C.;
f) copie dupa certificatul de inregistrare la O.R.C.;
g) decizia C.N.V.M. de autorizare a Emitentului;
h) hotararea organului statutar al Emitentului sau al SAI in cazul societatilor de investitii administrate de o SAI cu privire la hotararea de admitere a actiunilor la tranzactionare la B.V.B.;
i) certificatul de inregistrare a actiunilor eliberat de C.N.V.M.;
j) ultimele 3 situatii financiare anuale vizate de organele administratiei financiare (copii);
k) ultimele 3 rapoarte ale auditorilor financiari de certificare a situatiei financiare anuale;
l) ultimele 3 rapoarte anuale ale administratorilor;
m) ultimele 3 procese-verbale ale A.G.A. de aprobare a situatiilor financiare anuale;
n) ultimele 3 rapoarte anuale ale Emitentului, intocmite conform reglementarilor C.N.V.M.;
o) ultima raportare financiara semestriala vizata de organele administratiei financiare (copie),
insotite de:
  1. ultimul raport semestrial al administratorilor (raportul de gestiune);
  2. raportul semestrial al Emitentului, intocmit conform reglementarilor C.N.V.M.;
p) formularul cu date personale si cazierul judiciar pentru fiecare membru al conducerii Emitentului si ale persoanelor de legatura cu B.V.B.;
q) reglementarile interne ale emitentului, SAI si depozitarului aprobate de C.N.V.M.;
r) decizia C.N.V.M. de autorizare a SAI;
s) decizia C.N.V.M. de avizare a depozitarului;
t) dovada platii tarifului de procesare;
u) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§4
Documente necesare admiterii in Categoria unităţi de fond

Art. 42 SAI care solicita in numele Emitentului unitatilor de fond admiterea la tranzactionare in Categoria unităţi de fond va depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente:

a) prospectul de emisiune redactat in limba romana;
b) rezumatul prospectului de emisiune tradus in limba engleza in forma legalizata intocmit pe respnsabilitatea emitentului si purtand semnatura reprzentantilor legali ai emitentului si societatii initiatoare;
c) formularul de subscriere si formularul de rascumparare;
d) documentele de constituire ale Emitentului;

e) reglementarile interne ale Emitentului, societatii de administrare de investitii si depozitarului aprobate de C.N.V.M.;
f) decizia C.N.V.M. de autorizare a Emitentului;
g) decizia C.N.V.M. de autorizare a societatii de administrare de investitii;
h) decizia C.N.V.M. de avizare a depozitarului;
i) decizia C.N.V.M. de aprobare a Prospectului de emisiune.
j) hotararea organului statutar al SAI cu privire la admiterea la tranzactionare la B.V.B. a unitatilor de fond;
k) certificatul de inregistrare a unitatilor de fond eliberat de C.N.V.M.;
l) dovada platii tarifului de procesare;
m) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

Sectiunea 3[1] Admiterea in Sectorul Produse Structurate

§1
Prevederi generale

Art. 42[1] (1) Admiterea la tranzactionare a produselor structurate consta in urmatoarele etape:
a) admiterea de principiu la tranzactionare a produselor structurate, in baza hotararii Consiliului Bursei;
b) admiterea la tranzactionare a fiecarei emisiuni individuale de produse structurate, in baza deciziei Directorului General.
(2) In cazul in care Emitentul detine calitatea de Participant, Societate initiatoare si Furnizor de lichiditate in sensul prevederilor Capitolului III[2] din Titlul I, prevederile prezentei sectiuni se aplica in mod corespunzator.

§2
Cerinte pentru admiterea de principiu la tranzactionare a produselor structurate

Art. 42[2] (1) Cerintele privind admiterea de principiu la tranzactionare a produselor structurate care urmeaza sa fie emise de un Emitent in baza unui program cadru de oferta, sunt urmatoarele:
a) sa constituie obiectul unui prospect de baza;
b) sa fie liber transferabile;
c) sa fie emise in forma dematerializata si evidentiate prin inscriere in cont.
(2) Emitentul produselor structurate are urmatoarele obligatii:
a) sa depuna la B.V.B. documentele solicitate prin intermediul Societatii initiatoare;
b) sa achite tarifele datorate B.V.B. conform listei de tarife si comisioane in vigoare;
c) sa nu aiba datorii scadente neonorate fata de B.V.B.;
d) sa informeze B.V.B. cu privire la orice aprobare, de catre autoritatea competenta a modificarilor ulterioare ale prospectului de baza si/sau a documentelor de completare a prospectului de baza;
e) alte cerinte pe care B.V.B. le considera necesare, dupa caz.

§3
Documente necesare admiterii de principiu la tranzactionare a produselor structurate

Art. 42[3] In vederea admiterii de principiu a instrumentelor financiare in Sectorul Produse Structurate, un Emitent va depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele

documente:

a) cererea de admitere de principiu la tranzactionare a produselor structurate care urmeaza sa fie emise in baza programului cadru de oferta care sa cuprinda cel putin urmatoarele elemente:
- **i.** declaratia de reprezentare a Emitentului de catre Societatea initiatoare in relatia cu B.V.B., in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare in Sectorul Produse Structurate, in conditiile prevazute de prospectul de baza si de documentele de completare a acestuia;
- **ii.** angajamentul privind publicarea si mentinerea pe website-ul propriu al Emitentului a prospectului de baza, documentelor de completare a acestuia, precum si a informatiilor specifice de tranzactionare;
- **iii.** angajamentul privind mentinerea lichiditatii pietei, fie in mod direct, in situatia in care este si Participant, fie prin intermediul unui alt Participant desemnat de catre acesta si agreat de B.V.B.;
- **iv.** doua persoane care vor mentine legatura cu B.V.B..
- **v.** evaluarea din partea unei agentii de rating recunoscute pe plan international, daca aceasta evaluare exista sau, dupa caz, declaratia Emitentului ca o astfel de evaluare nu exista;

b) copie a prospectului de baza in limba romana, aprobat de CNVM, in cazul in care prospectul de baza este aprobat de CNVM, sau, dupa caz, copie a prospectului de baza, in limba engleza, aprobat de autoritatea competenta dintr-un alt stat membru si notificat CNVM;

c) copie a deciziei de aprobare a prospectului de baza emisa de CNVM, pentru prospectele aprobate de CNVM sau documentul similar emis de autoritatea competenta dintr-un alt stat membru, pentru prospectele aprobate de aceasta;

d) dovada ca CNVM a fost notificata cu privire la aprobarea prospectului de baza de catre o autoritate competenta dintr-un alt stat membru, dupa caz;

e) sumarul prospectului tradus in limba romana, in forma legalizata, sau dupa caz, documentul de prezentare in limba romana, care va include cel putin urmatoarele: informatii despre Emitent, informatii generale despre produsele structurate, riscuri generale asociate Emitentului si / sau riscuri specifice produselor structurate, in cazul prospectelor aprobate de o autoritate competenta dintr-un alt stat membru sau sumarul prospectului tradus in limba engleza in forma legalizata, pentru prospectele in limba romana aprobate de CNVM;

f) acordul Depozitarului Central cu privire la asigurarea conditiilor pentru desfasurarea operatiunilor pre si post tranzactionare specifice produselor structurate;

g) copie a ultimului raport financiar anual sau semestrial al Emitentului, in cazul in care respectivele informatii financiare nu sunt cuprinse deja in prospectul de baza sau daca Emitentul nu are admise deja la tranzactionare alte instrumente financiare in cadrul B.V.B.;

h) dovada platii tarifului corespunzator;

i) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§4

Documente in vederea admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate

Art. 42[4] (1) In vederea admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale in cadrul Sectorului Produselor Structurate, un Emitent va depune la B.V.B. prin intermediul Societatii initiatoare, urmatoarele documente:

a) cerere de admitere la tranzactionare a unei emisiuni individuale;

b) copie a documentelor de completare a prospectului de baza, inclusiv parametrii si elementele specifice emisiunii individuale, aprobate de catre CNVM sau de catre o autoritate competenta dintr-un alt stat membru, dupa caz. Documentele respective vor fi furnizate B.V.B. in limba romana sau

in limba engleza;
c) certificatul de inregistrare a emisiunii respective la CNVM;
d) angajamentul de mentinere a serviciilor de Furnizor de lichiditate, in baza contractului incheiat de Furnizorul de lichiditate cu B.V.B., in vederea indeplinirii cerintelor referitoare la parametrii stabiliti de B.V.B. pentru respectiva emisiune individuala;
e) oricare alte documente sau informatii pe care B.V.B. le considera necesare in vederea admiterii unei emisiuni individuale de produse structurate.
(2) In functie de parametrii si elementele specifice ale emisiunii individuale de produse structurate, B.V.B. va aplica, in mod corespunzator, prevederile referitoare la cerintele, documentele si procedura aferenta.

Sectiunea 4
Proceduri privind admiterea la tranzactionare

§1
Proceduri privind admiterea la tranzactionare a drepturilor si titlurilor de stat

Art. 43 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va examina toate documentele necesare admiterii la tranzactionare a drepturilor si titlurilor de stat, asigurandu-se ca Emitentul indeplineste toate conditiile prevazute in prezentul Titlu.
(2) Departamentul de specialitate al B.V.B. va comunica Societatii initiatoare in cazul drepturilor si Emitentului in cazul titlurilor de stat, in termen de cel mult 15 zile lucratoare, neregulile constatate cu ocazia examinarii documentelor si va acorda un termen de cel mult 15 zile lucratoare pentru solutionarea respectivelor nereguli.
(3) Nerespectarea termenului fixat de catre Departamentul de specialitate, pentru solutionarea respectivelor nereguli, va conduce la intreruperea examinarii si la perimarea cererii, cu exceptia situatiei in care emitentul probeaza ca nerespectarea acestui termen nu a fost din culpa lui. In acest din urma caz, termenul fixat de catre Departamentul de specialitate pentru solutionarea neregulilor, va fi suspendat.
(4) Reluarea procedurii de admitere la tranzactionare a drepturilor si titlurilor de stat va fi conditionata de depunerea unei noi cereri de admitere la tranzactionare si de plata unui nou tarif de procesare, dupa caz.
(5) Dupa analiza documentatiei Emitentului, Departamentul de specialitate va inainta cererea de admitere la tranzactionare Directorului General al B.V.B., impreuna cu o Nota de recomandare.
(6) Departamentul de specialitate va analiza si va propune Directorului General al B.V.B., prin Nota de recomandare, admiterea la tranzactionare a titlurilor de stat, precum si admiterea sau neadmiterea la tranzactionare a drepturilor. Directorul General al B.V.B. este abilitat sa solicite orice alte documente sau informatii considerate utile in luarea unei hotarari.
(7) Directorul General al B.V.B. va decide asupra admiterii la tranzactionare a drepturilor si titlurilor de stat, iar decizia va fi emisa in termen de maximum 10 de zile de la data depunerii de catre Emitent a tuturor documentelor solicitate de B.V.B.

§2
Proceduri privind admiterea la tranzactionare a instrumentelor financiare

Art. 44 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va examina toate documentele necesare

admiterii la tranzactionare a instrumentelor financiare, asigurandu-se ca Emitentul indeplineste toate conditiile prevazute in prezentul Titlu.
(2) Departamentul de specialitate va comunica Societatii initiatoare sau Emitentului, dupa caz, in termen de cel mult 15 zile lucratoare, neregulile constatate cu ocazia examinarii documentelor si va acorda un termen de cel mult 15 zile lucratoare pentru solutionarea respectivelor nereguli.
(3) Nerespectarea termenului fixat de catre Departamentul de specialitate, pentru solutionarea respectivelor nereguli, va conduce la intreruperea examinarii si la perimarea cererii, cu exceptia situatiei in care emitentul probeaza ca nerespectarea acestui termen nu a fost din culpa lui. In acest din urma caz, termenul fixat de catre Departamentul de specialitate pentru solutionarea neregulilor, va fi suspendat.
(4) Reluarea procedurii de admitere la tranzactionare va fi conditionata de depunerea unei noi cereri de admitere la tranzactionare si de plata unui nou tarif de procesare.
(5) Dupa analiza documentatiei Emitentului, Departamentul de specialitate va inainta cererea de admitere la tranzactionare a instrumentelor financiare Comisiei de Admitere la Tranzactionare, impreuna cu o Nota de recomandare.
(6) Departamentul de specialitate va analiza si va propune Comisiei de Admitere la Tranzactionare prin Nota de recomandare admiterea sau neadmiterea la tranzactionare a instrumentelor financiare. Comisia de Admitere la Tranzactionare este abilitata sa solicite orice alte documente sau informatii considerate utile in luarea unei hotarari.
(7) Consiliul Bursei este singurul organ competent sa decida cu privire la admiterea sau neadmiterea instrumentelor financiare ale unui Emitent la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., in baza avizului Comisiei de Admitere la Tranzactionare.
(7[1]) Consiliul Bursei este abilitat ca, la propunerea Comisiei de Admitere la Tranzactionare, prin Hotararea emisa, sa acorde derogari de la obligatia indeplinirii unor prevederi referitoare la cerintele de admitere la tranzactionare pe piata reglementata, daca cerintele respective nu sunt stabilite de Legea nr. 297/2004 si de reglementarile emise de CNVM in aplicarea acesteia si daca in opinia membrilor Consiliului Bursei, va exista o piata adecvata pentru respectivele actiuni si emitentul este capabil sa indeplineasca obligatiile de raportare prevazute in legislatia pietei de capital.
(8) Indeplinirea setului de cerinte nu atrage eo ipso aprobarea cererii de admitere a instrumentelor financiare la tranzactionare.
(9) Sustinerea cererii de admitere la tranzactionare a instrumentelor financiare ale respectivului Emitent in fata Comisiei de Admitere la Tranzactionare se face de catre Societatea initiatoare si de Emitent sau numai de catre Emitent, dupa caz, prin reprezentantul sau legal, care vor fi invitati la respectiva sedinta.
(10) Avizul de admitere la tranzactionare va fi emis de catre Comisia de Admitere la Tranzactionare in termen de cel mult o luna de la data depunerii de catre Emitent a tuturor documentelor solicitate de B.V.B. si va fi comunicat Consiliului Bursei care va adopta o hotarare in legatura cu cererea de admitere la tranzactionare.
(11) Hotararea mentionata in alin. 10 se pune in executare ulterior incheierii de catre Emitent a contractului corespunzator cu Depozitarul Central.

Art. 44[1] (1) In sensul prevederilor art. 44, admiterea la tranzactionare echivaleaza cu admiterea de principiu la tranzactionare, in cazul produselor structurate.

(2) Admiterea de principiu la tranzactionare a produselor structurate nu presupune admiterea la tranzactionare in mod automat a emisiunilor individuale de produse structurate, Emitentul urmand a aplica pentru admiterea la tranzactionare a fiecarei emisiuni individuale, prin Societatea initiatoare in conformitate cu prevederile prezentului capitol.

(3) Emitentul, prin Societatea initiatoare, va transmite B.V.B., in cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 1 zi lucratoare, orice actualizare cu privire la elementele specifice ale unei emisiuni individuale, precum si documentatia aferenta.

(4) B.V.B. nu isi asuma nicio raspundere pentru acuratetea si caracterul complet al datelor prezentate B.V.B. precum si al obligatiilor de informare cuprinse in documentele furnizate de Emitent si/sau Societatea initiatoare.

§3
Procedura privind admiterea la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate

Art. 44^2 (1) Admiterea la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate, in baza unui prospect de baza, este de competenta Directorului General.
(2) Departamentul de specialitate al B.V.B. va examina toate documentele necesare admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate, asigurandu-se ca sunt indeplinite toate conditiile prevazute.
(3) B.V.B. poate solicita Societatii Initiatoare completarea documentelor, daca este cazul.
(4) B.V.B. va comunica Societatii Initiatoare, in termen de cel mult 10 zile lucratoare, decizia privind admiterea la tranzactionare a emisiunii individuale respective.
(5) B.V.B. va disemina prin intermediul website-ului propriu informatiile relevante referitoare la inceperea tranzactionarii emisiunii respective.
(6) B.V.B. nu poate fi tinuta raspunzatoare pentru corectitudinea sau caracterul complet al informatiilor furnizate de Emitent sau de catre Societatea initiatoare aferente admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate.
(7) B.V.B. poate respinge aprobarea admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate, in situatia in care se considera ca nu pot fi indeplinite conditiile pentru asigurarea cadrului legal si tehnico-operational aferent tranzactionarii respectivei emisiuni.
(8) Decizia mentionata in alin. (4) se pune in executare ulterior incheierii de catre Emitent a contractului corespunzator cu Depozitarul Central.

Art. 44^3 (1) Pentru fiecare emisiune admisa la tranzactionare pe piata reglementata, BVB percepe tariful de admitere corespunzator unei emisiuni individuale de produse structurate.
(2) Plata tarifului de admitere a unei emisiuni individuale de produse structurate se realizeaza in conformitate cu prevederile Listei de tarife si comisioane in vigoare.

CAPITOLUL III
PROMOVAREA SI RETROGRADAREA

Sectiunea 1
Cerinte de promovare

Art. 45 (1) In cazul promovarii actiunilor din Sectorul Titluri de Capital:
a) actiunile care fac obiectul promovarii din Categoria 2 in Categoria 1 trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5 alin. 1-2;
b) Emitentul actiunilor ce vor fi promovate din Categoria 2 in Categoria 1 trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 6, alin. 1, lit. b)-f) si alin. 2, lit. b)-d);

c) media capitalizarii bursiere pe ultimele 6 luni ale emitentului ale carui actiuni vor fi promovate din Categoria 2 in Categoria 1 trebuie sa fie de de cel putin 30 milioane de EURO calculata la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de promovare;
d) actiunile care fac obiectul promovarii din Categoria 3 in Categoria 2 trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5 alin. 1
e) Emitentul actiunilor ce vor fi promovate din Categoria 3 in Categoria 2 trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 10, alin. 2, lit. a);
f) media capitalizarii bursiere pe ultimele 6 luni ale emitentului ale carui actiuni vor fi promovate din Categoria 3 in Categoria 2 trebuie sa fie de de cel putin 2 milioane de EURO calculata la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de promovare;
g) Indicatorii de lichiditate ai actiunilor care vor fi promovate din Categoria 2 in Categoria 1 vor avea urmatoarele valori:
   a. Rata anuala a zilelor cu tranzactii va fi de minimum 90%;
   b. Numarul mediu zilnic de tranzactii va fi de minim 28 tranzactii pe zi;
   c. Valoarea medie zilnica a tranzactiilor va fi de minim 45.000 lei/zi;
   d. Rata anuala a actiunilor tranzactionate in functie de Free flota va fi minim 3,5%;
h) Emitentul actiunilor care vor fi promovate din Categoria 2 in Categoria 1 trebuie sa declare ca s-a conformat cu cel putin 14 principii din cele 19 principii ale Codului de Guvernanta Corporativa pe parcursul ultimului an calendaristic.

Sectiunea 2
Documente necesare promovarii

Art. 46 Pentru a realiza promovarea actunilor din Sectorul Titluri de Capital si/sau obligatiunilor corporative din Sectorul Titluri de Credit in Categoria 1 actiuni, Categoria 2 actiuni si/sau Categoria 1 obligatiuni corporative, Emitentul acestora trebuie sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatoare, urmatoarele documente:
a) cererea de promovare;
b) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la promovarea actiunilor si/sau obligatiunilor corporative in Categoria 1 actiuni, Categoria 2 actiuni si/sau Categoria 1 obligatiuni corporative;
c) dovada platii tarifului de procesare;
d) declaratia de reprezentare a Emitentului la B.V.B., de catre Societatea initiatoare, in vederea indeplinirii procedurilor de promovare;
e) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

Sectiunea 3
Proceduri privind promovarea

Art. 47 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va examina toate documentele necesare promovarii, asigurandu-se ca Emitentul indeplineste toate conditiile de promovare.
(2) Departamentul de specialitate va comunica Societatii initiatoare, in termen de cel mult 15 zile lucratoare, neregulile constatate cu ocazia examinarii documentelor si va acorda un termen de cel mult 15 zile lucratoare pentru solutionarea respectivelor nereguli.
(3) Nerespectarea termenului fixat de catre Departamentul de specialitate, pentru solutionarea respectivelor nereguli, va conduce la intreruperea examinarii si la perimarea cererii, cu exceptia situatiei in care emitentul probeaza ca nerespectarea acestui termen nu a fost din culpa lui. In acest din urma caz, termenul fixat de catre Departamentul de specialitate pentru solutionarea neregulilor,

va fi suspendat.
(4) Reluarea procedurii de promovare va fi conditionata de depunerea unei noi cereri de promovare si de plata tarifului de procesare.
(5) Dupa analiza documentatiei Emitentului, Departamentul de specialitate va inainta cererea de promovare Comisiei de Admitere la Tranzactionare, impreuna cu o Nota de recomandare.
(6) Departamentul de specialitate va analiza si va propune Comisiei de Admitere la Tranzactionare promovarea sau respingerea promovarii. Comisia de Admitere la Tranzactionare este abilitata sa solicite orice alte documente sau informatii considerate utile in luarea unei hotarari.
(7) Consiliul Bursei este singurul organ competent sa decida promovarea sau respingerea promovarii actiunilor si obligatiunilor ale unui Emitent, in baza avizului Comisiei de Admitere la Tranzactionare.
(8) Indeplinirea setului de cerinte nu atrage eo ipso promovarea actiunilor si/sau obligatiunilor.
(9) Sustinerea cererii de promovare a actiunilor si/sau obligatiunilor ale respectivului Emitent in fata Comisiei de Admitere la Tranzactionare se face de catre Societatea initiatoare si de Emitent.
(10) Avizul de promovare va fi emis de catre Comisia de Admitere la Tranzactionare in termen de cel mult 1 luna de la data depunerii tuturor documentelor solicitate de B.V.B. si va fi comunicat Consiliului Bursei care va adopta o hotarare in legatura cu cererea de promovare.
(11) Inceperea tranzactionarii in Categoria 1 se va realiza la data stabilita prin decizia Directorului general al B.V.B., cu luarea in consideratie a prevederilor art. 117.

Sectiunea 4
Cazuri de retrogradare

Art. 48 (1) B.V.B. poate retrograda actiunile oricarui Emitent admise la tranzactionare in Sectorul Titluri de Capital din Categoria 1 actiuni in Categoria 2 actiuni, in cazul in care:
a) Emitentul nu respecta cerintele de mentinere a actiunilor in Categoria 1 actiuni;
b) numarul actionarilor este mai mic de 2.000 si se mentine la aceasta valoare timp de 3 luni consecutiv.
(2) B.V.B. poate retrograda actiunile oricarui Emitent din Categoria 2 actiuni in Categoria 3 actiuni, in cazul in care Emitentul nu respecta cerintele de mentinere a actiunilor in Categoria 2 actiuni.

Art. 49 B.V.B. poate retrograda obligatiunile corporative ale oricarui Emitent admise la tranzactionare in Sectorul Titluri de Credit din Categoria 1 obligatiuni corporative in Categoria 2 obligatiuni corporative, in cazul in care:
a) Emitentul nu respecta cerintele de mentinere a obligatiunilor corporative in Categoria 1 obligatiuni corporative;
b) numarul obligatarilor este mai mic de 1.000 si se mentine la aceasta valoare timp de 3 luni consecutiv.

Sectiunea 5
Proceduri privind retrogradarea

Art. 50 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va analiza periodic respectarea cerintelor de mentinere in Categoria 1 actiuni, Categoria 2 actiuni si Categoria 1 obligatiuni corporative.
(2) In cazul in care constata ca cerintele de mentinere in Categoria 1 actiuni, Categoria 2 actiuni si Categoria 1 obligatiuni corporative nu mai sunt indeplinite, inclusiv in cazurile mentionate in art. 48-49, Departamentul de specialitate va sesiza printr-o Nota de recomandare Comisia de Admitere la Tranzactionare despre necesitatea retrogradarii.
(3) Consiliul Bursei este singurul organ competent sa decida cu privire la retrogradarea actiunilor si/sau a obligatiunilor corporative din Categoria 1 actiuni si/sau Categoria 1 obligatiuni corporative, in baza

avizului Comisiei de Admitere la Tranzactionare.
(4) Avizul de retrogradare va fi emis de catre Comisia de Admitere la Tranzactionare in termen de cel mult 1 luna de la data primirii Notei de recomandare mentionata in alin. 2. si va fi comunicat Consiliului Bursei care va adopta o hotarare in legatura cu cererea de retrogradare.
(5) Inceperea tranzactionarii in Categoria 2 actiuni si/sau Categoria 2 obligatiuni corporative se va realiza la data stabilita prin decizia Directorului General al B.V.B.
(6) Actiunile si/sau obligatiunile unui Emitent, retrogradate in Categoria 2 actiuni si/sau Categoria 2 obligatiuni corporative, vor putea fi ulterior promovate numai cu respectarea reglementarilor B.V.B. incidente in materia promovarii.

CAPITOLUL IV
MENTINEREA LA TRANZACTIONARE

Sectiunea 1
Mentinerea in Sectorul Titluri de Capital

§1
Mentinerea in Categoria 1 actiuni

Art. 51 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria 1 actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 5 .
(2) Emitentii care au actiunile admise la tranzactionare in Categoria 1 actiuni trebuie:
- **a)** sa respecte prevederile art. 2 si art. 6;
- **b)** sa achite tariful de mentinere la tranzactionare;
- **c)** sa realizeze furnizarea informatiilor cerute de B.V.B., informand permanent si pe deplin publicul atat despre evenimentele importante, cat si despre deciziile ce pot afecta pretul actiunilor;
- **d)** sa faca plata dividendelor fara privilegii si fara discriminari prin stabilirea unor criterii juste si echitabile;

(3) Indicatorii de lichiditate ai actiunilor tranzactionate in Categoria 1 actiuni vor avea urmatoarele valori:
- **a)** Rata anuala a zilelor cu tranzactii va fi de minim 80%;
- **b)** Numarul mediu zilnic de tranzactii va fi de minim 25 tranzactii/zi;
- **c)** Valoarea medie zilnica a tranzactiilor va fi de minim 40.000 lei/zi;
- **d)** Rata anuala a actiunilor tranzactionate in functie de Free float va fi de minim 3%.

(4) Prin derogare de la art. 6 alin. 2 lit. a), pentru mentinerea in Categoria 1 actiuni Emitentul trebuie sa indeplineasca una din urmatoarele cerinte alternative:
- **a)** valoarea capitalurilor proprii ale Emitentului din ultimul exercitiu financiar sa reprezinte cel putin echivalentul in lei a 30 milioane EURO sau
- **b)** media capitalizarii bursiere pe ultimele sase luni sa fie de cel putin 30 milioane EURO.

(5) Pentru mentinerea in Categoria 1 actiuni emitentii trebuie sa declare ca s-au conformat cu cel putin 14 principii din cele 19 principii ale Codului de Guvernanta Corporativa pe parcursul ultimului an calendaristic.
(6) Cerinta de mentinere in Categoria 1 actiuni, prevazuta la alin. (5), se aplica in conformitate cu prevederile art. 4 din Titlul VI.

§2
Mentinerea in Categoria 2 actiuni

Art. 52 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria 2 actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 10 alin. 1.
(2) Emitentii care au actiunile tranzactionate in Categoria 2 actiuni trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si cerintele prevazute in art. 10. alin. 2;
b) sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d);
c) sa indeplineasca una din urmatoarele cerinte alternative: fie sa inregistreze profit pentru ultimul exercitiu financiar, fie sa inregistreze profit pentru cel putin 2 exercitii financiare din ultimele 3 exercitii financiare.
(3) Prin derogare de la art. 10 alin. 2 lit. b), pentru mentinerea in Categoria 2 actiuni Emitentul trebuie sa indeplineasca una din urmatoarele cerinte alternative:
a) valoarea capitalurilor proprii ale Emitentului reprezinta cel putin echivalentul in lei a 2 milioane EURO sau
b) media capitalizarii bursiere pe ultimele sase luni este de cel putin 2 milioane EURO.
(4) Indicatorii de lichiditate ai actiunilor tranzactionate in Categoria 2 vor avea urmatoarele valori:
a) Rata anuala a zilelor cu tranzactii va fi de minim 40%;
b) Numarul mediu zilnic de tranzactii va fi de minim 5 tranzactii/zi;
c) Valoarea medie zilnica a tranzactiilor va fi de minim 5.000 lei/zi;
d) Rata anuala a actiunilor tranzactionate in functie de Free float va fi de minim 3%.
(5) se abroga

§3
Mentinerea in Categoria 3 actiuni

Art. 53 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria 3 actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 14.
(2) Emitentii care au actiunile tranzactionate in Categoria 3 actiuni trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 15;
b) sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d).
3) Prin derogare de la art. 15, lit. d), pentru mentinerea in Categoria 3 actiuni Emitentul trebuie sa indeplineasca una din urmatoarele cerinte alternative:
a) valoarea capitalurilor proprii ale Emitentului reprezinta cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO sau
b) media capitalizarii bursiere pe ultimele 6 luni este de cel putin 1 milion EURO.

§4
Mentinerea in Categoria Internationala actiuni

Art. 54 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria Internationala actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 19 alin. 1 si 2.
(2) Emitentii care au actiunile tranzactionate in Categoria Internationala actiuni trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 19 alin. 3;
b) sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d).
(3) Prin derogare de la art. 19, alin. (3), pentru mentinerea in Categoria Internationala actiuni Emitentul trebuie sa indeplineasca una din urmatoarele cerinte alternative:

a) valoarea capitalurilor proprii ale Emitentului reprezinta cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO sau
b) media capitalizarii bursiere pe ultimele 6 luni este de cel putin 1 milion EURO.

Sectiunea 2
Mentinerea in Sectorul Titluri de Credit

§1
Mentinerea in Categoria 1 obligatiuni corporative

Art. 55 (1) Obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria 1 obligatiuni corporative trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 24 alin. 1 si 2.
(2) Emitentii care au obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria 1 obligatiuni corporative trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 24 alin. 3;
b) sa achite tariful de mentinere la tranzactionare;
c) sa realizeze furnizarea informatiilor cerute de B.V.B., informand permanent si pe deplin publicul atat despre evenimentele importante, cat si despre deciziile ce pot afecta pretul obligatiunilor.

§2
Mentinerea in Categoria 2 obligatiuni corporative

Art. 56 (1) Obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria 2 obligatiuni corporative trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 24, alin. 1.
(2) Emitentii care au obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria 2 obligatiuni corporative trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 24, alin. 3;
b) sa respecte prevederile art. 55, alin. 2 lit. b) si c), in mod corespunzator.

§3
Mentinerea in Categoria 3 obligatiuni corporative

Art. 57 (1) Obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria 3 obligatiuni corporative trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 24, alin. 1.
(2) Emitentii care au obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria 3 obligatiuni corporative trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 24, alin. 3;
b) sa respecte prevederile art. 55, alin. 2 lit. b) si c).

§4
Mentinerea in Categoria obligatiuni municipale

Art. 58 (1) Obligatiunile municipale admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 31 alin. 1.
(2) Emitentii care au obligatiunile municipale admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 31, alin. 2;
b) sa respecte prevederile art. 55, alin. 2, lit. b) si c).

§5
Mentinerea in Categoria titluri de stat

Art. 59 Emitentii care au titlurile de stat admise la tranzactionare in Categoria titluri de stat trebuie sa respecte prevederile art. 55, alin. 2, lit. b) si c).

§6
Mentinerea in Categoria Internationala obligatiuni

Art. 60 (1) Obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 35 alin. 1 si 2.
(2) Emitentii care au obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 35, alin. (3);
b) sa respecte prevederile art. 55, alin. 2, lit. b) si c).

§7
Mentinerea in Categoria alte titluri de credit

Art. 61 (1) Obligatiunile ipotecare admise la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 37, alin. 2.
(2) Emitentii care au obligatiunile ipotecare admise la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa respecte prevederile art. 37, alin. 3.

Sectiunea 3
Mentinerea in Sectorul OPC

§1
Mentinerea in Categoria actiuni

Art. 62 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 39, alin. 1.
(2) Emitentii care au actiunile tranzactionate in Categoria actiuni trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 39, alin. 2;
b) sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d).

§2
Mentinerea in Categoria unitati de fond

Art. 63 (1) Unitatile de fond admise la tranzactionare in Categoria unitati de fond trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 40, alin. 1.
(2) Emitentii care au unitatile de fond tranzactionate in Categoria unitati de fond trebuie:
a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 40, alin. 2;
b) sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d), in mod corespunzator.

Sectiunea 4
Proceduri privind mentinerea

Art. 64 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va face periodic analiza respectarii cerintelor de mentinere la tranzactionare a instrumentelor financiare admise la tranzactionare la B.V.B.
(2) In analiza periodica a respectarii conditiei de dispersie, de cel putin 25%, a actiunilor distribuite public admise la tranzactionare la B.V.B., pentru actiunile care au primit acordul C.N.V.M. in conformitate cu prevederile art. 217 din Legea 297/2004, se va lua in calcul dispersia actiunilor din momentul admiterii la tranzactionare la B.V.B., daca nu exista o dispozitie C.N.V.M. contrara.
(3) Emitentii care, in urma analizei nu mai indeplinesc cerintele de mentinere la tranzactionare, respectiv:
a) nu au raspuns cerintelor de furnizare de informatii continue si periodice stabilite prin prezentele reglementari, in intervalul de timp precizat;
b) au adus un prejudiciu imaginii societatii si/sau actionarilor/obligatarilor societatii, vor fi inscrisi de B.V.B. in Lista de monitorizare.
(4) Emitentii inscrisi in Lista de monitorizare trebuie:
a) sa prezinte pe toata durata monitorizarii, pe langa informatiile cerute de B.V.B. si C.N.V.M. si Raportul trimestrial auditat de catre auditorul financiar;
b) sa publice, intr-un ziar de larga circulatie motivele reale care au condus la aparitia acestei situatii;
c) sa publice pe pagina proprie de web si sa mentina aceasta situatie pe perioada monitorizarii, motivele reale care au condus la aparitia acestei situatii.
(5) B.V.B. este singura abilitata sa retraga un Emitent din Lista de monitorizare, in momentul in care cauzele care au condus la monitorizare au fost inlaturate in totalitate.
(6) B.V.B. va comunica Emitentului hotararea sa de inscriere/retragere din Lista de monitorizare.
(7) Lista de monitorizare va fi facuta publica de B.V.B. pe pagina proprie de Web.
(8) Daca un Emitent ramane inscris in Lista de monitorizare si dupa trecerea unei perioade de 6 luni, B.V.B. va proceda la initierea procedurii de retragere de la tranzactionare pentru instrumentele financiare respective.

Sectiunea 3^1 Mentinerea in Sectorul Produse Structurate

Art. 63^1 (1) Produsele structurate admise la tranzactionare in baza unui program cadru de oferta trebuie sa respecte cerintele prevazute la alin. (1) al art. 42^2 din prezentul Titlu.
(2) Obligatiile Emitentilor de produse structurate admise la tranzactionare pe piata reglementata sunt:
a) sa respecte prevederile mentionate in cadrul Sectiunii 3^1 a Capitolului II din prezentul Titlu;
b) sa achite tariful corespunzator, in conformitate cu lista de tarife si comisioane in vigoare;
c) alte conditii pe care B.V.B. le considera necesare.

CAPITOLUL V
RETRAGEREA DE LA TRANZACTIONARE

Sectiunea 1
Prevederi generale

Art. 65 (1) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare actiunile din Categoria 1 actiuni, Categoria 2 actiuni, Categoria 3 actiuni si Categoria Internationala actiuni in urmatoarele cazuri:
a) Emitentul nu respecta cel putin una din cerintele de mentinere corespunzatoare sectorului si categoriei in care au fost admise la tranzactionare actiunile sale;
b) Emitentul nu respecta conditiile Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a actiunilor la B.V.B.;
c) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor actiuni;

d) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
e) Emitentul nu respecta cerintele formulate de catre B.V.B. in Capitolul privind furnizarea de informatii;
f) Emitentul nu intocmeste rapoartele financiare conform principiilor contabile prevazute de legislatia in vigoare sau nu se conformeaza altor cerinte prevazute in prezentul Cod;
g) Emitentul este in procedura de faliment sau dizolvare judiciara;
h) Emitentul participa la o fuziune prin absorbtie in calitate de absorbit;
i) Emitentul ramane inscris in Lista de monitorizare mai mult de 6 luni;
j) in alte situatii motivate.

(2) Retragerea actiunilor de pe piata reglementata la initiativa emitentului se poate face numai prin oferta publica de preluare adresata tuturor actionarilor, daca actionarul majoritar a obtinut astfel cel putin 95% din drepturile de vot sau a achizitionat, in cadrul ofertei, actiuni reprezentand mai mult de 90% din cele vizate in cadrul ofertei si daca s-a conformat prevederilor art. 206-207 din Legea nr. 297/2004.

(3) Prin exceptie de la prevederile alin. (2), actiunile emitentilor din Categoria Internationala actiuni, care sunt tranzactionate pe cel putin o piata reglementata dintr-un stat membru, pot fi retrase de la tranzactionare de pe piata reglementata, la initiativa emitentului, numai daca emitentul acestor acituni le va mentine la tranzactionare pe cel putin o alta piata reglementata dintr-un stat membru, pentru o perioada de cel putin douasprezece luni, in baza unui angajament.

Art. 66 B.V.B. poate retrage de la tranzactionare atat obligatiunile din Categoria 1 obligatiuni corporative, Categoria 2 obligatiuni corporative, Categoria 3 obligatiuni corporative si Categoria Internationala obligatiuni, cat si obligatiunile ipotecare din Categoria alte titluri de credit, in urmatoarele cazuri:
a) Emitentul nu respecta cel putin una din cerintele de mentinere la tranzactionare corespunzatoare sectorului si categoriei in care au fost admise la tranzactionare obligatiunile;
b) Emitentul nu respecta conditiile Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a obligatiunilor la B.V.B.;
c) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor obligatiuni;
d) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
e) Emitentul nu respecta cerintele formulate de catre B.V.B. in capitolul privind furnizarea de informatii;
f) Emitentul nu intocmeste rapoartele financiare conform principiilor contabile prevazute de legislatia in vigoare sau nu se conformeaza altor cerinte prevazute in prezentul Cod;
g) obligatiunile au ajuns la maturitate;
h) exista o clauza de retragere anticipata in prospectul de emisiune;
i) in alte situatii motivate.

Art. 67 B.V.B. poate retrage de la tranzactionare drepturile din Categoria 1 drepturi, Categoria 2 drepturi, Categoria 3 drepturi si Categoria Internationala drepturi in urmatoarele cazuri:
a) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor drepturi;
b) drepturile au ajuns la maturitate;
c) in alte situatii motivate.

Art. 68 B.V.B. are dreptul de a retrage de la tranzactionare instrumentele financiare atunci cand :
a) Emitentul este implicat in operatiuni de: fuziuni, reorganizari, divizari, consolidari si reclasificari;
b) Emitentului i s-a initiat procedura de faliment;

c) Emitentului i s-a retras autorizatia de functionare.
d) in alte situatii motivate.

Sectiunea 2
Prevederi specifice

Art. 69 (1) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare actiunile din Sectorul OPC – Categoria actiuni in cazul in care:
a) Emitentul nu respecta cel putin una din cerintele de mentinere la tranzactionare;
b) Emitentul nu respecta conditiile Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a actiunilor la B.V.B.;
c) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor actiuni;
d) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
e) Emitentul nu respecta cerintele formulate de catre B.V.B. in capitolul privind furnizarea de informatii;
f) Emitentul nu intocmeste rapoartele financiare conform principiilor contabile prevazute de legislatia in vigoare sau nu se conformeaza altor cerinte prevazute in prezentul Cod;
g) este initiata procedura de dizolvare a Emitentului;
h) a fost retrasa autorizatia de functionare a emitentului;
i) in alte situatii motivate.
(2) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare unitatile de fond din Sectorul OPC – Categoria unitati de fond in cazul in care:
a) Emitentul nu respecta cel putin una din cerintele de mentinere la tranzactionare corespunzatoare sectorului si categorie acesteia;
b) Emitentul nu respecta conditiile Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a unitatilor de fond la B.V.B.;
c) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor unitati de fond;
d) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
e) Emitentul nu respecta cerintele formulate de catre B.V.B. in capitolul privind furnizarea de informatii;
f) Emitentul nu intocmeste rapoartele financiare conform principiilor contabile prevazute de legislatia in vigoare sau nu se conformeaza altor cerinte prevazute in prezentul Cod;
g) a fost retrasa autorizatia de functionare a Emitentului.
h) in alte situatii motivate.

Art. 70 (1) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare obligatiunile municipale din Categoria obligatiuni municipale in cazul in care:
a) Emitentul nu respecta cel putin una din cerintele de mentinere la tranzactionare corespunzatoare acestei categorii;
b) Emitentul nu respecta conditiile Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a obligatiunilor municipale la B.V.B.;
c) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor obligatiuni municipale;
d) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
e) Emitentul nu respecta cerintele formulate de catre B.V.B. in Capitolul privind furnizarea de informatii;

f) Emitentul nu intocmeste rapoartele financiare conform principiilor contabile prevazute de legislatia in vigoare sau nu se conformeaza altor cerinte prevazute in prezentul Cod**.**
g) obligatiunile municipale au ajuns la maturitate.
h) in alte situatii motivate.
(2) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare titlurile de stat din Categoria titluri de stat in cazul in care:
a) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
b) exista o clauza de retragere anticipata in documentul de emisiune;
c) titlurile de stat au ajuns la maturitate.
d) in alte situatii motivate.

Art. 70[1] (1) Retragerea de la tranzactionare a produselor structurate emise in baza unui program cadru de oferta se realizeaza in conformitate cu prevederile art. 71 din prezentul titlu si poate avea loc in urmatoarele situatii:
a) la sfarsitul perioadei de aplicare a programului cadru de oferta in baza caruia Emitentul a emis produsele structurate;
b) daca nu sunt respectate cerintele/documentele de admitere si mentinere aplicabile;
c) daca nu sunt platite tarifele datorate B.V.B. si se mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 1 luna de la data exigibilitatii platii tarifelor respective;
d) daca nu sunt respectate cerintele formulate de B.V.B. cu privire la furnizarea de informatii, incluse in prezentul Cod;
e) Emitentul este implicat in operatiuni de fuziuni, reorganizari, divizari, consolidari, etc;
f) Emitentului i s-a initiat procedura de faliment sau de dizolvare judiciara;
g) Emitentului i s-a retras autorizatia de functionare, daca este cazul;
h) alte situatii care pot determina adoptarea acestei masuri.

Art. 70[2] (1) Directorul General poate decide retragerea de la tranzactionare a uneia sau mai multor emisiuni individuale de produse structurate:
a) ca urmare a retragerii de la tranzactionare a produselor structurate, conform prevederilor art. 70[1];
b) in baza notificarii Emitentului de produse structurate, cu respectarea prevederilor prospectului de baza si a documentelor de completare a acestuia, in conformitate cu reglementarile aplicabile incidente;
c) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivei emisiuni;
d) daca se considera ca nu mai sunt respectate prevederile referitoare la admiterea la tranzactionare a respectivei emisiuni individuale;
e) daca Emitentul nu a platit tariful corespunzator datorat B.V.B. si se mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 1 luna de la data exigibilitatii tarifului respectiv;
f) daca nu sunt respectate cerintele formulate de B.V.B. cu privire la furnizarea de informatii aferente respectivei emisiuni, incluse in prezentul Cod;
g) alte situatii care pot determina adoptarea acestei masuri.
(2) In afara situatiilor prevazute la alin. (1), o emisiune individuala de produse structurate nu va mai fi disponibila la tranzactionare pe piata reglementata administrata de B.V.B., urmand a fi retrasa de la tranzactionare, in urmatoarele situatii, fara ca enumerarea sa fie limitativa:
a) emisiunea individuala a ajuns la maturitatea stabilita in documentele de completare a prospectului de baza;
b) ca urmare a atingerii unui anumit nivel de catre activul suport, stabilit conform documentelor de completare a prospectului, iar Emitentul a informat B.V.B. prin mijloacele specifice cu privire la acest fapt;

c) daca se inregistreaza situatiile de incetare definite in documentele de completare a prospectului de baza, iar Emitentul a solicitat B.V.B. retragerea de la tranzactionare;
d) la cererea Emitentului, in situatia in care activul suport nu se mai tranzactioneaza sau inceteaza sa existe;
e) ca urmare a declansarii procedurilor aferente rascumpararii emisiunii individuale inainte de scadenta, in cazul in care in prospectul de baza sau in documentele de completare exista o astfel de clauza, iar Emitentul a transmis B.V.B. o solicitare in acest sens.
(3) Departamentul de specialitate al B.V.B. va informa Consiliul Bursei in cazul retragerii de la tranzactionare a produselor structurate, respectiv va informa Directorul General cu privire la necesitatea retragerii de la tranzactionare a unei emisiuni individuale.
(4) B.V.B. notifica public prin intermediul website-ului propriu retragerile de la tranzactionare a produselor structurate.

Sectiunea 3
Proceduri privind retragerea de la tranzactionare

Art. 71 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va sesiza printr-o Nota de recomandare Comisia de Admitere la Tranzactionare, cu privire la necesitatea retragerii de la tranzactionare a instrumentelor financiare ale unui Emitent.
(2) Consiliul Bursei este singurul organ competent sa decida in materia retragerii instrumentelor financiare ale unui Emitent de la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., in baza avizului Comisiei de Admitere la Tranzactionare. Comisia de Admitere la Tranzactionare va emite un aviz in termen de cel mult o luna de la data primirii Notei de recomandare mentionata in alin. 1, care va fi comunicat Consiliului Bursei pentru a adopta o hotarare in acest sens.
(3) Instrumentele financiare ale unui Emitent, retrase de la tranzactionare, vor putea fi admise din nou la tranzactionare la B.V.B. numai cu respectarea reglementarilor B.V.B. incidente in materia admiterii la tranzactionare.

CAPITOLUL VI
FURNIZAREA DE INFORMATII

Sectiunea 1
Obligatiile cu caracter general ale Emitentilor

Art. 72 Emitentul va inainta B.V.B. toate informatiile/documentele pe care aceasta le considera necesare in vederea asigurarii protectiei investitorilor si unei functionari ordonate a pietei.

Art. 73 Emitentul va realiza furnizarea informatiilor in cel mai scurt timp posibil, in asa fel incat sa asigure accesul echitabil al investitorilor la informatiile necesare fundamentarii deciziei de a investi.

Art. 74 In vederea mentinerii unei piete ordonate cat si pentru asigurarea accesului echitabil al investitorilor la informatie, B.V.B. poate solicita Emitentului sa transmita informatiile conform unor proceduri si limite de timp stabilite.

Art. 75 Emitentul va respecta atat cerintele de raportare stabilite prin reglementarile emise de catre C.N.V.M. in vigoare cat si pe cele stabilite prin prezentul Capitol si prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.

Art. 76 (1) Actele sau faptele care pot direct sau indirect afecta pretul instrumentelor financiare si/sau decizia de a investi si care devin cunoscute Emitentului vor fi aduse imediat la cunostinta B.V.B. si publicului.
(2) Transmiterea imediata catre B.V.B. si public a informatiilor mentionate in alin. 1 constituie furnizarea continua a informatiilor.

Art. 77 Furnizarea informatiilor prevazute la art. 76 trebuie sa fie subiectul unui comunicat/raport curent transmis catre B.V.B. si C.N.V.M., inaintea oricarui anunt destinat informarii publicului sau unei terte parti care nu este obligata sa pastreze caracterul confidential al acestora, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

Art. 78 Informatiile vor fi transmise B.V.B. si C.N.V.M., cat mai curand posibil, in cel mult 24 de ore de la producerea respectivului eveniment, respectand atat limitele sau intervalele de timp stabilite prin prezentul Capitol, cat si regimul de publicare in materia rapoartelor curente.

Art. 79 Informatiile furnizate de catre Emitent vor avea un continut cert, corect, suficient. In caz contrar, la recomandarea B.V.B., Emitentul va modifica/completa respectivul comunicat/raport.

Art. 80 (1) Emitentul va transmite B.V.B. rapoarte trimestriale, semestriale, anuale precum si orice alte rapoarte solicitate in mod periodic de catre B.V.B.
(2) Obligatiile de raportare prevazute in alin. 1 constituie furnizarea periodica a informatiilor.

Art. 81 Emitentul va transmite B.V.B. toate rapoartele, documentele si comunicatele stabilite atat prin prezentul Capitol cat si prin reglementarile legale in vigoare, in format electronic, sub semnatura electronica extinsa, in conformitate cu prevederile legale in vigoare**.** In cazul in care exista motive intemeiate sau circumstante exceptionale si nu poate fi folosita transmisia sub semnatura electronica, aceste informatii vor fi transmise prin e-mail, fax, posta sau curier, pe suport de hartie.

Art. 82 La diseminarea informatiilor catre Participanti si catre publicul investitor se va tine cont de modul de distribuire a informatiilor, de momentul in care are loc aceasta distribuire, de conditiile generale si specifice ale pietei, precum si de alte criterii stabilite de B.V.B., de la caz la caz.

Art. 83 Emitentul va transmite B.V.B., in cel mai scurt timp posibil, observatiile/clarificarile sale referitoare la orice stire sau zvon care ii devin cunoscute si care pot afecta pretul/randamentul instrumentelor financiare emise de acesta, iar in cazul in care B.V.B. considera necesar, Emitentul va face cunoscute public respectivele informatii prin intermediul unui comunicat de presa.

Art. 84 In cazul in care Emitentul intocmeste documente in scopul informarii investitorilor proprii sau a celor potentiali, care contin informatii care sa nu fi fost deja publicate si care pot afecta pretul/randamentul instrumentelor financiare, acesta va transmite B.V.B. respectivele documente in scopul informarii tuturor Participantilor.

Art. 85 Pe toata durata mentinerii la tranzactionare a instrumentelor financiare emise, Emitentul va respecta cerintele de raportare privind furnizarea continua si periodica a informatiilor stabilite prin prezentul Capitol si prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare, acestea avand caracter suplimentar fata de cerintele de raportare stabilite prin reglementarile emise de catre C.N.V.M.

Art. 86 B.V.B**.** va solicita Emitentului transmiterea informatiilor subiect al cerintelor de raportare stabilite prin reglementarile emise de catre C.N.V.M. sau prin prezentul Capitol, intr-un format standardizat.

Art. 87 Emitentul va putea decide amanarea dezvaluirii unor informatii subiect al furnizarii continue numai cu respectarea stricta atat a prevederilor in materie ale Legii 297/2004, cat si a celor stabilite prin reglementarile emise, in aplicarea acesteia, de catre C.N.V.M.

Art. 88 In vederea unei furnizari optime a informatiilor, Emitentul va pastra un contact permanent cu B.V.B. si va notifica B.V.B., in termen de cel mult 48 de ore, asupra modificarii identitatii si coordonatelor persoanelor de legatura.

Art. 89 Emitentul va dezvolta si aplica procedurile necesare pentru indeplinirea tuturor cerintelor de raportare prevazute in prezentul Capitol.

Art. 90 Emitentul va fi responsabil pentru prejudiciile generate de nerespectarea cerintelor prevazute in prezentul Capitol.

Sectiunea 2
Furnizarea periodica a informatiilor

Art. 91 Furnizarea periodica a informatiei se refera la cerintele de raportare stabilite prin prezenta sectiune, respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare, fara a se limita la acestea.

Art. 92 (1) Emitentul va transmite B.V.B. la inceputul fiecarui an calendaristic, in termen de 30 de zile de la sfarsitul anului anterior, calendarul financiar care va contine datele calendaristice sau perioadele de timp stabilite pentru:

a) transmiterea/publicarea rezultatelor financiare anuale preliminare;
b) A.G.A. care va aproba situatiile financiare anuale;
c) transmiterea/publicarea raportului anual, semestrial si trimestrial (I si III)/situatiilor fianciare anuale, semestriale si trimestriale;
d) intalnirile cu presa, analistii financiari, consultantii de investitii, intermediarii si investitorii pentru prezentarea rezultatelor financiare, dupa caz;

(2) In cazul in care Emitentul va specifica perioade de timp in calendarul sau, acesta va transmite datele calendaristice pentru desfasurarea respectivelor evenimente, in cel mai scurt timp de la stabilirea acestora, la fel ca si orice alta modificare care poate surveni ulterior.
(3) Emitentul va publica si mentine pe pagina web proprie calendarul de comunicare financiara.

Art. 93 (1) Emitentul va transmite B.V.B., in termen de cel mult 120 de zile de la incheierea perioadei de raportare, Raportul Anual intocmit in conformitate cu reglementarile in materie emise de catre C.N.V.M.

(2) Raportul mentionat in alin. 1 va cuprinde toate documentele de raportare prevazute in reglementarile C.N.V.M.

Art. 94 Emitentul va include in Raportul Anual Declaratia privind conformarea sau neconformarea cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativa care va fi emis de B.V.B. In caz de neconformare cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativa care va fi emis de B.V.B., Emitentul va oferi explicatii complete.

Art. 95 (1) Emitentul va transmite B.V.B., in termen de cel mult 45 de zile de la incheierea perioadei de raportare, Raportul Semestrial intocmit in conformitate cu reglementarile in materie emise de catre C.N.V.M.
(2) Raportul mentionat in alin. 1 va cuprinde toate documentele de raportare prevazute in reglementarile C.N.V.M.

Art. 96 Emitentul va transmite B.V.B., in termen de cel mult 45 de zile de la incheierea perioadei de raportare, Raportul Trimestrial pentru primul si cel de al III-lea trimestru, intocmit in conformitate cu reglementarile in materie emise de catre C.N.V.M. Acest raport va cuprinde toate documentele de raportare prevazute in reglementarile C.N.V.M. si in mod suplimentar bilantul contabil, precum si notele explicative elaborate in conformitate cu reglementarile aplicabile.

Art. 97 In cazuri exceptionale, B.V.B. poate prelungi termenul maxim de raportare la solicitarea Emitentului si dupa consultarea cu C.N.V.M., caz in care acesta va prezenta motive intemeiate care sa justifice nerespectarea termenului stabilit prin reglementarile legale in vigoare.

Art. 98 Emitentul va transmite rapoartele subiect al furnizarii periodice a informatiei dupa inchiderea sedintei de tranzactionare, si cu cel putin 90 minute inaintea inceperii sedintei de tranzactionare.

Sectiunea 3
Furnizarea continua a informatiilor

Art. 99 Furnizarea continua a informatiei se refera, fara ca enumerarea sa fie limitativa, la urmatoarele:

a) informatiile privilegiate prevazute la art. 226 alin. 1 din Legea 297/2004, precum si in reglementarile C.N.V.M. incidente;
b) informatiile prevazute la art. 224 alin. 5 din Legea 297/2004, precum si in reglementarile C.N.V.M. incidente;
c) aparitia oricarui factor de natura financiara, organizational, legal, de mediu sau alt factor natural care ar putea afecta semnificativ functionarea sau activitatea unui Emitent, pozitia financiara sau profitul/pierdea exercitiului financiar;
d) orice modificare a obiectivelor sau a strategiei de afaceri, ale planurilor de investitii sau a obiectivelor de dezvoltare care ar putea influenta semnificativ functionarea sau activitatea Emitentului;
e) orice actiune introdusa in justitie impotriva unei hotarari A.G.A./C.A./ C.S., respectiv opozitie inregistrata la O.R.C.;
f) orice diviziune, consolidare, reclasificare a valorilor mobiliare sau orice schimbare referitoare la drepturile legate de valorile mobiliare/instrumentele financiare emise;
g) orice decizie referitoare la o noua emisiune de instrumente financiare;

h) orice decizie de schimbare a persoanelor membre ale organelor de conducere, control sau supraveghere ale Emitentului;
i) orice hotarare judecatoreasca cu privire la inghetarea conturilor Emitentului, la initierea procesului de reorganizare judiciara, de lichidare sau faliment, sau orice act al unei autoritati publice care ar avea o influenta majora asupra activitatii Emitentului;
j) orice actiune in justitie impotriva Emitentului sau a persoanelor implicate, care ar putea influenta pretul sau decizia de a investi in instrumentele financiare ale respectivului Emitent;
k) orice schimbare semnificativa in structura personalului si orice conflict major de munca;
l) situatiile de neplata, legate de finantari sau alte contracte sau intelegeri, care pot sau nu reprezenta sursa unui potential conflict;
m) revocarea sau anularea liniilor de credit acordate de una sau mai multe banci;
n) initierea procedurii de insolventa a principalilor debitori;
o) primirea unor oferte de cumparare pentru activele importante/semnificative din patrimoniu;
p) noi licente, patente, brevete de inventii obtinute;
q) modificari ale profitului/pierderii previzionate;
r) sinteza comentariilor, interviurilor persoanelor membre ale organelor de conducere, de control sau de supraveghere ale Emitentului privind previziuni si obiective cantitative referitoare la activitatea desfasurata;
s) orice alte acte sau fapte ce pot completa cazurile enumerate anterior si care pot avea ca efect influentarea pretului sau a deciziei de a investi in respectivele instrumente financiare ale Emitentului.

Art. 100 Emitentul are obligatia de a transmite B.V.B. informatiile prevazute la art. 99, cat mai curand posibil, dar nu mai tarziu de 24 de ore de la producerea respectivului eveniment; ori de cate ori este posibil, informatiile vor fi transmise dupa inchiderea sedintei de tranzactionare si cu cel putin 60 minute inaintea inceperii sedintei de tranzactionare.

Art. 101 (1) In cazuri exceptionale informatiile prevazute la art. 99 pot fi transmise si in timpul sedintei de tranzactionare, caz in care Emitentul va notifica in mod obligatoriu B.V.B., in regim de urgenta, telefonic sau prin fax, asupra acestui fapt/intentiei sale.
(2) In cazul in care exista suspiciunea ca respectivele informatii au devenit cunoscute si altor persoane in afara celor care au acces in mod regulat la acestea sau care, in baza unei clauze contractuale de confidentialitate sunt obligate sa mentina caracterul confidential al acestora, Emitentul are obligatia de a informa B.V.B., in regim de urgenta, in vederea adoptarii masurilor necesare mentinerii unei piete ordonate, transparente si echitabile.

Sectiunea 4
Alte obligatii de raportare

Art. 102 Emitentul va transmite B.V.B. comunicatele sau rapoartele privind activitatile de stabilizare a pretului valorilor mobiliare emise, pe care le va intocmi si publica in conformitate cu prevederile reglementarilor in materie incidente.

Art. 103 Emitentul va transmite B.V.B. comunicatele sau rapoartele privind programele de rascumparare a actiunilor, pe care le va intocmi si publica in conformitate cu prevederile reglementarilor in materie.

Art. 104 In cazul modificarilor aduse Actului constitutiv, Emitentul va transmite B.V.B., in termen de 7 zile lucratoare de la data depunerii la O.R.C., forma actualizata care va contine toate modificarile la zi ale acestui document (format electronic).

Art. 105 Emitentul va transmite, in termen de cel mult 3 zile lucratoare, comunicatul privind informarea primita potrivit art. 228 alin. 1 din Legea 297/2004.

Art. 106 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise in Sectorul Titlurilor de Credit vor transmite B.V.B. rapoartele, documentele si comunicatele intocmite conform cerintelor de raportare specifice stabilite prin reglementarile C.N.V.M., respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.

Art. 107 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise in Sectorul OPC vor transmite B.V.B. rapoartele, documentele si comunicatele intocmite conform cerintelor de raportare specifice stabilite prin reglementarile C.N.V.M., respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.

Art. 108 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise la Categorile Obligatiuni Municipale/Titluri de Stat vor transmite B.V.B. si vor publica, orice modificari in materia termenilor si conditiilor de emisiune, precum si la orice alte informatii care pot avea o influenta directa asupra pretului/randamentului acestor instrumente financiare.

Art. 109 (1) Emitentul ale carui instrumente financiare sunt admise la Categoria Internationala are obligatia de a indeplini atat cerintele de raportare stabilite prin prezentul Titlu, respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare, cat si cerintele de raportare stabilite prin reglementarile C.N.V.M.
(2) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un alt stat membru sau dintr-un stat ne-membru, acesta va transmite B.V.B. si va publica simultan informatii cu continut identic, in conditiile in care acestea vor fi diferite de cele prevazute in alin. (1), in conformitate cu prevederile prezentului articol.
(3) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un alt stat membru sau dintr-un stat ne-membru, Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite BVB si va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerintelor de furnizare continua a informatiei, in conformitate cu alegerea emitentului, fie in limba romana, fie intr-o limba de circulatie internationala in domeniul financiar.
(4) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un alt stat membru, Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite BVB si va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerintelor de furnizare periodica a informatiei in conformitate cu alegerea emitentului, fie intr-o limba de circulatie internationala in domeniul financiar, fie in limba romana intr-un format condensat agreat cu BVB si stabilit prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.
(5) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un stat ne-membru, Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite BVB si va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerintelor de furnizare periodica a informatiei in limba romana si intr-o limba de circulatie internationala in domeniul financiar.

Art. 109[1] (1) Emitentul ale carui instrumente financiare sunt admise in Sectorul Produse Structurate va transmite B.V.B., in cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 1 zi lucratoare, orice

modificare aferenta prospectului de baza si/sau elementelor specifice ale unei emisiuni individuale cu privire la influenta asupra drepturilor detinatorilor de instrumente financiare, precum si orice informatie cu impact potential asupra tranzactionarii produselor structurate sau necesara fundamentarii deciziei de a investi.
(2) Emitentul va transmite B.V.B. Raportul anual si Raportul semestrial, in termen de cel mult 120 de zile, respectiv cel mult 60 de zile de la incheierea perioadei de raportare, cu exceptia emitentilor care au admise la tranzactionare alte instrumente financiare pe pietele administrate de B.V.B., care vor transmite rapoartele mentionate in termenul prevazut pentru acele instrumente financiare. Rapoartele vor fi intocmite in conformitate cu reglementarile aplicabile si vor contine informatii conform celor prevazute in reglementarile CNVM in materie.
(3) In cazul in care Emitentul a emis astfel de instrumente financiare si pe o alta piata reglementata, acesta va transmite B.V.B. si va publica cel putin informatiile publicate pe piata respectiva.
(4) Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite B.V.B. si va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerintelor de furnizare a informatiilor prevazute in acest articol, in conformitate cu cerintele legale aplicabile, inclusiv cele referitoare la limba utilizata.

Sectiunea 5
Transmiterea informatiilor catre B.V.B. si diseminarea acestora

Art. 110 (1) Emitentul va transmite B.V.B. toate rapoartele si comunicatele, reprezentand cerinte ale furnizarii continue si periodice a informatiilor, intr-un format electronic standardizat care va permite B.V.B. sa diseminеze respectivele informatii atat Participantilor, cat si publicului prin intermediul paginii web sau printr-o alta forma adecvata.
(2) B.V.B. isi declina orice obligatie sau raspundere fata de Emitent sau terte parti, cu privire la realitatea, integralitatea si exactitatea informatiilor furnizate de catre acesta si distribuite de catre B.V.B.

Sectiunea 6
Suspendarea de la tranzactionare a instrumentelor financiare

Art. 111 (1) B.V.B. poate decide suspendarea de la tranzactionare a instrumentelor financiare, in urmatoarele situatii, enumerate cu caracter enuntiativ si nu limitativ:
a) in cazurile prevazute de art. 234 lit. b) din Legea 297/2004;
b) cu scopul de a facilita operatiunile privind inregistrarea modificarilor caracteristicilor sau a numarului instrumentelor financiare admise la tranzactionare;
c) in mod exceptional, la solicitarea unui Emitent si exclusiv in scopul prevenirii folosirii unor informatii inainte ca acestea sa devina publice conform prevederilor legale in vigoare;
d) in vederea mentinerii unei piete ordonate si a asigurarii accesului egal la informatia necesara deciziei de a investi (protectia investitorilor);
e) Emitentul nu respecta cerintele de mentinere la tranzactionare referitoare la furnizarea informatiilor sau plata tarifelor.
(2) In cazul mentionat in alin. 1 lit**.** c), B.V.B. poate decide de comun acord cu C.N.V.M. suspendarea de la tranzactionare pentru o perioada de timp determinata.
(3) In completarea alin. (1), B.V.B. poate proceda la suspendarea emisiunii individuale de produse structurate si in urmatoarele cazuri, la solicitarea Emitentului si fara ca enumerarea sa fie limitativa:
a) daca suspendarea este determinata de factori independenti de vointa Emitentului, cum ar fi, dar fara a se limita la, suspendarea temporara a calcularii / tranzactionarii activului suport;

b) ca urmare a atingerii unui anumit nivel de catre activul suport (ex.: pret *knock-out*), in conformitate cu documentele de completare a prospectului de baza.
(4) Suspendarea de la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate, in conformitate cu situatiile prevazute la alin. (1) si alin. (3) litera a), poate determina retragerea de la tranzactionare a respectivei emisiuni, in cazul in care motivele care au determinat suspendarea nu pot fi inlaturate dupa o anumita perioada stabilita de B.V.B..

Art. 112 In cazul in care Emitentul transmite B.V.B. un comunicat/raport curent care contine informatii care pot influenta semnificativ pretul/randamentul sau decizia de a investi, B.V.B. poate decide suspendarea temporara de la tranzactionare a instrumentelor financiare, in momentul primirii respectivului document de catre Departamentul de specialitate. In acest caz, suspendarea de la tranzactionare se va mentine pentru o perioada de timp de cel putin 30 minute de la momentul diseminarii formei finale a respectivului comunicat/raport curent, perioada de suspendare putand fi extinsa pana la sfarsitul sedintei de tranzactionare.

Art. 113 In cazuri exceptionale, B.V.B. poate decide suspendarea de la tranzactionare pentru o perioada de timp mai mare decat cea prevazuta la articolul 112, pe durata unei sedinte de tranzactionare sau a mai multor sedinte de tranzactionare, in vederea asigurarii protectiei investitorilor sau mentinerii unei piete ordonate.

Art.114 (1) In cazul desfasurarii sedintelor A.G.A. sau ale C.A./C.S. care delibereaza ca urmare a exercitarii atributiilor delegate de catre A.G.E.A. in conformitate cu art.114 din Legea 31/1990, B.V.B. va suspenda de la tranzactionare instrumentele financiare ale respectivului Emitent incepand din sedinta de tranzactionare concomitenta datei stabilita pentru desfasurarea sedintei A.G.A., pana la diseminarea de catre B.V.B. a comunicatului/raportului curent privind hotararile adoptate, precum si a oricaror alte informatii considerate necesare de catre B.V.B., dupa caz.
(2) In functie de momentul diseminarii documentelor mentionate la alin. 1, B.V.B. va relua tranzactionarea, astfel:

a) in cazul in care B.V.B. va disemina respectivele informatii, pana cel tarziu ora 17.30 - reluarea tranzactionarii se va produce in prima sedinta de tranzactionare ce urmeaza datei diseminarii;
b) in cazul in care B.V.B. va disemina respectivele informatii dupa ora 17.30 - reluarea tranzactionarii se va produce in cea de-a doua sedinta de tranzactionare ce urmeaza datei diseminarii;
c) in cazuri exceptionale - B.V.B. va putea decide reluarea tranzactionarii in sedinta urmatoare expirarii unei perioade de timp de cel putin 24 de ore de la momentul diseminarii respectivelor informatii.

(3) In cazul Emitentilor ale caror instrumente financiare sunt admise la tranzactionare si pe o alta piata reglementata dintr-un alt stat membru sau ne-membru, se aplica regimul/tratamentul suspendarilor pentru tipul evenimentelor prevazute la alin (1), respectiv al reluarilor la tranzactionare, din piata reglementata pe care respectivele instrumente financiare au fost admise pentru prima data la tranzactionare.

Art. 115 In conditiile in care motivele suspendarii inceteaza sa existe, B.V.B. va decide reluarea tranzactionarii conform prevederilor Titlului III.

Art. 116 Directorul general al B.V.B. sau persoana cu competente delegate in acest sens va emite o decizie privind suspendarea sau reluarea tranzactionarii instrumentelor financiare, in afara cazurilor in care nu se prevede un alt mod, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

Art. 117 B.V.B. va comunica atat Participantilor, cat si publicului, decizia sa privind suspendarea/reluarea tranzactionarii instrumentelor financiare.

CAPITOLUL VII
TARIFE

Art. 118 Tarifele practicate de B.V.B. privind admiterea instrumentelor financiare la tranzactionare si mentinerea la tranzactionare la B.V.B. se vor regasi in Lista privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.

Art. 119 (1) Tariful de procesare este un tarif perceput de B.V.B. pentru analiza documentatiei de admitere la tranzactionare sau a celei de promovare.
(2) Tariful mentionat in alin. 1 va fi platit de catre Emitent cel mai tarziu la data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere/promovare a instrumentelor financiare la tranzactionare.
(3) Tariful de procesare nu se restituie daca cererea de admitere/promovare a fost respinsa.

Art. 120 (1) Tariful de admitere la tranzactionare reprezinta un tarif unic, datorat anticipat de Emitent, corespunzator unei perioade de 12 luni, perioada care curge de la data inceperii tranzactionarii instrumentelor financiare in sectorul pietei reglementate la vedere administrata de B.V.B.
(2) Tariful mentionat in alin. 1 va fi platit de catre Emitent in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la data primirii hotararii de admitere la tranzactionare, emisa de Consiliul Bursei, sub sanctiunea decaderii din dreptul de admitere consacrat prin hotararea Consiliului**.**

Art. 121 (1) Tariful de mentinere la tranzactionare este un tarif anual, datorat anticipat de Emitent, pentru mentinerea instrumentelor financiare pe sectorul pietei reglementate la vedere administrate de B.V.B., corespunzator unei perioade de 12 luni, perioada care curge de la data implinirii perioadei mentionate in art. 120 alin. 1.
(2) Tariful mentionat in alin. 1 va fi platit de catre Emitent in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la data implinirii termenului mentionat in art. 120 alin. 1.
(3) Tariful de mentinere la tranzactionare pentru actiuni se stabileste in functie de valoarea totala medie ponderata lunara.
(4) In sensul alin. 3, valoarea totala medie ponderata lunara, este calculata pentru luna calendaristica anterioara exigibilitatii platii tarifului de mentinere la tranzactionare si reprezinta rezultatul produsului dintre valoarea unitara medie ponderata lunara si numarul de actiuni (N) admise la tranzactionare.
(5) Calculul privind valoarea totala medie ponderata lunara se face folosind formula urmatoare:

$$\mathbf{V_{TMPL}} = \frac{\sum_{i=1}^{m} \mathbf{n_i} \cdot \mathbf{P_{pi}}}{\sum_{i=1}^{m} \mathbf{n_i}} \cdot \mathbf{N}$$

unde: $\mathbf{V_{TMPL}}$ = valoarea totala medie ponderata lunara
n = numarul de actuni tranzactionate zilnic
$\mathbf{P_p}$ = pretul de piata mediu zilnic
i = ziua de tranzactionare
N = numarul de actiuni admise la tranzactionare.
m = numarul maxim de zile de tranzactionare

(6) Daca nu au existat tranzactii in luna calendaristica anterioara exigibilitatii platii tarifului de mentinere la tranzactionare pentru actiuni se va face calculul valorii totale medii ponderate lunare pentru ultima luna in care au existat tranzactii.
(7) In cazul retragerii de la tranzactionare, Emitentul va primi o cota parte din tariful de mentinere la tranzactionare, proportionala cu numarul de luni, din cele 12 luni platite in avans, in care nu a mai beneficiat de mentinerea la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B.

Art. 122 Tariful de promovare din Categoria 2 in Categoria 1 si din Categoria 3 in Categoria 2 va fi platit de catre Emitent, in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la data primirii hotararii de promovare emisa de Consiliul Bursei, sub sanctiunea decaderii din dreptul de promovare consacrat prin hotararea Consiliului.

Art. 123 Neplata la termenele si in cuantumurile prevazute a tarifelor datorate B.V.B. atrage in sarcina Emitentului obligatia de plata de penalitati in valoare de 0,05%/zi de intarziere sau plata necorespunzatoare din suma datorata.

Art. 124 In cazuri motivate (campanii de admitere, derularea de proiecte de admitere in colaborare cu autoritati publice, scutiri sau inlesniri legale pentru anumiti Emitentii etc.), Consiliul Bursei are dreptul sa decida exonerari sau termene de gratie la plata tarifelor prevazute in prezentul Capitol, cu caracter general sau individual.

Art. 125 Prevederile articolelor 119- 121 nu se aplica produselor structurate.

TITLUL III
TRANZACTIONAREA SI MONITORIZAREA

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Prezentul Titlu contine principiile, regulile si termenii de baza privind tranzactionarea si monitorizarea tranzactiilor cu instrumentele financiare admise la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B.
(2) Prevederile prezentului Titlu se completeaza de drept cu Manualul de utilizare a sistemului B.V.B., cu alte materiale care constituie documentatia sistemului de tranzactionare al B.V.B., precum si cu precizarile tehnice emise de B.V.B. in aplicarea prezentului Titlu.

Art. 2 (1) Operatiunile avand ca obiect instrumente financiare emise in lei noi (RON) se efectueaza in lei noi (RON).
(2) Operatiunile avand ca obiect instrumente financiare se pot efectua fie in lei noi, fie in valuta de emisiune, in conformitate cu prevederile prospectului sau ale documentului de admitere la tranzactionare si sub conditia avizelor necesare emise de organele competente.

Art. 2^1 (1) Instrumentelor financiare tranzactionate la B.V.B. li se aplica mecanismul conditionat de prevalidare, definit conform reglementarilor Depozitarului Central.
(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică instrumentelor financiare menţionate la art. 29 lit. b) din Regulamentul C.N.V.M. nr. 5/2010 privind utilizarea sistemului de conturi globale, aplicarea mecanismelor cu si fara prevalidarea instrumentelor financiare, efectuarea operatiunilor de imprumut de valori mobiliare, a celor de constituire a garantiilor associate acestora si a tranzactiilor de vanzare in lipsa.

CAPITOLUL II
SEDINTA DE TRANZACTIONARE.
SUSPENDAREA SEDINTEI DE TRANZACTIONARE

Art. 3 (1) Sedinta de tranzactionare se desfasoara dupa un program stabilit prin decizia Directorului general al B.V.B.
(2) In cazul in care ziua aferenta unei sedinte de tranzactionare este o zi declarata legal nelucratoare, sedinta de tranzactionare va avea loc in ziua lucratoare imediat urmatoare.
(3) Orice modificare a programului stabilit potrivit alin. 1 se va anunta Participantilor cu cel putin 3 zile lucratoare in avans.
(4) In situatii exceptionale, Directorul general al B.V.B. poate decide suspendarea, reducerea, extinderea sau modificarea in oricare alt mod a programului si duratei sedintei de tranzactionare.
(5) Deschiderea si inchiderea sedintei de tranzactionare, suspendarea si reluarea tranzactionarii, precum si schimbarea starilor componentelor sistemului de tranzactionare (piata, simbol-piata, simbol) sunt anuntate de B.V.B. prin intermediul mesajelor transmise in sistemul de tranzactionare al B.V.B., mesaje care sunt receptionate de fiecare statie de lucru conectata la sistem. In cazul in care acest mod de comunicare nu este disponibil, Participantii la piata sunt informati prin alte mijloace de informare disponibile.

Art. 4 (1) B.V.B. va putea suspenda temporar sedinta de tranzactionare ca urmare a unor defectiuni aparute in sistemul de comunicatie dintre Participanti si B.V.B., la cel putin 2 furnizori de servicii de comunicatii agreati de B.V.B., sub conditia confirmarii de catre respectivii furnizori a defectiunilor in cauza si a faptului ca acestea nu sunt localizate in sistemele interne ale Participantilor. Sedinta de tranzactionare va fi reluata dupa incetarea respectivelor circumstante, cu respectarea programului stabilit de Directorul general al B.V.B..
(2) In ipoteza mentionata in alin. 1, daca numarul Participantilor conectati la sistemul electronic al B.V.B. in respectiva sedinta de tranzactionare se reduce, astfel incat procentul celor ramasi conectati scade sub 50% din numarul total al Participantilor inscrisi in Registrul Participantilor la sistemul de tranzactionare, B.V.B. va suspenda sedinta de tranzactionare. In analizarea situatiei si determinarea momentului suspendarii, B.V.B. va tine seama de criterii precum: raspunsurile primite de la furnizorii de comunicatii implicati, posibilitatea acestora de identificare certa a cauzei defectiunii, estimarile furnizorilor privind durata remedierii, specificitatile defectiunii, aria geografica de raspandire a Participantilor afectati, riscul de contaminare a retelei B.V.B. si a sistemelor de comunicatie ale altor furnizori etc. B.V.B. nu va proceda la suspendarea sedintei de tranzactionare, daca circumstantele incidente inceteaza in cursul analizei.
(3) B.V.B. va comunica Participantilor la piata si C.N.V.M. suspendarea temporara a sedintei de tranzactionare.

Art. 5 In vederea mentinerii unei piete ordonate, transparente si echitabile, precum si a integritatii pietei, Directorul general al B.V.B. poate decide suspendarea temporara sau pe toata durata unei sedinte sau a mai multor sedinte de tranzactionare a incheierii tranzactiilor la nivel de bursa, piata, simbol sau simbol-piata.

Art. 6 (1) Situatiile in care pot fi adoptate masurile mentionate in art. 3 alin. (4) si art. 5, precum si conditiile pentru reluarea tranzactionarii, necesare fiecarei situatii in parte sunt, cu caracter enuntiativ si nu limitativ:
a) evenimente inregistrate in activitatea Emitentului, prevazute in Titlul II;
b) cazurile mentionate in Titlul II, Capitolul VI, Sectiunea 6;
c) **abrogat**
d) din motive tehnice referitoare la functionarea sistemului de tranzactionare, a sistemului de comunicatii, a echipamentelelor conectate la sistemele mentionate, precum si a altor echipamente detinute si utilizate de B.V.B.;
e) din motive tehnice exceptionale referitoare la functionarea sistemului Depozitarului Central, notificate B.V.B. de catre acesta, in conformitate cu prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central;
f) in cazuri de forta majora, care ar putea periclita desfasurarea in conditii normale a activitatii de tranzactionare. Cazurile de forta majora sunt reprezentate de evenimente exterioare independente de vointa BVB, imprevizibile si invitabile, care fac imposibila continuarea tranzactionarii. Sunt considerate cazuri de forta majora: calamitatile naturale, conditiile meteo, incendiile, fenomenele sociale;
g) in alte cazuri, cu avizul C.N.V.M.
(2) In situatiile specificate in alin. 1 lit. a) si b), operatiunile de suspendare sau de reluare la tranzactionare a unui simbol, se vor efectua la instructiunea Departamentelor de specialitate ale B.V.B., la momentul precizat in instructiunile acestora, dupa primirea lor, in urmatoarele conditii:
a) suspendarea tranzactionarii unui simbol - va avea efect in toate pietele in care este definit simbolul respectiv;

b) reluarea tranzactionarii unui simbol pentru instrumentele financiare de tip actiune - prin trecerea simbolului in piata principala in starea Pre-Deschidere pentru o durata de 15 minute, urmata de succesiunea obisnuita a starilor pietelor in care se tranzactioneaza simbolul;
c) reluarea tranzactionarii unui simbol pentru instrumentele financiare de alt tip decat actiune - prin trecerea in starea Deschisa, urmata de succesiunea obisnuita a starilor pietelor in care se tranzactioneaza simbolul.
(3) In cazurile mentionate la alin. 2 lit. b) si c), daca durata ramasa disponibila pentru starea Deschisa a componentei simbol-piata in respectiva sedinta de tranzactionare este mai mica de 15 minute, reluarea tranzactionarii instrumentului financiar se va efectua in sedinta urmatoare de tranzactionare.

Art. 7 abrogat

Art. 8 abrogat

CAPITOLUL III
SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1
Conditii de acces in sistemul de tranzactionare al B.V.B.

Art. 9 (1) Dreptul de negociere si incheiere a tranzactiilor bursiere in cadrul B.V.B. apartine exclusiv Participantilor, prin agentii de bursa, cu respectarea prevederilor Titlului I.
(2) Operatiunile legate de definirea, modificarea, stergerea codului aferent unui Participant sau unui agent de bursa se efectueaza de catre Departamentul de specialitate al B.V.B..
(3) Acordarea sau suspendarea dreptului de tranzactionare unui Participant si/sau a agentilor de bursa, in sens material, se efectueaza de catre Departamentul de specialitate al B.V.B..

Art. 10 (1) Directorul general al B.V.B. permite accesul Participantilor la sistemul de tranzactionare al B.V.B. numai daca acestia fac dovada ca dispun de personal calificat si autorizat care sa desfasoare activitatea de de tranzactionare, relatii cu clientii si evidenta tehnico-operativa si contabila, precum si de mecanisme de supraveghere adecvate care sa asigure desfasurarea in conditii optime a activitatii Participantilor.
(2) Participantul trebuie sa dispuna de personal tehnic specializat, testat si avizat in prealabil de B.V.B., in vederea utilizarii in conditii de securitate a sistemului de tranzactionare al B.V.B..
(3) B.V.B. stabileste conditiile necesare cu privire la pregatirea si testarea corespunzatoare a agentilor de bursa.

Art. 11 Accesul Participantului la tranzactionare este conditionat de indeplinirea prealabila si integrala, a tuturor obligatiilor scadente fata de B.V.B.

Art. 12 In vederea desfasurarii activitatii curente de tranzactionare, Participantii trebuie sa respecte urmatoarele conditii:
a) sa deschida conturi de instrumente financiare prin inregistrarea corecta si completa a tuturor elementelor de identificare a detinatorilor de cont;

b) sa incadreze corect tipul de cont in functie de identitatea detinatorului in conformitate cu prevederile prezentului Cod, iar in cazul in care tipul de cont al detinatorului se incadreaza in mai mult de un tip de cont, se va alege tipul cu prioritatea cea mai scazuta;
c) sa verifice permanent corectitudinea datelor de identificare si sa efectueze orice modificari necesare;
d) sa introduca si sa execute ordinele de bursa in conformitate cu prevederile prezentului Cod.

Art. 13 Unui Participant care tranzactioneaza in cadrul B.V.B., ii este interzis sa isi deschida cont propriu de instrumente financiare la un alt Participant, in conditiile in care dispune de dreptul de tranzactionare a instrumentelor financiare obiect al tranzactionarii.

Art. 14 (1) Regulile referitoare la comportamentul Participantilor si agentilor de bursa in timpul sedintei de tranzactionare sunt stabilite prin prezentul Titlu.
(2) Agentii de bursa au obligatia sa utilizeze sistemul B.V.B. in conformitate cu prezentul Cod.

Art. 15 (1) Participantii sunt direct raspunzatori de comportamentul agentilor de bursa proprii in timpul si dupa inchiderea sedintei de tranzactionare in ceea ce priveste accesul la sistem, respectiv activitatea de tranzactionare desfasurata.
(2) Este interzisa utilizarea sistemului de tranzactionare al B.V.B. in mod abuziv sau intr-o maniera care ar putea conduce la diminuarea artificiala a performantelor sistemului sau ar putea afecta securitatea si siguranta sistemului si/sau a Participantilor la piata.
(3) Un Participant este egal raspunzator atat in fata B.V.B., cat si in fata celorlalti Participanti pentru incalcarea unei reguli, indiferent daca aceasta a fost incalcata urmarindu-se propriul interes sau interesul unui client, daca a fost incalcata de catre un angajat al Participantului sau daca este rezultatul direct sau indirect, cauzat cu intentie, din greseala, neglijenta sau omisiune, prin actiune sau inactiune de catre un Participant sau de catre o persoana aflata in legatura cu acesta.

Art. 16 (1) B.V.B. poate retrage accesul la sistemul de tranzactionare al unui Participant sau agent de bursa in cazuri precum, fara a se limita:
a) aplicarea de sanctiuni bursiere sau masuri preventive de catre B.V.B. sau C.N.V.M. Participantului sau agentului de bursa;
b) solicitarea adresata de Depozitarul Central, conform prevederilor contractului incheiat intre B.V.B. si acesta;
c) suspendarea Participantului in numele caruia tranzactioneaza agentul de bursa.
(2) Reluarea accesului unui Participant sau agent de bursa la sistemul de tranzactionare se efectueaza dupa incetarea cauzelor care au determinat retragerea, pe baza instructiunii Departamentelor de specialitate ale B.V.B..

Sectiunea 2
Modul de utilizare a sistemului de tranzactionare al B.V.B.

Art. 17 (1) Prevederile prezentei Sectiuni se completeaza cu orice alte documente si precizari tehnice emise de Departamentele de specialitate ale B.V.B., notificate Participantilor prin mijloacele de informare aflate la dispozitia B.V.B.
(2) B.V.B. precizeaza caracteristicile minime de functionare a calculatoarelor Participantilor la nivel hardware si software, precum si obligatii de auditare a indeplinirii acestora.
(3) B.V.B. stabileste un sistem de codificare a numelor de utilizator si a Participantilor, reguli de formare si schimbare a parolelor de acces, precum si niveluri de acces la sistem pentru fiecare tip de utilizator din cadrul fiecarui Participant.

(4) La recomandarea Departamentului de specialitate al B.V.B. si/sau la cererea scrisa a Presedintelui/Directorului general al unui Participant, Directorul general al B.V.B. poate dispune modificarea nivelului de acces sau interzicerea accesului Participantilor sau agentilor de bursa la sistemul de tranzactionare al B.V.B., daca aceasta se dovedeste a fi in interesul mentinerii integritatii pietei.

Art. 18 (1) Accesul la sistemul de tranzactionare al B.V.B. se realizeaza prin statiile de lucru conectate la sistem, situate la sediul principal sau la sediile secundare ale Participantilor.
(2) Statiile de lucru pot fi conectate la sistemul de tranzactionare al B.V.B. numai cu acordul prealabil al B.V.B.. Participantii poarta responsabilitatea administrarii statiilor de lucru proprii.
(3) Participantii au obligatia sa asigure agentilor de bursa proprii conditiile tehnice necesare cerute de B.V.B., in vederea tranzactionarii in conditii optime.
(4) In cazul in care intampina dificultati tehnice in sistemul propriu sau in sistemul de comunicatii la distanta cu B.V.B., agentii de bursa pot tranzactiona de la sediul B.V.B., in limita numarului de calculatoare pe care B.V.B. le poate pune la dispozitia acestora.
(5) In cazul mentionat in alin. 4, Participantul in cauza va adresa o solicitare scrisa Departamentului de specialitate al B.V.B., indicand si motivul cererii sale. Agentii de bursa care tranzactioneaza din sediul B.V.B. trebuie sa respecte normele de conduita impuse prin reglementarile B.V.B.

Art. 19 (1) La solicitarea B.V.B., Participantul este obligat sa instaleze noua versiune a aplicatiei-client, pusa la dispozitie de B.V.B. prin sistemul electronic de comunicatie, in termenul si conditiile tehnice specificate de B.V.B..
(2) B.V.B. va informa agentii de bursa in avans cu cel putin o zi lucratoare despre necesitatea upgradarii aplicatiei-client, care functioneaza la statia de lucru a agentilor de bursa, printr-un mesaj transmis prin intermediul sistemului de tranzactionare. B.V.B. va descrie modalitatea de upgradare a versiunii aplicatiei-client punand la dispozitia Participantilor in timp util instructiunile aferente de instalare/upgradare prin mijloacele specifice de comunicare.
(3) Participantii sunt raspunzatori de consecintele neincadrarii in termenul si conditiile tehnice mentionate potrivit alin. 1.
(4) Dupa expirarea termenului specificat potrivit alin. 1, agentii de bursa au obligatia sa utilizeze numai noua versiune a aplicatiei-client; utilizarea unei alte versiuni conduce la deconectarea imediata de la sistemul de tranzactionare a aplicatiei-client respective.

Art. 20 (1) Participantii au obligatia sa isi asigure solutii de back-up pentru serviciile de comunicatii de date cu B.V.B., cu o societate specializata agreata de B.V.B., pe baza unor cerinte aprobate de Consiliul Bursei.
(2) Solutiile de back-up mentionate in alin. 1 vor fi realizate printr-un mediu de comunicatie diferit fizic de cel utilizat pentru legatura principala, prin intermediul unei societati specializate, agreata de B.V.B., alta decat cea prin care este asigurata legatura principala a respectivului Participant.
(3) Accesul Participantilor la sistemul de tranzactionare al B.V.B. va fi conditionat de indeplinirea cerintelor prevazute in alin. 1 si 2.

Art. 21 (1) Accesul la sistemul de tranzactionare al B.V.B. este permis agentilor de bursa numai pe baza unui cod de utilizator propriu si a unei parole confidentiale, cunoscuta numai de catre acesta, care permite asigurarea protectiei informatiei.
(2) Fiecare agent de bursa are obligatia sa-si modifice periodic parola de acces in sistemul de tranzactionare al B.V.B. in vederea cresterii gradului de siguranta in operare. Orice alta modificare de parola va fi solicitata expres B.V.B., in scris.

(3) Este interzisa fortarea de catre agentii de bursa in mod deliberat a capabilitatilor tehnice sau de securitate ale sistemului de tranzactionare al B.V.B. (de exemplu introducerea in timp foarte scurt a unui numar semnificativ de comenzi care nu sunt justificate din punct de vedere al ordinelor care trebuie administrate in piata, incercarea de detectare a parolelor de utilizator etc).

Sectiunea 3
Asistenta acordata de B.V.B. agentilor de bursa in cazul unor defectiuni tehnice

Art. 22 Participantul trebuie sa asigure si sa mentina, prin intermediul unei persoane desemnate in acest scop, o legatura permanenta cu Departamentul de specialitate al B.V.B., in vederea solutionarii operative a eventualelor probleme tehnice intervenite.

Art. 23 In timpul sedintelor de tranzactionare, asistenta acordata de catre B.V.B. agentilor de bursa include, dar nu se limiteaza la:
a) monitorizarea continua a integritatii si performantelor tehnice ale sistemului de tranzactionare, detectarea erorilor potentiale si participarea la eliminarea erorilor detectate;
b) participarea la eliminarea erorilor raportate de catre agentii de bursa;

c) initierea remedierii defectiunilor tehnice aparute in sistemul de tranzactionare al B.V.B. sau in aplicatia-client care functioneaza pe statia de lucru a agentilor de bursa si depunerea tuturor eforturilor pentru eliminarea unor astfel de defectiuni tehnice in cel mai scurt timp posibil.

Art. 24 Responsabilitatea asistentei acordata de B.V.B. agentilor de bursa este strict limitata la cooperarea in procesul de eliminare a erorilor si nu include eliminarea efectiva a erorilor. Nivelul de asistenta este dependent de existenta si calificarea personalului tehnic al Participantului respectiv.

Sectiunea 4
Raspunderea B.V.B. referitoare la activitatea de tranzactionare

Art. 25 Participantii vor fi raspunzatori pentru repararea in intregime a oricaror prejudicii produse B.V.B. sau celorlalti Participanti care tranzactioneaza in B.V.B., in urmatoarele situatii:
a) nerespectarea caracteristicilor specificate de B.V.B. privind configuratia la nivel hardware si software a calculatoarelor Participantilor care fac parte din statiile de lucru conectate la sistemul de tranzactionare al B.V.B.;
b) nerespectarea instructiunilor de instalare, configurare si utilizare specificate de B.V.B.;
c) instalarea pe statiile de lucru proprii a altor produse software care pot afecta functionarea sistemului de tranzactionare al B.V.B.;
d) conectarea unei statii de lucru simultan si la alte retele electronice.

Art. 26 Nu pot fi pretinse daune-interese sau despagubiri B.V.B. pentru pierderi cauzate de:
a) defectiuni aparute in sistemul de tranzactionare al B.V.B. sau in sistemul Depozitarului Central, ca urmare a operarii neconforme cu instructiunile B.V.B. de catre Participanti;
b) imposibilitatea conectarii unei statii de lucru la sistemul de tranzactionare al B.V.B. generata de intreruperea alimentarii cu energie electrica a Participantului, probleme tehnice in sistemul intern al Participantului sau nefunctionarea legaturii de comunicatii la B.V.B., datorata furnizorului de comunicatii sau a altor defectiuni de aceasta natura existente la Participant, situatie in care raspunderea revine furnizorului de servicii de comunicatii;

c) orice daune directe si/sau indirecte cauzate de sau rezultate din oprirea sistemului de tranzactionare al B.V.B. sau sistemului Depozitarului Central, din motive in afara controlului B.V.B.;
d) situatii de forta majora.

Art. 27 In cazul opririi unuia sau mai multor simboluri de la tranzactionare de catre B.V.B. din motive datorate unor defectiuni tehnice ale sistemului de tranzactionare sau al sistemului de comunicatii local al B.V.B., Participantii nu pot pretinde daune – interese sau despagubiri B.V.B..

Art. 28 Oprirea simbolului de la tranzactionare din motive ce tin de functionarea sistemelor de comunicatii la distanta sau alte cauze externe sistemului de tranzactionare dau dreptul Participantilor de a pretinde despagubiri de la cei care au cauzat prejudiciul.

Sectiunea 5
Componentele sistemului de tranzactionare al B.V.B. si starile acestora

Art. 29 (1) Componentele sistemului de tranzactionare al B.V.B. sunt urmatoarele:
a) Bursa;
b) Piata;
c) Simbol;
d) Simbol-Piata.
(2) Componentele sistemului de tranzactionare al B.V.B. pot avea starile mentionate in prezentul Capitol.
(3) In situatii exceptionale, Directorul general al B.V.B. poate decide modificarea in orice mod a duratelor starilor oricarei componente a sistemului de tranzactionare al B.V.B.

Art. 30 Starile Bursei sunt urmatoarele:
a) Deschisa (Opened) – stare in care toti utilizatorii pot desfasura operatiuni in sistemul de tranzactionare al B.V.B., conform tipului de utilizator asociat acestora;
b) Suspendata (Suspended) – stare in care accesul la sistem este permis numai personalului B.V.B.;
c) Inchisa (Closed) – stare in care toti utilizatorii se pot conecta la sistem, pot transmite mesaje si pot consulta rapoarte.

Art. 31 (1) Pietele pot avea urmatoarele stari:
a) Pre-deschidere - stare in care se introduc, modifica, retrag, suspenda sau se reiau ordine in sistem, fara a se incheia tranzactii, se calculeaza si se afiseaza pretul potential de deschidere;
b) Deschidere - stare in care se calculeaza, pe baza algoritmului de fixing, pretul si cantitatea (volumul) de deschidere, se identifica tranzactiile posibile, se aloca cantitatea (volumul) de instrumente financiare si se incheie tranzactiile;
c) Deschisa - stare in care are loc tranzactionarea in piata continua, este permisa introducerea, modificarea, retragerea, suspendarea sau reluarea la trazactionare a ordinelor, cotatiilor informative, cotatiilor ferme sau deal-urilor si incheierea tranzactiilor;
d) Pre-inchisa - stare in care se introduc, se modifica, se retrag, se suspenda sau se reiau ordine in sistem fara a se incheia tranzactii, se calculeaza si se afiseaza pretul potential de deschidere al sedintei urmatoare de tranzactionare (daca nu se utilizeaza starea Inchidere pentru piata respectiva) sau pretul potential de inchidere al sedintei de tranzactionare curente (daca se utilizeaza starea Inchidere pentru piata respectiva) ;
e) Inchidere - stare similara cu starea Deschidere, in care se calculeaza, pe baza algoritmului de fixing, pretul si cantitatea (volumul) de inchidere, se identifica tranzactiile posibile, se aloca

cantitatea (volumul) de instrumente financiare si se incheie tranzactiile, pentru piata pentru care se va aplica starea respectiva, stabilita conform Art. 75[1] alin. 1;
f) Inchisa - stare in care agentii de bursa nu mai pot sa introduca ordine, cotatii informative, cotatii ferme sau deal-uri, sa opereze modificari asupra ordinelor, cotatiilor informative, cotatiilor ferme sau deal-urilor si sa incheie tranzactii, dar pot accesa rapoartele sistemului referitoare la ordine, cotatii informative, cotatii ferme, deal-uri, tranzactii si statistici.
(2) Succesiunea obisnuita a starilor Pietelor este urmatoarea: Pre-deschidere, Deschidere, Deschisa, Pre-inchisa, Inchidere si Inchisa.
(3) O piata poate avea toate sau doar o parte din starile descrise in alin. 1, respectand insa succesiunea acestora prevazuta in alin. 2.
(4) In situatii deosebite, oricare dintre starile unei piete poate avea o durata extinsa fata de cea anuntata in programul de tranzactionare.

Art. 32 In cazuri intemeiate, Departamentul de specialitate al B.V.B. poate sa efectueze operatiuni cu ordine, cotatii informative, cotatii ferme, deal-uri si tranzactii in toate starile pietei, cu exceptia starilor Deschidere si Inchidere.

Art. 33 Starile simbolurilor la nivelul tuturor pietelor din cadrul Bursei sunt urmatoarele:
a) Disponibil (Ready) – stare in care simbolul este disponibil pentru tranzactionare;
b) Suspendat (Suspended) - stare temporara in care simbolul nu este disponibil pentru tranzactionare in nici o piata, iar entitatile simbol-piata corespunzatoare au starea Inchisa (Closed);
c) Delistat (Delisted) – stare definitiva in care simbolul nu mai este disponibil pentru tranzactionare in nici o piata, iar entitatile simbol-piata corespunzatoare au starea Closed (Inchisa).

Art. 34 (1) Un simbol care este disponibil la tranzactionare urmeaza in mod implicit starile Pietei in care se tranzactioneaza.
(2) Prin exceptie de la alin. 1, un simbol poate avea intr-o piata o stare diferita de starea pietei.
(3) Un simbol care se afla in starea Suspendat nu este disponibil pentru tranzactionare in nici o Piata din cadrul Bursei, indiferent de starea Pietei respective.

Art. 35 Starile simbolului la nivel de Piata pot fi administrate de catre Departamentul de specialitate al B.V.B. in mod independent de starile Pietei din care face parte simbolul si de starile simbolului valabile pentru toate Pietele din care acesta face parte.

Art. 36 (1) Starile entitatii simbol-piata sunt urmatoarele:
a) Pre-deschidere – stare in care componenta simbol-piata se afla in starea de pre-deschidere;
b) Deschidere - stare in care se calculeaza pentru componenta simbol-piata respectiva pretul si cantitatea (volumul) de deschidere, se identifica tranzactiile posibile, se aloca cantitatea (volumul) actiunilor si se incheie tranzactiile;
c) Deschisa – stare in care componenta simbol-piata se afla in starea deschisa, permitand tranzactionarea in piata continua;
d) Pre-inchisa – stare in care componenta simbol-piata se afla in starea pre-inchisa;
d[1]) Inchidere - stare similara cu starea Deschidere, in care se calculeaza pe baza algoritmului de fixing, pretul si cantitatea (volumul) de inchidere, pentru entitatea simbol-piata, pentru care se va aplica starea respectiva, stabilita conform art. 75[1]alin. 1.
e) Inchisa - stare in care componenta simbol-piata se afla in starea inchisa.
(2) In starile pre-deschidere, pre-inchisa si inchisa nu se incheie tranzactii.

Sectiunea 6
Operatiuni de administrare a Entitatilor-simbol

§1
Operatiuni speciale in prima zi de tranzactionare a unui simbol

Art. 37 (1) B.V.B. stabileste si comunica Participantilor simbolul corespunzator instrumentului financiar respectiv si pietele pe care se va tranzactiona acesta.
(2) Definirea unui instrument financiar in sistemul de tranzactionare al B.V.B. este efectuata la instructiunea Departamentelor de specialitate ale B.V.B., pe baza informatiilor furnizate de catre acestea, conform tipului de instrument respectiv.

Art. 38 (1) Inceperea tranzactionarii unui instrument financiar in cadrul B.V.B. este conditionata de indeplinirea cerintelor prevazute in art. 37 alin. 1, precum si a altor cerinte necesare inceperii tranzactionarii.
(2) Inceperea tranzactionarii unui instrument financiar in cadrul B.V.B. se va realiza la data stabilita prin decizia Directorului general al B.V.B., la propunerea Departamentelor de specialitate ale B.V.B.

Art. 39 (1) In prima sedinta de tranzactionare a unui instrument financiar in cadrul B.V.B si pana la formarea pretului de referinta, piata Deal nu este disponibila, iar limitarea procentuala a pretului ordinelor nu se aplica pentru celelalte piete in care se tranzactioneaza acesta.
(2) abrogat
(3) Pentru un instrument financiar de tip titlu de stat in prima zi de tranzactionare in cadrul B.V.B., disponibilitatea pieţei Deal sau limitarea procentuala a pretului ordinelor se decide de Directorul General al B.V.B., pe baza consultarii cu Emitentul.

§2
Suspendarea si reintroducerea variatiei de pret

Art. 40 Participantii sunt informati cu privire la suspendarea si reintroducerea variatiei de pret, prin intermediul mesajelor transmise in sistemul de tranzactionare al B.V.B.. In cazul in care acest mod de comunicare nu este disponibil, Participantii la piata sunt informati prin alte mijloace de informare disponibile.

Art.41 (1) Limitarea procentuala a pretului ordinelor introduse pentru un instrument financiar nu se impune in urmatoarele conditii:
a) in prima zi de tranzactionare a unui instrument financiar care nu a mai fost tranzactionat pe piata reglementata sau sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B., pana la formarea pretului de referinta;
b) pentru tranzactionarea instrumentelor financiare care fac obiectul ofertelor publice sau al altor metode de vanzare de instrumente financiare prevazute in legi speciale, precum cele din materia privatizarii desfasurate in Piete de Oferte si Operatiuni Speciale;
c) pentru instrumentele financiare admise la Categoria Internationala, in situatia in care se inregistreaza fluctuatii semnificative in piata reglementata unde a fost admis pentru prima data, in vederea corelarii cu fluctuatiile respective.
d) prin decizie a Directorului general al B.V.B., in alte situatii decat cele mentionate la lit. a)-c), in care B.V.B. considera necesara aplicarea acestei masuri.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1) lit. a), limitarea procentuala a pretului ordinelor introduse pentru un instrument financiar de tip titlu de stat se va efectua conform Art. 39 alin. (3).
(3) Prevederea de la alin.(1) lit. c) se va aplica pentru instrumentele financiare care sunt incluse in lista mentionata la art.118^1 alin.(1), dupa parcurgerea integrala a etapelor de extindere a limitei de variatie in sensul de evolutie a pretului (crescator sau descrescator), conform art.118^1.
(4) Aplicarea alin.(1) lit. c) se va efectua prin Decizie a Directorului General al B.V.B., cu notificarea prealabila a C.N.V.M., Participantilor la piata si a publicului cu privire la momentul si termenii aplicarii.

Art. 42 Pentru un simbol a carui limitarea procentuala a pretului ordinelor este suspendata sau care nu are pret de referinta stabilit, piata Deal nu este disponibila pana la formarea pretului de referinta al acestuia.

Art. 43 Reintroducerea variatiei de pret se va efectua dupa formarea unui nou pret de referinta.

Art.43^1 (1) In datele ex aferente evenimentelor corporative cu impact asupra pretului se aplica variatia maxima admisa a pretului ordinelor, calculata fata de pretul de referinta, in conformitate cu prevederile art.1 alin.(1) pct. 62 lit. b) din Titlul preliminar.
(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), in circumstante exceptionale (perioade mari de timp de suspendare, volatilitate deosebita in piata etc.), prin decizie a Directorului general al B.V.B., limitarea procentuala a pretului ordinelor nu se va impune.

§3
Parametri de monitorizare a activitatii de tranzactionare

Art.44 (1) In vederea asigurarii unui grad sporit de control si informare a pietei bursiere, B.V.B. poate stabili parametri de alerta, care pot fi configurati la nivel de simbol si de piata, pentru ordine si tranzactii. Stabilirea acestor parametrii de alerta se va face numai in limita capacitatii de a le procesa a sistemului electronic al B.V.B., fara ca timpul de raspuns al sistemului sa fie afectat.
(2) In toate cazurile de atingere sau depasire a parametrilor de alerta configurati in sistemul B.V.B., sistemul de tranzactionare al B.V.B. va transmite un mesaj de avertizare/informare Departamentului de specialitate al B.V.B. si/sau agentilor de bursa.

Art. 45 abrogat

Art. 46 abrogat

CAPITOLUL IV
ORDINELE DE BURSA

Sectiunea 1
Continutul minim si conditiile de preluare si executare a ordinelor de bursa

Art. 47 (1) Continutul minim al unui ordin de bursa include urmatoarele informatii:
a) denumirea Participantului;
b) locul unde este executata tranzactia (piata reglementata, ATS etc.);

c) momentul preluarii ordinului de bursa (data, ora, minut si secunda);
d) sensul ordinului (vanzare/cumparare etc.);
e) simbolul si denumirea instrumentului financiar;
f) identitatea si numarul de cont al clientului din sistemul B.V.B.;
g) tipul contului clientului;
h) daca contul este discretionar;
i) numarul ordinului din registrul de evidenta al Participantului;
j) tipul ordinului de bursa;
k) cantitatea (volumul) de instrumente financiare;
l) pretul, in functie de tipul instrumentului si tipul ordinului de bursa
m) termenul de valabilitate a ordinului, in conformitate cu art. 50 si 51;
n) daca ordinul a fost plasat la initiativa clientului sau la recomandarea agentului;
o) detinerile clientului privind respectivul instrument financiar;
p) alte precizari privind informarea corecta a clientului (luarea la cunostinta de oferte publice in derulare, modificari de capital anterioare, fuziuni, divizari etc.);
q) numele in clar si semnatura agentului pentru servicii de investitii financiare/agentului delegat care a preluat ordinul;
r) semnatura clientului daca ordinul nu a fost preluat telefonic, iar in situatia in care ordinul a fost preluat telefonic, inregistrarea de catre Participant a instructiunii clientului;
s) stampila Participantului sau a sediului secundar al acestuia.

(2) Pretul ordinelor de bursa trebuie sa respecte pasii de pret predefiniti, corespunzatori intervalelor de pret stabilite de B.V.B. Intr-un ordin de bursa pretul poate fi exprimat ca:

a) pret in valoare absoluta - pentru actiuni, drepturi, titluri de participare, produse structurate care se tranzactioneaza similar actiunilor;
b) pret exprimat ca procent din principal - pentru obligatiuni, produse structurate care se tranzactioneaza similar obligatiunilor;
c) pret exprimat ca procent din valoarea nominala - pentru titluri de stat emise cu dobanda;
d) randament - exprimat ca procent din valoarea nominala, pentru titluri de stat emise cu discount.

Art. 48 Ordinele de bursa vor fi preluate si transmise spre executare de catre Participanti, cu respectarea urmatoarelor conditii:

a) pentru ordinele de cumparare – Participantul trebuie sa se asigure ca fondurile aferente decontarii tranzactiilor de cumparare respective vor fi disponibile in ziua decontarii; in plus, ordinele de cumparare in nume propriu nu trebuie sa afecteze capitalul initial ce trebuie mentinut de fiecare Participant, conform reglementarilor in vigoare;
b) pentru ordinele de vanzare – Participantul trebuie sa se asigure ca instrumentele financiare aferente decontarii tranzactiilor de vanzare respective sunt disponibile in cont:
    i) la momentul introducerii ordinului in sistemul de tranzactionare, in cazul tranzactiilor conditionate de utilizarea mecanismului cu prevalidare;
    ii) in ziua decontarii, in cazul tranzactiilor neconditionate de utilizarea mecanismului cu prevalidare;
c) ordinele clientilor trebuie transmise spre executare conform instructiunii clientilor si executate in conformitate cu principiul celei mai bune executii.

Art. 49 (1) Confirmarea executarii ordinelor clientilor trebuie sa cuprinda cel putin urmatoarele informatii:

a) denumire Participant si identitatea clientului;
b) simbolul si denumirea instrumentului financiar tranzactionat;

c) cantitatea (volumul) si pretul de executare;
d) momentul executarii tranzactiilor generate de ordin (data, ora, minut si secunda);
e) tipul tranzactiei (vanzare, cumparare etc.);
f) locul unde este executata tranzactia (piata reglementata, ATS etc.);
g) informatii privind data decontarii tranzactiei, conform reglementarilor Depozitarului Central;
h) comisioanele, tarifele, taxele si impozitele percepute.

(2) Confirmarea executarii ordinelor clientilor care nu utilizeaza serviciile unui agent custode trebuie sa fie transmisa acestora in cel mai scurt timp, dar nu mai tarziu de 24 ore de la data executarii ordinelor.

(3) Confirmarea executarii ordinelor clientilor care utilizeaza serviciile unui agent custode trebuie sa fie transmisa acestora in cel mai scurt timp, dar nu mai tarziu de sfarsitul zilei de executare a ordinelor.

Sectiunea 2
Termenul de valabilitate a ordinelor de bursa

Art. 50 (1) Un ordin de bursa poate avea oricare dintre urmatoarele termene de valabilitate (atribute de timp):
a) Day – valabil in sedinta de tranzactionare curenta;
b) Open – valabil pana la executie sau retragere, in limita a 62 de zile calendaristice de la data ultimei actualizari a ordinului;
c) Good Till Date – valabil pana la data specificata (format “yyyy-mm-zz” “an-luna-zi”), in limita a 62 de zile de la data ultimei actualizari a ordinului;
d) FOK (Fill or Kill sau “Executare sau Anulare”) – introdus in vederea executiei imediate.
(2) La expirarea termenului de valabilitate asociat unui ordin, acesta este eliminat automat din sistem.

Art. 51 (1) In starile Pre-deschidere si Pre-inchisa nu se pot introduce ordine cu termenul de valabilitate FOK.
(2) In conditiile in care nu sunt indeplinite conditiile de executie, ordinul cu termenul de valabilitate FOK nu poate fi introdus in sistem.
(3) Daca sunt intrunite conditiile de executie partiala a unui ordin cu termenul de valabilitate FOK, ordinul cu volumul ramas neexecutat este eliminat automat din sistem.

Sectiunea 3
Operatiuni de gestionare a ordinelor de bursa

§1
Introducerea ordinelor de bursa

Art. 52 (1) Ordinul de bursa se introduce in sistemul de tranzactionare al B.V.B. de catre agentul de bursa, prin intermediul unei statii de lucru, conform reglementarilor B.V.B. si Manualului de utilizare a sistemului B.V.B.
(2) Cu exceptia operatiunilor mentionate in art. 53 lit. d) – f), B.V.B. nu va efectua nici o alta operatiune cu privire la ordinele de bursa ale unui Participant.
(3) In fiecare piata se defineste Registrul Ordinelor, reprezentand totalitatea ordinelor de bursa din piata respectiva.

Art. 53 Ordinul de bursa ramane valabil in sistem si se supune regulilor B.V.B. pana cand:
a) este executat;
b) expira termenul de valabilitate al acestuia;
c) este suspendat sau retras de catre agentii de bursa ai Participantului respectiv;
d) este suspendat sau retras de catre B.V.B., la cererea Participantului respectiv;
e) este suspendat de catre B.V.B., ca urmare a solicitarii Depozitarului Central, conform prevederilor contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central;
f) este suspendat sau retras de catre B.V.B. in situatiile prevazute in prezentul Titlu, precum si in alte situatii in care se impune aceasta;
g) este retras din sistem ca urmare a unor situatii exceptionale, aparute ca urmare a functionarii tehnice necorespunzatoare a sistemului B.V.B. sau in cazuri de forta majora;
h) este eliminat automat din sistem daca pretul nu se mai incadreaza in variatia maxima de pret admisa pentru sedinta de tranzactionare, daca volumul ordinului de bursa nu mai reprezinta un multiplu al blocului de tranzactionare aplicabil pietei respective sau daca alte caracteristici ale ordinului nu mai sunt in concordanta cu configurarea pietei in care a fost introdus ordinul de bursa.
i) este suspendat sau retras de catre B.V.B., la cererea Emitentului sau Furnizorului de lichiditate, in situatii justificate, care pot include, fara ca enumerarea sa fie limitativa: aspecte legate de caracteristicile specifice ale emisiunii individuale / produsului structurat respectiv (suspendarea emisiunii individuale datorita atingerii unui anumit pret de catre activul suport - *pret knock-out*, modificarea caracteristicilor unei emisiuni individuale de produse structurate, etc.), imposibilitatea accesarii sistemului de catre un Furnizor de lichiditate inregistrat pentru emisiunea individuala respectiva.

Art. 54 Sistemul de tranzactionare al B.V.B. nu permite introducerea ordinelor de bursa al caror pret nu se incadreaza in variatia maxima de pret admisa pentru un instrument financiar intr-o sedinta de tranzactionare, stabilita conform prezentului Titlu.

Art. 55 Sistemul de tranzactionare al B.V.B. nu permite introducerea ordinelor de bursa al caror volum nu reprezinta un multiplu al blocului de tranzactionare aplicabil pietei respective, stabilit conform prezentului Titlu.

§2
Modificarea si retragerea ordinelor de bursa

Art. 56 Modificarea unui ordin de bursa este operatiunea prin care se schimba caracteristicile unui ordin de bursa existent in sistem.

Art. 57 (1) Un ordin modificat primeste o noua inregistare de timp, corespunzatoare alocarii unei prioritati de afisare si executie, in urmatoarele situatii:
a) este schimbat pretul;
b) este marit volumul, in cazul unui ordin obisnuit (comun);
c) este marit volumul initial sau volumul total, in cazul unui ordin hidden.
(2) Ordinul de bursa modificat nu primeste o noua inregistrare de timp corespunzatoare alocarii unei noi prioritati de afisare si executie in urmatoarele situatii:
a) este micsorat volumul;
b) este micsorat volumul vizibil al unui ordin hidden;
c) este modificat termenul de valabilitate.

(3) Intre momentul preluarii unui ordin de bursa in fereastra, pentru operatia de modificare, si cel al initierii comenzii, ordinul poate fi executat de catre sistem, daca ordinul nu este suspendat si sunt indeplinite conditiile de executie.

Art. 58 (1) Retragerea unui ordin de bursa este operatiunea prin care se elimina din sistem un ordin de bursa.
(2) Pentru schimbarea urmatoarelor caracteristici, ordinul trebuie retras:
a) sens (cumparare/vanzare);
b) Piata;
c) Simbol;
d) cont.

§3
Suspendarea ordinelor de bursa

Art. 59 (1) Suspendarea unui ordin de bursa este operatiunea prin care ordinul de bursa este eliminat din Registrul Ordinelor, dar mentinut in sistem ca ordin suspendat. Suspendarea este diferita de retragerea ordinului prin faptul ca retragerea determina eliminarea ordinului din sistem.
(2) Operatiunea de suspendare a unui ordin de bursa poate fi efectuata de agentul de bursa, sau dupa caz de B.V.B.
(3) Ordinele de bursa suspendate nu sunt luate in considerare la determinarea celui mai bun pret de cumparare sau vanzare.

Art. 60 (1) Un ordin suspendat poate fi modificat de catre agentul de bursa in ceea ce priveste volumul, pretul si termenul de valabilitate, fara a fi supus criteriilor de validare corespunzatoare, aplicabile pentru ordinele active in sistem.
(2) In cazul mentionat in alin. 1, aplicarea criteriilor de validare corespunzatoare se va efectua in momentul reluarii ordinului suspendat.
(3) Un ordin de bursa suspendat poate fi retras.
(4) Un ordin de bursa suspendat nu poate fi executat pe durata suspendarii sale.

§4
Reluarea ordinelor de bursa

Art. 61 Reluarea unui ordin de bursa este operatiunea prin care un ordin suspendat este introdus din nou in Registrul Ordinelor.

Art. 62 (1) La reluarea unui ordin, acesta este tratat ca un ordin nou si i se aloca la intrarea in Registrul Ordinelor o noua inregistrare de timp.
(2) Ordinele de bursa suspendate care nu respecta criteriile de validare aplicabile ordinelor active in sedinta curenta de tranzactionare nu pot fi reluate.

Sectiunea 4
Prioritati de afisare si de executare a ordinelor de bursa

Art. 63 Prioritatea de executare a ordinelor este identica cu prioritatea de afisare a acestora.

Art. 64 (1) Ordinele sunt afisate si executate, in ordinea descrescatoare a importantei, in functie de urmatoarele criterii:
a) pret ordin;
b) in cadrul aceluiasi nivel de pret - dupa tipul de cont, in ordine descrescatoare a prioritatii, respectiv cont Client, cont Institutie, cont propriu (House), cont persoane relevante (Staff), cont Insider, cont combinat (Mixed);
c) in cadrul aceluiasi nivel de pret si tip de cont - dupa timpul introducerii ordinului in sistem sau timpul corespunzator ultimei modificari care determina schimbarea prioritatii, conform principiului precedentei (FIFO: primul venit-primul servit).
(2) Alocarea care respecta in mod cumulativ criteriile prevazute in alin. 1 se numeste «alocare FIFO».

Art. 65 (1) Prioritatea de executie in pietele destinate derularii ofertelor publice si a altor operatiuni speciale mentionate in Capitolul XIII poate sa nu includa criteriul "tip de cont", conform prevederilor prospectului de oferta publica sau caracteristicilor operatiunilor speciale respective.
(2) In pietele destinate derularii ofertelor publice si altor operatiuni speciale mentionate in Capitolul XIII pot fi utilizate si urmatoarele tipuri de alocari:
a) alocare pro-rata: ordinele avand pretul mai bun decat pretul de executare al ofertei publice sau operatiunii speciale se executa integral, iar ordinele avand pretul egal cu pretul de executare se executa proportional cu volumul initial al fiecarui ordin, conform unui indice unic de alocare, determinat automat de sistemul B.V.B.;
b) alocare dupa criterii particulare, conform prevederilor prospectului de oferta publica sau carateristicilor operatiunii speciale respective.

Art. 66 (1) In cazul alocarii dupa criterii particulare se va proceda potrivit prevederilor prezentului articol.
(2) Dupa inchiderea ofertei publice sau a operatiunii speciale, B.V.B. va pune la dispozitia Participantului, intermediar al acesteia, ordinele introduse in sistemul B.V.B. pe perioada de derulare a ofertei publice sau a operatiunii speciale si valabile la data inchiderii acesteia, apoi va retrage toate ordinele respective din sistemul B.V.B.
(3) Participantul intermediar va realiza alocarea instrumentelor financiare obiect al ofertei publice sau al operatiunii speciale, in conformitate cu prevederile prospectului de oferta publica sau carateristicile operatiunii speciale, pe raspunderea integrala si exclusiva a acestuia.
(4) Dupa alocare, Participantul intermediar va transmite B.V.B. numai lista ordinelor care vor fi incarcate in sistemul B.V.B. in vederea executiei. Ordinele vor avea numarul de ordin initial alocat de sistemul B.V.B., volume mai mici sau egale cu volumele initiale ale ordinelor si pretul egal cu pretul la care se vor executa tranzactiile. Volumul total al ordinelor va fi egal cu volumul aferent ofertei publice sau operatiunii speciale respective.
(5) B.V.B. va incarca in sistemul de tranzactionare al B.V.B. ordinele primite de la Participantul intermediar si va executa tranzactiile aferente ofertei publice sau operatiunii speciale.
(6) B.V.B. nu va incarca in sistemul de tranzactionare lista ordinelor transmise de catre Participant daca nu sunt respectate cerintele prevazute la alin. (4).
(7) B.V.B. nu are nici o raspundere in cazul in care nu incarca in sistemul de tranzactionare lista ordinelor transmise de catre Participant daca acestea nu respecta cerintele prevazute la alin. (4).
(8) B.V.B. nu este raspunzatoare pentru operatiunea de alocare si nici pentru eventualele consecinte sau daune care ar putea aparea ca urmare a acesteia.

Sectiunea 5
Metode de tranzactionare si stari ale unei piete de ordine

§1
In Starea Pre-deschidere

Art. 67 In Starea Pre-deschidere, in sistemul B.V.B. se aplica regulile mentionate in art. 68.

Art. 68 (1) Ordinele introduse in piata in Starea Pre-deschidere sunt inregistrate in sistem fara a fi executate in momentul introducerii.
(2) In cazul in care se creeaza un dezechilibru al pietei (atunci cand pretul cel mai bun de cumparare este mai mare decat pretul cel mai bun de vanzare), pretul potential de deschidere se determina in urma aplicarii algoritmului de fixing care are la baza criteriul maximizarii cantitatii (volumului) tranzactionate la deschidere la un pret unic. Pretul potential de deschidere este recalculat ori de cate ori se introduce, se modifica, se retrage, se suspenda sau se reia un ordin.
(3) Ordinele limita introduse in timpul Pre-deschiderii sunt afisate cu pretul real, atat pentru Participantii la piata, cat si pentru Departamentul de specialitate al B.V.B.. Ordinele la piata (MKT) sunt marcate distinct (cu litera “M”) si sunt vizibile atat pentru Participantii la piata cat si pentru Departamentul de specialitate al B.V.B.
(4) Ordinele care concura la determinarea pretului potential de deschidere sunt marcate distinct in Registrul Ordinelor.

§2
In Starea Deschidere

Art. 69 (1) In Starea Deschidere se efectueaza urmatoarele operatiuni:
a) se calculeaza pretul si volumul de deschidere pe baza algoritmului de fixing;
b) se executa secvential pentru fiecare simbol tranzactiile la pretul de deschidere al simbolului in piata respectiva.
(2) In Starea Deschidere a componentei simbol-piata, nu se pot efectua operatiuni de gestionare a ordinelor introduse pe simbol in piata respectiva.

Art. 70 (1) Aplicarea algoritmului de fixing se efectueaza distinct pentru fiecare componenta simbol-piata.
(2) Fiecare simbol are un pret de deschidere unic, calculat prin algoritmul de fixing.
(3) Pretul de deschidere se determina pe baza preturilor ordinelor limita existente pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, precum si pe baza unuia dintre urmatoarele preturi:
a) pentru pretul de referinta al sedintei curente de tranzactionare, in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta;
b) pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.
(4) Pretul de deschidere se determina tinand cont de urmatoarele criterii, in ordinea descrescatoare a importantei acestora:
a) volumul maxim care poate fi tranzactionat;

b) minimizarea dezechilibrului in volumul de instrumente financiare - in cazul in care se poate tranzactiona acelasi volum maxim la mai multe preturi potentiale de deschidere;
c) variatia minima procentuala a pretului potential de deschidere (in cazul in care este posibila tranzactionarea la mai multe niveluri de pret a aceluiasi volum maxim de instrumente financiare care are acelasi dezechilibru minim de instrumente financiare), fata de:

1. pretul de referinta corespunzator sedintei de tranzactionare curente, in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta, indiferent de etapa in care se afla entitatea simbol - piata respectiva;
2. pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.

d) pretul maxim - in cazul in care este posibila tranzactionarea la mai multe niveluri de pret a aceluiasi volum maxim de instrumente financiare care are acelasi dezechilibru minim de instrumente financiare si aceeasi variatie minima procentuala.
(5) In sensul alin. 4, prin dezechilibru in volumul de instrumente financiare se intelege numarul de instrumente financiare care raman neexecutate in cadrul unui anumit nivel de pret, dupa efectuarea tuturor tranzactiilor posibile corespunzatoare nivelului de pret respectiv.
(6) Situatia de la alin. 3 lit. b) si de la alin. 4 lit. c) pct. 2. se aplica la reluarea tranzactionarii unui simbol, conform art. 6 alin. 2 lit. b).

Art. 71 (1) Toate ordinele care se pot executa la deschidere sunt executate la pretul de deschidere.
(2) Dupa calcularea pretului de deschidere, se aloca volumul maxim de instrumente financiare care poate fi tranzactionat la deschidere.
(3) Prioritatea de executie, identica cu prioritatea de afisare, pentru categoriile de ordine posibile in piata este, in ordine descrescatoare, urmatoarea:
a) ordine la piata (MKT);
b) ordine limita cu pret mai bun decat pretul de deschidere;
c) ordine limita cu pret egal cu pretul de deschidere.
(4) La calculul pretului si volumului de deschidere, ordinele la piata vor fi luate in calcul ca participand la executie pe fiecare nivel de pret.
(5) Executarea ordinelor la deschidere este realizata in functie de prioritatea de executie (pret, tip de cont, timp), luand in considerare si urmatoarele elemente:
a) ordinele care provin din zilele precedente de tranzactionare au la deschidere prioritate mai mare de timp fata de ordinele introduse in timpul starii Pre-deschidere in sedinta curenta de tranzactionare;
b) volumul total de actiuni al unui ordin hidden este luat in considerare cand se determina pretul de deschidere.

Art. 72 (1) Tranzactiile efectuate la pretul de deschidere, rezultate ca urmare a aplicarii algoritmului de fixing pentru simbolul respectiv, se inregistreaza in sistem, iar starea entitatii simbol-piata respective devine automat Deschisa.
(2) Ordinele din piata care nu au fost executate integral in Starea Deschidere raman in sistem in vederea executarii ulterioare a acestora in starea Deschisa.
(3) Starea Deschidere poate avea o durata variabila, in functie de numarul de tranzactii generate de aplicarea algoritmului de fixing.

§3
In Starea Deschisa

Art.73 In Starea Deschisa, sistemul de tranzactionare al B.V.B. afiseaza in timp real ordinele de cumparare si de vanzare din piete, tranzactiile incheiate, statisticile cu privire la bursa, piata, simbol-piata.

Art. 74 (1) Ordinele introduse in sistem sunt valabile pana cand sunt executate, modificate, retrase sau suspendate.
(2) Ordinele care se introduc in piata si se executa in momentul introducerii, se vor executa cu acele ordine din sistem care au prioritatea cea mai mare de executie.
(3) Ordinele la piata de tip MKT au protectie de pret.

§4
In Starea Pre-inchisa

Art. 75 In Starea Pre-inchisa, in sistemul B.V.B. se aplica aceleasi reguli ca in Starea Pre-Deschidere.

§4[1]
In Starea Inchidere

Art. 75[1] (1) Prin decizie, Directorul general al B.V.B. poate stabili, dupa caz, utilizarea algoritmului de fixing in starea Inchidere pentru o piata sau o entitate simbol-piata.
(2) Utilizarea algoritmului de fixing la inchidere va fi precedata de starea Pre-inchisa.
(3) Prevederile referitoare la algoritmul de fixing cuprinse in prezenta sectiune, paragraful §2 se aplica, in mod corespunzator, si pentru algoritmul de fixing la Inchidere.
(4) Pretul de inchidere, pentru un instrument financiar sau pentru o piata pentru care se aplica alin. (1), se determina pe baza preturilor ordinelor limita existente pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, precum si pe baza unuia dintre urmatoarele preturi:
a) pretul de referinta al sedintei curente de tranzactionare, in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta;
b) pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta: in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.
(5) Situatia de la alin. (4) lit. b) se aplica daca au fost inregistrate tranzactii in sedinta de tranzactionare curenta, in starea Deschidere sau in starea Deschisa pentru piata sau entitatea simbol-piata, stabilita conform alin. (1).

§5
In Starea Inchisa

Art. 76 (1) In starea Inchisa, sistemul B.V.B. nu permite agentilor de bursa sa introduca, sa modifice, sa retraga, sa suspende, sa reia sau sa execute ordine de bursa.
(2) Sistemul B.V.B. permite agentilor de bursa vizualizarea informatiilor cu privire la ordine, cotatii informative, cotatii ferme, deal-uri, tranzactii, rapoarte, statistici.

Sectiunea 6
Tipuri de ordine

§1
Aspecte generale

Art. 77 Sistemul de tranzactionare al B.V.B. admite spre executie urmatoarele tipuri de ordine de bursa:

a) ordine limita;
b) ordine la piata-MKT (MKT);
c) ordine fara pret;
d) ordine hidden;
d[1]) ordine contingente;
e) ordine avand alte tipuri sau caracteristici speciale de executie, descrise in Manualul de utilizare a sistemului B.V.B.

Art.78 Descrierea, modul de introducere si executie al tipurilor de ordine acceptate in sistemul B.V.B. sunt prezentate in art.79 – 98[5] si se completeaza cu Manualul de utilizare a sistemului B.V.B.

§2
Ordinul Limita

Art. 79 Ordinul Limita este ordinul prin care se cumpara/vinde o cantitate de instrumente financiare la un pret specificat sau mai avantajos pentru client, adica mai mic la cumparare respectiv mai mare la vanzare.

Art. 80 (1) In Starea Pre-deschidere a pietei, ordinele limita sunt afisate in sistem la pretul de introducere al acestora.
(2) In Starea Deschisa a pietei, in situatia in care, prin introducerea unui ordin limita, se creeaza un dezechilibru de pret astfel incat cel mai bun pret de cumparare este mai mare decat cel mai bun pret de vanzare:
a) pretul tranzactiilor rezultate dintr-un ordin limita variaza intre cel mai bun pret din contraparte si pretul precizat in ordinul limita, fara a se solicita confirmari la trecerea de la un nivel de pret la urmatorul nivel de pret;
b) cantitatea (volumul) ramasa netranzactionata a ordinului limita este inregistrata la pretul specificat in ordinul respectiv.

§3
Ordinul la piata (MKT)

Art. 81 (1) Ordinul la Piata (MKT) este ordinul prin care se cumpara/vinde la cel mai bun pret al pietei, prin mecanismul protectiei de pret descris in art. 82.
(2) Ordinul la piata este inregistrat cu un pret limita specific (generat de catre sistemul de tranzactionare) calculat pe baza protectiei de pret si poate fi executat printr-un interval de preturi pana este atins pretul limita propriu.
Art. 82 (1) Scopul protectiei de pret este stabilirea unui pret limita pentru ordinul la piata, in vederea reducerii riscului pe care un agent de bursa si-l asuma in momentul introducerii unui ordin la piata.
(2) Valoarea protectiei de pret este calculata astfel: (numar maxim de pasi de pret prin care poate trece ordinul) inmultit cu (marimea corespunzatoare a pasului) si reprezinta valoarea, cu care poate varia pretul ordinului la piata.
(3) Numarul maxim de pasi de pret prin care poate trece un ordin la piata, in functie de intervalul de pret este prevazut in Anexa nr. 4.

(4) Daca pretul calculat nu este un pret valid din punct de vedere al pasului de pret, atunci este rotunjit la cea mai apropiata valoare ce reprezinta un multiplu al pasului de pret.
(5) Protectia de pret are efect numai in starea Deschisa a pietei.

Art. 83 (1) Ordinul la piata (MKT) este admis in sistem atunci cand pretul de protectie calculat se incadreaza in limitele de variatie admise pentru pretul ordinelor de bursa introduse intr-o sedinta de tranzactionare.
(2) In Pre-Deschidere, daca simbolul nu a fost tranzactionat niciodata ordinul la piata (MKT) este respins de sistem.
(3) In Pre-Deschidere, ordinul la piata (MKT) va fi afisat fara pret specificat si este marcat distinct (cu litera "M"). Ordinul la piata va avea asociat un pret efectiv numai dupa deschiderea pietei.

Art. 84 Dupa Deschidere, ordinele la piata (MKT) neexecutate (total sau partial) raman in piata ca ordine limita avand pretul egal cu:
a) pretul de deschidere, in cazul in care simbolul s-a tranzactionat la Deschidere;
b) cel mai bun pret al partii respective, in situatia in care simbolul nu s-a tranzactionat la Deschidere si in piata exista ordine limita pe aceeasi parte cu ordinul la piata;
c) pretul ultimei tranzactii din sedinta curenta, daca simbolul s-a tranzactionat in sedinta curenta iar in caz contrar, pretul de referinta valabil pentru sedinta curenta, in situatia in care nu exista ordine limita in piata iar simbolul nu s-a tranzactionat la Deschidere.

Art. 85 (1) In Starea Deschisa a pietei, daca nu exista ordine in piata, ordinele la piata sunt respinse de catre sistem.
(2) In Starea Deschisa a pietei, daca exista ordine numai pe o singura parte a pietei, ordinul la piata (MKT):
a) daca ordinul la piata se introduce pe aceeasi parte a pietei - este inregistrat in piata ca ordin limita la pretul ultimei tranzactii din sedinta curenta, daca simbolul s-a tranzactionat in sedinta curenta iar in caz contrar, ca ordin limita la pretul de referinta valabil pentru sedinta curenta;
b) daca ordinul la piata se introduce pe partea opusa a pietei - este executat la cel mai bun pret din contraparte; ordinul se executa prin mecanismul protectiei de pret (la preturi cuprinse in intervalul cel mai bun pret de pe partea opusa minus/plus valoarea protectiei de pret), iar ordinul cu volumul ramas neexecutat este afisat in piata ca ordin limita la pretul ultimei tranzactii.
(3) In Starea Deschisa a pietei, daca exista ordine pe ambele parti ale pietei, pretul limita al ordinului la piata de vanzare/cumparare este egal cu cel mai bun pret de pe partea opusa introducerii ordinului minus/plus valoarea protectiei de pret.
(4) Un ordin la piata (MKT) poate fi executat printr-un interval de preturi pana este atins pretul limita propriu, calculat pe baza regulilor protectiei de pret.

§4
Ordinul fara pret

Art. 86 (1) Ordinul fara pret este ordinul care nu are specificat un pret in momentul introducerii in sistemul de tranzactionare, dar care devine ordin limita prin alocarea de catre sistem a celui mai bun pret al pietei.
(2) Ordinul fara pret nu are protectie de pret.

(3) Un ordin fara pret se poate introduce in starile pietei Pre-deschidere, Deschisa, Pre-inchisa.

Art. 87 (1) In starea Pre-deschidere a pietei, daca nu exista ordine limita in piata, un ordin fara pret nu este admis de sistem.
(2) In starea Pre-deschidere a pietei, daca exista ordine limita pe o singura parte a pietei, ordinul fara pret este inregistrat:
a) la cel mai bun pret al partii respective, daca ordinul fara pret este introdus pe aceeasi parte a pietei cu ordinele existente;
b) la cel mai bun pret al partii opuse, existent in momentul introducerii in sistem a ordinului fara pret, in conditiile in care ordinul a fost introdus pe partea opusa a pietei.
(3) In starea Pre-deschidere a pietei, atunci cand exista ordine pe ambele parti ale pietei, ordinul fara pret se inregistreaza la:
a) cel mai bun pret din contraparte din momentul introducerii, atunci cand nu exista pret potential de deschidere;
b) pretul potential de deschidere din momentul introducerii, atunci cand exista pret potential de deschidere.

Art. 88 (1) In starea Deschisa a pietei, comportamentul ordinului fara pret este urmatorul:
a) ordinul este respins de sistem - atunci cand nu exista ordine in piata;
b) ordinul este introdus la cel mai bun pret al partii respective - daca ordinul fara pret este introdus pe aceeasi parte a pietei si nu exista ordine in contraparte;
c) ordinul este executat la cel mai bun pret al partii opuse, existent in momentul introducerii in sistem a ordinului fara pret - daca exista ordine pe partea opusa a pietei.
(2) Daca ordinul nu este executat integral, ordinul cu volumul ramas neexecutat este inregistrat la cel mai bun pret existent in contraparte la momentul introducerii in sistem a ordinului.

Art. 89 In starea Pre-inchisa a pietei, ordinele fara pret se comporta ca in starea Pre-deschidere.

§5
Ordinul Hidden

Art. 90 Ordinul Hidden este ordinul care afiseaza in piata numai o parte a cantitatii (volumului) totale.

Art. 91 (1) Volumul total al unui ordin hidden trebuie sa reprezinte un multiplu al blocului de tranzactionare. Ordinul hidden este respins daca volumul total nu reprezinta un multiplu al blocului de tranzactionare.
(2) Volumul vizibil initial al ordinului hidden trebuie sa reprezinte un multiplu al blocului de tranzactionare.
(3) Volum vizibil initial este volumul vizibil inregistrat in sistem, ca urmare a efectuarii urmatoarelor operatiuni:
a) introducerea ordinului hidden;
b) modificarea volumului vizibil al ordinului hidden (operatiune efectuata de catre agentul de bursa).
(4) Volumul vizibil initial este considerat drept volumul de rulare al ordinului hidden, si anume este volumul vizibil afisat ca urmare a unei executii integrale a volumului vizibil curent aferent ordinului hidden respectiv.

Art. 92 (1) Volum vizibil curent este considerat:
a) volumul vizibil initial - in conditiile in care volumul vizibil initial nu a fost tranzactionat partial;
b) un volum mai mic sau egal cu volumul vizibil initial, rezultat ca urmare a unei tranzactionari partiale a volumului vizibil initial sau a uneia sau mai multor tranzactionari partiale (succesive) ale volumului vizibil curent, determinand actualizarea corespunzatoare a volumului vizibil curent, astfel incat noul volum vizibil curent este egal cu diferenta dintre volumul vizibil curent, anterior tranzactionarii partiale, si volumul aferent acesteia.
(2) Tranzactionarea unui ordin hidden se efectueaza pe baza volumului vizibil curent.
(3) Volumul vizibil curent este vizualizat de catre toti agentii de bursa, asociat cu indicatorul corespunzator unui ordin hidden (litera "h") in Registrul Ordinelor.

Art. 93 (1) Volumul total este luat in considerare ori de cate ori se calculeaza pretul de deschidere.
(2) Volumul total al ordinului hidden poate fi vizualizat exclusiv de catre agentii de bursa ai Participantului care a introdus ordinul.

Art. 94 Volumul vizibil initial maxim admis al unui ordin hidden reprezinta o valoare procentuala din volumul total, care este precizata in art. 98. Aceasta regula este impusa atat in momentul introducerii ordinului hidden, cat si la modificarea acestuia.

Art. 95 (1) La apelarea optiunii de modificare a unui ordin hidden, in conditiile in care au survenit modificari ale volumului vizibil curent, ca urmare a executiei partiale a acestuia, volumul vizibil afisat implicit este volumul vizibil initial al ordinului hidden.
(2) In conditiile in care raportul respectiv nu mai respecta regula referitoare la valoarea procentuala specificata la art. 94, ordinul respectiv nu este acceptat in sistem.
(3) Modificarea volumului vizibil initial al unui ordin hidden nu implica si modificarea volumului total al ordinului hidden.

Art. 96 Un ordin hidden primeste o noua prioritate de executie ca urmare a efectuarii urmatoarelor operatii de modificare:
a) marirea volumului vizibil initial al ordinului hidden;
b) marirea volumului total al ordinului hidden.

Art. 97 (1) Afisarea si executia unui ordin hidden prezinta elementele caracteristice mentionate in prezentul articol.
(2) In conditiile in care exista alte ordine afisate dupa ordinul hidden, in cadrul aceluiasi nivel de pret si pentru acelasi tip de cont, daca volumul vizibil curent al ordinului hidden este mai mare decat volumul ordinului agresiv (ordinul din contraparte care genereaza tranzactionarea ordinului hidden):
a) se afiseaza un nou volum vizibil curent, egal cu diferenta dintre volumul vizibil curent (anterior tranzactionarii ordinului hidden) si volumul tranzactionat, corespunzator ordinului agresiv;
b) ordinul hidden isi pastreaza prioritatea de afisare si de executie in cadrul aceluiasi nivel de pret si pentru acelasi tip de cont (nu primeste o noua prioritate de timp).
(3) In conditiile in care exista alte ordine afisate dupa ordinul hidden, in cadrul aceluiasi nivel de pret si pentru acelasi tip de cont, daca volumul vizibil curent al ordinului hidden este mai mic sau egal cu volumul ordinului agresiv (ordinul din contraparte care genereaza tranzactionarea ordinului hidden) se va proceda, dupa caz, potrivit alin. 4 sau 5.
(4) In cazul mentionat in alin. 3, in conditiile in care volumul total ramas netranzactionat din ordinul hidden este mai mic sau egal cu volumul vizibil initial al ordinului hidden:

a) volumul tranzactionat din ordinul hidden se scade din volumul total ramas de tranzactionat;
b) ordinul respectiv isi pierde atributele de ordin hidden, astfel incat volumul total ramas netranzactionat devine vizibil tuturor Participantilor;
c) ordinul se introduce in lista ordinelor, in cadrul aceluiasi nivel de pret si de tip de cont, si i se aloca o noua inregistrare de timp.
(5) In cazul mentionat in alin. 3, in conditiile in care volumul total ramas netranzactionat din ordinul hidden este mai mare decat volumul vizibil initial:
a) volumul tranzactionat din ordinul hidden se scade din volumul total ramas de tranzactionat;
b) ca urmare a tranzactionarii integrale a volumului vizibil curent, se ruleaza un nou volum vizibil, egal cu volumul vizibil initial;
c) ordinul primeste o noua prioritate de executie (implicit, o noua inregistrare de timp), prin reinregistrarea acestuia in lista ordinelor, in cadrul aceluiasi nivel de pret si de tip de cont;
d) noul volum vizibil curent al ordinului hidden, afisat ca urmare a tranzactionarii acestuia, este egal cu volumul vizibil initial.
(6) In conditiile in care nu exista alte ordine afisate dupa ordinul hidden, la acelasi nivel de pret si pentru acelasi tip de cont:
a) daca volumul total ramas netranzactionat este mai mic sau egal cu volumul vizibil initial - volumul total ramas netranzactionat devine vizibil tuturor Participantilor si ordinul respectiv isi pierde atributele de ordin hidden;
b) daca volumul total ramas netranzactionat este mai mare decat volumul vizibil initial - noul volum vizibil curent va fi egal cu volumul vizibil initial, indiferent de tranzactionarea integrala sau partiala a volumului vizibil curent, iar volumul vizibil curent va fi egal cu volumul vizibil initial.

Art. 98 Ordinul hidden (ascuns) ofera o modalitate de protectie a pietei si a investitorului implicat in cazul introducerii unor ordine cu volume foarte mari. Valorile impuse parametrilor caracteristici ai acestui ordin sunt:
a) volumul total minim al unui ordin hidden trebuie sa fie mai mare sau egal cu un numar de 5 blocuri de tranzactionare;
b) volumul vizibil nu poate fi mai mare decat un procent de 20% din volumul total al ordinului;
c) atat volumul vizibil, cat si volumul total trebuie sa reprezinte un multiplu al blocului de tranzactionare.

§6 Ordinul Contingent

Art.98[1] (1) Ordinele contingente sunt ordinele care sunt activate ca urmare a executarii unei tranzactii pe simbolul respectiv in piata principala, iar pretul acesteia indeplineste criteriile de pret specificate, prin compararea acestuia cu pretul de activare al ordinelor respective.
(2) Tipurile de ordine contingente disponibile in sistemul B.V.B. sunt urmatoarele:
a) ordinele Stop sunt ordinele prin intermediul carora se intentioneaza limitarea pierderii:
1. ordin stop de cumparare (Stop Buy);
2. ordin stop de vanzare (Stop Sell).

b) ordinele If Touched sunt ordinele prin intermediul carora se intentioneaza obtinerea de profit:
1. ordin if touched de cumparare (If Touched Buy);
2. ordin if touched de vanzare (If Touched Sell).

Art.98[2] (1) La introducerea unui ordin contingent, se vor completa in fereastra de ordine doua preturi:

a) pretul de inregistrare a ordinului contingent, care nu e obligatoriu sa se incadreze in limita de variatie admisa pentru simbolul respectiv in sedinta de tranzactionare in care se introduce. Pretul de inregistrare poate avea una dintre valorile urmatoare:
1. un pret limita, in conditiile introducerii unui ordin limita;
2. M (Market – MKT), in conditiile introducerii unui ordin Market - la piata.
b) pretul de activare a ordinului, care nu e obligatoriu sa se incadreze in limita de variatie admisa pentru simbolul respectiv in sedinta de tranzactionare in care se introduce.
(2) Verificarea pretului de inregistrare va fi efectuata la activarea ordinului contingent in sistem, conform incadrarii in variatia maxima de pret admisa pentru sedinta de tranzactionare aferenta activarii acestuia.

Art.98[3] (1) La introducerea unui ordin contingent, pretul de activare al acestuia se compara cu un pret de raportare care poate fi unul dintre cele doua preturi:
1. pretul ultimei tranzactii inregistrate pentru simbolul-piata respectiv, disponibil la momentul introducerii ordinului, in conditiile in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbol-piata respectiva in sedinta de tranzactionare curenta;
2. pretul de referinta valabil pentru sedinta curenta de tranzactionare pentru simbol-piata respectiv, valabil la momentul introducerii ordinului, in conditiile in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru simbol-piata respectiva in sedinta de tranzactionare curenta.
(2) Pentru activarea unui ordin contingent, pretul de activare al acestuia se compara cu un pret de raportare. Pretul de raportare este pretul ultimei tranzactii inregistrate pentru simbolul-piata respectiv in sedinta de tranzactionare curenta, care intruneste conditiile de declansare a ordinului contingent.
(3) Pentru un ordin stop de cumparare (Stop Buy), se aplica urmatoarele criterii:
a) la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);
b) la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2);
(4) Pentru un ordin stop de vanzare (Stop Sell), se aplica urmatoarele criterii:
a) la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);
b) la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2);
(5) Pentru un ordin if touched de cumparare (If Touched Buy), se aplica urmatoarele criterii:
a) la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);
b) la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2);
(6) Pentru un ordin if touched de vanzare (If Touched Sell), se aplica urmatoarele criterii:
a) la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);
b) la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2).
(7) Alte criterii de validare a ordinului contingent sunt urmatoarele:
a) ordinul contingent va respecta termenele de valabilitate prevazute pentru ordinul respectiv (Day, Open, GTD);
b) nu se pot introduce ordine contingente de tip hidden, fara pret, precum şi pentru operatiunile de vanzare in lipsa;

c) nu se poate modifica tipul unui ordin contingent in / din ordin fara restrictii;
d) cele prevazute de prezentul Cod.

Art.98[4] (1) Un ordin contingent se poate introduce in starile Pre-deschidere, Deschisa si Pre-Inchidere.
(2) Modificarea unui ordin contingent implica reverificarea conditiilor de pret corespunzatoare acestuia, prin luarea in considerare drept reper a preturilor actualizate (similar cu criteriile aplicate la introducere).
(3) Un ordin contingent neactivat nu este afisat in registrul ordinelor existente in entitatea simbol-piata respectiva si nu este utilizat pentru aplicarea algoritmului de fixing, fiind afisat numai in interogarile referitoare la ordinele proprii ale Participantului respectiv.

Art.98[5] (1) In starea Deschidere, procesul de activare a ordinelor contingente este declansat imediat dupa determinarea pretului de deschidere, prin compararea pretului de activare al ordinelor contingente neactivate cu pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta curenta de tranzactionare.
(2) In starea Deschisa, procesul de activare a ordinelor contingente este declansat dupa fiecare tranzactie, prin compararea pretului de activare al ordinelor contingente neactivate cu pretul tranzactiei respective.
(3) In starea Inchidere, pretul de fixing determinat ca urmare a aplicarii algoritmului de fixing nu va determina declansarea procesului de activare a ordinelor contingente, care ar indeplini conditiile de activare, prin raportare la pretul de inchidere respectiv.
(4) In conditiile in care sunt intrunite criteriile de pret care permit activarea mai multor ordine contingente, procesul de activare va prelucra toate ordinele contingente in functie de marca de timp asociata acestora anterior momentului activarii.
(5) Ca urmare a activarii unui ordin contingent, ordinul respectiv poate fi in una din urmatoarele situatii:
a) este introdus in piata, daca intruneste toate criteriile de validare aplicate ordinelor active in registrul de ordine (starea pietei, validare pret, volum, protectie de pret, pas de pret, intrunirea conditiilor pentru ordinele Market – la piata etc.), iar ordinul poate fi:
1. executat integral sau partial, daca sunt intrunite conditiile de executare ale acestuia;
2. afisat in registrul de ordine existente pentru simbolul respectiv in piata, daca nu sunt intrunite conditiile de executie ale acestuia.
b) este respins de sistem, daca nu intruneste toate criteriile de validare aplicate ordinelor active in registrul de ordine.
(6) In situatia mentionata la alin.(5) lit. a), ordinul contingent primeste o noua marca de timp la momentul activarii acestuia in sistem si, in functie de pretul de inregistrare aferent, ordinul contingent devine ordin limita sau ordin la piata-MKT si se comporta in mod corespunzator.

Sectiunea 7
Contul Grup

Art. 99 (1) Un cont grup este un cont de lucru caruia sistemul ii asociaza la momentul crearii acestuia un numar de identificare unic, generat aleator.
(2) Un cont grup se poate utiliza atat pentru operatii de vanzare, cat si pentru operatii de cumparare.
(3) Unui cont grup i se poate asocia, atat pentru operatiuni de vanzare cat si pentru operatiuni de cumparare, un singur tip de alocare care poate fi FIFO sau PRO-RATA**,** astfel:
a) FIFO - alocare conform principiului precedentei (primul venit, primul servit);

b) PRO-RATA - alocare conform principiului pro-rata, proportional cu volumul aferent contului individual inclus in contul grup.
(4) Tipurile de alocare asociate unui cont grup sunt detaliate in Manualul de utilizare a sistemului B.V.B..

Art. 100 (1) Intr-un cont grup nu sunt permise subscrieri apartinand altor conturi grup.
(2) Intr-un cont grup nu se pot subscrie decat conturi individuale ale aceluiasi Participant.
(3) Un cont grup poate avea numai unul din urmatoarele tipuri de cont: Client, Institutie, Staff, Mixed.
(4) Daca un cont grup este creat avand tipul de cont Client, Institutie sau Staff, toate conturile individuale incluse in contul grup respectiv trebuie sa aiba acelasi tip de cont cu tipul contului grup.
(5) Un cont grup este creat avand tipul de cont Mixed in conditiile in care tipurile conturilor individuale componente sunt diferite. Contul grup de tip Mixed poate fi utilizat exclusiv in pietele destinate ofertelor publice si operatiunilor speciale definite in Capitolul XIII.

Art. 101 (1) Operatiunile de introducere si de actualizare a componentei unui cont grup sunt reflectate la nivelul fiecarui cont individual component (numar cont individual, simbol, volum, parte – cumparare/vanzare).
(2) Sistemul permite efectuarea urmatoarelor operatiuni la nivelul unui cont grup:
a) introducerea unui cont individual in contul grup;
b) modificarea volumului corespunzator unui cont individual (marire sau diminuare).
c) retragerea unui cont individual din contul grup.
(3) Marirea volumului subscris determina alocarea unei noi inregistrari de timp pentru contul individual component.

Art. 102 Alocarea tranzactiilor pe conturile individuale care detin subscrieri intr-un cont grup se executa post-tranzactionare, tranzactie cu tranzactie, si consta in repartizarea volumului tranzactionat prin intermediul unui cont grup in conturile individuale componente, pe baza tipului de alocare specificat la definirea contului grup respectiv (FIFO sau PRO-RATA).

Secţiunea 7^1
Contul Global

Art. 102^1 (1) Instrumentele financiare pentru care se aplica prevederile art. 2^1 alin. (2), vor fi tranzactionate exclusiv pe baza conturilor globale si a contului House.
(2) In vederea derularii de operatiuni cu instrumentele financiare specificate la alin. (1), un Participant poate utiliza mai multe conturi globale.
(3) Pentru instrumentele financiare mentionate la alin. (1), ordinele sunt afisate si executate, in ordinea prioritatii de executie, in functie de urmatoarele criterii:
a) pret ordin;
b) in cadrul aceluiasi nivel de pret dupa momentul introducerii ordinului in sistem sau momentul corespunzator ultimei modificari care determina schimbarea prioritatii, conform principiului precedentei (FIFO: primul venit-primul servit).
(4) Pentru instrumentele financiare mentionate la alin. (1):
a) nu se vor utiliza conturi grup;
b) sunt permise tranzactii efectuate de acelasi Participant in care un cont global figureaza atat la cumparare cat si la vanzare.

(5) In administrarea unui cont global, un Participant / agent custode este obligat sa respecte prevederile Regulamentului C.N.V.M. 32/2006 si ale legislatiei incidente, scop in care se va asigura ca dispune de un sistem de back-office adecvat.
(6) Pentru instrumentele financiare tranzactionate pe baza conturilor globale, prevederile prezentului Titlu se aplica in mod corespunzator si se completeaza cu prevederile Regulamentului C.N.V.M. 32/2006 si cu cele ale Regulamentului C.N.V.M. nr. 5/2010.

Sectiunea 8
Cotatiile informative

Art. 103 Cotatia informativa este afisata in sistemul de tranzactionare al B.V.B. de catre un Participant pentru un instrument financiar in scopul informarii celorlalti Participanti din piata asupra intentiei sale de a incheia o tranzactie prin negociere directa.

Art. 104 Procesul de negociere directa poate fi initiat pe baza informatiilor afisate in registrul cotatiilor informative.

Art. 105 Operatiile permise pentru gestionarea cotatiilor informative sunt urmatoarele: modificare, retragere, suspendare, reluare.

Art. 106 Prevederile Capitolului IV, Sectiunile 1-4 se aplica, in mod corespunzator, si pentru cotatii informative

Sectiunea 9
Cotatiile ferme

Art. 107 O cotatie ferma pentru o anumita serie de titluri de stat indeplineste urmatoarele cerinte:
a) este introdusa de catre un Market Maker inregistrat pentru seria de titluri de stat respectiva;
b) este introdusa pentru contul propriu („House") printr-o oferta ferma de cumparare si o oferta ferma de vanzare in piata principala a seriei respective de titluri de stat.

Art. 108 Oferta ferma de cumparare si oferta ferma de vanzare corespunzatoare unei cotatii ferme se introduc si se administreaza in sistemul B.V.B. in conformitate cu prevederile Art. 16^{18} – Art. 16^{21} din Capitolul III, Titlul I.

Art. 109 abrogat

Art. 110 abrogat

Art. 111 abrogat

Sectiunea 10
Deal-urile

Art. 113 (1) Agentul de bursa, denumit Initiator, transmite un deal de cumparare sau de vanzare catre un alt agent de bursa, denumit Contraparte, care poate confirma deal-ul primit sau poate continua negocierea prin transmiterea unui nou deal.
(2) Contrapartea dispune de optiunea de a refuza deal-ul primit, iar Initiatorul are posibilitatea de a retrage deal-ul transmis.

Art. 114 Procesul de negociere se incheie la confirmarea deal-ului respectiv, moment care coincide cu inregistrarea in sistem a tranzactiei deal.

Art. 115 Detalii cu privire la operatiunile de gestionare deal-uri sunt prezentate in art. **184.**

Art. 116 Prevederile Capitolului IV, Sectiunile 1-4 se aplica, in mod corespunzator, si pentru deal-uri.

Sectiunea 11
Variatia maxima de pret admisa pentru o sedinta de tranzactionare

Art. 117 (1) Pentru a proteja investitorii si a mentine integritatea pietei, B.V.B. stabileste, in functie de tipul de instrument financiar, la nivelul pietelor corespunzatoare, o variatie procentuala maxima a pretului ordinelor de bursa.
(2) Variatia procentuala a pretului este raportata la pretul de referinta al instrumentului financiar.
(3) Pretul de referinta al unui instrument financiar este dat de Piata Principala a acestuia in sedinta de tranzactionare precedenta si este egal cu pretul de inchidere, definit in Titlul preliminar.
(4) Pretul de referinta pentru un instrument financiar de tip titlu de stat poate fi stabilit in conformitate cu decizia Directorului General al B.V.B. prin alte metode, ulterior consultarii cu Emitentul si modificării în acest sens a prezentului Cod.

Art. 118 (1) Valoarea variatiei procentuale maxime admise a pretului unui ordin, deal, cotatii informative, cotatii ferme, respectiv a pretului unei tranzactii bursiere poate fi diferita in functie de instrumentul financiar, categoria sau Piata respectiva.
(2) B.V.B. stabileste in sistemul de tranzactionare niveluri distincte, in functie de tipul instrumentului financiar, pentru variatia procentuala a pretului unei tranzactii bursiere fata de pretul de referinta. Nivelurile respective sunt specificate in Anexele nr. 7 si 8.
(3) In conditii deosebite, care ar provoca o schimbare majora in pretul unui instrument financiar, Directorul general al B.V.B. poate dispune modificarea sau suspendarea limitei variatiei procentuale maxime a pretului pana la stabilizarea pretului.

Art.118[1] (1) In aplicarea prevederilor art.118 alin.(3), B.V.B. aplica prevederile prezentului articol, pentru instrumentele financiare din piata reglementata la vedere, incluse in lista stabilita de B.V.B, comunicata C.N.V.M., participantilor la piata si publicului.
(2) Cerintele pentru extinderea limitei de variatie, conform alin.(1), sunt urmatoarele:
a) Se determina pe baza ordinelor din piata principala (REGS) a simbolului vizat si se aplica numai in starea Deschisa a acestuia;
b) Daca intr-un interval de monitorizare (15 minute), se inregistreaza una dintre urmatoarele situatii cu privire la ordinele din registrul de ordine active pentru simbolul respectiv in piata principala:
1. cel mai bun ordin de cumparare din registrul de ordine active este la pretul maxim curent admis;
2. cel mai bun ordin de vanzare din registrul de ordine active este la pretul minim curent admis.
c) Verificarea criteriilor referitoare la ordine se va aplica indiferent de efectuarea tranzactiilor in intervalul de monitorizare.
(3) Aplicarea extinderii limitei de variatie, conform alin.(1) consta in urmatoarele:
a) Daca sunt intrunite cerintele pentru aplicarea procedurii automate, dupa expirarea intervalului de monitorizare, sistemul B.V.B. va initia procedura automata de extindere a limitei de variatie in

sensul de evolutie a pretului (crescator sau descrescator), in etape succesive, pentru simbolul respectiv in piata principala, care poate consta in una dintre urmatoarele situatii:
1. + valoare procentuala fata de pretul de referinta, daca se inregistreaza situatia de la alin.(2), lit. b), pct. 1: + 25% (prima extindere); + 35% (a doua extindere); + 40% (a treia extindere);
2. - valoare procentuala fata de pretul de referinta, daca se inregistreaza situatia de la alin.(2), lit. b), pct. 2: - 25% (prima extindere); - 35% (a doua extindere); - 40% (a treia extindere).

b) Procedura automata de extindere se va aplica de maxim 3 ori in decursul unei sedinte de tranzactionare pe sens (crescator, respectiv descrescator) si va consta in extinderea limitei de variatie, in etape succesive, exclusiv in sensul de evolutie al pretului (respectiv, modificarea parametrului valoare procentuala fata de pretul de referinta).

c) Monitorizarea pietei reglementate in vederea aplicarii procedurii automate se va efectua pana la o ora stabilita prin Decizia Directorului General al B.V.B., conform programului sedintei de tranzactionare si care va fi considerata limita maxima de timp pentru monitorizarea pietei in acest scop.

d) Etapele procedurii automate de extindere a limitei de variatie (aferenta unei extinderi):
1. Simbolul va trece in starea Pre-deschidere in piata principala (REGS), cu urmatoarele particularitati:
i) durata starii Pre-deschidere este de 5 minute;
ii) extinderea limitei de variatie exclusiv in directia de evolutie a pretului (crescator sau descrescator), conform alin.(3) lit. a);
iii)limita de sens contrar ramane nemodificata;
iv) simbolul va fi inchis in pietele auxiliare ale acestuia;
v) se vor notifica Participantii la piata printr-un mesaj standard transmis in sistemul B.V.B., cu privire la limita noua de variatie;
vi) departamentul de specialitate va informa corespunzator si pe site-ul B.V.B., cu privire la limita noua de variatie.
2. Dupa expirarea duratei starii Pre-deschidere, simbolul va trece in starea Deschisa in piata principala (REGS) si in pietele auxiliare, avand limitele de variatie aplicate in starea Pre-deschidere, cu exceptia primei extinderi, in care limita de variatie pentru piata Odd-Lot se mentine nemodificata.

e) Prin decizia Directorului General, B.V.B. nu va aplica procedura automata de extindere a limitei de variatie sau va putea interveni asupra fluxului operatiunilor din procedura descrisa la alin.(3), dupa caz, in urmatoarele situatii:
1. pentru instrumentele financiare pentru care nu se aplica limitarea procentuala a pretului ordinelor, conform Art.41 alin.(1) si Art.43 [1] alin.(2);
2. situatii exceptionale (circumstante deosebite legate de activitatea Emitentului, cazuri de forta majora, care ar putea periclita desfasurarea in conditii normale a activitatii de tranzactionare pentru instrumentul financiar respectiv etc.).

(4) Directorul General al B.V.B. stabileste prin decizie informatiile cu privire la lista mentionata la alin.(1), si anume:
a) criteriile de selectie a instrumentelor financiare care vor fi incluse in lista respectiva;
b) periodicitatea actualizarii listei respective.

(5) Modificarea componentei listei mentionate la alin.(1) se va efectua prin decizie a Directorului General al B.V.B.

(6) B.V.B. va comunica C.N.V.M, participantilor la piata si publicului informatiile stabilite la alin.(4) si alin.(5) si va publica informatiile respective prin mijloacele de diseminare specifice (pagina de web a B.V.B., SFTP, sistemul B.V.B. etc.) cu minim 24 de ore inainte de intrarea in vigoare a acestora.

Sectiunea 12
Pasii de pret si protectia de pret

Art. 119 Pentru protejarea impotriva fragmentarii excesive a pretului ordinelor de bursa si asigurarea unui nivel rezonabil al costului asociat imbunatatirii celor mai bune preturi afisate in piata, B.V.B. stabileste pasi de pret pentru toate simbolurile si pietele.

Art. 120 Valorile impuse de B.V.B. pentru marimea pasului de pret si numarul maxim de pasi de pret prin care poate trece un ordin la piata, in functie de intervalul de pret sunt prezentate in tabelele din Anexele nr. 4, 7 si 8.

CAPITOLUL V
TRANZACTIILE BURSIERE

Sectiunea 1
Aspecte generale

Art. 121 (1) Tranzactiile bursiere sunt de urmatoarele tipuri:
a) comune - efectuate prin sistemul de tranzactionare al B.V.B., cu respectarea regulilor si mecanismelor instituite de prezentul Titlu, care nu sunt tranzactii cross.
b) cross - tranzactia la care participa ca intermediar atat pentru cumparator cat si pentru vanzator acelasi Participant.
(2) B.V.B. nu recunoaste si nu opereaza tranzactiile cu instrumente financiare care nu au fost efectuate in cadrul organizat al B.V.B.

Art. 122 Tranzactiile bursiere se considera incheiate numai dupa indeplinirea uneia dintre urmatoarele conditii, dupa caz:
a) confirmarea acestora de catre B.V.B. prin raportul de tranzactionare emis dupa incheierea sedintei de tranzactionare;
b) introducerea de catre B.V.B. a unei tranzactii “buy-in”/“sell out” speciale in sistemul B.V.B., pe baza notificarii Participantilor implicati, confirmata de Depozitarul Central si acceptata de B.V.B., in conditiile prezentului Titlu.

Art. 123 (1) B.V.B. pune la dispozitia Participantilor, prin intermediul sistemului de tranzactionare, rapoartele de tranzactionare.
(2) Participantii au obligatia sa confirme B.V.B. rapoartele de tranzactionare aferente tranzactiilor conditionate de prevalidarea instrumentelor financiare, pentru care decontarea se efectueaza la momentul T+3, pe baza neta, conform reglementarilor Depozitarului Central si ale contractului dintre BVB si Depozitarul Central, pana la urmatoarele termene:

a) T+1, ora 12:00 - pentru tranzactiile incheiate pe cont propriu si pe contul clientilor care nu utilizeaza serviciile unui agent custode;
b) T+2, ora 12:00 - pentru tranzactiile incheiate pe contul clientilor care utilizeaza serviciile unui agent custode.

(3) Daca Participantii nu transmit B.V.B., in termenele prevazute la alin. 2, cereri de corectare a erorii aferente acestora, tranzactiile se considera implicit confirmate.
(4) Pentru tranzactiile neconditionate de prevalidarea instrumentelor financiare, pentru care decontarea se efectueaza pe baza neta, conform reglementarilor Depozitarului Central si ale contractului dintre B.V.B. si Depozitarul Central, prevederile alin. (2) si (3) se vor aplica in mod corespunzator.
(5) Pentru tranzactiile pentru care decontarea este pe baza bruta, Participantii vor respecta termenele specificate in reglementarile Depozitarului Central. Termenul pentru confirmarea rapoartelor de tranzactionare este cel prevazut pentru confirmarea raportelor de decontare pe baza bruta.
(6) B.V.B. poate efectua, prin modificarea prezentului Cod, dupa caz, modificari ale termenelor mentionate in prezentul articol sau ale termenelor aferente altor tipuri de tranzactii si le va notifica public.

Art. 124 Transferul dreptului de proprietate si efectuarea platilor corespunzatoare tranzactiilor incheiate in B.V.B. se realizeaza in conformitate cu reglementarile Depozitarului Central si a prevederilor contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.

Art. 125 Statisticile si caracteristicile publice ale tranzactiilor cu instrumente financiare incheiate prin sistemul B.V.B. sunt vizualizate de toti Participantii.

Art. 126 Toate informatiile cu privire la activitatea de tranzactionare constituie proprietatea exclusiva a B.V.B. si se distribuie catre public in regimul stabilit de B.V.B. si de Titlul IV.

Sectiunea 2
Tranzactiile cross

Art. 127 (1) Tranzactia cross este tranzactia la care Participantul actioneaza ca intermediar, atat pentru cumparator, cat si pentru vanzator.
(2) O tranzactie cross rezulta in una dintre urmatoarele situatii:
a) din executia automata in sistemul de tranzactionare a 2 ordine distincte de sens opus, unul de cumparare si unul de vanzare, cu caracteristici similare, care sunt introduse si administrate de acelasi Participant;
b) ca urmare a incheierii procesului de negociere a unei tranzactii deal, prin intermediul aceluiasi agent de bursa sau a unor agenti de bursa diferiti, care tranzactioneaza in numele aceluiasi Participant.

Art. 128 Cerintele privind incheierea unei tranzactii cross cuprinse in prezenta sectiune se aplica numai actiunilor tranzactionate pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. si numai tranzactiilor incheiate in starea Deschisa a Pietei principale a actiunilor respective.

Art. 129 Tranzactiile cross se vor incheia astfel incat acestea:
a) sa nu influenteze in mod semnificativ volumul unui instrument financiar;
b) sa nu influenteze in mod semnificativ pretul unui instrument financiar;
c) sa nu afecteze formarea pretului de referinta;
d) sa nu fie rezultatul unei intelegeri prealabile intre clienti si/sau intre acestia si Participant.

Art. 130 abrogat

Art. 131 abrogat

Sectiunea 3
Tranzactiile exceptate

Art. 132 In sensul prezentului Titlu, tranzactiile exceptate sunt transferurile directe ale dreptului de proprietate asupra instrumentelor financiare, calificate astfel prin reglementarile C.N.V.M. si efectuate cu respectarea prevederilor legale incidente.

Art. 133 (1) Tranzactiile exceptate vor fi operate de catre Depozitarul Central si nu vor fi facute publice, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.
(2) Depozitarul Central va raporta B.V.B. tranzactiile exceptate avand drept obiect minim 10% din instrumentele financiare de aceeasi clasa si serie, tranzactionate pe piata reglementata operata de B.V.B., in conformitate cu contractul incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.

Sectiunea 4
Tranzactii de cumparare in marja

Art. 134 (1) Operatiunile de cumparare in marja cu valori mobiliare admise la tranzactionare la BVB se desfasoara cu respectarea prevederilor Regulamentului CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investitii financiare si ale prezentului Titlu.
(2) Operatiunile de cumparare in marja se pot realiza cu orice valori mobiliare admise la tranzactionare la BVB exclusiv in piata principala a acestora.

Art. 135 Volumul minim pentru ordinele de bursa aferente operatiunilor de cumparare in marja este de un bloc de tranzactionare.

Sectiunea 5
Tranzactii de vanzare in lipsa

Art. 136 Operatiunile de vanzare in lipsa cu valori mobiliare admise la tranzactionare la BVB se desfasoara cu respectarea prevederilor Regulamentului CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investitii financiare si ale prezentului Titlu.

Art. 137 (1) Operatiunile de vanzare in lipsa pot fi initiate numai cu valorile mobiliare cuprinse in "Lista valorilor mobiliare eligibile", exclusiv in piata principala a acestora.
(2) Prin decizia Directorului General, BVB va stabili si va publica la inceputul fiecarui semestru "Lista valorilor mobiliare eligibile cu care se pot initia operatiuni de vanzare in lipsa" (denumita in continuare "Lista valorilor mobiliare eligibile"). Valorile mobiliare cuprinse in aceasta lista vor fi selectate dintre cele mai lichide valori mobiliare tranzactionate la BVB, precum şi valori mobiliare tranzacţionate şi pe pieţe reglementate din alte state membre ale Uniunii Europene, în cazul în care acestea nu au fost admise pentru prima dată pe o piaţă reglementată din România**.**
(3) BVB va publica "Lista valorilor mobiliare eligibile" in prima zi lucratoare a lunilor ianuarie si iulie.
(4) In functie de evolutiile pietei bursiere, Directorul General al BVB poate dispune oricand modificarea componentei "Listei valorilor mobiliare eligibile".

Art. 138 Volumul minim pentru ordinele de bursa aferente operatiunilor de vanzare in lipsa este de un bloc de tranzactionare.

Art. 139 (1) Un ordin aferent operatiunii de vanzare in lipsa poate fi introdus in sistemul de tranzactionare al BVB numai dupa finalizarea unei operatiuni de imprumut al valorilor mobiliare care fac obiectul respectivului ordin de bursa.
(2) Ordinele aferente operatiunilor de vanzare in lipsa pentru o anumita valoare mobiliara pot fi introduse in sistemul de tranzactionare al BVB numai daca respecta cumulativ urmatoarele doua cerinte:
a) pretul lor este mai mare sau egal decat pretul ultimei tranzactii realizate in piata principala a valorii mobiliare respective;
b) pretul lor este mai mare sau egal cu cel mai bun pret de vanzare inregistrat in piata principala a valorii mobiliare respective, la momentul introducerii ordinului aferent operatiunii de vanzare in lipsa.
(3) Ordinele aferente operatiunilor de vanzare in lipsa sunt exclusiv ordine limita.
(4) Ordinele aferente operatiunilor de vanzare in lipsa nu pot fi ordine de tip “hidden”.

Art. 140 (1) In momentul introducerii in sistemul de tranzactionare a unui ordin aferent operatiunii de vanzare in lipsa, agentul de bursa va notifica BVB aceasta caracterisica a ordinului.
(2) BVB va publica in sumarul zilnic de tranzactionare, pentru fiecare valoare mobiliara, volumul total al tranzactiilor de vanzare in lipsa notificate de Participanti in ziua respectiva.

Art. 141 Prevederile referitoare la operatiunile de vanzare in lipsa cuprinse in prezenta sectiune vor deveni operationale dupa aprobarea reglementarilor Depozitarului Central privind imprumutul de valori mobiliare, in conformitate cu contractul incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.

CAPITOLUL VI
CORECTAREA ERORILOR TRANZACTIILOR EFECTUATE IN B.V.B.

Sectiunea 1
Aspecte comune corectarii tranzactiilor

Art. 142 (1) Situatiile in care un Participant poate solicita corectarea erorii sunt, fara a se limita la:
a) introducerea eronata in sistemul B.V.B. de catre Participant a ordinului transmis de catre client sau de catre un mandatar al acestuia (cum ar fi: intermediari straini, administratori de fonduri, etc);
b) transmiterea eronata de catre un mandatar al clientului a ordinului acestuia catre Participant;
c) neconfirmarea de catre un agent custode a decontarii unor tranzactii incheiate de Participant pe contul unui client al agentului custode, in situatia in care din documentatia justificativa transmisa B.V.B. de catre Participant rezulta ca Participantul respectiv a executat corect ordinul clientului.
(2) Caracteristicile aferente contrapartii unei tranzactii eronate nu vor fi modificate ca urmare a corectiei tranzactiei respective.

Art. 143 (1) In cazul in care un Participant solicita corectarea erorii pentru tranzactii incheiate pe contul unui client care nu utilizeaza serviciile unui agent custode, Participantul va informa clientul asupra erorii si va solicita acordul acestuia pentru corectarea erorii printr-o operatiune de sens contrar, care sa repuna clientul in situatia initiala, cu suportarea de catre Participant a tuturor costurilor aferente operatiunii de corectie a erorii si de repunere a clientului in situatia initiala.
(2) Atat operatiunea eronata, cat si operatiunea de sens contrar prevazuta la alin. 1 vor fi raportate B.V.B. la data efectuarii operatiunii de sens contrar.
(3) abrogat
(4) In situatia in care clientul nu este de acord cu efectuarea operatiunii de sens contrar sau nu sunt indeplinite conditiile de efectuare a acesteia (cum ar fi modificarea conditiilor de piata, suspendarea simbolului etc.), precum si in cazul in care un Participant solicita corectarea erorii pentru tranzactii incheiate pe contul unui client al unui agent custode, Participantul poate solicita in scris B.V.B. corectarea erorii, conform prevederilor art. **144-150**.
(5) Participantul este direct si integral raspunzator de eventualele prejudicii cauzate de eventualele consecinte sau daune care ar putea aparea ca urmare a producerii erorii sau a corectiei acesteia.

Art. 144 (1) Participantul care solicita corectarea erorii va transmite Departamentului de specialitate al B.V.B. urmatoarele documente:
a) copie dupa ordinul primit de la clientul pe contul caruia s-a produs eroarea, daca este cazul;
b) copie dupa instiintarea transmisa clientului pe contul caruia s-a produs eroarea si dovada remiterii notificarii respective, numai in cazul in care un Participant solicita corectarea erorii pentru tranzactii incheiate pe contul unui client care nu utilizeaza serviciile unui agent custode;
c) explicatii cu privire la cauzele producerii erorii;
d) copie dupa ordinul primit de la clientul al carui cont va fi utilizat pentru corectia erorii;
e) cererea de corectie a erorii, individualizata pentru fiecare tranzactie in parte;
f) declaratie pe propria raspundere a Participantului privind decontarea tranzactiei corectate in ziua de decontare a tranzactiei pentru care se solicita corectia erorii;
g) orice alte documente solicitate de B.V.B. pentru clarificarea situatiei.
(2) In cazul in care instiintarea mentionata in alin. 1 lit. b) a fost efectuata telefonic, Participantul are obligatia sa inregistreze convorbirea respectiva.
(3) Cererea de corectare a erorii trebuie sa identifice in mod unic tranzactia care face obiectul corectarii. In acest sens, Participantul care solicita corectarea unei erori trebuie sa completeze formularul mentionat in Anexa nr**.** 5 cu toate datele necesare.

Art. 145 (1) Corectarea de catre B.V.B. a unei tranzactii presupune invalidarea/inconfirmarea tranzactiei eronate, urmata de introducerea in sistemul B.V.B. a unei noi tranzactii care are caracteristici identice cu tranzactia invalidata/neconfirmata, cu exceptia contului.
(2) Corectarea unei tranzactii poate fi efectuata de catre B.V.B. numai inaintea momentului decontarii tranzactiei respective, prevazut in reglementarile Depozitarului Central, conform contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, cu respectarea prevederilor prezentului Titlu.

Art. 146 B.V.B. va considera drept solicitare valida de corectare a erorii unui Participant numai solicitarea de corectare a tranzactiilor acestuia provenite dintr-un singur ordin introdus in sistem. In cadrul unei solicitari de corectare a erorii unui Participant, B.V.B. va corecta o parte sau toate tranzactiile care provin dintr-un singur ordin introdus in sistem de catre Participant.

Art. 147 B.V.B. opereaza corectarea erorii pentru tranzactiile aferente procesarii in sistem a ofertelor publice, operatiunilor speciale si deal-urilor numai in situatia prevazuta la art. 142 alin. 1

lit. c) sau la solicitarea Depozitarului Central, conform contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.

Art. 148 (1) Un Participant poate solicita B.V.B. corectarea erorii numai inainte de confirmarea decontarii tranzactiei respective cu respectarea termenelor specificate in contractul incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.
(2) B.V.B. va aduce la cunostinta Participantilor, cel putin prin comunicarea prin sistemul propriu, prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central referitoare la termenele pana la care Participantii pot solicita corectarea erorii.

Art. 149 (1) In cazul in care B.V.B. primeste toate documentele mentionate la art. 144 din partea Participantului, in termenul prevazut la art. 148 si constata posibilitatea tehnica de corectare a erorii, B.V.B. va opera corectia erorii conform prevederilor prezentului Capitol si ale contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.
(2) B.V.B. nu va corecta erori in cazul in care nu primeste solicitari in acest sens, conform termenelor specificate in contractul incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, care vor fi notificate public de catre B.V.B.

Art. 150 (1) Corectarea erorii se va realiza pentru contul indicat de Participant.
(2) Pentru o tranzactie pentru care se solicita corectarea unui cont global, B.V.B. va aplica in mod corespunzator prevederile prezentului Titlu.
(3) Pentru Participantii afectati de corectarea erorii, B.V.B. va actualiza rapoartele de tranzactionare corespunzatoare, iar rapoartele de tarif vor fi actualizate numai daca corectia erorii este datorata din vina Participantului.

Sectiunea 2
Corectarea erorilor
prin tranzactii de cumparare/vanzare speciale (buy in/ sell out speciale) si prin procedura de cumparare/vânzare impusa (buy in/sell out)

Art. 151 (1) B.V.B. poate corecta erori conform prevederilor prezentei sectiuni si contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, cu modificarile ulterioare, dupa cum urmeaza:
a) prin tranzactii buy in/sell out speciale, la solicitarea Participantului si pe baza confirmarii Depozitarului Central;
b) prin procedura de cumparare/vanzare impusa (buy in/sell out), la solicitarea Depozitarului Central.
(2) Executarea operatiunilor specificate la alin. (1) este conditionata de, fara a se limita la:
a) respectarea cerintelor incluse in prezentul Titlu;
b) confirmarea de catre Depozitarul Central a indeplinirii cerintelor necesare efectuarii operatiunilor respective;
c) transmiterea documentelor justificative de catre partile implicate (Depozitarul Central, Participanti);
d) intrunirea conditiilor tehnice si operationale necesare procesarii operatiunilor respective astfel incat integritatea pietei si / sau a sistemului sa nu fie afectate.
(3) B.V.B. nu este tinuta raspunzatoare pentru neintrunirea conditiilor specificate la alin. (2).

(4) B.V.B., conducerea si personalul acesteia nu sunt tinuti raspunzatori pentru nicio pretentie, pierdere, dauna sau cheltuieli de orice natura provocate direct sau indirect de activitatea de tranzactionare a unui Participant sau care deriva din activitatea de compensare si/ sau decontare a unui Participant / agent custode si nici pentru vreo lipsa, intrerupere care nu pot fi reprosate B.V.B., in conditiile reglementarilor in vigoare.
(5) Prevederile alin. (2) – (4) se aplica in mod corespunzator si pentru celelalte situatii de corectare a erorilor.
(6) In situatiile descrise in prezentul capitol, B.V.B. poate suspenda sau relua accesul unui Participant la tranzactionare, la solicitarea Depozitarului Central, conform prevederilor contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, completate cu prevederile prezentului Cod.

Art. 151[1] (1) In vederea aplicarii prevederilor art. 149, B.V.B. va solicita Depozitarului Central datele de identificare ale elementelor caracteristice necesare efectuarii operatiunilor respective, care pot include, fara a se limita:
a) momentul sau intervalul de timp pentru efectuarea acestora;
b) procedura si/sau mecanismul de tranzactionare, prevazute in cuprinsul prezentului Cod, utilizate.
(2) BVB va informa Participantii cu privire la detaliile operatiunilor descrise in prezenta sectiune, dupa caz.

Art. 152 (1) In situatia in care sunt intrunite conditiile mentionate la art. 151 si art. 151[1], B.V.B. poate efectua, dupa caz, urmatoarele operatiuni:
a) va introduce si executa tranzactia de cumparare/vanzare speciala in piata Buy In/Sell out;
b) va aplica procedura de cumparare/vanzare impusa (buy-in/sell-out), conform mecanismului care va fi utilizat pentru piata respectiva.
(2) In conditiile in care se aplica mecansimul de tranzactionare "order-driven" pentru piata Buy-In, procedura utilizata va fi urmatoarea:
a) B.V.B. va transmite un mesaj in sistem catre toti Participantii, anuntand inceperea procedurii de cumparare impusa (buy-in).
b) B.V.B. va introduce in sistem, in Piata Buy In, in numele Participantului vanzator initial si pe contul indicat de acesta, un ordin de cumparare pentru cantitatea si termenul de decontare precizate in solicitarea primita de la Depozitarul Central, la pretul maxim admis pentru sedinta respectiva. Participantului in cauza nu ii este permisa modificarea acestui ordin.
c) in cazul in care pe parcursul sedintei ordinul introdus de B.V.B. in conditiile lit. b) se executa in intregime, procedura de cumparare impusa (buy in) se incheie.
d) in cazul in care pe parcursul sedintei ordinul introdus de B.V.B. in conditiile lit. b) nu se executa in intregime, acesta va ramane in sistem pentru sedinta urmatoare. La inceputul sedintei urmatoare B.V.B. va modifica pretul acestui ordin, punandu-l egal cu pretul maxim admis pentru sedinta respectiva. Participantului in cauza nu ii este permisa modificarea acestui ordin.
e) operatiunea mentionata in lit. d) se repeta pana la epuizarea cantitatii din ordinul introdus la inceperea procedurii de cumparare impusa de catre B.V.B. sau conform instructiunii transmise de Depozitarul Central.
(3) In conditiile in care se aplica mecanismul de tranzactionare "order-driven" pentru piata Sell Out, prevederile alin. 2 se vor ajusta si aplica in mod corespunzator. In cazul procedurii de vanzare impusa, pretul prevazut la alin. (2) lit. b) si d) va fi pretul minim admis pentru sedinta respectiva.
(4) La solicitarea Depozitarului Central, B.V.B. poate aplica un alt mecanism de tranzactionare, prevazut în cuprinsul prezentului Cod, pentru pietele respective, daca sunt intrunite conditiile prezentei sectiuni.

Art. 153 Tranzactia de cumparare/vanzare speciala se raporteaza la B.V.B. conform Anexei nr. 6, dupa confirmarea Depozitarului Central cu privire la intrunirea conditiilor de compensare-decontare si registru necesare inregistrarii acesteia.

Sectiunea 3
Alte prevederi referitoare la corectia erorilor

Art. 154 (1) B.V.B. poate aplica o procedura simplificata de corectare a erorii, in situatia in care Participantul respectiv solicita in scris B.V.B. corectarea erorii, in termen de cel mult 15 minute de la momentul efectuarii tranzactiei si transmite B.V.B. toate documentele justificative in termen de cel mult 15 minute de la incheierea sedintei de tranzactionare in care s-a produs eroarea.
(2) In cazul mentionat in alin. 1, corectarea erorii se efectueaza conform art. 144 alin. 1, cu exceptia lit. b).

Art. 155 (1) In functie de frecventa solicitarilor de corectie a erorilor transmise B.V.B. de un Participant in cursul unui an calendaristic (1 ianuarie – 31 decembrie) si care sunt datorate exclusiv din vina Participantului respectiv, B.V.B. va percepe Participantilor tarife suplimentare de corectie a erorii, care se vor adauga la tariful standard de corectie a erorii.
(2) Pentru corectiile erorii solicitate de Participanti, pentru care B.V.B. dispune de date relevante care sa demonstreze ca acestea sunt datorate din vina unor alte parti decat Participantul respectiv, B.V.B. nu va percepe tarife de corectie a erorii Participantului respectiv.
(3) B.V.B. va colabora cu Depozitarul Central, conform contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, in vederea incadrarii unei solicitari de corectie a erorii, conform alin. (1) sau (2), precum si pentru identificarea partii /partilor din vina careia/ carora se datoreaza situatia respectiva.
(4) Pentru situatiile prevazute la alin. (2), in conditiile in care corectia a fost produsa din vina unei alte parti decat Participantul respectiv (agent custode), B.V.B. poate incasa de la Depozitarul Central un comision de procesare a corectiei erorii, conform contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.
(5) In situatia in care B.V.B. nu dispune de date relevante care sa demonstreze ca Participantul a actionat de buna credinta, cu respectarea prevederilor incidente, B.V.B. va aplica prevederile alin. (1).”
(6) Tariful standard de corectie a erorii si tarifele suplimentare de corectie a erorii sunt prevazute in Lista de tarife si comisioane practicate de B.V.B.

Art. 156 (1) In cazul in care un agent de bursa executa tranzactii care fac obiectul a 3 solicitari de corectie a erorii transmise B.V.B. de catre un Participant in cursul unui an calendaristic (1 ianuarie – 31 decembrie), accesul agentului de bursa la sistemul B.V.B. va fi suspendat pe durata stabilita prin decizia Directorului general al B.V.B. si va fi reluat numai sub conditia promovarii de catre agentul de bursa respectiv a unui nou examen de atestare a calitatii de agent de bursa la B.V.B.
(2) In calcularea numarului de solicitari de corectie a erorii mentionat la alin. (1) se vor lua in considerare numai situatiile prevazute la art. 142 alin.(1) lit. a).

Art. 157 abrogat

CAPITOLUL VII
INVALIDAREA / INCONFIRMAREA TRANZACTIILOR EFECTUATE IN B.V.B.

Art. 158 (1) Invalidarea/inconfirmarea unei tranzactii bursiere este o operatiune bursiera constand

in desfiintarea retroactiva a unei tranzactii in situatii exceptionale, dupa cum urmeaza:

1. situatii cauzate de incidente grave aparute in functionarea sistemului de tranzactionare al B.V.B., a sistemului Depozitarului Central si/sau a sistemului de comunicatie la distanta;
2. situatii in care efectuarea solicitarilor de corectare a erorilor tranzactiilor realizate de un Participant, nu se efectueaza transferul real al dreptului de proprietate si nici modificarea detinatorilor finali ai instrumentelor financiare admise la tranzactionare pe piata reglementata administrata de BVB.

(2) Directorul general al B.V.B. poate decide invalidarea/inconfirmarea tuturor tranzactiilor incheiate intr-o sedinta de tranzactionare sau a unei parti a acestora, cel tarziu in data initiala a decontarii tranzactiilor.

Art. 159 (1) Rezolutiunea de plin drept (pact comisoriu de grad IV) a unei tranzactii bursiere este sanctiunea constand in desfiintarea retroactiva a unei tranzactii, ca urmare a solicitarii scrise a Depozitarului Central, in conformitate cu reglementarile acestuia si cu prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central si produce efecte fara a fi necesara interventia vreunei instante judecatoresti sau arbitrale ori indeplinirea vreunei alte formalitati prealabile (notificari etc.).
(2) Rezolutiunea de plin drept a unei tranzactii bursiere va opera dupa data initiala a decontarii tranzactiei, in conformitate cu reglementarile Depozitarului Central.
(3) Rezolutiunea de plin drept a unei tranzactii bursiere se constata de catre Depozitarul Central, se comunica in scris BVB de catre Depozitarul Central si se opereaza de catre B.V.B.

Art. 160 Participantii au obligatia de a introduce in contractele de intermediere clauze cu privire la regula rezolutiunii de plin drept a unei tranzactii bursiere in cazul notificarii adresate B.V.B. de catre Depozitarul Central, in conformitate cu reglementarile acestuia si cu prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.

Art. 161 B.V.B. nu este tinuta raspunzatoare pentru nici o pretentie, pierdere, dauna sau cheltuieli de orice natura provocate direct sau indirect de invalidarea/inconfirmarea sau rezolutiunea de plin drept a unei tranzactii bursiere.

Art. 162 In ziua efectuarii invalidarii/inconfirmarii sau a rezolutiunii de plin drept, B.V.B. va notifica Participantii care au intermediat tranzactia bursiera si Depozitarul Central, in conformitate cu prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, despre invalidarea/inconfirmarea sau rezolutiunea de plin drept a acesteia.

Art. 163 In orice alte cazuri decat cele prevazute la art. 145, art. 158 si art. 159, invalidarea/inconfirmarea unei tranzactii bursiere se dispune prin hotarare judecatoreasca.

Art. 163[1] B.V.B. va notifica C.N.V.M. orice invalidare/inconfirmare sau rezolutiune de plin drept a unei tranzactii bursiere, cel tarziu in ziua lucratoare urmatoare realizarii operatiunii respective.

CAPITOLUL VIII
TRANZACTIONAREA ACTIUNILOR

Sectiunea 1
Piete utilizate pentru tranzactionarea actiunilor

Art. 164 (1) Actiunile se tranzactioneaza in urmatoarele piete:
a) Piata Regular – piata principala, de tip "order-driven", in care actiunile se tranzactioneaza pe blocuri de tranzactionare si care determina pretul de referinta al acestora;
b) Piata Odd Lot - piata auxiliara a pietei Regular, de tip "order-driven", in care actiunile se tranzactioneaza in cantitati mai mici decat un bloc de tranzactionare;
c) Piata Deal – piata auxiliara a pietei Regular, de negociere, pentru care B.V.B. stabileste o valoare minima a tranzactiei, precizata in Anexa nr. 7.
(2) In cadrul procedurilor de corectie a erorii sau la solicitarea Depozitarului Central, in conformitate cu prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si acesta, B.V.B. poate initia pietele Buy-In si Sell-Out, pentru care poate utiliza oricare dintre mecanismele de tranzactionare disponibile in sistemul B.V.B. prevazute de prezentul Cod.
(3) Prevederile alin. (2) se pot aplica pentru toate instrumentele financiare tranzactionate la B.V.B.

Art. 165 Variatia maxima a pretului ordinelor de bursa in pietele Odd Lot si Deal se raporteaza la pretul de referinta din piata principala (piata Regular).

Art. 166 Preturile tranzactiilor efectuate in pietele auxiliare nu participa la stabilirea pretului de referinta al actiunilor.

Sectiunea 2
Parametri generali de functionare a pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor

Art. 167 B.V.B. stabileste la nivelul Pietelor Regular, Odd Lot si Deal aplicarea unor parametri generali cu privire la ordinele de bursa si la tranzactiile bursiere in vederea mentinerii unei piete ordonate si transparente, precum si a evitarii eventualelor erori efectuate de catre agentii de bursa in momentul introducerii ordinelor in sistem.

Art. 168 (1) Marimea lotului (blocului) standard de tranzactionare este de 500 de instrumente financiare.
(2) In cazul in care un instrument financiar nu poate fi tranzactionat prin intermediul blocului standard din motive obiective, dimensiunea blocului de tranzactionare se stabileste de catre B.V.B., prin decizia Directorului general.

Art. 169 Continutul parametrilor fiecarei piete este detaliat in Anexa nr. 7.

Art. 170 (1) Perioada starii Deschisa a Pietei Odd Lot este inclusa in cadrul perioadei starii Deschisa corespunzatoare Pietei principale (Piata Regular).
(2) Durata starii Pre-deschisa a pietelor Buy-In si Sell-Out este stabilita prin decizia Directorului general al B.V.B. si este comunicata tuturor Participantilor la Piata prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. Aceasta durata poate fi modificata in functie de conditiile de executare a ordinului de initiere introdus de Departamentul de specialitate al B.V.B.

Art. 171 In vederea mentinerii unei piete ordonate si echitabile si asigurarea protectiei investitorilor impotriva variatiilor semnificative de pret, B.V.B. stabileste urmatorii parametri de protectie:
a) orice ordin a carui cantitate (volum) nu respecta conditia impusa pentru cantitatea (volumul) minima admisa este respins de sistem;
b) daca pretul unui ordin introdus de un agent de bursa nu se incadreaza in variatia maxima admisa, atunci acel ordin este respins de sistem;
c) in functie de conditiile pietei, Directorul general al B.V.B. poate stabili pentru un anumit simbol, in piata Odd Lot, o variatie maxima a pretului ordinelor diferita de cea prevazuta pentru piata Odd-Lot;
d) tranzactiile incheiate in pietele auxiliare pietei Regular nu sunt luate in considerare in statisticile cu privire la pret, calculate la nivel de Bursa (de exemplu: pretul de deschidere, pretul de inchidere, pretul mediu, pretul ultimei tranzactii, pretul maxim sau minim).

Sectiunea 3
Caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor

Art. 172 Specificul fiecarei piete este detaliat in Anexa nr. 7.

§1
Piata Regular

Art. 173 Metodele de tranzactionare si starile pietei Regular sunt descrise in Anexa nr. 7.

§2
Piata Odd Lot

Art. 174 Caracteristicile pietei Odd-Lot sunt prezentate in tabelul inclus in Anexa nr. 7.

§3
Piata Buy In

Art. 175 (1) Caracteristicile pietei Buy In, in cazul in care se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven), sunt prezentate in tabelul inclus in Anexa nr.7.
(2) In situatia in care se utilizeaza alt mecanism decat cel mentionat la alin. (1), B.V.B. va completa prezentul Cod în mod corespunzator.
(3) In cazul in care pentru piata Buy In se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven) se aplica prevederile art. 176-178.

Art. 176 (1) In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite, respectiv ciclul: Pre-Deschidere, Deschidere si Inchisa in sistemul B.V.B.
(2) In Starea Pre-deschidere se aplica urmatoarele reguli:
a) Departamentul de specialitate al B.V.B. introduce un singur ordin limita de cumparare, denumit ordin de initiere, al carui pret este pretul maxim admis pentru simbolul respectiv in cadrul Pietei Regular din sedinta curenta;
b) agentii de bursa pot introduce ordinele de vanzare numai dupa ce a fost introdus ordinul de initiere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B.

(3) Regulile care determina modul de calcul al pretului de deschidere, precum si modul de alocare a cantitatii (volumului) care se tranzactioneaza in starea Deschidere in sistemul B.V.B. sunt aceleasi ca si cele utilizate in cadrul pietei principale.
(4) Daca nu sunt indeplinite conditiile pentru executarea integrala a ordinului de initiere dupa expirarea duratei starii Pre-deschidere, B.V.B. va prelungi durata starii Pre-deschidere, anuntand Participantii prin intermediul sistemului B.V.B.

Art. 177 (1) Pot exista in acelasi timp mai multe sesiuni de tranzactionare in piata Buy In pentru entitati diferite Simbol-Piata care sunt administrate in mod independent si pot avea durate diferite de timp.
(2) Participantii sunt notificati prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. cu privire la deschiderea si inchiderea sesiunilor de tranzactionare in piata Buy In.
(3) Starea Pietei Buy In este schimbata din Pre-Deschidere in Deschidere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., la momentul stabilit si comunicat Participantilor.
(**4)** In starea Deschidere se aplica algoritmul de fixing si se executa ordinul de initiere printr-una sau mai multe tranzactii.

Art. 178 Piata Buy In este inchisa de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., dupa finalizarea procesului de deschidere, respectiv dupa incheierea tranzactiilor in cadrul starii Deschidere.

§4
Piata Sell Out

Art. 179 (1) Caracteristicile pietei Sell Out, in cazul in care se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven), sunt prezentate in tabelul inclus in Anexa nr.7.
(2) In situatia in care se utilizeaza alt mecanism decat cel mentionat la alin. (1), B.V.B. va completa prezentul Cod în mod corespunzator.
(3) In cazul in care pentru piata Sell Out se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven) se aplica prevederile art. 180-182.

Art. 180 (1) In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite, respectiv ciclul: Pre-Deschidere, Deschidere si Inchisa in sistemul B.V.B.
(2) In Starea Pre-deschidere, in sistemul B.V.B. se aplica urmatoarele reguli:
a) Departamentul de specialitate al B.V.B. introduce un singur ordin limita de vanzare, denumit ordin de initiere, al carui pret este pretul minim admis pentru simbolul respectiv in cadrul Pietei Regular din sedinta curenta;
b) agentii de bursa pot introduce ordinele de cumparare numai dupa ce a fost introdus ordinul de initiere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B.
(3) Regulile care determina modul de calcul al pretului de deschidere, precum si modul de alocare al cantitatii (volumului) care se tranzactioneaza in starea Deschidere in sistemul B.V.B., sunt aceleasi ca si cele utilizate in cadrul pietei principale.
(4) Daca nu sunt indeplinite conditiile pentru executarea integrala a ordinului de initiere dupa expirarea duratei starii Pre-deschidere, B.V.B. va prelungi durata starii Pre-deschidere, anuntand prin intermediul sistemului Participantii din piata.

Art. 181 (1) Pot exista in acelasi timp mai multe sesiuni de tranzactionare in piata Sell Out pentru entitati diferite Simbol-Piata care sunt administrate in mod independent si pot avea durate diferite de timp.

(2) Participantii sunt notificati prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. cu privire la deschiderea si inchiderea sesiunilor de tranzactionare in piata Sell Out.
(3) Starea Pietei Sell Out este schimbata din Pre-Deschidere in Deschidere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., la momentul stabilit si comunicat Participantilor.
(4) In starea Deschidere se aplica algoritmul ***de fixing*** si se executa ordinul de initiere printr-una sau mai multe tranzactii.

Art. 182 Piata Sell Out este inchisa de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., dupa finalizarea procesului de deschidere, respectiv dupa incheierea tranzactiilor in cadrul starii Deschidere.

§5
Piata Deal

Art. 183 Piata Deal este destinata incheierii tranzactiilor cu pachete mari de instrumente financiare care au fost negociate in prealabil de catre agentii de bursa. Valoarea minima a pachetelor de instrumente financiare este precizata in tabelul inclus in prezenta Anexa nr. 7.

Art. 184 (1) Modul de functionare a starilor Pietei Deal este caracterizat prin urmatoarele:
a) in Starea Deschisa, tranzactia deal se negociaza, prin intermediul deal-urilor, de catre cei 2 agenti de bursa, conectati la sistemul de tranzactionare al B.V.B.;
b) agentul de bursa, denumit initiator introduce in cadrul sistemului o oferta (deal) de cumparare sau de vanzare;
c) contrapartea, respectiv agentul de bursa care primeste ordinul deal de la Initiator, confirma oferta primita sau poate continua negocierea prin transmiterea catre Initiator a unei contraoferte;
d) procesul de negociere se incheie la confirmarea deal-ului respectiv, moment care coincide cu inregistrarea in sistem a tranzactiei deal;
e) in sistemul B.V.B., contrapartea dispune de optiunea de a refuza oferta de deal primita, iar initiatorul are posibilitatea de a anula oferta de deal transmisa;
f) este interzisa utilizarea conturilor grup in cadrul Pietei Deal.
(2) In Starea Inchisa a Pietei Deal nu se mai pot negocia deal-uri.

CAPITOLUL IX
TRANZACTIONAREA DREPTURILOR

Art. 185 (1) Tranzactionarea drepturilor se efectueaza:
a) in cadrul unei piete de tip “order-driven”, conform regulilor din cuprinsul prezentului Titlu, pentru drepturile de preferinta;
b) in cadrul unei piete principale, de tip “order-driven”, respectiv al unei piete deal, “de negociere”, conform regulilor din cuprinsul prezentului Titlu, pentru drepturile de alocare.

(2) Perioada de tranzactionare a drepturilor de preferinta este stabilita de catre B.V.B., cu consultarea Emitentului.
(3) Data inceperii tranzactionarii drepturilor de alocare poate fi stabilita folosind una din cele doua modalitati, astfel:
a) data calendaristica calculata prin adaugarea a 2 zile lucratoare la data primirii Notificarii Depozitarului Central, prin care acesta anunta BVB ca s-au incheiat operatiunile tehnice legate de registrul detinatorilor de drepturi de alocare;

b) data calendaristica stabilita de comun acord de Emitent si conducerea executiva a BVB si care nu poate fi convenita mai devreme de 2 zile lucratoare de la data primirii Notificarii Depozitarului Central.
(4) Ultima zi de tranzactionare a drepturilor de alocare va fi calculata prin adaugarea a 2 zile lucratoare datei primirii de catre BVB a notificarii Depozitarului Central referitoare la primirea de la emitent a documentatiei complete privind operatiunea de majorare a capitalului social. BVB va comunica ultima zi de tranzactionare prin sistemul propriu cu cel putin o zi lucratoare in avans.

Art. 186 (1) Piata principala, de tip "order-driven", pe care se tranzactioneaza drepturile de preferinta are urmatoarele caracteristici si valori standard:
1. blocul de tranzactionare este 1;
2. pasul de pret: conform Anexei nr. 4;
3. nu se impun limite de variatie a pretului si valori minime pentru ordinele de bursa ;
4. se pot utiliza ordine limita, ordine de piata (MKT), ordine fara pret si ordine Hidden ;
5. termenul de valabilitate al ordinelor este descris in art. 50 si 51.

(2) Pietele pe care se tranzactioneaza drepturile de alocare au urmatoarele caracteristici si valori standard:
a) Piata principala de tip "order-driven"
1. blocul de tranzactionare este 1;
2. pasul de pret: conform Anexei nr. 4;
3. se impun limite de variatie a pretului conform Anexei nr. 7;
4. nu se impune limita de variatie a pretului pana la formarea pretului de referinta;
5. nu se impun valori minime pentru ordinele de bursa;
6. se pot utiliza ordine limita, ordine de piata (MKT), ordine fara pret si ordine Hidden;
7. termenul de valabilitate al ordinelor este descris in art. 50 si 51.

b) Piata deal "de negociere"
1. blocul de tranzactionare: conform Anexei nr. 7;
2. pasul de pret: conform Anexei nr. 4;
3. se impun limite de variatie a pretului conform Anexei nr. 7;
4. volumul minim admis al unui orden: conform Anexei nr. 7;
5. tipuri de ordine: conform Anexei nr. 7;
6. tranzactionarea in piata deal nu este disponibila pana la formarea pretului de referinta

(3) B.V.B. poate modifica valorile standard specificate la alin. (1) pct. 1 si 2, alin. (2) lit. a) pct. 1 si 2 si lit. b) pct. 1 si 2, pe baza consultarilor cu Emitentul. Valorile modificate se notifica Participantilor la piata.

CAPITOLUL X
TRANZACTIONAREA OBLIGATIUNILOR

Sectiunea 1
Elemente specifice obligatiunilor

§1
Data de referinta si data ex-cupon

Art. 187 (1) Data de referinta pentru obligatiunile tranzactionate pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. este o zi lucratoare, anterioara datei cuponului sau datei scadentei, cu un numar de zile lucratoare egal cu termenul de decontare al tranzactiilor cu obligatiuni.
(2) B.V.B. poate decide modificarea intervalului de timp dintre data de referinta si data platii cuponului si/sau a principalului, prevazut la alin. 1. Data ex-cupon aferenta fiecarei perioade cupon se ajusteaza corespunzator modificarii efectuate de B.V.B.
(3) In cadrul perioadei ultimului cupon, Participantii nu vor incheia tranzactii ale caror date de decontare sunt ulterioare datei de referinta.

§2
Tipuri de cupoane

Art. 188 (1) Cuponul obligatiunilor poate fi normal, scurt sau lung, in functie de perioada acestuia, astfel:
a) cupon normal - a carui perioada este egala cu numarul de zile cuprinse intre date cupon stabilite la perioade regulate de timp (de exemplu din 6 in 6 luni, din 3 luni in 3 luni, etc, in functie de numarul de cupoane care se platesc pe an);
b) cupon scurt - a carui perioada este mai mica decat cea a unui cupon normal, caz in care data de emisiune este fixata prin prospectul de emisiune dupa data de la care ar fi trebuit in mod normal sa inceapa sa se acumuleze dobanda corespunzatoare primului cupon;
c) cupon lung a carui perioada este mai mare decat cea a unui cupon normal, caz in care data de emisiune este fixata inaintea datei de la care ar fi trebuit in mod normal sa inceapa sa se acumuleze dobanda corespunzatoare primului cupon.
(2) Perioada unui cupon lung este impartita in 2 subperioade de timp in vederea determinarii dobanzii acumulate corespunzatoare acestora.

§3
Conventii si formule de calcul cu privire la obligatiuni

Art. 189 (1) Obligatiunile cu dobanda fixa si cu dobanda flotanta pre-determinata se tranzactioneaza pe baza de pret net.
(2) Obligatiunile cu dobanda flotanta post-determinata se tranzactioneaza pe baza de pret brut.
(3) In cazuri justificate, B.V.B. poate stabili ca obligatiunile mentionate la alin. 1 sa se tranzactioneze pe baza de pret brut.

Art. 190 (1) In cazul obligatiunilor cu dobanda fixa, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/actual si este explicata in Anexa nr. 8.
(2) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate se calculeaza in functie de perioada cuponului normal, scurt sau lung in care se deconteaza tranzactia.

Art. 191 (1) In cazul obligatiunilor cu dobanda flotanta, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/360 si este explicata in Anexa nr. 8.
(2) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate este 360, indiferent daca cuponul este normal, scurt sau lung.

Art. 192 (1) Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor cum-cupon este pozitiva si se determina potrivit Anexei nr. 8.
(2) Prin intermediul unei tranzactii cum-cupon, cumparatorul de obligatiuni beneficiaza de plata cuponului curent si plateste vanzatorului dobanda acumulata pozitiva.
(3) Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor ex-cupon este negativa si se determina potrivit Anexei nr. 8.
(4) Prin intermediul unei tranzactii ex-cupon, vanzatorul unei obligatiuni beneficiaza de plata cuponului curent si plateste dobanda acumulata negativa.

Art. 193 In cazul in care caracteristicile emisiunii nu corespund cu conventiile de calcul a dobanzii acumulate, astfel cum sunt prevazute in art. **189-192** si in Anexa nr. 8 , B.V.B. poate adapta in mod corespunzator conventiile de calcul utilizate, prin decizia Directorului general.

§4
Valoarea tranzactiei cu obligatiuni

Art. 194 (1) Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiata pe baza pretului net se determina potrivit celor cuprinse in Anexa nr. 8.
(2) Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiate pe baza pretului brut se determina potrivit celor cuprinse in Anexa nr. 8.

Sectiunea 2
Cadrul de tranzactionare a obligatiunilor

§1
Piete utilizate pentru tranzactionarea obligatiunilor

Art. 195 (1) Obligatiunile se tranzactioneaza in urmatoarele piete:
a) Piata principala – piata principala, de tip "order driven", care functioneaza pe principiul executarii automate a ordinelor introduse si care determina pretul de referinta al acestora;
b) Piata deal – piata auxiliara a pietei principale, care functioneaza pe principiul negocierii directe intre 2 Participanti, pentru care B.V.B. stabileste o valoare minima a tranzactiei, precizata in Anexa nr. 8.
(2) Variatia maxima a pretului deal-urilor si cotatiilor informative se raporteaza la pretul de referinta din piata principala.
(3) In procesul de negociere, se pot utiliza si cotatii informative.

§2
Parametri generali de functionare a pietelor destinate tranzactionarii obligatiunilor

Art. 196 Parametrii generali de functionare a pietelor si caracteristicile acestora sunt prezentate in Anexa nr. 8.

Art. 197 In functie de caracteristicile emisiunii de obligatiuni, B.V.B. poate stabili, prin decizia Directorului general, aplicarea altor parametri specifici cu privire la:
a) conventiile utilizate cu privire la pret si calculul dobanzii acumulate;
b) numarul de zecimale corespunzator pretului, dobanzii si valorii tranzactiei.

§3
Caracteristicile pietelor aferente tranzactionarii obligatiunilor

Art. 198 (1) Tranzactionarea obligatiunilor se efectueaza implicit pe baza pretului net.
(2) In cazul in care nu sunt intrunite conditiile pentru tranzactionarea obligatiunilor pe baza de pret net, tranzactionarea acestora se va efectua pe baza pretului brut.
(3) In cazul in care o serie de obligatiuni se tranzactioneaza pe baza pretului brut, se pot introduce in sistem numai ordine si deal-uri cu termenul de valabilitate Day.

Art. 199 (1) In Starea Deschisa a pietei principale se introduc ordine, se administreaza ordine si se incheie tranzactii.
(2) Informatiile necesare la introducerea unui ordin in sistemul B.V.B. sunt urmatoarele:
a) serie emisiune;
b) pret net sau brut (cu exceptia ordinelor la piata);
c) numar obligatiuni;
d) cont;
e) termen de valabilitate.
(3) Sistemul B.V.B. furnizeaza Participantilor detalii cu privire la ordinele proprii, fara a se limita la:
a) identitatea agentului de bursa;
b) pretul brut (in cazul in care seria de obligatiuni se tranzactioneaza pe baza de pret net);
c) valoare;
d) identificator numeric unic.
(4) Ordinele neexecutate care au termen de valabilitate Open raman inregistrate in sistem.
(5) Dobanda acumulata, pretul brut si valoarea ordinelor respective sunt actualizate automat, zilnic, pana la executarea sau retragerea acestora.
(6) Agentul de bursa poate efectua urmatoarele operatiuni de gestionare a ordinelor proprii: modificare, suspendare, reluare, retragere.
(7) Tranzactiile se incheie in piata principala prin executarea automata a ordinelor.

Art. 200 (1) Sedinta de tranzactionare corespunzatoare pietei deal este formata dintr-o singura etapa, respectiv tranzactionarea pe baza de negociere directa.
(2) Informatiile necesare la introducerea unui deal in sistemul B.V.B. sunt urmatoarele:
contraparte;
a) serie emisiune;
b) pret net sau brut;
c) numar obligatiuni;
d) cont;
e) termen de decontare;
f) termen de valabilitate (”Day”).
(3) Sistemul B.V.B. furnizeaza Participantilor detalii cu privire la deal-urile initiate si primite, fara a se limita la:
a) identitatea agentului de bursa;
b) pret brut (in cazul in care seria de obligatiuni se tranzactioneaza pe baza de pret net);

c) valoare;
d) identificator numeric unic.
(4) Operatiunile de gestionare deal-uri se efectueaza in conformitate cu prevederile art. 184 si Anexa nr. 8.
(5) Incheierea tranzactiilor pe piata deal se realizeaza prin confirmarea de catre contraparte a deal-ului primit de la initiator.

§4
Elemente de definire la nivel de simbol de tip obligatiune

Art. 201 (1) Valorile standard utilizate pentru numarul de zecimale corespunzator unui simbol de tip obligatiune si descrierea parametrilor definiti la nivelul pietelor destinate tranzactionarii obligatiunilor sunt stabilite in Anexa nr. 8.
(2) In functie de specificul seriei de obligatiuni respective, B.V.B., prin decizia Directorului general, poate decide modificarea valorilor standard specificate in alin. 1.

CAPITOLUL XI
TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE STAT

Sectiunea 1
Elemente specifice titlurilor de stat

§1
Conventii cu privire la tranzactionarea titlurilor de stat

Art. 202 Titlurile de stat cu discount emise cu scadenta de 365 zile se tranzactioneaza pe randament anual exprimat procentual.

Art. 203 (1) Titlurile de stat cu dobanda fixa si cu dobanda flotanta pre-determinata cu scadenta mai mare sau egala cu 365 zile se tranzactioneaza pe pretul net introdus in sistem de catre agentul de bursa. Sistemul calculeaza automat dobanda acumulata, pretul brut si valoarea tranzactiei.
(2) Titlurile de stat cu dobanda flotanta post-determinata se tranzactioneaza pe pretul brut determinat si introdus in sistem de catre agentul de bursa. Sistemul calculeaza automat valoarea tranzactiei.
(3) In functie de prospectul de emisiune si/sau de regimul fiscal al veniturilor din dobanzi, B.V.B. poate stabili ca titlurile de stat mentionate la alin. 1 sa se tranzactioneze pe pret brut.

§2
Conventii de calcul pentru titlurile de stat cu dobanda

Art. 204 Formulele de calcul standard pentru titlurile de stat cu dobanda emise cu scadenta mai mare sau egala cu 365 zile, precum si conventii de calcul a dobanzii acumulate sunt prezentate in Anexa nr. 9.

Art. 205 (1) Relatia dintre randament si pret al unui titlu de stat cu discount se determina potrivit Anexei nr. 9.

(2) In functie de prospectul de emisiune, B.V.B. poate utiliza o alta conventie cu privire la numarul de zile corespunzatoare anului calendaristic.
(3) B.V.B. va completa prezentul Cod cu prevederi referitoare la tranzactionarea titlurilor de stat cu discount.

Art. 206 (1) In cazul titlurilor de stat cu dobanda fixa, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/actual.
(2) Datele cupoanelor sunt date fixe din anul calendaristic, indiferent daca acestea sunt sau nu zile lucratoare.
(3) Numarul de zile acumulate utilizat in formula dobanzii acumulate se calculeaza incepand cu data emisiunii, in cazul primului cupon, sau cu data cuponului precedent, in cazul celorlalte cupoane, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv.
(4) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate se calculeaza ca produs dintre numarul de zile din perioada cuponului in care se deconteaza tranzactia si numarul de cupoane pe an.

Art. 207 (1) In cazul titlurilor de stat cu dobanda flotanta, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/360.
(2) Numarul de zile acumulate utilizate in formula dobanzii acumulate se calculeaza conform Anexei nr. 9.
(3) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate este 360.

Art. 208 In cazul in care caracteristicile emisiunii nu corespund cu conventiile de calcul a dobanzii acumulate, astfel cum sunt prevazute in Anexa nr. 9, B.V.B. poate adapta in mod corespunzator conventiile de calcul utilizate.

§3
Valoarea tranzactiei

Art. 209 (1) Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu discount incheiate pe baza pretului rezultat din conversia randamentului introdus in sistemul de tranzactionare se determina potrivit Anexei nr. 9;
(2) Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului net introdus in sistemul de tranzactionare, se determina potrivit Anexei nr. 9
(3) Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului brut introdus in sistemul de tranzactionare, se determina potrivit Anexei nr.9.

Sectiunea 2
Cadrul de tranzactionare a titlurilor de stat

§1
Piete utilizate pentru tranzactionarea titlurilor de stat

Art. 210 (1) In functie de metoda de tranzactionare utilizata, negocierea si incheierea tranzactiilor cu titluri de stat cu dobanda se realizeaza in urmatoarele piete:
a) Piata principala **-** un segment al pietei secundare bursiere a titlurilor de stat de tip "order driven", care functioneaza pe principiul executării automate a ordinelor si a cotatiilor ferme introduse; determina pretul de referinta al titlurilor de stat;

b) Piata deal **-** un segment al pietei secundare bursiere a titlurilor de stat care functioneaza pe principiul negocierii directe intre 2 Participanti.
(2) In procesul de negociere, se pot utiliza si cotatii informative.
(3) Variatia maxima a pretului deal-urilor si cotatiilor informative se raporteaza la pretul de referinta din piata principala.

§2
Parametri generali de functionare a pietelor destinate tranzactionarii titlurilor de stat

Art. 211 B.V.B. stabileste la nivelul pietelor destinate tranzactionarii titlurilor de stat aplicarea unor parametri generali cu privire la ordine, cotatii informative, cotatii ferme, deal-uri, tranzactii in vederea mentinerii unei piete ordonate si transparente, precum si a prevenirii eventualelor erori ale agentilor de bursa.

Art. 212 (1) Parametrii generali de functionare a pietelor destinate tranzactionarii titlurilor de stat si caracteristicile acestora sunt prezentate in Anexa nr. 9.
(2) B.V.B. poate decide, prin modificarea prezentului Cod, completarea listei parametrilor si caracteristicilor mentionate la alin. (1), cu specificarea valorilor aferente, care vor fi notificate Participantilor la piata.

Art. 213 Pentru fiecare serie de titluri de stat, B.V.B. stabileste si comunica Participantilor, fara a se limita la:
a) conventiile utilizate cu privire la tranzactionarea titlurilor de stat si la calculul dobanzii acumulate;
b) numarul de zecimale corespunzator randamentului, pretului, dobanzii acumulate si valorii tranzactiei.

§3
Caracteristicile pietelor aferente tranzactionarii titlurilor de stat cu dobanda

Art. 214 (1) Tranzactionarea titlurilor de stat cu dobanda se efectueaza implicit pe baza pretului net.
(2) In cazul in care nu sunt intrunite conditiile pentru tranzactionarea titlurilor de stat cu dobanda pe baza de pret net, tranzactionarea acestora se va efectua pe baza pretului brut.
(3) In cazul in care o serie de titluri de stat cu dobanda se tranzactioneaza pe baza pretului brut, se pot introduce in sistem numai ordine, cotatii ferme, cotatii informative si deal-uri cu termenul de valabilitate Day.

Art. 215 (1) In piata principala a unei serii de titluri de stat cu dobanda tranzactionate la B.V.B. sunt introduse:
a) cotatii ferme, prin oferte ferme de cumparare si de vanzare, de catre Market Makerii inregistrati pentru seria respectiva de titluri de stat, pe contul "House", conform Art. 16^{22} alin. (1), lit. a) din Capitolul III, Titlul I;
b) ordine introduse de catre Market Makeri inregistrati pentru seria respectiva de titluri de stat si de catre ceilalti Participanti care nu sunt inregistrati ca Market Makeri pentru seria de titluri de stat respectiva, conform Art. 16^{22} alin. (1), lit. b)–d) din Capitolul III, Titlul I.
(2) Cotatiile ferme sunt introduse de catre Market Makeri inregistrati pentru seria respectiva de titluri de stat, in conformitate cu prevederile Art. 107, 108 si 112.

Art. 216 (1) Prevederile "Sectiunii 6 – Operatiuni de piata desfasurate de catre Market Makeri", Capitolul III din Titlul I se aplica, in mod corespunzator, si pentru operatiunile de piata desfasurate in piata principala a titlurilor de stat.
(2) Informatiile necesare la introducerea in sistemul B.V.B. a unui ordin sau a unei oferte ferme corespunzatoare unei cotatii ferme sunt urmatoarele:
a) serie emisiune;
b) pretul net /brut (cu exceptia ordinelor la piata);
c) numar de titluri de stat;
d) cont;
e) termen de valabilitate.
(3) Imediat dupa introducerea informatiilor mentionate la alin. (2), sistemul B.V.B. furnizeaza, in plus fata de acestea, Participantilor detalii cu privire la cotatiile ferme si la ordinele proprii, fara a se limita la:
a) identitatea agentului de bursa;
b) pretul brut (in cazul in care seria de titluri de stat se tranzactioneaza pe baza de pret net);
c) valoare;
d) identificator numeric unic.
(4) Agentul de bursa poate efectua urmatoarele operatiuni de gestionare a cotatiilor ferme si a ordinelor proprii: modificare, suspendare, reluare, retragere.
(5) Tranzactiile se incheie in piata principala prin executarea automata a cotatiilor ferme si a ordinelor.

Art. 217 (1) Sedinta de tranzactionare corespunzatoare pietei deal este formata dintr-o singura etapa, respectiv tranzactionarea pe baza de negociere directa.
(2) Procesul de negociere directa poate fi initiat pe baza cotatiilor informative introduse in registrul cotatiilor informative sau oferite prin facilitatea de mesagerie a sistemului B.V.B.
(3) Informatiile necesare la introducerea unui deal in sistemul B.V.B. sunt urmatoarele:
a) serie emisiune;
b) pretul net/brut;
c) numar titluri de stat;
d) cont;
e) termen de valabilitate.
f) contraparte.
(4) Imediat dupa introducerea informatiilor mentionate la alin. (3), sistemul B.V.B. furnizeaza, in plus fata de acestea, Participantilor detalii cu privire la deal-urile initiate si primite, fara a se limita la:
a) identitatea agentului de bursa;
b) pret brut (in cazul in care seria de titluri de stat se tranzactioneaza pe baza de pret net);
c) valoare;
d) identificator numeric unic.
(5) Operatiunile de gestionare deal-uri se efectueaza in conformitate cu prevederile art. 184 si Anexa nr. 9.
(6) Incheierea tranzactiilor pe piata deal se realizeaza prin confirmarea de catre contraparte a deal-ului primit de la initiator.

Art. 218 (1) Cotatiile informative afisate in registrul cotatiilor informative de catre Participanti pot fi utilizate pentru informarea Participantilor din piata cu privire la intentia de a incheia o tranzactie prin negociere directa pe piata deal.

(2) Caracteristicile principale ale cotatiilor informative afisate in registrul cotatiilor informative sunt vizualizate de toti Participantii.
(3) Caracteristicile principale ale cotatiilor informative oferite pe baza bilaterala, inclusiv identitatea Participantilor, nu sunt vizualizate de ceilalti Participanti.
(4) Operatiunile de gestionare a cotatiilor informative si a deal-urilor se efectueaza conform art. 103-106 si 113-116.

§4
Operatiuni efectuate de Market Makerii pentru seriile de titluri de stat

Art. 219 (1) Un Market Maker pe o anumita serie de titluri de stat poate desfasura operatiuni pe piata principala si pe piata deal.
(2) In exercitarea obligatiilor ce decurg din calitatea de Market Maker pentru o anumita serie de titluri de stat, un Participant introduce cotatii ferme in piata principala, in nume si pe cont propriu ("House").
(3) Un Market Maker pentru o anumita serie de titluri de stat poate efectua in nume propriu, pe contul propriu ("House") sau pe contul global, urmatoarele operatiuni pentru seria respectiva de titluri de stat:
a) in piata principala - introducerea de ordine si incheierea de tranzactii;
b) in piata deal - afisarea sau oferirea de cotatii informative, negocierea si incheierea de tranzactii prin transmiterea si confirmarea de deal-uri.
(4) Un Participant poate efectua operatiunile mentionate la alin. (3) pentru oricare serie de titluri de stat.

Art. 220 In intervalul de timp cuprins intre data urmatoarei datei de referinta a unui titlu de stat si data cupon sau data scadenta nu se pot incheia tranzactii**.**

CAPITOLUL XII
TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE PARTICIPARE

Art. 221 Tranzactionarea titluri de participare la organismele de plasament colectiv se realizeaza intr-o maniera similara cu tranzactionarea actiunilor.

Art. 222 B.V.B. va emite precizari continand elementele specifice cu privire la tranzactionarea titlurilor de participare la organismele de plasament colectiv, care vor completa prevederile prezentului Capitol.

CAPITOLUL XII[1]
TRANZACTIONAREA PRODUSELOR STRUCTURATE

Sectiunea 1
Aspecte generale

Art. 222[1] (1) Prevederile mentionate in prezentul Titlu se aplica in mod corespunzator si produselor structurate, cu exceptia situatiilor in care se prevede altfel in prezentul capitol.
(2) Tranzactionarea produselor structurate se efectueaza in cadrul unei piete de tip "order-driven", conform prevederilor din cuprinsul prezentului Titlu.

Art. 222[2] (1) Data inceperii tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate este stabilita prin decizie a Directorului General, in baza indeplinirii tuturor conditiilor privind admiterea la tranzactionare a emisiunii respective.
(2) Ultima zi de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. a unei emisiuni individuale de produse structurate este stabilita in conformitate cu prevederile prospectului de baza si a documentelor de completare aferente, si poate fi, fara ca enumerarea sa fie limitativa:
a) data maturitatii, in cazul in care prin documentele de completare a prospectului de baza emisiunea are o maturitate prestabilita;
b) o data anterioara datei maturitatii, in situatiile in care sunt indeplinite anumite conditii din prospectul de baza si documentele de completare (ex.: atingerea unui anumit nivel al activului suport, cum ar fi "pretul *knock-out"*);
c) o data nedeterminata, in cazul in care data maturitatii emisiunii individuale nu este definita in mod explicit (ex.: produse structurate cu maturitate nedefinita "*open-end maturity*").

Art. 222[3] (1) Piata pe care se tranzactioneaza produsele structurate are urmatoarele caracteristici:
1. starile pietei si succesiunea acestora sunt conforme cu cele aplicabile pietei Regular utilizata pentru tranzactionarea actiunilor;
2. se pot utiliza ordine limita, ordine de piata (MKT), ordine fara pret, ordine contingente;
3. termenul de valabilitate al ordinelor este descris in art. 50 si 51.

(2) Valorile implicite pentru tranzactionarea produselor structurate sunt urmatoarele:
a) blocul de tranzactionare este 1;
b) nu se aplica variatia maxima a pretului;
c) pasul de pret este 0.01.
(3) B.V.B., prin decizia Directorului General, poate modifica parametrii si valorile standard specificate la alin. (1) si (2), pe baza consultarilor cu Emitentul, in functie de natura activului suport si caracteristicile produselor structurate, precum si in vederea mentinerii functionarii ordonate a pietei.
(4) In completarea parametrilor specificati la alin. (1) - (3), Directorul General al B.V.B. poate stabili si alti parametri specifici tranzactionarii produselor structurate.
(5) B.V.B. informeaza Participantii la piata si publicul larg cu privire la valorile parametrilor mentionati in prezentul articol.

Art. 222[4] Tranzactionarea emisiunilor individuale de produse structurate se efectueaza prin intermediul Furnizorului/Furnizorilor de lichiditate, in conformitate cu prevederile Capitolului III[2] din Titlul I, precum si prin intermediul celorlalti participanti cu drept de tranzactionare pe piata reglementata la vedere.

Art. 222[5] (1) In baza angajamentului Emitentului prevazut la art. 42[3], litera a) din Titlul II privind publicarea si mentinerea informatiilor publicate de emitent, acesta va pune la dispozitia publicului prin mijloacele proprii de informare (cum ar fi website-ul propriu) toate informatiile specifice

emisiunilor individuale de produse structurate, prevederile prospectului de baza si ale documentelor de completare a acestuia, inclusiv parametrii si elementele specifice de tranzactionare ale emisiunilor.
(2) Informatii cu privire la emisiunile individuale de produse structurate vor fi disponibile, in mod corespunzator, cel putin pe website-ul B.V.B. si prin mijloacele specifice de diseminare ale B.V.B..

Art. 222[6] B.V.B. nu este raspunzatoare pentru nicio dauna sau pierdere care poate surveni in activitatea unui Participant sau a unui tert ca urmare a urmatoarelor situatii, fara ca enumerarea sa fie limitativa:
a) tranzactionarea produselor structurate;
b) publicarea de catre B.V.B., Emitent sau Furnizorul de lichiditate a informatiilor specifice produselor structurate;
c) retragerea sau suspendarea de la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate;
d) nerespectarea de catre Emitent sau Participanti a obligatiilor stabilite conform prezentului Cod;
e) inregistrarii unor disfunctionalitati tehnice care impiedica un Furnizor de lichiditate sau un Emitent sa isi indeplineasca obligatiile asumate.

Sectiunea 2
Operatiuni de incheiere anticipata a tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate

Art. 222[7] **(1)** In cazul inregistrarii evenimentului mentionat la art. 111 alin. (3) litera b) din Titlul II, Emitentul este obligat sa notifice acest eveniment cu promptitudine B.V.B., in mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat, prin e-mail / fax / orice alt mijloc de comunicare convenit.
(2) In baza notificarii transmise de Emitent conform alin. (1), B.V.B. va lua masura de a suspenda tranzactionarea emisiunii individuale respective, iar tranzactiile efectuate pana la momentul suspendarii in sistemul de tranzactionare constituie tranzactii valide pentru toti participantii la piata.
(3) B.V.B. nu poate fi tinuta raspunzatoare pentru tranzactiile efectuate intre evenimentul mentionat la art. 111 alin. (3) litera b) din Titlul II si momentul suspendarii de la tranzactionare a emisiunii individuale respective.

CAPITOLUL XIII
DERULAREA OFERTELOR PUBLICE SI A ALTOR OPERATIUNI

Sectiunea 1
Aspecte generale

Art. 223 **(1)** Instrumentele financiare care fac obiectul ofertelor publice desfasurate prin B.V.B. sau al altor metode de vanzare de instrumente financiare prevazute in legi speciale, precum cele din materia privatizarii se vor tranzactiona in Piete de oferte si operatiuni speciale.
(2) Operatiunile speciale (vanzarea speciala la ordin, licitatie competitiva, licitatie electronica, etc.), se pot derula prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. numai daca toti Participantii care au acces la sistemul BVB au dreptul sa introduca ordine in sistemul BVB in vederea gestionarii operatiunilor speciale respective, pe durata desfasurarii acestora.

(3) Preturile tranzactiilor efectuate in piata de Oferte si Operatiuni Speciale nu participa la stabilirea pretului de referinta al unui instrument financiar.
(4) Derularea ofertelor publice ce au ca obiect instrumente financiare, altele decat cele admise la tranzactionare pe BVB, prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. se face cu acordul B.V.B. si in conformitate cu prevederile din prospectul de oferta aprobat de C.N.V.M.
(5) Licitatia electronica si licitatia competitiva sunt metode de vanzare specifice pietei de capital care pot fi utilizate de institutiile publice implicate in procesul de privatizare pentru valorile mobiliare obiect al vanzarii, cu respectarea prevederilor legale in vigoare, in conformitate cu documentele aferente metodelor respective si transmise de respectivele institutii publice, precum in conditiile prevazute in prezentul Cod.
(6) Prevederile alin. (5) referitoare la licitatia competitiva sunt aplicabile ulterior stabilirii de catre B.V.B. a principiilor care stau la baza acestei metode de vanzare si aprobarii acestora de catre C.N.V.M.

Art. 224 (1) Pietele de Oferte si Operatiuni Speciale sunt definite in sistem corespunzator fiecarui tip de oferta si operatiune speciala, precum:
a) oferte publice de vanzare primare;
b) oferte publice de vanzare secundare;
c) oferte publice de cumparare secundare;
d) vanzarea speciala la ordin;
e) alte metode translative de proprietate asupra instrumentelor financiare, stabilite prin reglementarile B.V.B..
(2) Enumerarea Pietelor de Oferte si Operatiuni Speciale are un caracter enuntiativ, iar nu limitativ.
(3) B.V.B. poate configura piete distincte pentru derularea unei oferte publice sau unei operatiuni speciale, pentru transe diferite de investori carora li se adreseaza (in functie de valoarea minima etc.).

Art. 225 In cadrul fiecareia dintre Pietele mentionate in art. 224, operatiunile se desfasoara conform regulilor aplicabile tipului de instrument financiar, prevederilor prospectului de oferta/documentului de oferta, tipului de oferta sau operatiune speciala.

Art. 226 (1) Valorile implicite ale parametrilor generali corespunzatori unei piete de oferte si operatiuni speciale sunt urmatorii, fara a se limita la:
a) piete de tip “order-driven”;
b) starile pietei sunt Pre-deschidere, Inchisa;
c) in vederea inregistrarii ofertei sau operatiunii speciale in sistemul B.V.B., simbolul-piata aferent acesteia va avea starile Deschidere si Inchisa;
d) blocul de tranzactionare este de 1 instrument financiar;
e) termen de valabilitate al ordinelor este Open.
(2) B.V.B. poate adopta si configura si alte valori pentru parametrii mentionati la alin. 1, conform prevederilor prospectului de oferta publica sau caracteristicilor operatiunilor speciale.
(3) Numarul de zecimale cu care este exprimat pretul in pietele de oferte si operatiuni speciale se stabileste conform caracteristicilor ofertei sau operatiunii speciale respective.
(4) Tipurile de alocari permise in pietele de oferte si operatiuni speciale sunt FIFO, PRO-RATA sau particulare, conform prospectului ofertei publice sau caracteristicilor operatiunii speciale.
(5) Pentru ofertele si operatiunile speciale de vanzare care se deruleaza pe un alt simbol decat simbolul de baza aferent instrumentului financiar respectiv, Participantul intermediar al vanzarii va transfera de la Depozitarul Central in contul Ofertantului/vanzatorului instrumentele financiare care fac obiectul vanzarii.

(6) Orice operatiuni de tranzactionare care nu sunt specificate in mod expres in cadrul prezentului capitol se vor desfasura conform reglementarilor B.V.B. de tranzactionare incidente, cuprinse in prezentul Titlu.

Art. 227 Prezentul Capitol se completeaza cu precizarile tehnice emise de B.V.B. referitoare la derularea ofertelor publice si operatiunilor speciale in cadrul B.V.B.

Sectiunea 2
Procedura privind derularea prin intermediul B.V.B. a vanzarii de valori mobiliare prin metoda vanzare speciala la ordin

Art. 228 (1) Metoda vanzare speciala la ordin se utilizeaza pentru vanzarea pachetelor de valori mobiliare de acelasi tip si clasa ale unui Emitent, cu un volum mai mare sau egal cu 5% din numarul de actiuni emise de Emitent sau avand o valoare echivalenta cu cel putin 500.000 de EURO, calculata la cursul de schimb stabilit de Banca Nationala a Romaniei, valabil in ziua incheierii acordului formal privind vanzarea pachetului respectiv intre intermediar si vanzator;
(2) Pretul utilizat pentru stabilirea incadrarii valorii pachetului de valori mobiliare in prevederile alin. 1 este pretul de referinta al valorii mobiliare respective, stabilit la inchiderea sedintei de tranzactionare precedente in care s-au inregistrat tranzactii cu acestea si valabil pentru sedinta de tranzactionare din ziua incheierii acordului formal.
(3) Se excepteaza de la conditiile privind utilizarea metodei "vanzare speciala la ordin" prevazute la alin. 1 institutiile publice implicate in procesul de privatizare pentru valorile mobiliare care fac obiectul unor metode de vanzare, altele decat ofertele publice, prevazute in legi speciale in materia privatizarii, precum si executarea contractelor de garantie reala mobiliara sau financiara care au ca obiect valori mobiliare admise la tranzactionare in cadrul B.V.B..

Art. 229 (1) Vanzarea speciala la ordin se desfasoara intr-o piata de tip "Piata Operatiuni Speciale" (tip POFSV).
(2) In piata de tip POFSV sunt permise numai ordine limita.
(3) Limitarea procentuala a pretului ordinelor introduse in piata de tip POFSV nu se aplica.
(4) In piata de tip POFSV nu este permisa derularea simultana a mai multor operatiuni de ``vanzare speciala la ordin`` avand drept obiect instrumentele financiare emise de acelasi Emitent.
(5) Pentru mentinerea sigurantei pietei, in cazul in care un instrument financiar emis de un emitent se suspenda de la tranzactionare, conform prezentului Cod, atunci tranzactionarea instrumentului financiar respectiv se va suspenda si in piata de tip POFSV, pe durata suspendarii acestuia din piata principala.
(6) Reluarea tranzactionarii instrumentului financiar in piata de tip POFSV se va realiza in momentul reluarii tranzactionarii acestuia in piata principala, daca nu exista alte limitari sau conditii contrare.
(7) In cazul in care nu se reia tranzactionarea instrumentului financiar conform alin. (6), atunci operatiunea se va efectua in sedinta de tranzactionare urmatoare, conform programului de tranzactionare obisnuit.

Art. 230 (1) Derularea vanzarii de valori mobiliare prin intermediul B.V.B. prin metoda vanzare speciala la ordin se realizeaza prin intermediul unui Participant selectat de Ofertant.
(2) Realizarea, indeplinirea si respectarea tuturor conditiilor de forma si fond specifice metodei vanzare speciala la ordin, inclusiv verificarea documentelor corespunzatoare, revine Participantului intermediar al vanzarii.

(3) Responsabilitatea introducerii si gestionarii ordinelor in piata de tip POFSV revine in exclusivitate Participantilor.

Art. 231 (1) Etapele si operatiunile aferente derularii vanzarii de valori mobiliare prin metoda vanzare speciala la ordin sunt cele mentionate in art. 232-236.
(2) Durata efectiva a operatiunii vanzare speciala la ordin derulata prin intermediul sistemului B.V.B. este de o zi lucratoare.

Art. 232 (1) Participantul intermediar al vanzarii va transmite in scris B.V.B. o solicitare expresa, intre orele 14:30 si 15:30, in ziua lucratoare premergatoare introducerii in sistem a ordinului de vanzare, prin care va solicita derularea prin sistemul B.V.B. a vanzarii de valori mobiliare prin metoda vanzare speciala la ordin. Solicitarea transmisa B.V.B. va contine urmatoarele caracteristici ale vanzarii speciale la ordin, care vor fi facute publice Participantilor:
a) identitatea ofertantului;
b) denumire si simbol societate emitenta;
c) cantitate oferita.
(2) B.V.B poate solicita Participantului si alte documente necesare derularii vanzarii speciale la ordin, care vor fi facute publice Participantilor.
(3) B.V.B va informa de indata Participantii, prin mesaje transmise in sistemul electronic si prin site-ul B.V.B., despre intentia Ofertantului de a vinde valori mobiliare prin metoda vanzare speciala la ordin.

Art. 233 Inainte de data introducerii ordinului de vanzare in sistem, B.V.B. va atasa simbolului aferent unei vanzari speciale la ordin piata de tip POFSV, apoi va acorda tuturor Participantilor dreptul de acces la simbolul respectiv, in piata de tip POFSV.

Art. 234 Participantul la sistemul de tranzactionare al B.V.B., intermediar al vanzarii, va introduce in piata de tip POFSV, in primele 30 de minute din ziua lucratoare ulterioara datei primirii de catre B.V.B. a notificarii privind derularea operatiunii, ordinul de vanzare pentru intreaga cantitate si avand pretul egal cu pretul de oferta stabilit de Ofertant.

Art. 235 (1) Participantii cumparatori introduc ordinele de cumparare in piata de tip POFSV, pe toata durata sedintei de tranzactionare, conform programului pietei POFSV, dupa introducerea ordinului de vanzare in sistem. Ordinele de cumparare vor avea caracteristicile de cantitate si pret indicate de cumparatori, respectand precizarile Ofertantului din anuntul privind vanzarea speciala la ordin.
(2) Participantul intermediar al vanzatorului poate introduce in piata de tip POFSV ordine de cumparare pe contul clientilor sai. In vederea incheierii tranzactiei, Participantul intermediar al vanzatorului poate introduce ordine de cumparare in nume propriu si poate modifica ordinul de vanzare existent in piata, o singura data, pe toata durata sedintei de tranzactionare, conform orarului pietei POFSV, daca acest lucru este impus de angajamentele asumate de catre Participant, prin acordul formal privind vanzarea pachetului de valori mobiliare incheiat cu Ofertantul.

Art. 236 (1) In ziua derularii operatiunii, dupa inchiderea pietei de tip POFSV, B.V.B. va asigura conditiile tehnice pentru executarea tranzactiilor pe simbolul aferent vanzarii speciale la ordin in piata de tip POFSV.
(2) Executarea tranzactiilor se va realiza conform prevederilor prezentului Titlu. Pretul tranzactiilor este unic si este calculat conform algoritmului de deschidere descris in Titlul III.

CAPITOLUL XIV
MONITORIZAREA PIETEI REGLEMENTATE LA VEDERE

Sectiunea 1
Prevederi generale

Art. 237 (1) B.V.B. monitorizeaza tranzactionarea instrumentelor financiare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004, ale reglementarilor C.N.V.M. aplicabile si ale prezentului Titlu.
(2) B.V.B. colaboreaza in conditiile legii cu C.N.V.M. si cu alte organe abilitate si furnizeaza, la cerere, in limita atributiilor legale care ii revin, datele si informatiile solicitate de aceasta.
(3) Prevederile acestui capitol se completeaza in mod corespunzator cu cele din Capitolul V, Titlul I din Cartea I a prezentului Cod si cu cele stabilite prin reglementarile C.N.V.M. aplicabile.

Art. 238 **(1)** B.V.B. monitorizeaza tranzactiile efectuate de catre Participanti prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. pentru a identifica:
a) nerespectarea prevederilor Legii nr. 297/2004 si ale reglementarilor C.N.V.M. aplicabile;
b) nerespectarea regulilor de tranzactionare ale B.V.B.;
c) practicile care ar putea implica abuzul pe piata.
(2) B.V.B. investigheaza si sesizeaza C.N.V.M. activitatile si tranzactiile asupra carora are suspiciunea ca nu sunt realizate in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004, ale reglementarilor C.N.V.M. aplicabile si ale prezentului Cod.
(3) Participantii si agentii de bursa sunt obligati sa puna la dispozitia B.V.B. in timpul cel mai scurt posibil, toate documentele, situatiile si rapoartele solicitate de catre B.V.B.
(4) In aplicarea prevederilor legale referitoare la abuzul de piata, B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. in masura in care intra in posesia unor informatii sau documente care ar putea crea suspiciuni in legatura cu / despre practici care sa se incadreze in abuzul de piata.
(5) In cazul in care se constata existenta unor fapte ilicite la regimul juridic bursier, B.V.B. aplica sanctiunile corespunzatoare, in conditiile Capitolului V, Titlul I din Cartea I a prezentului Cod si informeaza de indata C.N.V.M.

Sectiunea 2
Abuzul de piata

Art. 239 (1) Daca in cursul activitatii de monitorizare derulate de B.V.B. sunt sesizate fapte care au fost savarsite de catre Participanti in cursul activitatii de tranzactionare, asupra carora exista suspiciunea ca ar putea fi incadrate in categoria abuzului de piata, conform Legii nr. 297/2004 si reglementarilor C.N.V.M., B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. si dupa caz, alte organe competente.
(2) Daca in cursul activitatii de monitorizare, B.V.B. intra in posesia unor documente sau informatii care pot fi considerate ca indicii privind fapte sau acte din categoria abuzului de piata savarsite de catre Participanti in cursul activitatii de tranzactionare pe piata reglementata la vedere, B.V.B. va informa deindata C.N.V.M.

Art. 240 In aplicarea prevederilor legale referitoare la tranzactiile care au la baza abuzul de piata, B.V.B. se obliga sa puna la dispozitia C.N.V.M. toate mijloacele tehnice si informationale care sa permita vizualizarea si inregistrarea tranzactiilor efectuate in cadrul B.V.B., inclusiv pe conturi de

tip Insider si transmite zilnic C.N.V.M. situatia tuturor tranzactiilor efectuate in decursul sedintei de tranzactionare, inclusiv a celor efectuate pentru conturile de tip Insider.

Art. 241 Daca in cursul activitatii de monitorizare derulata de B.V.B., prin Departamentul de specialitate sunt observate fapte, actiuni sau inactiuni, care au fost savarsite de catre Participanti in cursul activitatii de tranzactionare pe piata reglementata la vedere care nu sunt prevazute in reglementarile C.N.V.M. si / sau ale B.V.B., B.V.B. va propune modificarea prezentului Cod si /sau dupa caz, va sesiza C.N.V.M. in vederea dezvoltarii de catre aceasta a reglementarilor corespunzatoare.

Sectiunea 3
Principii privind executarea ordinelor clientilor

Art. 242 In activitatea de intermediere, Participantii au obligatia sa execute ordinele clientilor in conformitate cu principiul celei mai bune executii.

Art. 243 (1) Se interzice Participantiilor sa introduca si sa execute ordinele clientilor prin utilizarea de metode de tranzactionare care contravin principiilor de etica si conduita in relatiile cu clientii, incluzand, fara a se limita la:
a) efectuarea de cumparari de la clientul propriu, respectiv vanzari catre clientul propriu la preturi prin care Participantul este avantajat in comparatie cu propriul client in ceea ce priveste nivelul pretului la care se executa tranzactiile, tinand cont de conditiile concrete din piata;
b) incheierea de tranzactii bursiere prin care unul sau mai multi clienti ai unui Participant sunt avantajati in detrimentul unuia sau mai multor clienti ai aceluiasi Participant;
c) executarea pro-ordinelor inaintea ordinelor clientilor proprii, in conditiile in care Participantul a preluat deja un ordin al unui client pentru tranzactionarea aceluiasi instrument financiar (front running);
d) executarea pro-ordinelor inaintea ordinelor clientilor proprii prin cumparari in contul propriu la un pret mai mic, respectiv vanzari din contul propriu la un pret mai mare decat cel la care sunt executate ulterior ordinele clientilor, in conditiile in care Participantul a preluat deja un ordin al unui client pentru tranzactionarea aceluiasi instrument financiar (front running);
e) introducerea instrumentelor financiare ale clientilor intr-un cont grup fara a se respecta caracteristicile precizate in ordinele de bursa ale acestora;
f) introducerea instrumentelor financiare ale clientilor intr-un cont grup in alta ordine decat cea a primirii lor, in cazul in care tipul alocarii asociat contului grup este FIFO;
g) executarea unei tranzactii in care figureaza acelasi client, atat la cumparare, cat si la vanzare.

(2) In cazul in care B.V.B. constata fapte de natura celor mentionate in alin. 1, va informa in acest sens deindata C.N.V.M. si dupa caz alte organe competente.

Art. 244 (1) B.V.B. monitorizeaza tranzactiile bursiere prin configurarea unor niveluri de alerta pentru urmatorii parametri:

a) variatia procentuala a pretului ultimei tranzactii a unui simbol in piata principala, inclusiv pretul de inchidere;
b) volumul total zilnic tranzactionat pe un simbol in piata principala;
c) valoarea totala zilnica tranzactionata pe un simbol in piata principala;
d) abrogat

(2) Nivelurile de alerta prevazute la alin.(1) se aplica entitatilor simbol-piata, exclusiv in piata principala a simbolului, pe durata sedintelor de tranzactionare.
(3) abrogat

(4) Parametrii monitorizati de BVB vor avea urmatoarele niveluri de alerta, determinate dupa cum urmeaza:

a) pentru pretul ultimei tranzactii, inclusiv pretul de inchidere al unui simbol in piata principala – valoare fixa, raportata la pretul de referinta al simbolului, dupa cum urmeaza:
   i) +/- 5%, pentru Categoria 1;
   ii) +/- 10%, pentru Categoria 2;
   iii) +/- 12%, pentru Categoria 3;
   iv) +/- 5%, pentru Categoria Internationala;

b) pentru volumul total zilnic tranzactionat pe un simbol in piata principala – valoare fixa pe durata unui trimestru, calculata ca volum mediu zilnic tranzactionat pe un simbol in piata principala a simbolului in trimestrul precedent celui in care se aplica, dupa cum urmeaza:
   i) +/- 5%, pentru Categoria 1;
   ii) +/- 10%, pentru Categoria 2;
   iii) +/- 12%, pentru Categoria 3;
   iv) +/- 5%, pentru Categoria Internationala;

c) pentru valoarea totala zilnica tranzactionata pe un simbol in piata principala – valoare fixa pe durata unui trimestru, calculata ca valoare medie zilnica tranzactionata pe un simbol in piata principala a simbolului in trimestrul precedent celui in care se aplica, dupa cum urmeaza:
   i) +/- 5%, pentru Categoria 1;
   ii) +/- 10%, pentru Categoria 2;
   iii) +/- 12%, pentru Categoria 3;
   iv) +/- 5%, pentru Categoria Internationala;

d) abrogat.

(5) Nivelurile de alerta pentru pretul ultimei tranzactii, inclusiv pretul de inchidere a unui simbol in piata principala nu se aplica in sedintele de tranzactionare in care este suspendata limita de variatie procentuala maxima a pretului simbolului.

(6) Nivelurile de alerta pentru volumul total zilnic al unui simbol in piata principala si pentru valoarea totala zilnica a unui simbol in piata principala se aplica dupa implinirea unui trimestru integral de la inceperea tranzactionarii simbolului pe piata reglementata administrata de BVB.

(7) In sensul prezentului articol, trimestru inseamna urmatoarele perioade: ianuarie – martie, aprilie – iunie, iulie – septembrie si octombrie – decembrie.

(8) B.V.B. va informa deindata C.N.V.M. in momentul in care un nivel de alerta este depasit, precizand in informare daca exista suspiciuni cu privire la incalcarea prevederilor legale incidente.

TITLUL IV
ADMINISTRAREA SI DISEMINAREA DE CATRE B.V.B. A INFORMATIILOR PUBLICE PRIVIND EMITENTII, TIPURILE DE INSTRUMENTE FINANCIARE TRANZACTIONATE SI SERVICIILE DE ACCES AL PARTICIPANTILOR

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Prezentul Titlu stabileste norme cu privire la tipurile, mijloacele de comunicare si regimul tarifar al informatiilor publice diseminate de operatorul de piata catre terte parti, denumite beneficiari ai informatiei, in conformitate cu Legea 297/2004 si prevederile reglementarilor incidente emise de B.V.B.
(2) Informatiile publice sunt datele de interes public, referitoare la operatorul de piata, la Emitentii de instrumente financiare si la operatiunile cu instrumentele financiare tranzactionate pe pietele reglementate organizate si administrate de operatorul de piata, care trebuie facute accesibile publicului, in scopul respectarii normelor privind transparenta si protectia investitorilor.

CAPITOLUL II
TIPURI DE INFORMATII PRIVIND B.V.B., EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE DISEMINATE PUBLIC DE B.V.B.

Art. 2 B.V.B., in calitate de operator de piata, va face disponibile urmatoarele informatii:
a) reglementarile fiecarei piete reglementate, in limbile romana si engleza, in termen de cel mult 30 de zile de la data autorizarii pietei reglementate si cu cel putin 5 zile lucratoare inainte de inceperea tranzactiilor in acea piata;
b) informatii cu privire la structura actionariatului operatorului de piata si in special informatii cu privire la datele de identificare si marimea interesului oricarei persoane care exercita o influenta semnificativa asupra conducerii acestuia;
c) informatii cu privire la orice modificare a structurii actionariatului care conduce la schimbarea persoanelor care exercita o influenta semnificativa asupra operatiunilor pietei reglementate;
d) raportul sintetic (anual) de activitate al operatorului de piata;
e) rapoartele intocmite pentru fiecare piata, zilnic, lunar si anual, cu exceptia informatiilor confidentiale, in conformitate cu prevederile art. 59 alin. 4 din Regulamentul C.N.V.M. 2/2006.

Art. 3 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise la tranzactionare pe o piata reglementata, organizata si administrata de B.V.B. in calitate de operator de piata, intocmesc si transmit B.V.B. in conformitate cu prevederile legale, rapoarte curente, rapoarte trimestriale,

semestriale, suplimentare precum si alte rapoarte, la termenele stabilite in Titlul IV, Capitolul III din Regulamentul C.N.V.M. 1/2006.

Art. 4 Informatiile in timp real, necesare evaluarii de catre un investitor a termenilor unei tranzactii, ca de exemplu: preturile si cantitatile curente de vanzare si cumparare, pretul, volumul si momentul executarii tranzactiilor, decizia de suspendare sau retragere de la tranzactionare a unui instrument financiar, vor fi puse la dispozitie de operatorul de piata in mod continuu pe toata durata programului normal de tranzactionare, si vor fi accesibilie fie prin distribuirea de catre operatorul de piata, fie prin intermediul Participantilor sau al unor terte parti specializate in diseminarea de informatii.

CAPITOLUL III
MIJLOACE DE COMUNICARE A INFORMATIILOR CATRE PUBLIC SI SERVICIILE DE ACCES AL PARTICIPANTILOR

Art. 5 Informatiile prevazute la art. 2 referitoare la B.V.B. in calitate de operator de piata vor fi facute disponibile public pe pagina web a B.V.B.

Art. 6 B.V.B., in calitate de operator de piata, asigura accesul Participantilor precum si al unor terte parti, la raportarile prevazute la art. 3, prin intermediul SFTP.

Art. 7 Informatiile mentionate in art. 4 sunt accesibile investitorilor, astfel:
a) prin produsele de vizualizare a pietei in timp real, create de B.V.B. si accesibile investitorilor pe pagina de web a B.V.B.;
b) prin distribuirea de date in timp real de catre B.V.B. catre Participanti, intr-un format electronic prelucrabil, si puse la dispozitia clientilor pe pagina de web a Participantului;
c) prin distribuirea de date in timp real prin intermediul programului de diseminare a datelor in timp real (“data feed”) al B.V.B. catre distribuitorii de date (“data vendors”) si pus la dispozitie de distribuitorii de date prin programe si produse proprii.

CAPITOLUL IV
REGIMUL TARIFAR AL INFORMATIILOR

Art. 8 Informatiile prevazute in art. 2 vor fi afisate public, cu titlu gratuit, pe pagina web a B.V.B.

Art. 9 Informatiile prevazute in art. 3 sunt accesibile Participantilor cu titlu gratuit, iar tertelor parti interesate cu titlu oneros.

Art. 10 Informatiile mentionate in art. 4 sunt diseminate de catre B.V.B. cu titlu oneros, astfel:
a) pentru produsele create de B.V.B. - prin plata unui tarif lunar de acces, stabilit de B.V.B. si platit de utilizatorul produsului, tarif prevazut in Lista privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.;
b) pentru datele furnizate in timp real catre Participanti - prin plata unui tarif anual de acces stabilit de B.V.B. si platit de Participantul primitor al informatiei precum si prin plata unui tarif lunar platit de utilizatorul produsului, tarife, prevazute in Lista privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.;

c) pentru datele furnizate in timp real catre distribuitorii specializati de date - prin plata unui tarif anual de acces stabilit de B.V.B. si platit de distribuitor, precum si prin plata unui tarif lunar platit de utilizatorul produsului, tarife prevazute in Lista privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.

CAPITOLUL V
SANCTIUNI

Art. 11 Utilizarea de catre beneficiarii informatiilor distribuite de catre B.V.B. in alte conditii decat cele stabilite de B.V.B., se sanctioneaza cu retragerea accesului la informatiile respective.

TITLUL V
RELATIA B.V.B. CU SOCIETATI CARE ADMINISTREAZA UN SISTEM DE COMPENSARE-DECONTARE SI REGISTRU

Art. 1 Relatia dintre B.V.B. si Depozitarul Central, precum si cu alte societati care administreaza un sistem de compensare-decontare si registru se desfasoara pe baza contractuala, avand drept obiect asigurarea indeplinirii, in conditii de maxima eficienta si securitate a operatiunilor de transmitere si inregistrare a tranzactiilor cu instrumente financiare incheiate pe pietele reglementate in cazul sistemelor de compensare-decontare, custodie, depozitare si inregistrare, administrate de Depozitarul Central si de alte societati care administreaza un sistem de compensare-decontare si registru, pentru efectuarea operatiunilor de compensare si decontare a acestora, precum si a tuturor operatiunilor aferente.

Art. 2 Sistemul de compensare-decontare si registru utilizat pentru operatiunile de compensare-decontare, custodie, depozitare si inregistrare a instrumentelor financiare tranzactionate pe piata reglementata a BVB este sistemul administrat de catre Depozitarul Central.

TITLUL VI
DISPOZITII TRANZITORII SI FINALE

Art. 1 Dispozitiile Capitolului V, Titlul I se completeaza, in mod corespunzator, cu prevederile regulilor de organizare si functionare a Comisiei de Apel, precum si cu cele ale celorlalte reglementari ale B.V.B. care cuprind dispozitii referitoare la raspunderea Participantilor si a agentilor de bursa pentru savarsirea de fapte ilicite la regimul juridic bursier.

Art. 2 (1) In termen de 3 luni de la data intrarii in vigoare a Cartii I a prezentului Cod, societatile de servicii de investitii financiare membre ale Asociatiei Bursei de Valori Bucuresti la data adunarii generale a acesteia mentionata la art. 285 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, care isi desfasoara activitatea in cadrul B.V.B. dobandesc de drept calitatea de Participant si au obligatia sa se incadreze si sa adere la documentele standard mentionate in art. 4, Titlul I.
(2) Societatile de servicii de investitii financiare, care isi desfasoara activitatea in cadrul B.V.B. au obligatia sa transmita B.V.B. contractele incheiate cu Depozitarul Central.

Art. 3 Instrumentele financiare ale Emitentilor inscrisi la Cota B.V.B. anterior autorizarii B.V.B. ca operator de piata, vor fi admise de drept la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. in cadrul sectorului si sectiunii corespunzatoare mentionate in Titlul II, daca indeplinesc conditiile prevazute in reglementarile C.N.V.M. si ale prezentului Cod.

Art. 4 Cerinta de raportare prevazuta in art. 94 (Declaratia Corporate Governance) din Titlul II se va aplica de la data publicarii raportului anual aferent anului 2010. Optional, Emitentii vor putea include Declaratia privind conformarea sau neconformarea cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativa in raportul anual aferent anului 2009.

Art. 5 In termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a Cartii I a prezentului Cod, emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise pe piata reglementata au obligatia de a se conforma cerintei de raportare privind transmiterea documentelor in format electronic, sub semnatura electronica prevazuta la art. 81 din Titlul II.

Art. 6 Forma si continutul Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare si a Formularului cu date personale, prevazute in Titlul II, vor fi aprobate de Consiliul Bursei.

Art. 7 B.V.B. poate emite precizari tehnice privind tranzactiile de cumparare in marja si tranzactiile de vanzare in lipsa.

Art. 8 Cartea I intra in vigoare la data primirii de catre B.V.B. a deciziei C.N.V.M. de aprobare, daca prin aceasta nu se prevede altfel.

Art. 9 Fac parte integranta din Cartea I:
a) Anexa nr. 1 – Cerere de admitere/mentinere ca Participant si inscriere/mentinere in Registrul Participantilor;
b) Anexa nr. 2 - Formular cu date personale;
c) Anexa nr. 3 - Specimene de semnaturi;
d) Anexa nr. 4 – Pasii de pret;

e) Anexa nr. 5 **-** Cerere de corectare a erorii;
f) Anexa nr. 6 - Formular pentru raportarea tranzactiei de cumparare speciala (Buy-in speciala);
g) Anexa nr. 7 - Parametrii si caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor;
h) Anexa nr. 8 – Tranzactionarea obligatiunilor;
i) Anexa nr. 9 – Tranzactionarea titlurilor de stat.

Art. 10 La data intrarii in vigoare a Cartii I a prezentului Cod se abroga urmatoarele acte ale B.V.B. aprobate prin decizii ale C.N.V.M.:

a) Regulamentul nr. 2 privind membrii Asociatiei Bursei si participantii la sistemul de tranzactionare al Bursei de Valori Bucuresti, cu procedurile aferente, respectiv Procedura nr. 2.1 privind admiterea in Asociatia Bursei, inscrierea si mentinerea societatilor membre in registrul de asociati, Procedura nr. 2.2 privind inceperea activitatii membrilor in cadrul Bursei, Procedura nr. 2.3 privind incetarea calitatii de membru al Asociatiei Bursei, Procedura nr. 2.4. privind conduita personalului membrilor Asociatiei Bursei, Procedura nr. 2.5 privind documentele minime ce vor fi utilizate de membrii Asociatiei Bursei in relatiile cu clientii, Procedura nr. 2.6 privind privind controlul intern al activitatii membrilor Asociatiei Bursei, Procedura nr. 2.7 privind situatiile financiare si Procedura nr. 2.8 privind admiterea ca participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B. si inscrierea in registrul participantilor a institutiilor de credit;

b) Regulamentul nr. 3 privind inscrierea valorilor mobiliare la Cota Bursei, cu procedurile aferente, respectiv Procedura nr. 3.1 de aplicare a Regulamentului privind inscrierea valorilor mobiliare la cota bursei si Procedura nr. 3.2 privind aplicarea comisioanelor conform regulamentului de inscriere a valorilor mobiliare la Cota Bursei;

c) Regulamentul nr. 4 privind tranzactiile bursiere, cu procedurile aferente, respectiv Procedura nr. 4.1 de aplicare a Regulamentului nr. 4 privind tranzactiile bursiere, Procedura nr. 4.2 privind ordinele de bursa, Procedura nr. 4.3 privind tranzactiile cross, Procedura nr. 4.4 de monitorizare si suspendare a activiatii de tranzactionare, Procedura nr. 4.5 privind supravegherea activitatii de tranzactionare, Procedura nr. 4.6 privind componentele principale ale sistemului de tranzactionare si Procedura nr. 4.7 privind tranzactionarea obligatiunilor;

d) Regulamentul nr. 8 privind sanctionarea faptelor ilicte la regimul juridic bursier savarsite de membri Asociatiei Bursei si de agentii de bursa;

e) Regulamentul nr. 9 privind organizarea evidentei tehnico-operative si contabile a membrilor Asociatiei Bursei de Valori Bucuresti si Procedura nr. 9.1 privind reflectarea in contabilitate a unor operatiuni specifice societatilor de valori mobiliare;

f) Procedura nr. 11.1 de distributie prin Bursa de Valori Bucuresti a actiunilor detinute de FPS la societatile comerciale in cadrul privatizarii prin oferta publica;

g) Procedura nr. 11.2 privind derularea ofertei publice de cumparare de valori mobiliare prin intermediul Bursei de Valori Bucuresti;

h) Procedura nr. 11.3 de derulare prin Bursa de Valori Bucuresti a ofertelor de vanzare ale FPS prin metoda licitatiei electronice;

i) Procedura nr. 11.4 de derulare prin Bursa de Valori Bucuresti a vanzarii de valori mobiliare prin metoda “vanzare speciala la ordin”;

j) Regulamentul nr. 14 privind operatiunile cu obligatiuni, cu exceptia Capitolului V – Compensarea si decontarea tranzactiilor cu obligatiuni si a Capitolului VI – Inregistrarea, depozitarea si transferul obligatiunilor, care se vor aplica in mod corespunzator;

k) Regulamentul nr. 15 privind operatiunile cu titluri de stat, cu exceptia Capitolului VI – Compensarea si decontarea tranzactiilor cu titluri de stat si a Capitolului VII – Inregistarea si transferul titlurilor de stat, care se vor aplica in mod corespunzator;

l) Regulamentul nr. 16 privind operatiunile cu drepturi de preferinta, cu exceptia Art. 6 – Inregistrarea drepturilor de preferinta anterior inceperii tranzactionarii, Art. 8 – Compensarea si decontarea tranzactiilor cu drepturi de preferinta si Art. 9 – Administrarea registrului drepturilor de preferinta, care se vor aplica in mod corespunzator.

m) Codul de Etica si Conduita.

ANEXA NR. 1

CERERE DE ADMITERE / MENTINERE CA PARTICIPANT SI INSCRIERE IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR

IN SCOPUL ADMITERII/MENTINERII CA PARTICIPANT SI INSCRIERII IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR A SOCIETATII DE SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE / INSTITUTIEI DE CREDIT / FIRMEI DE INVESTITII[**]**

_____

(denumire SSIF/Institutie de credit/Firma de investitii)

[1] INSTRUCTIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI:
Acest formular va fi completat in 2 exemplare in ORIGINAL; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.
Toate punctele formularului vor fi completate in mod obligatoriu. In cazul in care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va mentiona: NU SE APLICA.
Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentatiei cu persoana in cauza si primirea calificativului: DOCUMENTATIE INCOMPLETA.
Toate semnaturile din formularul sus mentionat vor fi consemnate in original (olograf).
Toti Participantii vor depune acest formular la B.V.B., la inceputul fiecarui an, pana cel mai tarziu la 31 ianuarie, in vederea reanalizarii si reactualizarii datelor. [**] Firmele de investitii vor preciza daca presteaza serviciile de investitii financiare in mod direct, in temeiul liberei circulatii a serviciilor, sau prin intermediul unei sucursale.

VA FURNIZAM URMATOARELE INFORMATII:

1. DATE DE IDENTIFICARE:
SEDIUL SOCIAL/ SEDIUL CENTRAL:_____

ADRESA: _____

TEL: _____
FAX:_____

E-MAIL _____ ADRESA PAGINA WEB_____

SOCIETATE INREGISTRATA LA O.R.C. AL MUN./JUD.
_____ CU NR._____

COD UNIC DE INREGISTRARE _____

2. PERSOANE DE CONTACT IN RELATIA CU B.V.B.
NUME / PRENUME TELEFON / FAX FUNCTIE
_____
_____

SUCURSALE SI AGENTII ALE SSIF / INSTITUTIEI DE CREDIT / FIRMEI DE INVESTITII

A. SUCURSALE

SEDIUL	TEL	FAX	ASIF	RCCI

B. AGENTII

SEDIUL	TEL	FAX	ASIF

4. SITUATIA AUTORIZARII SSIF/INSTITUTIE DE CREDIT/FIRMA DE INVESTITII

A. NR. SI DATA AUTORIZATIEI C.N.V.M./B.N.R./AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE:_____

B. NR. SI DATA ATESTATULUI C.N.V.M. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M.

_____

5. OBIECTUL DE ACTIVITATE AUTORIZAT DE C.N.V.M. SAU NOTIFICAT CNVM DE AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE:

ACTIVITATI	DATA AUTORIZARII	ACTIVITATI DESFASURATE IN PREZENT DA/NU

6. CONTURI BANCARE ALE SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/ FIRMEI DE INVESTITII FOLOSITE IN RELATIA CU B.V.B.

A. CONT CURENT

DENUMIREA BANCA	ADRESA	NR. COD IBAN

B. CONT CLIENTI

DENUMIRE BANCA ADRESA NR. COD IBAN

_____

C. CONT PLATI CATRE B.V.B.

DENUMIRE BANCA ADRESA NR. COD IBAN

_____

7. AUDITOR FINANCIAR/AUDITORI INTERNI

NUME SI PRENUME ADRESA TELEFON NR. CONTRACT

_____

8. A INCHEIAT SOCIETATEA CONTRACTE DE INTERMEDIERE PENTRU ALTI /ALTE INTERMEDIARI / FIRME DE INVESTITII AUTORIZATI/ATESTATE DE C.N.V.M.?

DA_____/NU_____. DACA DA, ATASATI O COPIE A ACESTORA.

9. CAPITAL SOCIAL

CAPITAL INITIAL: _____

CAPITAL SOCIAL SUBSCRIS SI INTEGRAL VARSAT:_____

NUMAR ACTIUNI:_____ VALOARE NOMINALA:_____

ACTIONARI:

NUME SI PRENUME NR. ACTIUNI DETINUTE VALOARE % DIN CAPITAL

_____
_____
_____
_____
_____

TOTAL:_____

IN CAZUL PARTICIPARII IN NATURA LA CAPITAL, VA RUGAM DETALIATI.

_____
_____

10. MEMBRII CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE, CONDUCATORII. AGENTI PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE. AGENTI DELEGATI. AGENTI DE BURSA. REPREZENTANTI AI COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

A. CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

NUME SI PRENUME	FUNCTIA	DECIZIE C.N.V.M.

B. CONDUCATORI

NUME SI PRENUME	FUNCTIE	DECIZIE C.N.V.M.

C. AGENTI PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE

NUME SI PRENUME	FUNCTIE	DECIZIE C.N.V.M.	NR. REGISTRU C.N.V.M.

D. AGENTI DE BURSA

NUME SI PRENUME	DECIZIE C.N.V.M.	DEPARTAMENT

E. AGENTI DELEGATI

NUME SI PRENUME DECIZIE C.N.V.M. NR. REGISTRU C.N.V.M.

_____
_____
_____

F. REPREZENTANTI AI COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

NUME SI PRENUME DECIZIE C.N.V.M. NR. REGISTRU C.N.V.M.

_____
_____
_____

11. A EMIS SOCIETATEA GARANTII PENTRU PERSOANE FIZICE SAU JURIDICE?

DA__/NU__. DACA DA, DATI DETALII.

_____
_____
_____

12. DETINE SOCIETATEA SAU UN ACTIONAR SEMNIFICATIV AL ACESTEIA ACTIUNI ALE UNUI ALT INTERMEDIAR/FIRMA DE INVESTITII?

DA__/NU__. DACA DA, DATI DETALII.

_____
_____
_____

13. DETINE SOCIETATEA ACTIUNI LA O SOCIETATE TRANZACTIONATA PE PIATA REGLEMENTATA, INTR-UN PROCENT EGAL SAU MAI MARE DE 5%?

DA____NU____ DACA DA, DATI DETALII.

_____
_____
_____

14. REFUZUL. SUSPENDAREA. SANCTIUNI

ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE A SOCIETATII, DE SUSPENDARE SAU SANCTIUNILE APLICATE DE C.N.V.M./AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE IMPOTRIVA SOCIETATII.

_____
_____
_____

15. PLATA TARIF DE ADMITERE/LICENTA/TARIF ANUAL

S-A PLATIT TARIF DE _____,CU ORDIN DE PLATA NR. _____.

ANEXATI O COPIE A ORDINULUI DE PLATA A TARIFULUI.

DATA COMPLETARII ANEXEI: _____

NUME SI PRENUME

PRESEDINTE
CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

(SEMNATURA)

NUME SI PRENUME

DIRECTOR GENERAL

(SEMNATURA)

STAMPILA SOCIETATII

ANEXA NR. 2

Foto

FORMULAR CU DATE PERSONALE[1]

SSIF/INSTITUTIA DE CREDIT/FIRMA DE INVESTITII

_____

(DENUMIRE)

FORMULAR NOU _____MODIFICAT _____

1. NUME SI PRENUME_____

CNP : _____

ADRESA: _____

E-MAIL: _____

DEPARTAMENTUL IN CARE VA DESFASURATI ACTIVITATEA _____

FUNCTIA IN CADRUL SOCIETATII _____

TELEFON : LOC DE MUNCA _____ DOMICILIU _____

DESFASURATI ACTIVITATE PERMANENTA IN CADRUL SOCIETATII? DA_____NU_____
DACA DA - DATA ANGAJARII:_____

DACA NU - SOCIETATEA UNDE VA DESFASURATI ACTIVITATEA PERMANENTA:
DENUMIRE _____

ADRESA _____

TELEFON _____ FUNCTIA DVS. _____

[1] INSTRUCTIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI
Acest formular va fi completat in 2 exemplare; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.
Toate punctele formularului vor fi completate in mod obligatoriu.
In cazul in care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va mentiona: NU SE APLICA.
Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentatiei cu persoana in cauza si primirea calificativului: DOCUMENTATIE INCOMPLETA.
Toate semnaturile din cadrul formularului vor fi originale (olografe).
Membrii Consiliului de administratie, conducatorii, agentii de bursa si reprezentantul Compartimentului de control intern vor depune anual formularul mai sus mentionat la B.V.B., daca exista modificari fata de ultimele date furnizate, pana cel mai tarziu la 31 ianuarie, in vederea reanalizarii si reactualizarii datelor.

2. DATA SI NR. AUTORIZATIEI C.N.V.M./ AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE: _____
(ASIF, AGENT DELEGAT, REPREZENTANT CCI, ETC)

NR. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M._____

3. DATA SI LOCUL NASTERII _____
CETATENIA _____

4. STUDII - DETALIAT.
_____
_____
_____

5. LOCURILE DE MUNCA ANTERIOARE, PENTRU ULTIMII 5 ANI (IN ORDINE DESCRESCATOARE)

NUMELE INSTITUTIEI FUNCTIA PERIOADA: DE LA-LA
_____
_____
_____
_____
_____

6. SCHIMBARI DE NUME (CASATORII, DIVORT, etc.)

PERIOADA NUME
_____

7. ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE, SUSPENDARE, SANCTIUNILE APLICATE DE INSTITUTII DE REGLEMENTARE SI SUPRAVEGHERE A PIETEI IMPOTRIVA DVS.
_____

8. DACA SUNTETI ANGAJATI IN ALTE ACTIVITATI DECAT CEA DE INTERMEDIERE DE INSTRUMENTE FINANCIARE, DATI URMATOARELE DETALII:

NUMELE SOCIETATII _____
ADRESA _____
_____

NATURA ACTIVITATII _____

FUNCTIA DETINUTA _____

TIMPUL PE CARE IL ACORDATI ACESTEI ACTIVITATI _____

9. DETINETI ACTIUNI (INDIVIDUAL SAU CUMULAT) LA UN ALT(A) INTERMEDIAR/FIRMA DE INVESTITII AUTORIZAT(A)/INSCRISA IN REGISTRUL PUBLIC DE C.N.V.M. ?

DA___/NU____. DACA DA, DATI DETALII.
_____

10. DETINETI ACTIUNI INTR-O SOCIETATE ADMISA LA TRANZACTIONARE PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE ADMINISTRATA DE B.V.B. INTR-UN PROCENT MAI MARE DE 5% ?

DA __ / NU ___. DACA DA, DATI DETALII.
_____
_____

Declar pe propria mea raspundere ca informatiile furnizate sunt reale, corecte si complete si ma oblig sa comunic B.V.B. in scris, orice modificari intervenite in prezentul formular, la termenele prevazute de reglementarile in vigoare.
Ma angajez sa cunosc si sa respect legislatia privind piata de capital, precum si toate reglementarile emise de catre B.V.B. si C.N.V.M./Autoritatea competenta din statul de origine.
Nerespectarea declaratiilor sus mentionate atrage raspunderea mea conform legilor in vigoare.

Semnatura:_____ Data:_____

SUBSEMNATUL _____ PRESEDINTE AL CA AL

_____
(denumirea societatii)

DECLAR CA INFORMATIILE FURNIZATE DE DOMNUL/DOAMNA

_____
(nume si prenume)

IN CADRUL PREZENTULUI FORMULAR SUNT REALE, CORECTE SI COMPLETE.

Semnatura _____ Data _____

ANEXA NR. 3

Denumire Participant **Nr. inregistrare/Data**

SPECIMENE DE SEMNATURI

Va transmitem alaturat lista persoanelor ce vor semna corespondenta transmisa B.V.B. si vor reprezenta societatea in relatia cu B.V.B.:

Nr. Crt.	Nume si prenume	Functia	Aria de responsabilitate	Semnatura
			Relatia cu Departamentul Participanti si Departamentul Admitere Piete reglementate	
			Relatia cu Departamentul Economic-Administrativ	
			Relatia cu Departamentul Sisteme de Tranzactionare si Supraveghere Pie\te reglementate	
			Relatia cu Departamentul Administrare Sistem Informatic	
			Relatia cu Departamentul Dezvoltare Sistem Informatic	

Totodata, ne angajam sa anuntam B.V.B. in termen de 48 de ore, atunci cand vor interveni modificari fata de cele comunicate mai sus.

Societatea

Presedinte/Director General

Semnatura/Stampila

ANEXA NR. 4

PASII DE PRET

In Piata Regular si in Piata Deal valorile impuse de B.V.B. pentru marimea pasului de pret si numarul maxim de pasi de pret prin care poate trece un ordin la piata (MARKET), in functie de intervalul de pret, sunt urmatoarele:

Interval de Pret (RON)	Marime pas (RON) (A)	Numar pasi pentru Protectia de Pret (B)	Protectia de pret (RON) (A * B)
Sub 0,0999	0,0001	30	0,003
0,1 – 0,499	0,001	10	0,010
0,5 – 0,999	0,005	5	0,025
1 – 4,999	0,01	3	0,03
5 – 9,999	0,05	2	0,1
Peste 10	0,1	1	0,1

Pentru celelalte piete aferente tranzactionarii actiunilor, valorile impuse de B.V.B. pentru marimea pasului de pret si numarul maxim de pasi de pret prin care poate trece un ordin la piata (MARKET), in functie de intervalul de pret, au urmatoarele valori:

Interval de Pret (RON)	Marime pas (RON) (A)	Numar pasi pentru Protectia de Pret (B)	Protectia de pret (RON) (A * B)
Sub 4,99	0,01	3	0,03
5 – 9,99	0,05	2	0,1
Peste 10	0,1	1	0,1

ANEXA NR. 5

RUBRICILE DE MAI JOS SE VOR COMPLETA DE CATRE B.V.B.
Director:_____
Sef Departament de specialitate:_____
Executant:_____
Data efectuarii corectiei:_____
Observatii:_____

CERERE DE CORECTARE A ERORII

Participant: _____
Agent de bursa:_____
Data si ora solicitare corectie eroare: _____
solicitare Participant in anul curent (1 ianuarie – 31 decembrie): _____
eroare agent de bursa in anul curent (1 ianuarie – 31 decembrie): _____

In conformitate cu **Capitolul VI, Titlul III, Cartea I**, va solicitam invalidarea/inconfirmarea tranzactiei cu urmatoarele caracteristici:
DATA: _____
TICHET : _____
 # ORDIN: _____
SIMBOL: _____
 # CONT CLIENT IN SISTEMUL B.V.B. (CUMPARATOR/VANZATOR):_____
NUME CONT CLIENT: _____
PRET: _____
VOLUM: _____
prin inlocuirea contului initial cu contul # _____
si denumirea: _____

Motivul solicitarii corectiei erorii: _____
_____
_____
_____

Nume, semnatura si stampila **Nume si semnatura**

Presedinte / Director general Participant **Agent de bursa**
_____

ANEXA NR. 6

FORMULAR PENTRU RAPORTAREA TRANZACTIEI DE CUMPARARE / *VANZARE* SPECIALA (BUY-IN / *SELL-OUT* SPECIALA)

Aprobat prin Decizia CNVM nr. 2602 din 14 septembrie 2006
Aprobat prin Decizia CNVM nr. 3390 din 13 noiembrie 2006
Aprobat prin Decizia CNVM nr.720 din 17 mai 2007
Aprobat prin Decizia CNVM nr. 1171 din 12 iulie 2007
Aprobat prin Decizia CNVM nr. 1219 din 17 iulie 2007

Nr.: _____
Data: _____

In conformitate cu:
- Ordinul de cumparare primit de:
Participant: _____
Nr. inregistrare/data: _____
- Ordinul de vanzare primit de:
Participant: _____
Nr. inregistrare/data: _____

Se raporteaza B.V.B. urmatoarea Tranzactie de cumparare/*vanzare* speciala (buy-in/*sell-out* speciala):
Denumirea Instrumentului financiar: _____
Simbolul Instrumentului financiar: _____
Cantitatea de Instrumente financiare obiect al tranzactiei:_____
Pretul negociat: _____
Data decontarii: _____
Valoarea totala a tranzactiei: _____

Detalii cumparator:
Denumire client: _____
Tip de cont client: _____
Nr. cont cumparator: _____
Nr. instrumente financiare detinute:_____
Data, ora si minutul primirii ordinului: _____

Semnatura autorizata din partea Participantului cumparator
Stampila Participantului cumparator

Detalii vanzator:

Denumire client: _____
Tip de cont client: _____
Nr. cont vanzator:_____

Nr. instrumente financiare detinute: _____
Data, ora si minutul primirii ordinului: _____

Semnatura autorizata din partea Participantului vanzator
Stampila Participantului vanzator

URMATOARELE RUBRICI SE VOR COMPLETA DE CATRE B.V.B.

Director: _____
Sef Departament de specialitate: _____
Executant: _____
Data efectuarii Tranzactiei buy-in speciale: _____
Observatii: _____

URMATOARELE RUBRICI SE VOR COMPLETA DE CATRE DEPOZITARUL CENTRAL

Depozitarul Central confirma necesitatea introducerii tranzactiei respective in sistemul B.V.B., precum si indeplinirea cerintelor pentru efectuarea operatiunilor respective:

Da ***Nu***

Semnatura autorizata din partea Depozitarului Central: _____

Stampila Depozitarului Central:_____

Observatii: _____

URMATOARELE RUBRICI SE VOR COMPLETA DE CATRE B.V.B.

Semnatura autorizata din partea B.V.B.: _____

Stampila B.V.B.:_____

Data efectuarii tranzactiei buy-in / sell –out speciale: _____

Observatii: _____

ANEXA NR. 7
PARAMETRII SI CARACTERISTICILE PIETELOR UTILIZATE PENTRU TRANZACTIONAREA ACTIUNILOR

Parametru / Piata	**REGULAR**	**ODD-LOT**	**DEAL**	**BUY-IN**	**SELL-OUT**
Volum minim admis al unui ordin	un bloc de tranzactionare	1 actiune	un bloc de tranzactionare	1 actiune	1 actiune
Bloc de tranzactionare	500 actiuni	1 actiune	500 actiuni	1 actiune	1 actiune
Variatia maxima admisa a pretului	+/-15% fata de pretul de referinta al sedintei curente	+/-25% fata de pretul de referinta al sedintei curente	+/-15% fata de pretul de referinta al sedintei curente	-	-
Valoarea minima admisa a unui ordin de	-	-	700.000 RON	-	-
Pret de referinta	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)
Tipuri de ordine	Ordine limita, ordine la piata (MKT), ordine fara pret, ordine Hidden, ordine avand alte tipuri sau caracteristici speciale de executie, descrise in Manualul de utilizare a sistemului B.V.B.	Ordine limita, care se comporta ca ordine FOK (Fill or Kill) pentru cumparare, respectiv ca ordine AON (All-or-None) pentru vanzare	Deal	Ordine limita pentru cumparare, ordine limita si fara pret pentru vanzare (daca se utilizeaza mecanismul de tranzactionare “order-driven”)	Ordine limita pentru vanzare, ordine limita si fara pret pentru cumparare (daca se utilizeaza mecanismul de tranzactionare “order-driven”)
Stari piata	Pre-deschidere, Deschidere, Deschisa, Pre-inchisa si Inchisa	Deschisa si Inchisa	Deschisa si Inchisa	Pre-deschidere, Deschidere si Inchisa In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite.	Pre-deschidere, Deschidere si Inchisa In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite.
Prioritate de afisare si executie ordine	Pret, tip de cont, timp	Pret, tip de cont, timp	-	**Pret, tip de cont, timp**	**Pret, tip de cont, timp**

ANEXA NR. 8

TRANZACTIONAREA OBLIGATIUNILOR

A. Conventii si formule de calcul pentru obligatiuni

a) Dobanda acumulata

1. Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor cum-cupon se determina astfel:

$$\text{Dobanda_acumulata_pozitiva (\%)} = \text{Rata_ cupon (\%)} \times \frac{Numar_zile_acumulate}{Numar_zile_an}$$

unde:
- Numar_zile_acumulate = numarul de zile scurse de la data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv;
- Numar_zile_an = numarul de zile din an; se calculeaza in functie de conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate.

2. Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor ex-cupon se determina astfel:

$$\textbf{Dobanda_acumulata_negativa (\%) = - Rata_cupon (\%)} \times \frac{Numar_zile_ramase}{Numar_zile_an}$$

unde:
- Numar_zile_ramase = numarul de zile ramase din perioada cuponului curent, incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului curent, exclusiv;
- Numar_zile_an = numarul de zile din an este calculat in functie de conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate.

b) Detalii si exemple - conventii de calcul a dobanzii acumulate

1. Obligatiuni cu dobanda fixa

Dobanda acumulata este calculata in functie de tipul de cupon, astfel:
Pentru cuponul normal si scurt:
Pentru tranzactiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

$$\textbf{Dobanda_acumulata_pozitiva (\%) = Rata_cupon (\%)} \times \frac{Numar_zile_acumulate}{Numar_zile_an}$$

Pentru tranzactiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\textbf{Dobanda_acumulata_negativa (\%) = - Rata_cupon (\%)} \times \frac{Numar_zile_ramase}{Numar_zile_an}$$

unde:

- Numar_zile_acumulate = numarul de zile incepand cu data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv;
- Numar_zile_ramase = numarul de zile ramase din cuponul normal sau scurt curent, incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului respectiv, exclusiv;
- Numar_zile_an = numarul de zile din an se determina astfel:
  - in cazul unui cupon normal, se calculeaza ca produs dintre numarul de zile din cuponul normal curent si numarul de cupoane care se platesc pe an;
  - in cazul unui cupon scurt, se calculeaza ca produs dintre numarul de zile din cuponul normal teoretic in care se deconteaza tranzactia si numarul de cupoane care se platesc pe an. Cuponul normal teoretic este delimitat de data de la care ar fi trebuit in mod normal sa se acumuleze dobanda si data cuponului scurt respectiv.

Pentru cuponul lung:

Pentru tranzactiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

- in cazul in care decontarea tranzactiei se efectueaza in prima subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dobanda_acumulata_pozitiva (\%)} = \text{Rata_cupon (\%)} \times \left[\frac{zile_acumulate_t_1}{T_1 \times Nr_cupoane_an}\right]$$

- in cazul in care decontarea tranzactiei se efectueaza in a II-a subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dob_acumulata_pozitiva (\%)} = \text{Rata_cupon (\%)} \times \left[\frac{t_1}{T_1 \times Nr_cupoane_an} + \frac{zile_acumulate_t_2}{T_2 \times Nr_cupoane_an}\right]$$

Pentru tranzactiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\text{Dobanda_acumulata_negativa (\%)} = - \text{Rata_cupon (\%)} \times \left[\frac{zile_ramase_t_2}{T_2 \times Nr_cupoane_an}\right]$$

unde:

- t_1 = numarul de zile din prima subperioada a cuponului lung, incepand cu data de emisiune, inclusiv, pana la data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibila plata primului cupon normal teoretic, exclusiv;
- t_2 = numarul de zile din a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibila plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, pana la data cuponului lung, exclusiv;

($t_1 + t_2$ = numarul de zile din cuponul lung)

- zile_acumulate_t_1 = numarul de zile acumulate in prima subperioada a cuponului lung, incepand cu data de emisiune, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_acumulate_t_2 = numarul de zile acumulate in a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibila plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_ramase_t_2 = numarul de zile ramase din a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data de decontare a tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului lung, exclusiv;

- T_1 = numarul de zile din primul cupon normal teoretic corespunzator primei subperioade (t_1);
- T_2 = numarul de zile din al II-lea cupon normal teoretic corespunzator celei de a II-a subperioade (t_2);
- Nr_cupoane_an = numarul de cupoane pe an.

2. Obligatiuni cu dobanda flotanta

Pentru cuponul normal si scurt

Pentru tranzactiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

$$\text{Dobanda_acumulata_pozitiva (\%)} = \text{Rata_cupon (\%)} \times \frac{Numar_zile_acumulate}{360}$$

Pentru tranzactiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\text{Dobanda_acumulata_negativa (\%)} = -\text{Rata_cupon (\%)} \times \frac{Numar_zile_ramase}{360}$$

unde:

- Numar_zile_acumulate = numarul de zile incepand cu data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv;
- Numar_zile_ramase = numarul de zile ramase din cuponul normal sau scurt curent, incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului respectiv, exclusiv;

Pentru cuponul lung

Pentru tranzactiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

- in cazul in care decontarea tranzactiei se efectueaza in prima subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dobanda_acumulata_pozitiva (\%)} = \text{Rata_cupon (\%)} \times \left[\frac{zile_acumulate_t_1}{360}\right]$$

- in cazul in care decontarea tranzactiei se efectueaza in a II-a subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dobanda_acumulata_pozitiva (\%)} = \text{Rata_cupon (\%)} \times \left[\frac{t_1}{360} + \frac{zile_acumulate_t_2}{360}\right]$$

Pentru tranzactiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\text{Dobanda_acumulata_negativa (\%)} = -\text{Rata_cupon (\%)} \times \left[\frac{zile_ramase_t_2}{360}\right]$$

unde:

- t_1 = numarul de zile din prima subperioada a cuponului lung, incepand cu data de emisiune, inclusiv, pana la data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibla plata primului cupon normal teoretic, exclusiv;

- t_2 = numarul de zile din a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibla plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, pana la data cuponului lung, exclusiv;
($t_1 + t_2$ = numarul de zile din cuponul lung)

- zile_acumulate_t_1 = numarul de zile acumulate in prima subperioada a cuponului lung, incepand cu data de emisiune, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_acumulate_t_2 = numarul de zile acumulate in a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibla plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_ramase_t_2 = numarul de zile ramase din a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data de decontare a tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului cuponului lung, exclusiv.

c) Valoarea tranzactiei

1. Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiata pe baza pretului net se determina astfel:
VT (lei) = {[Pret_net (%) + Dobanda_acumulata (%)] / 100} x Principalul (lei) x Numar_obligatiuni

unde:
- Dobanda_acumulata = dobanda acumulata pozitiva, in cazul tranzactiilor cum-cupon, sau dobanda acumulata negativa, in cazul tranzactiilor ex-cupon.

2. Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiata pe baza pretului brut se determina astfel:
VT (lei) = [Pret_brut (%) /100] x Principalul (lei) x Numar_obligatiuni

B. Tipuri de cupoane

1. Cuponul normal

Exemplu: o obligatiune este emisa la data de 1 ianuarie 1999 si are datele cupon stabilite la 1 ianuarie si 1 iulie. Prima plata a cuponului devine exigibila pe data de 1 iulie 1999. Cupoanele acestei obligatiuni sunt normale indiferent de faptul ca numarul efectiv de zile din perioadele acestora pot fi diferite, astfel:
- primul cupon este normal, perioada acestuia este **181** zile (1 ianuarie 1999 – 1 iulie 1999);
- al II-lea cupon este normal, perioada acestuia este **184** zile (1 iulie 1999 – 1 ianuarie 2000) etc.

2. Cuponul scurt

Exemplu: o obligatiune este emisa la data de 1 februarie 1999 si plateste cupon semestrial la datele de 1 ianuarie si 1 iulie. Prima plata a cuponului devine exigibila pe data de 1 iulie 1999. In acest caz primul cupon este scurt, iar celelalte cupoane sunt normale, astfel:
- primul cupon este scurt, perioada acestuia este **150** zile (1 februarie 1999 – 1 iulie 1999);
- al II-lea cupon este normal, perioada acestuia este **184** zile (1 iulie 1999 – 1 ianuarie 2000);
- al III-lea cupon este normal, perioada acestuia este **182** zile (1 ianuarie 2000 – 1 iulie 2000) etc.

3. Cuponul lung

Exemplu: o obligatiune este emisa la data de 1 februarie 1999 si plateste cupon semestrial la datele de 1 ianuarie si 1 iulie. Prima plata a cuponului devine exigibila pe data de 1 ianuarie 2000 (se omite data cuponului de 1 iulie 1999, care este cea mai apropiata data cupon teoretica fata de data de emisiune) => cupoane:

- primul cupon este lung, perioada acestuia este **334** zile (1 februarie 1999 – 1 ianuarie 2000) si este compusa din 2 subperioade, astfel;
- **150** zile (1 februarie 1999 – 1 iulie 1999),
- **184** zile (1 iulie 1999 – 1 ianuarie 2000).
- al II-lea cupon este normal, perioada acestuia este **182** zile (1 ianuarie 2000 – 1 iulie 2000);
- al III-lea cupon este normal, perioada acestuia este **184** zile (1 iulie 2000 – 1 ianuarie 2001) etc.

C. Elemente ale tranzactiilor cu obligatiuni

Valoare	**Numar de zecimale ptr. simbolurile corespunzatoare tipului de simbol a carui moneda de tranzactionare si moneda de decontare este RON**	**Numar de zecimale ptr. simbolurile corespunzatoare tipului de simbol a carui moneda de tranzactionare este diferita de RON**
Pas de pret	2	4
Pret net	2	4
Pret brut	6	4
Dobanda acumulata	6	4
Valoare de tranzactionare	2	4
Valoare de decontare	2	2

Parametru/Piata	**PRINCIPALA**	**DEAL**
Bloc de tranzactionare	1	1
Variatie maxima a pretului	+/- 15% fata de pretul de referinta al sedintei curente	+/- 15% fata de pretul de referinta al sedintei curente
Valoare minima admisa a unui ordin/deal	-	700.000 RON
Pret de referinta	Pret de inchidere din piata principala (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata principala (conform Titlului preliminar)
Tranzactionare pe baza de pret net (optiune implicita)	Da	Da
Tranzactionare pe baza de pret brut	Termen de valabilitate	Termen de valabilitate

	exclusiv - Day	exclusiv - Day
Tipuri de ordine	ordine limita, ordine la piata (MKT), ordine fara pret, ordine Hidden	deal, cotatii informative
Stari piata	Deschisa si Inchisa	Deschisa si Inchisa
Operatiuni de gestionare Modificare Suspendare/Reluare/Retragere Refuz	Ordine Da Da Nu	Cotatii informative Deal Da Nu Da Da Nu Da
Prioritati de afisare si executie	pret, tip de cont si timp	-

ANEXA NR. 9

TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE STAT

A. Conventii si formule de calcul pentru titluri de stat

a) Formule de calcul standard pentru titluri de stat cu discount emise cu scadenta de 365 zile

1. Relatia dintre randament si pret al unui titlu de stat cu discount, se determina astfel:

Randament (%) = $\left[\left(\frac{100}{Pret\,(\%)}-1\right)\times\frac{365}{Nr_zile_ramase}\right]\times 100$

Pret (%) = $\left[\frac{100}{1+\left(\frac{Randament(\%)}{100}\times\frac{Nr_zile_ramase}{365}\right)}\right]$

unde:
- Randament = randamentul anual exprimat procentual;
- Pret = pretul exprimat ca procent din valoarea nominala;
- Nr_zile_ramase = numarul de zile incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data scadentei, exclusiv.

Valoarea tranzactiei

Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu discount incheiate pe baza pretului rezultat din

conversia randamentului introdus in sistemul de tranzactionare, se determina astfel:

Valoare_tranzactie (lei) = $\left[\frac{Pret(\%)}{100}\right]$ x Valoare_nominala (lei) x Nr_Titluri

b) Formule de calcul standard pentru titluri de stat cu dobanda emise cu scadenta mai mare sau egala cu 365 zile

Dobanda acumulata

Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor cu titluri de stat cu dobanda, se determina astfel:

Dobanda_acumulata (%) = Rata_ cupon (%) x $\left[\frac{Nr_zile_acumulate}{Nr_zile_an}\right]$

unde:

- Nr_zile_acumulate = numarul de zile incepand cu data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv;
- Nr_zile_an = numarul de zile din an este calculat in functie de conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate.

Valoarea tranzactiei

Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului net introdus in sistemul de tranzactionare, se determina astfel:

$$\text{Valoare_tranzactie (lei)} = \left[\frac{Pret_net(\%) + Dobanda_acumulata(\%)}{100}\right] \text{ x Valoare_nominala (lei) x Nr_Titluri}$$

Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului brut introdus in sistemul de tranzactionare, se determina astfel:

$$\text{Valoare_tranzactie (lei)} = \left[\frac{Pret_brut(\%)}{100}\right] \text{ x Valoare_nominala (lei) x Nr_Titluri}$$

B. Parametrii definiti la nivelul pietelor destinate tranzactionarii titlurilor de stat

Parametri/Piata	**PRINCIPALA**	**DEAL**
Tranzactionarea titlurilor de stat emise cu discount	Randament	Randament
Tranzactionarea titlurilor de stat emise cu dobanda	Pret net/brut	Pret net/ brut
Tranzactionare pe baza de pret net (optiune implicita)	Dobanda acumulata, pretul brut si valoarea sunt automat actualizate de sistem pentru ordinele care au termenul de valabilitate Open sau Good Till Date	Deal-urile care au termenul de valabilitate Open sau Good Till Date
Tranzactionare pe baza de pret brut	Ordinele vor avea numai termenul de valabilitate Day	Deal-urile vor avea termenul de valabilitate Day
Bloc de tranzactionare	1	1
Pret de referinta	Conform Titlului preliminar	Conform Titlului preliminar
Tipuri de ordine, cotatii, deal-uri	Cotatii ferme Ordine	Deal-uri Cotatii informative
Participanti/tipuri de ordine, cotatii ferme, cotatii informative, deal-uri	Market maker – Cotatii ferme Toti Participantii – Ordine	Toti Participantii – Cotatii informative, Deal-uri
Operatii de gestionare **Modificare** **Suspendare/Reluare/Retragere** **Refuz**	Cotatii ferme Da Da Nu	Cotatii indicative Deal-uri Da Nu Da Da Nu Da

CARTEA II

PIATA REGLEMENTATA LA TERMEN

CUPRINS

TITLUL I **PARTICIPANTII LA PIATA DERIVATELOR**

CAPITOLUL I **DISPOZITII GENERALE**

CAPITOLUL II **CALITATEA DE PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR**

Sectiunea 1 **Cadru general**
Sectiunea 2 **Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor**
Sectiunea 3 **Operatiuni transfrontaliere**
Sectiunea 4 **Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor**

CAPITOLUL III **ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL PARTICIPANTILOR LA PIATA DERIVATELOR**

Sectiunea 1 **Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor**
Sectiunea 2 **Suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor**
Sectiunea 3 **Retragerea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor**

TITLUL II **MARKET MAKERII**

CAPITOLUL I **DISPOZITII GENERALE**

CAPITOLUL II **ACORDAREA CALITATII DE MARKET MAKER PE PIATA DERIVATELOR. INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU UN IFD**

CAPITOLUL III **RENUNTAREA LA INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU UN IFD. RENUNTAREA LA CALITATEA DE MARKET MAKER**

CAPITOLUL IV **SUSPENDAREA / INCETAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER. RETRAGEREA CALITATII DE MARKET MAKER**

CAPITOLUL V **RELUAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER. REDOBANDIREA CALITATII DE MARKET MAKER PE PIATA DERIVATELOR**

CAPITOLUL VI **OPERATIUNI PE PIATA DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI**

CAPITOLUL VII **EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI**

TITLUL III AGENTII DE DERIVATE

CAPITOLUL I CALITATEA DE AGENT DE DRIVATE

Sectiunea 1 Acordarea calitatii de agent de derivate
Sectiunea 2 Retragerea calitatii de agent de derivate

CAPITOLUL II ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE

Sectiunea 1 Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate
Sectiunea 2 Suspendarea / retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate

TITLUL IV STANDARDE CONTRACTUALE SI SISTEMUL DE COMPENSARE – DECONTARE

TITLUL V OPERATIUNI DE PIATA

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1 Piata Derivatelor
Sectiunea 2 Sistemul de conturi

CAPITOLUL II ADMITEREA/ SUSPENDAREA/ RETRAGEREA DE LA TRANZACTIONARE A IFD

Sectiunea 1 Admiterea la tranzactionare a IFD
Sectiunea 2 Suspendarea/ reluarea la tranzactionare a IFD
Sectiunea 3 Retragerea de la tranzactionare a IFD

CAPITOLUL III SISTEMUL DE TRANZACTIONARE

Sectiunea 1 Cadru general
Sectiunea 2 Metode de negociere a IFD
Sectiunea 3 Sedinta de tranzactionare

CAPITOLUL IV ORDINELE DE BURSA SI TRANZACTIILE CU IFD

Sectiunea 1 Cadru general
Sectiunea 2 Ordinele de bursa
Sectiunea 3 Tranzactiile cu IFD

CAPITOLUL V CORECTAREA SI INVALIDAREA TRANZACTIILOR

Sectiunea 1 Corectarea tranzactiilor

Sectiunea 2 **Invlidarea tranzactiilor**

CAPITOLUL VI **MONITORIZAREA PIETEI DERIVATELOR**

TITLUL VI **PIATA FUTURES**

CAPITOLUL I **DISPOZITII GENERALE**

Sectiunea 1 **Specificatiile contractelor futures**
Sectiunea 2 **Procesul de decontare zilnica si finala**
Sectiunea 3 **Evenimente corporative**

CAPITOLUL II **MANAGEMENTUL POZITIILOR DESCHISE**

Sectiunea 1 **Administrarea ordinelor de bursa**

Sectiunea 2 **Initierea sau modificarea pozitiilor deschise**
Sectiunea 3 **Lichidarea si transferul pozitiilor deschise**

CAPITOLUL III **MARCAREA LA PIATA SI PRETURILE DE DECONTARE**

Sectiunea 1 **Pretul zilnic de decontare**
Sectiunea 2 **Pretul final de decontare**

CAPITOLUL IV **AJUSTAREA CONTRACTELOR FUTURES CA URMARE A EVENIMENTELOR CORPORATIVE**

Sectiunea 1 **Ajustarea contractelor futures**
§1 **Cadru general**
§2 **Metode de ajustare a contractelor futures**
§3 **Ajustarea simbolului contractelor futures**
§4 **Ajustarea valorii notionale a pozitiilor deschise**
§5 **Factorul de ajustare**

Sectiunea 2 **Determinarea factorului de ajustare si ajustarea elementelor caracteristice si a parametrilor de tranzactionare**
§1 **Ajustarea elementelor caracteristice si parametrii de tranzactionare**
§2 **Splitarea / consolidarea actiunilor**
§3 **Majorarea capitalului social prin emisiunea si acordarea de actiuni gratuite**
§4 **Majorarea capitalului social prin acordarea actionarilor a dreptului de subscriere la un pret preferential care este inferior pretului de piata**
§5 **Majorarea capitalului social prin acordarea concomitenta de actiuni gratuite si acordarea dreptului la subscriere la pret preferential**
§6 **Acordarea de dividende in numerar**
§7 **Ajustarea elementelor caracteristice si a parametrilor de tranzactionare**

TITLUL VII **FAPTELE ILICITE SI SANCTIUNILE BURSIERE**

CAPITOLUL I CADRU GENERAL
CAPITOLUL II FAPTE ILICITE
CAPITOLUL III SACTIUNI BURSIERE

TITLUL VIII DISPOZITII FINALE

ANEXE

Anexa 1 **Cerere de admitere ca participant la piata derivatelor si inscriere in registrul participantilor**
Anexa 2 **Formular cu date personale**
Anexa 3 **Specimene de semnaturi**
Anexa 4 **Document cu privire la riscurile Instrumentelor Financiare Derivate - Anexa la contractul de prestari servicii**

TITLU PRELIMINAR

Art. 1 Termenii si expresiile utilizate in cuprinsul "**Codului Bursei de Valori Bucuresti S.A. – Operator de Piata: Cartea II - Piata Reglementata la Termen**" ("**Cartea II**") au urmatoarele semnificatii:

1. **Activ suport** (underlying asset) reprezinta instrumentul financiar, indicele bursier sau valutar, rata dobanzii, marfa, precum si orice alt activ sau instrument al carui pret, randament sau unitate de marime sta la baza valorii unui IFD.
2. **Agent de Derivate** reprezinta persoana fizica, angajata a unui participant la Piata Derivatelor, careia BVB i-a acordat dreptul sa introduca ordine de bursa si sa incheie tranzactii cu IFD prin intermediul sistemului electronic de tranzactionare.
3. **Apel in marja** (margin call) reprezinta cererea cu titlu de obligativitate formulata de Casa de Compensare catre un membru compensator, respectiv de un membru compensator catre un client sau membru noncompensator, in vederea incadrarii limitele impuse contului in marja.
4. **Bloc de Tranzactionare** (standard lot) reprezinta numarul de contracte corespunzatoare unei anumite serii IFD care formeaza o unitate standard de tranzactionare, stabilit in functie de specificatiile de contract pentru fiecare IFD in parte.
5. **BNR** reprezinta Banca Nationala a Romaniei.
6. **BVB** reprezinta S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A.
7. **Cartea I** reprezinta "**Cartea I – Piata reglementata la vedere**" din cadrul "Codului S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A. - Operator de Piata".
8. **Casa de Compensare** reprezinta entitatea cu sediul in Romania sau aflata sub jurisdictia unui alt stat membru care efectueaza operatiuni de inregistrare, garantare, compensare si decontare a tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor, precum si oricare alte operatiuni in legatura cu acestea.
9. **Client** reprezinta persoana fizica, persoana juridica sau oricare alta entitate fara personalitate juridica, care deruleaza operatiuni cu IFD pe Piata Derivatelor in baza unui contract incheiat cu un intermediar admis sa opereze pe aceasta piata.
10. **CNVM** reprezinta Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare.
11. **Consiliul Bursei** reprezinta Consiliul de Administratie al S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A.
12. **Cont in marja** (margin account) reprezinta contul in care sunt evidentiate, dupa caz:
    a. fondurile banesti si/sau contravaloarea instrumentelor financiare constituite sub forma de colateral in vederea garantarii pozitiilor deschise;
    b. drepturile dobandite si obligatiile asumate.
13. **Cont de pozitie** (position account) reprezinta contul deschis in sistemul electronic de compensare-decontare in care sunt evidentiate contractele cumparate si/sau vandute, precum si pozitiile deschise cu IFD ca urmare a incheierii de tranzactii pe Piata Derivatelor.
14. **Contract futures** reprezinta un contract standardizat in conformitate cu specificatiile contractului stabilite de BVB, care creeaza pentru partile contractante obligatia de a cumpara, respectiv de a vinde, un anumit activ suport la o data ulterioara (data scadentei) si la un pret convenit in momentul incheierii tranzactiei pe Piata Derivatelor.
15. **Contract Options** sau **Optiune** reprezinta contractul standardizat in conformitate cu specificatiile contractului stabilite de BVB, prin care cumparatorul are dreptul, dar nu si obligatia, de a cumpara (optiune Call) sau de a vinde (optiune Put) in schimbul unei prime (premium), un anumit activ suport la un anumit pret (pret de exercitare), pe intreaga durata de viata a optiunii (American option), la anumite date predeterminate (Bermuda option) sau doar la data scadentei (European option).

16. **Cotatia** reprezinta pretul care se negociaza in momentul incheierii tranzactiei cu un anumit IFD, care poate fi exprimat in unitati monetare, puncte indice, rata a dobanzii sau randamentului, unitate de marime, etc, in conformitate cu specificatiile contractului stabilite de BVB.
17. **Data scadentei** reprezinta ziua din luna de scadenta la care o anumita serie IFD expira, iar pozitiile deschise existente sunt inchise la pretul final de decontare.
17[1]. **Data ex-right** este a doua zi lucratoare inainte de data de inregistrare si reprezinta data corespunzatoare primei sedinte de tranzactionare in care cumparatorul unei actiuni nu mai dobandeste dreptul de a beneficia de dividende sau de alte drepturi speciale asociate actiunilor respective, si dupa care asupra acestei actiuni nu se mai rasfrang efectele hotararilor adunarii generale a actionarilor;
17[2]. **Data cum-right** este a treia zi lucratoare inainte de data de inregistrare si reprezinta data ultimei sedinte de tranzactionare in care cumparatorul unei actiuni va dobandi dreptul de a beneficia de dividende sau de alte drepturi speciale asociate actiunii respective si asupra acestei actiuni se rasfrang efectele hotararilor adunarii generale a actionarilor.
18. **Decontare cu livrare** (physical delivery) reprezinta stingerea obligatiilor banesti si de transfer a unui activ suport rezultate in urma procesului de decontare finala.
19. **Decontare in fonduri** (cash settlement) reprezinta stingerea obligatiilor banesti ale membrilor compensatori rezultate in urma procesului de decontare zilnica sau finala.
20. **Decontare zilnica** (daily settlement) reprezinta procesul prin care sunt stinse **zilnic** obligatiile banesti rezultate ca urmare a incheierii de tranzactii cu IFD si a marcarii la piata a pozitiilor deschise pe baza pretului zilnic de decontare.
21. **Decontare finala** (final settlement) reprezinta procesul prin care sunt stinse **la scadenta** obligatiile banesti si/sau de transfer a unui activ suport, dupa caz, rezultate ca urmare a inchiderii de catre Casa de Compensare a pozitiilor deschise existente, pe baza pretului final de decontare.
22. **Formator de piata** sau **Market Maker** reprezinta participantul la Piata Derivatelor care se angajeaza sa mentina lichiditatea pietei pentru un anumit IFD utilizand propriul capital, prin introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si vanzare in nume propriu, precum si sa incheie tranzactii la preturile afisate prin ofertele ferme in perioada de timp in care participantul respectiv detine aceasta calitate.
23. **IFD** reprezinta termen generic utilizat pentru identificarea unui instrument financiar derivat care are la baza un anumit activ suport si specificatii unice. Fiecarui IFD ii corespund mai multe serii cu specificatii comune, numarul acestora fiind determinat in functie de lunile de scadenta, precum si in functie de preturile de exercitare disponibile la un moment dat, in cazul contractelor options.
24. **Intermediar** reprezinta societatea de servicii de investitii financiare autorizata de CNVM, institutia de credit autorizata de BNR, in conformitate cu legislatia bancara aplicabila sau entitatea echivalenta acestora autorizata de autoritatile competente dintr-un stat membru sau nemembru, care este inscrisa in Registrul CNVM.
25. **Luna de scadenta** (contract / delivery month) reprezinta luna calendaristica stabilita prin specificatiile inregistrate la CNVM in care contractele corespunzatoare unei serii IFD expira sau se inchid de catre Casa de Compensare, dupa caz.
26. **Marcarea la piata** (mark-to-market) reprezinta actualizarea de catre Casa de Compensare a contului in marja prin reevaluarea pozitiilor deschise la un anumit pret ("**pret de cotare**"), determinat in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare in vederea stabilirii diferentelor favorabile/nefavorabile corespunzatoare drepturilor dobandite/obligatiilor asumate in cadrul Sistemului de Compensare-Decontare administrat de Casa de Compensare.
27. **Marja** sau **Colateral** (margin / collateral) reprezinta garantia financiara sau de alt tip, constituita sub forma de fonduri banesti si/sau instrumente financiare din categoriile de active eligibile conform Regulamentului CNVM nr. 13/2005 incadrarea in limitele impuse contului in

marja in vederea garantarii obligatiilor financiare rezultate din operatiunile cu IFD derulate pe Piata Derivatelor. Nivelul minim al sumei evidentiate in contul in marja reprezinta **necesarul de marja** definit in conformitate cu prezentul regulament.

28. **Membru compensator** (clearing member) este intermediarul care participa direct la Sistemul de Compensare-Decontare in baza unui contract incheiat cu Casa de Compensare, astfel:
    a) **membru compensator general** (general clearing member) este contrapartea Casei de Compensare si garanteaza indeplinirea obligatiilor rezultate in cadrul procesului de compensare-decontare a tranzactiilor incheiate pe contul propriu, pe contul clientilor proprii, precum si pe contul membrilor noncompensatori si al clientilor acestora;
    b) **membru compensator individual** (individual clearing member) este contrapartea Casei de Compensare si garanteaza indeplinirea obligatiilor rezultate in cadrul procesului de compensare-decontare a tranzactiilor incheiate pe contul clientilor acestuia si pe contul propriu, dupa caz.
29. **Membru noncompensator** (nonclearing member) este intermediarul sau traderul care detine calitatea de participant la Piata Derivatelor si care participa indirect la Sistemul de Compensare-Decontare, prin intermediul unui membru compensator general.
30. **Multiplicator** (multiplier) reprezinta valoarea exprimata in unitati monetare (de exemplu: 10 RON / USD / EUR, etc) sau fizice (de exemplu: 1.000 actiuni / obligatiuni, etc) care este stabilita in specificatiile IFD pentru determinarea valorii notionale a unui contract IFD.
31. **Necesar de marja** (margin requirement) reprezinta nivelul minim al sumei evidentiate in contul in marja deschis in sistemul electronic de compensare-decontare care trebuie constituit sub forma de colateral, in conformitate cu sistemul de marje utilizat de Casa de Compensare.
    a) **necesarul de marja initiala** se determina pe baza pozitiilor deschise si a ordinelor de bursa din sistemul electronic de tranzactionare;
    b) **necesarul de marja de mentinere** se determina pe baza pozitiilor deschise.
32. **Ordin de bursa** (exchange order) reprezinta instructiunea de cumparare sau vanzare introdusa in sistemul electronic de tranzactionare de catre un participant la Piata Derivatelor in vederea incheierii unei tranzactii cu IFD.
33. **Participant la Piata Derivatelor** (trading member) reprezinta entitatile de natura intermediarilor, firmelor de investitii si a traderilor care sunt admise de BVB ca participant la sistemul de tranzactionare al BVB in vederea derularii de operatiuni pe piata reglementata la termen.
34. **Piata Derivatelor** (Derivatives Market) reprezinta piata reglementata la termen administrata de BVB.
35. **Piata Futures** reprezinta segmentul de piata din cadrul Pietei Derivatelor pe care sunt tranzactionate contracte futures in functie de criteriile stabilite de BVB.
36. **Pas de Tranzactionare** sau **Pas de Cotare** (tick size) reprezinta fluctuatia minima a cotatiei unui anumit IFD care este stabilita prin specificatiile contractului respectiv.
37. **Pozitie deschisa** (open position) reprezinta numarul net de contracte cumparate sau vandute dintr-o anumita serie IFD si inregistrate intr-un anumit cont de pozitie care nu au fost inchise printr-o tranzactie de sens opus, prin exercitare sau prin inchidere de catre Casa de Compensare la scadenta. Pozitiile deschise pot fi:
    a) **pozitie long** reprezinta pozitia neta de cumparare pe un anumit cont si serie IFD rezultata ca urmare a incheierii uneia sau mai multor tranzactii prin care numarul de contracte cumparate este mai mare decat numarul de contracte vandute;
    b) **pozitie short** reprezinta pozitia neta de vanzare pe un anumit cont si serie IFD rezultata ca urmare a incheierii uneia sau mai multor tranzactii prin care numarul de contracte vandute este mai mare decat numărul de contracte cumparate.
38. **Precizari tehnice** documente emise de BVB cu privire la clarificarea sau interpretarea unor aspecte de natura tehnica si/sau operationala cu privire la prezentul regulament si procedurile

emise in completarea acestuia, precum si la sistemul electronic de tranzactionare.

39. **Pret de Deschidere** reprezinta pretul la care se executa prima tranzactie pentru o serie IFD in cadrul unei sedinte de tranzactionare.
40. **Pret de Inchidere** reprezinta pretul la care se executa ultima tranzactie pentru o serie IFD in cadrul unei sedinte de tranzactionare.
41. **Pret de Exercitare** (exercise / strike price) reprezinta pretul la care poate fi cumparat sau vandut un activ suport ca urmare a exercitarii unei optiuni Call sau Put de catre detinatorul optiunii respective.
42. **Pret zilnic de decontare** (daily settlement price / daily SETTLE) reprezinta pretul determinat de BVB in conformitate cu specificatiile IFD, pe baza caruia Casa de Compensare determina obligatiile si drepturile banesti zilnice care urmeaza a fi stinse in cadrul procesului de decontare zilnica.
43. **Pret final de decontare** (final settlement price / final SETTLE) reprezinta pretul determinat de BVB in conformitate cu specificatiile IFD, care este utilizat in procesul de inchidere de catre Casa de Compensare a pozitiilor deschise existente la scadenta si pe baza caruia Casa de Compensare determina drepturile si obligatiile banesti finale care urmeaza a fi stinse in cadrul procesului de decontare finala.
44. **Prima zi de tranzactionare** reprezinta prima zi in care o serie IFD a fost lansata la tranzactionare.
45. **Serie IFD** sau **Serie** reprezinta un contract IFD care poate fi identificat in mod unic prin specificatiile contractelor corespunzatoare (exemplu: contract futures avand drept activ suport indicele BET, multiplicatorul 1 leu si scadenta in luna iunie 2007).
46. **Simbol** reprezinta codificarea utilizata in sistemul electronic pentru identificarea unei serii IFD.
47. **Sistem de Compensare-Decontare** reprezinta sistemul de compensare-decontare definit in conformitate cu art. 168 alin. (3) din Legea 297/2004 si care este administrat de catre Casa de Compensare.
48. **Specificatii IFD** sau **Specificatii Contract** sau **Specificatii de Contract** (contract specifications) reprezinta setul de clauze standardizate ale contractelor IFD, cum ar fi: simbolul, activul suport, multiplicatorul, cotatia, pasul de cotare, lunile de scadenta, data scadentei, etc, care sunt aprobate de Consiliul Bursei si inregistrate la CNVM.
49. **Stil Optiune** (option style) reprezinta specificatia unui contract options prin care se stabileste perioada sau momentul la care este posibila exercitarea unei optiuni, astfel: pe intreaga durata de viata a contractului (American option), la anumite date predeterminate (Bermuda option) sau doar la scadenta contractului (European option).
50. **Total Pozitii Deschise** sau **Open Interest** (Open Interest) reprezinta numarul total de contracte cumparate sau vandute corespunzatoare unei serii IFD, care nu au fost inchise printr-o tranzactie in de sens contrar, prin exercitare sau prin expirare/inchidere de catre Casa de Compensare la scadenta.
51. **Trader** reprezinta persoana juridica autorizata de CNVM definita in conformitate cu **art. 29** din Legea nr. 297/2004.
52. **Tranzactie cu IFD** sau **Tranzactie** reprezinta contractul de vanzare-cumparare a unui IFD, negociat si incheiat in sistemul electronic de tranzactionare, care este validat si inregistrat de catre Casa de Compensare in sistemul electronic de compensare-decontare
53. **Ultima zi de tranzactionare** reprezinta ultima zi in care o serie IFD este disponibila la tranzactionare.
54. **Valoare Notionala** (notional value) a unui contract IFD reprezinta produsul algebric dintre cotatia sau pretul zilnic / final de decontare al unei serii IFD si multiplicatorul acestuia sau valoarea determinata printr-o alta metodologie stabilita de BVB.

(2) Termenii cu privire la Piata Derivatelor care nu sunt definiti la **alin. (1)** sau explicitati in cadrul prezentului regulament, au semnificatiile corespunzatoare continute, dupa caz, in Legea nr. 297/2004, reglementarile CNVM, precum si in prevederile "**Codului Bursei de Valori Bucuresti S.A.– Operator de Piata: Cartea I - Piata Reglementata la Vedere**".

Art. 2 (1) Prevederile ***Cartii II*** se completeaza in mod corespunzator cu ***reglementarile*** emise de BVB, adoptate de Consiliul Bursei si care vor fi aprobate de CNVM inainte de intrarea lor in vigoare.
(2) ***Reglementarile*** mentionate la alineatul precedent se vor referi la tranzactionarea IFD care au ca modalitate de executare la scadenta decontarea prin livrare fizica, fara a se limita la aceasta.

Art. 3 Prevederile din **Cartea I**, Titlul IV – "Administrarea si diseminarea de catre BVB a informatiilor publice privind emitentii, tipurile de instrumente financiare tranzactionate si serviciile de acces al participantilor" se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament.

TITLUL I
PARTICIPANTII LA PIATA DERIVATELOR

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) In vederea acordarii calitatii de participant pe Piata Derivatelor unei firme de investitii din statele membre si/sau nemembre, prevederile prezentului regulament se aplica in mod corespunzator, cu respectarea legislatiei in vigoare.
(2) Prevederile din Cartea I, Titlul I, Capitolul IV "Obligatiile participantilor" referitoare la obligatiile privind activitatea desfasurata, notificarile catre BVB, precum si obligatiile privind tarifele si comisioanele datorate BVB se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor.

Art. 2 (1) Participantii la Piata Derivatelor de natura intermediarilor desfasoara operatiuni cu IFD in nume si pe cont propriu, precum si in numele si pe contul clientilor, in limitele autorizatiei emise de CNVM.
(2) Participantii la Piata Derivatelor de natura traderilor tranzactioneaza exclusiv in nume si pe cont propriu, compensarea si decontarea tranzactiilor efectuate de catre aceasta categorie de participanti realizandu-se numai prin intermediul unui membru compensator general.
(3) Se interzice participantilor la Piata Derivatelor sa deschida cont propriu, respectiv sa introduca ordine de bursa si sa incheie tranzactii cu IFD pe acest cont, prin intermediul unui alt participant admis pe piata reglementata la termen, in conditiile in care dispune de dreptul de tranzactionare pe Piata Derivatelor.

Art. 3 (1) Participantii la Piata Derivatelor sunt obligati sa informeze clientii existenti si potentiali cu privire la prevederile prezentului regulament, ale Casei de Compensare si ale normelor legale incidente.
(2) Participantii la Piata Derivatelor, inclusiv agentii de derivate, au obligatia sa respecte confidentialitatea datelor de identificare ale clientilor proprii, precum si oricare alte informatii legate de activitatea desfasurata de catre acestia, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.
(3) Participantii la Piata Derivatelor vor urmari ca in procesul de comunicare cu clientii existenti si potentiali sa prezinte in mod obiectiv caracteristicile principale ale IFD, precum si sa nu sugereze ca rezultatele pozitive obtinute in trecut ar constitui o garantie cu privire la performantele viitoare in cazul in care se refera la un anumit IFD sau strategie de tranzactionare.
(4) Contractul incheiat intre un participant la Piata Derivatelor si un client cu ocazia incheierii contractului de prestari servicii cu privire la tranzactionarea IFD va include "**Documentul cu privire la riscurile instrumentelor financiare derivate**" prezentat in **Anexa nr. 4** la Cartea II, fiind necesara semnarea acestuia de catre client in vederea confirmarii faptului ca a luat la cunostinta si a inteles continutul respectivului document.
(5) Participantii admisi sa opereze pe Piata Derivatelor vor depune eforturi in identificarea altor riscuri sau aspecte relevante care nu sunt cuprinse in documentul cu privire la riscurile IFD mentionat la **alin. (4)** si vor informa clientii proprii in mod corespunzator.

Art. 4 (1) BVB poate solicita participantilor la Piata Derivatelor furnizarea sau elaborarea oricarui document, raportare financiara sau informatie pe care le considera necesare pentru buna

administrare a Pietei Derivatelor, acestia avand obligatia sa raspunda cu promptitudine si in mod corespunzator solicitarilor.
(2) BVB nu isi asuma nicio responsabilitate fata de participantii la Piata Derivatelor sau terti in urmatoarele situatii:

a) in cazul in care participantii la Piata Derivatelor sau agentii de derivate nu respecta normele din legislatia in vigoare, inclusiv cele cuprinse in reglementarile BVB cu privire la piata reglementata la termen;
b) inregistrarea de pierderi financiare sau de orice alta natura suferite ca urmare a activitatii desfasurate pe Piata Derivatelor;
c) in situatii de forta majora si/sau caz fortuit.

Art. 5 (1) Metodologia de aplicare a tarifelor si comisioanelor percepute de BVB cu privire la Piata Derivatelor este aprobata de catre Consiliul Bursei.
(2) Nivelul tarifelor si comisioanelor percepute de BVB pentru derularea operatiunilor cu IFD pe Piata Derivatelor conform metodologiei prevazute la **alin. (1)**, sunt aprobate de catre Adunarea Generala a Actionarilor BVB si notificate CNVM.

CAPITOLUL II
CALITATEA DE PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR

Sectiunea 1
Cadru general

Art. 6 (1) Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor este de competenta Consiliului Bursei.
(2) Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor are loc la data adoptarii hotararii de admitere de catre Consiliul Bursei si va produce efecte fata de terti la data inscrierii in Registrul Participantilor, in cadrul sectiunii corespunzatoare pietei reglementate la termen.
(3) BVB mentine si publica lista participantilor admisi sa opereze pe Piata Derivatelor in Registrul Participantilor.
(4) BVB poate percepe un tarif anual aferent calitatii de participant la Piata Derivatelor, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

Art. 7 (1) In cazul in care participantii la Piata Derivatelor doresc sa tranzactioneze de la sediile secundare (sucursale) autorizate de CNVM, se aplica in mod corespunzator prevederile aplicabile pietei reglementate la vedere din Cartea I, Titlul I, Capitolul II “Procedura de admitere ca Participant si acordarea accesului la sistemul de tranzactionare al BVB”.
(2) Procedurile cu privire la acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor si a accesului la tranzactionare a firmelor de investitii admise pe o piata reglementata in statele membre si nemembre sau a sucursalelor acestora se aplica in mod corespunzator cu prevederile din Cartea I, in conformitate cu prevederile din prezentul titlu.

Sectiunea 2
Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor

Art. 8 Entitatile de natura intermediarilor care **sunt admise** sa deruleze operatiuni pe piata

reglementata la vedere administrata de BVB pot dobandi calitatea de participant la Piata Derivatelor daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

a) sa transmita o cerere scrisa de admitere ca participant la Piata Derivatelor;
b) sa detina, la data depunerii la BVB a cererii mentionate la **litera a)**, calitatea de Participant la sistemul de tranzactionare al BVB pe piata reglementata la vedere, in conformitate cu prevederile din Cartea I;
c) sa nu aiba obligatii restante fata de BVB, financiare sau de alta natura, la data depunerii la BVB a cererii mentionate la **litera a)**;
d) sa indeplineasca alte conditii pe care BVB le considera necesare.

Art. 9 (1) Entitatile de natura intermediarilor sau traderilor care **nu sunt admise** sa deruleze operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB pot dobandi calitatea de participant la Piata Derivatelor daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

a) sa transmita o cerere scrisa de admitere ca participant la Piata Derivatelor, conform cu **Anexa nr. 1** la Cartea II;
b) sa depuna documentatia necesara, aplicata in mod corespunzator entitatilor de natura **intermediarilor** si **traderilor**, dupa cum urmeaza:
    1. copie dupa documentele de autorizare ca intermediar sau trader si de inscriere in Registrul CNVM;
    2. copie dupa documentele eliberate de CNVM de autorizare si de inscriere in Registrul CNVM pentru personalul autorizat de CNVM (agenti de servicii de investitii financiare, agenti delegati, reprezentanti ai Compartimentului de control intern, etc);
    3. copie dupa certificatul de inregistrare in Registrul Comertului, Actul constitutiv, inclusiv toate actele aditionale la acest document si toate Incheierile judecatorului delegat de pe langa Oficiul Registrului Comertului;
    4. schema organizatorica a departamentului / unitatii din cadrul societatii care desfasoara operatiuni pe piata de capital;
    5. formular cu privire la datele personale pentru membrii CA, conducatorii, agentii pentru servicii de investitii financiare, agentii de derivate, reprezentantii Compartimentului de control intern, conform cu **Anexa nr. 2** la Cartea II;
    6. formular cu privire la specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu BVB cu indicarea, pentru fiecare persoana, a ariei de responsabilitate, conform cu **Anexa nr. 3** la Cartea II;
    7. copie dupa materialul informativ destinat clientilor in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii, in cazul intermediarilor;
    8. raportul anual certificat de auditorul financiar, care va cuprinde situatiile financiare anuale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezorerie, politici contabile si note explicative, insotite de Raportul administratorilor si Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;
    9. raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezorerie pentru anul curent, unde este cazul;
    10. copie dupa contractul de mandat incheiat cu un alt participant la Piata Derivatelor, dupa caz;
    11. alte documente pe care BVB le considera necesare.
c) sa prezinte, dupa caz, dovada platii tarifului prevazut in Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB pentru admiterea la piata reglementata la termen ca Participant la

sistemul de tranzactionare al Bursei de Valori Bucuresti sau dovada detinerii unei licente de tranzactionare transmisibile.

d) sa indeplineasca alte conditii pe care BVB le considera necesare.

(2) In cazul entitatilor de natura traderilor, BVB poate impune cerinte specifice in ceea ce priveste nivelul minim al capitalului initial / social, calificarea personalului, precum si alte conditii.

Art. 10 (1) Obtinerea calitatii de participant la Piata Derivatelor nu presupune acordarea de drept a accesului la sistemul de tranzactionare.
(2) Participantii la Piata Derivatelor au obligatia sa notifice in scris BVB cu privire la orice modificare intervenita in ceea ce priveste informatiile furnizate prin documentele care au stat la baza admiterii acestora, precum si orice eveniment semnificativ cu privire la societatea respectiva, in termen de **2 zile** lucratoare de la data la care modificarile devin efective.
(3) Participantii la Piata Derivatelor vor desemna cel putin trei persoane in relatia cu BVB, cu exceptia traderilor al caror numar de reprezentanti nu poate fi mai mic de doi.
(4) Documentele transmise BVB in legatura cu activitatea desfasurata pe Piata Derivatelor vor purta semnatura cel putin a unuia dintre reprezentantii desemnati.

Art. 11 (1) Consiliul Bursei poate respinge cererea de acordare a calitatii de participant la Piata Derivatelor chiar daca sunt intrunite toate conditiile de admitere din Cartea II, in cazul in care se considera ca nu pot fi intrunite conditiile pentru asigurarea unei bune supravegheri a activitatii entitatii respective, pentru mentinerea integritatii pietei, precum si din alte motive intemeiate.
(2) In cazul respingerii cererii de acordare a calitatii de participant la Piata Derivatelor, BVB va returna sumele corespunzatoare tarifelor prevazute la **art. 9 alin. (1) litera c)**, din care se retin comisioanele bancare suportate de BVB in acest sens, dupa caz.

Art. 12 (1) Calitatea de participant la Piata Derivatelor inceteaza de drept ca efect al fuziunii, dizolvarii sau divizarii societatii respective, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.
(2) Societatile rezultate ca urmare a unui proces de fuziune, dizolvare sau divizare au obligatia sa se conformeze prevederilor cu privire la notificarile catre BVB din Cartea I, Titlul I, Capitolul IV "Obligatiile Participantilor".

Sectiunea 3
Operatiuni transfrontaliere

Art. 13 (1) Pentru ca o firma de investitii autorizata intr-un stat membru sa obtina accesul in piata reglementata la termen administrata de BVB, fara a fi necesara stabilirea pe teritoriul Romaniei, entitatea respectiva trebuie sa detina calitatea de participant la Piata Derivatelor si sa obtina accesul la sistemul de tranzactionare al BVB.
(2) In cazul firmelor de investitii autorizate intr-un stat membru care doresc sa detina **calitatea de participant la Piata Derivatelor** conform **alin. (1)**, entitatile respective trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

a) sa prezinte dovada detinerii autorizatiei emise de autoritatea competenta din statul membru, din care sa rezulte ca poate sa presteze servicii de investitii financiare cu instrumente financiare derivate tranzactionate pe pietele reglementate;
b) sa prezinte dovada inscrierii in sectiunea corespunzatoare din Registrul CNVM;
c) sa indeplineasca celelalte conditii prevazute la **art. 9, alin. (1) din prezentul capitol**, cu exceptia cerintelor mentionate la **litera b) pct. 1, 2, 3, 7** si **10**.

(3) BVB acorda unei firme de investitii autorizate intr-un stat membru **accesul la sistemul de tranzactionare** numai daca:

a) detine calitatea de participant la Piata Derivatelor administrata de BVB, conform prevederilor de la alin. (2);
b) indeplineste conditiile prevazute la **art. 19** din sectiunea cu privire la acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participanti din Capitolul III din prezentul titlu.

(4) Firmele de investitii autorizate intr-un stat membru vor depune traducerile oficiale pentru toate documentele care nu sunt redactate in limba romana.

Art. 14 (1) Pentru ca o firma de investitii autorizata intr-un stat membru sau nemembru sa obtina accesul in piata reglementata la termen administrata de BVB prin intermediul unei sucursale pe teritoriul Romaniei, entitatea respectiva trebuie sa detina calitatea de participant la Piata Derivatelor si sa obtina accesul la sistemul de tranzactionare al BVB.
(2) In cazul firmelor de investitii autorizate intr-un stat membru sau nemembru care doresc sa detina **calitatea de participant la Piata Derivatelor** conform **alin. (1)**, entitatile respective trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte, dupa cum urmeaza:

a) in cazul firmelor de investitii autorizate in**:**
    1. **statele membre**: sa prezinte dovada detinerii autorizatiei emise de autoritatea competenta din statul membru, din care sa rezulte ca poate sa presteze servicii de investitii financiare cu instrumente financiare derivate tranzactionate pe pietele reglementate;
    2. **statele nemembre** sa prezinte dovada detinerii autorizatiei de la CNVM pentru sucursala firmei de investitii din Romania, din care sa rezulte ca poate sa presteze servicii de investitii financiare cu instrumente financiare derivate tranzactionate pe pietele reglementate.
b) sa prezinte dovada inscrierii in sectiunea corespunzatoare din Registrul CNVM;
c) sa indeplineasca celelalte conditii prevazute la **art. 9, alin. (1)** din prezentul capitol, cu exceptia cerintelor mentionate la **litera b) pct. 1** si **10**.

(3) BVB acorda sucursalei din Romania a unei firme de investitii autorizate intr-un stat membru sau nemembru **accesul la sistemul de tranzactionare** numai daca:

a) detine calitatea de participant la Piata Derivatelor administrata de BVB, conform prevederilor de la **alin. (2)**;
b) indeplineste conditiile prevazute la **art. 19** din sectiunea cu privire la acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participanti din Capitolul III din prezentul titlu.

(4) Firmele de investitii autorizate intr-un stat membru sau nemembru vor depune traducerile oficiale pentru toate documentele care nu sunt redactate in limba romana.

Sectiunea 4
Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor

Art. 15 (1) Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor este de competenta Consiliului Bursei.
(2) Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor are loc la data adoptarii hotararii de retragere de catre Consiliul Bursei si va produce efecte la data la care hotararea respectiva devine definitiva, fiind urmata de radierea din Registrul Participantilor, din cadrul sectiunii corespunzatoare pietei reglementate la termen.

Art. 16 (1) Consiliul Bursei poate decide cu privire la retragerea calitatii de participant la Piata

Derivatelor in urmatoarele situatii:

a) la cererea scrisa a participantului respectiv;
b) aplicarea de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
c) retragerea calitatii de participant pe piata reglementata la vedere ca urmare a aplicarii de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe aceasta piata;
d) se constata ca dobandirea calitatii de participant la Piata Derivatelor a fost obtinuta in baza unor informatii false, eronate sau incomplete, precum si in alte cazuri in care la data acordarii calitatii nu au fost intrunite in mod corespunzator toate conditiile necesare;
e) ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare pe Piata Derivatelor pe o durata mai mare de **6 luni consecutive** in ultimele 12 luni;
f) daca accesul unui participant la sistemul de tranzactionare pe Piata Derivatelor este suspendat in repetate randuri in cursul unui an calendaristic ca urmare a inregistrarii de obligatii restante fata de BVB pe o perioada mai mare de **30 de zile calendaristice** de la data scadentei;
g) ca urmare a netranzactionarii pe Piata Derivatelor pe durata unui an calendaristic;
h) retragerea cu titlu definitiv a autorizatiei de intermediar sau trader de catre CNVM;
i) ca urmare a deschiderii procedurii insolventei fata de participantul la Piata Derivatelor;
j) incetarea existentei societatii comerciale;
k) alte situatii deosebite in care BVB considera necesara retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor, in vederea mentinerii sigurantei si integritatii pietei reglementate la vedere si/sau la termen administrate de BVB.

(2) In cazul participantilor de natura intermediarilor, BVB poate sa decida retragerea calitatii de participant pe piata reglementata la vedere administrata de BVB ca urmare a retragerii calitatii de participant la Piata Derivatelor.

Art. 17 (1) Consiliul Bursei decide cu privire la retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor avand la baza notele de recomandare intocmite de catre departamentele de specialitate si avizate de catre Directorul General al BVB.

(2) BVB va publica modificarile in cadrul sectiunii cu privire la piata reglementata la termen din Registrul Participantilor ca urmare a retragerii calitatii de participant la Piata Derivatelor.
(3) Participantul caruia i se retrage dreptul de a opera pe Piata Derivatelor ramane obligat la indeplinirea tuturor obligatiilor financiare si de alta natura fata de BVB care decurg din calitatea de participant la Piata Derivatelor.
(4) BVB poate solicita orice document sau act necesar in procesul de retragere a calitatii de participant la Piata Derivatelor.

Art. 18 Redobandirea calitatii de participant la Piata Derivatelor are loc sub conditia remedierii situatiilor care au generat pierderea acestei calitati, dupa caz, precum si a indeplinirii tuturor conditiilor de acordare a calitatii prevazute in Cartea II.

CAPITOLUL III
ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL PARTICIPANTILOR LA PIATA DERIVATELOR

Sectiunea 1
Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor

Art. 19 **(1)** Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pe Piata Derivatelor se efectueaza dupa obtinerea calitatii de participant admis sa opereze pe piata reglementata la termen.
(2) Directorul General al BVB stabileste prin decizie data la care devine efectiv accesul la sistemul de tranzactionare al unui participant la Piata Derivatelor.
(3) Accesul la sistemul de tranzactionare al unui participant la Piata Derivatelor implica si accesul la celelalte sisteme conexe si aplicatii informatice furnizate de BVB, dupa caz.
(4) In vederea admiterii la sistemul de tranzactionare, un participant la Piata Derivatelor trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii:

a) sa faca dovada existentei unui contract de compensare-decontare valabil incheiat cu:
   1. Casa de Compensare, in cazul participantilor la Piata Derivatelor care detin calitatea de **membri compensatori** (generali sau individuali);
   2. un membru compensator general, in cazul participantilor la Piata Derivatelor care sunt **membri noncompensatori**.
b) sa existe in cadrul societatii cel putin doi agenti de derivate;
c) sa detina calitatea de membru la Fondul de Compensare a Investitorilor sau alta schema de compensare recunoscuta de CNVM, cu exceptia participantilor la Piata Derivatelor de natura traderilor;
d) sa indeplineasca cerintele BVB cu privire la dotarea tehnica corespunzatoare in ceea ce priveste configuratia hardware si software;
e) sa incheie un set de documente standard puse la dispozitie de catre BVB cu privire la utilizarea sistemelor electronice, precum si a altor aplicatii informatice necesare derularii operatiunilor de piata cu IFD pe Piata Derivatelor;
f) sa indeplineasca orice alte conditii impuse de CNVM sau BVB pentru derularea operatiunilor de piata cu IFD pe Piata Derivatelor.

(5) Participantul la Piata Derivatelor va informa in scris BVB cu privire la incetarea relatiei contractuale cu Casa de Compensare sau membrul compensator general, dupa caz.
(6) Casa de Compensare si membrii compensatori generali vor informa in scris BVB, in cel mai scurt timp, cu privire la incetarea relatiei contractuale dintre Casa de Compensare si un membru compensator, respectiv dintre un membru compensator general si un membru noncompensator.
(7) Participantii la Piata Derivatelor au obligatia sa notifice in scris BVB cu privire la neindeplinirea oricareia dintre conditiile care au stat la baza acordarii accesului la tranzactionare mentionate la **alin. (4)**, cu exceptia **literei e)**, de indata ce iau la cunostinta cu privire la acest fapt, dar cu minimum **2 zile** inainte de data la care evenimentele respective devin efective, dupa caz.
(8) Se interzice participantilor la Piata Derivatelor, care nu sunt admisi in conformitate cu Cartea I, sa deruleze operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB prin sistemul de tranzactionare.
(9) Se interzice participantilor admisi sa opereze pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, care nu sunt admisi pe Piata Derivatelor, sa deruleze operatiuni cu IFD pe piata reglementata la termen prin sistemul de tranzactionare.

Sectiunea 2
Suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor

Art. 20 (1) BVB poate decide cu privire la suspendarea accesului participantilor la Piata Derivatelor la sistemul de tranzactionare, dupa caz, in urmatoarele situatii:

a) la cererea scrisa a participantului la Piata Derivatelor;
b) ca urmare a neindeplinirii oricareia dintre conditiile care au stat la baza acordarii accesului la sistemul de tranzactionare, conform **art. 19 alin. (4)**, cu exceptia **literei e)**;
c) ca urmare a neindeplinirii cerintelor cu privire la apelurile in marja si/sau a altor cerinte prudentiale, la solicitarea motivata a Casei de Compensare;
d) ca urmare a aplicarii de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
e) ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare a participantului respectiv pe piata reglementata la vedere administrata de BVB;
f) la primirea notificarii CNVM cu privire la decizia de suspendare a autorizatiei de intermediar sau trader;
g) la primirea notificarii CNVM cu privire la decizia de retragere a autorizatiei de intermediar sau trader, pana la momentul in care decizia devine irevocabila;
h) la data adoptarii de catre Consiliul Bursei a hotararii de retragere a calitatii de participant la Piata Derivatelor, pana la momentul in care hotararea devine definitiva sau este revocata;
i) inregistrarea de obligatii restante fata de BVB, financiare sau de orice alta natura, pe o perioada mai mare de **30 zile calendaristice** de la data scadentei;
j) ca urmare a deschiderii procedurii insolventei fata de participantul respectiv, pana la finalizarea procedurilor de retragere a calitatii de participant la Piata Derivatelor;
k) alte situatii deosebite in care BVB considera necesara suspendarea accesului participantilor la Piata Derivatelor la sistemul de tranzactionare in vederea mentinerii sigurantei si integritatii Pietei Derivatelor.

(2) BVB poate decide cu privire la suspendarea accesului la celelalte sisteme conexe si aplicatii informatice furnizate de BVB, ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare al unui participant la Piata Derivatelor, dupa caz.
(3) Reluarea accesului la sistemul de tranzactionare se va efectua dupa inlaturarea cauzelor care au condus la suspendarea dreptului de tranzactionare, dupa caz.

Art. 21 (1) BVB poate suspenda ordinele de bursa active introduse de un participant in Piata Derivatelor ca urmare a suspendarii de catre BVB a dreptului de tranzactionare pe Piata Derivatelor al participantului respectiv.
(2) Mentinerea, inchiderea si/sau transferul pozitiilor deschise existente in conturile administrate de catre participantul la Piata Derivatelor suspendat de la tranzactionare va fi hotarata, dupa caz, de catre:

a) **Casa de Compensare**, in cazul in care participantul respectiv detine calitatea de membru compensator (general sau individual);
b) **Membrul compensator general**, in cazul in care participantul respectiv este membru noncompensator.

(**3**) La solicitarea Casei de Compensare, BVB poate acorda accesul la sistemul de tranzactionare unui participant la Piata Derivatelor care a fost suspendat in conformitate cu prevederile **art. 20 alin. (1) litera c)** in vederea diminuarii expunerii existente pentru incadrarea in cerintele de marja si/sau a altor cerinte prudentiale.

Art. 22 In cazul participantilor la Piata Derivatelor de natura intermediarilor, BVB poate sa decida

suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de BVB ca urmare a suspendarii dreptului de tranzactionare pe Piata Derivatelor.

Sectiunea 3
Retragerea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor

Art. 23 (1) Retragerea accesului la tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor este de competenta Directorului General al BVB.
(2) Directorul General al BVB va retrage accesul participantului la Piata Derivatelor de la sistemul de tranzactionare, precum si de la celelalte sisteme conexe si aplicatii informatice, dupa ce hotararea Consiliului Bursei cu privire la retragerea calitatii de participant pe Piata Derivatelor devine definitiva.

Art. 24 (1) Ordinele de bursa existente in sistemul de tranzactionare in Piata Derivatelor vor fi anulate de catre BVB ca urmare a retragerii dreptului de tranzactionare la Piata Derivatelor al participantului respectiv.
(2) Inchiderea si/sau transferul pozitiilor ramase deschise in conturile administrate de catre participantul la Piata Derivatelor caruia i se retrage accesul la sistemul de tranzactionare va fi hotarata, dupa caz, de catre:

a) **Casa de Compensare**, in cazul in care participantul respectiv este membru compensator (general sau individual);
b) **Membrul compensator general**, in cazul in care participantul respectiv este membru noncompensator.

TITLUL II
MARKET MAKERII

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Consiliul Bursei poate decide cu privire la tranzactionarea la BVB a unuia sau mai multor IFD prin intermediul Market Makerilor pe Piata Derivatelor.
(2) Market Makerii au obligatia sa mentina lichiditatea pietei in conformitate cu prevederile prezentului titlu.
(3) Consiliul Bursei poate stabili parametri specifici si cerinte suplimentare cu privire la operatiunile de piata desfasurate de catre participantii la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Derivatelor.
(4) BVB mentine si publica, cel putin pe site-ul propriu, lista participantilor la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Derivatelor, denumita in continuare "Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor", precum si IFD-urile/seriile IFD pentru care este detinuta aceasta calitate.

Art. 2 (1) BVB poate percepe un tarif cu privire la acordarea calitatii de Market Maker, in conformitate cu "Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB".
(2) BVB poate stabili tarife si/sau comisioane preferentiale cu privire la activitatea de tranzactionare desfasurata in calitate de Market Maker pe Piata Derivatelor.

CAPITOLUL II
ACORDAREA CALITATII DE MARKET MAKER PE PIATA DERIVATELOR. INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU IFD

Art. 3 (1) Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor este de competenta Consiliului Bursei. Consiliul Bursei trebuie sa decida cu privire la acordarea acestei calitati in termen de maximum 30 de zile de la depunerea documentelor corespunzatoare care dovedesc indeplinirea conditiilor mentionate la art. 4 alin. (1).
(2) Inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit IFD / serie IFD este de competenta Directorului General al BVB.
(3) Inceperea tranzactionarii in calitate de Market Maker este conditionata de semnarea contractului cu BVB referitor la aplicarea prevederilor art. 18.

Art. 4 (1) In vederea dobandirii calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor, un participant trebuie sa indeplineasca in mod cumulativ urmatoarele conditii:

a) sa detina dreptul de a tranzactiona instrumente financiare pe cont propriu in conformitate cu obiectul de activitate mentionat in actul de inscriere in Registrul CNVM, sectiunea Intermediari;
b) sa dispuna in sistemul electronic de tranzactionare de un cont individual de pozitie de tip "House", asupra caruia nu este impusa nicio restrictie de natura legala sau tehnica;
c) sa detina calitatea de membru compensator de la Casa de Compensare desemnata de BVB;
d) sa obtina acordul prealabil al Casei de Compensare desemnate de BVB;

e) sa solicite acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor prin transmiterea unei cereri scrise;
f) sa solicite inregistrarea ca Market Maker pentru cel putin un IFD prin transmiterea unei cereri scrise;
g) sa nu aiba restante in ceea ce priveste indeplinirea obligatiilor financiare si de orice alta natura fata de BVB;
h) sa prezinte dovada achitarii in contul BVB a tarifului pentru inscrierea in Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor, in cazul in care a fost aprobata perceperea unui astfel de tarif;
i) sa desemneze cel putin un agent de derivate ca persoana de legatura pentru mentinerea contactului cu BVB pe perioada detinerii calitatii de Market Maker;
j) sa indeplineasca alte conditii pe care BVB le considera necesare.

(2) In cazul in care survine o modificare in ceea ce priveste persoana de legatura mentionata la alin. (1) litera i), Market Makerul are obligatia de a notifica BVB cu privire la aceasta in cel mai scurt timp posibil.

(3) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la acordarea calitatii de Market Maker pentru un participant la Piata Derivatelor si va actualiza in mod corespunzator "Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor". Informatiile privind parametrii specifici si cerintele suplimentare impuse Market Makerilor de Consiliul Bursei, precum si angajamentele contractuale asumate de acestia se notifica de asemenea public de BVB, prin intermediul website-ului propriu.

Art. 5 (1) Directorul General al BVB stabileste prin decizie, in termen de maximum 15 zile de la data acordarii de catre Consiliul Bursei a calitatii de Market Maker, in baza contractului incheiat intre participantul la Piata Derivatelor si BVB, urmatoarele elemente, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) inregistrarea ca Market Maker a participantului respectiv pentru IFD mentionat **la art. 4 alin. (1) litera f);**
b) data la care participantul respectiv poate sa inceapa tranzactionarea in calitate de Market Maker pentru IFD pentru care a solicitat inregistrarea in vederea obtinerii acestei calitati.

(2) Ulterior dobandirii calitatii de Market Maker, participantul respectiv poate solicita inregistrarea ca Market Maker si pentru alte IFD-uri tranzactionate la BVB, caz in care se aplica in mod corespunzator prevederile de la alin. (1) si care implica semnarea unui act aditional la contractul mentionat la art. 3 alin. (3).

Art. 6 (1) La expirarea seriei IFD cu cea mai apropiata luna de scadenta pentru care un participant este inregistrat ca Market Maker, participantul respectiv este inregistrat in mod automat pentru urmatoarea serie a IFD-ul respectiv, cu exceptia situatiilor prevazute la art. 8, alin. (1) si (2).

(2) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, IFD / seriile IFD pentru care sunt inregistrati participantii la Piata Derivatelor in calitate de Market Makeri, precum si orice modificari ulterioare cu privire la acestea.

Art. 7 Consiliul Bursei poate respinge motivat cererea unui participant la Piata Derivatelor pentru obtinerea calitatii de Market Maker, in urmatoarele situatii:

a) neindeplinirea uneia sau mai multor conditii prevazute la art. 4 alin. (1);
b) se considera ca nu se poate mentine integritatea pietei;
c) participantul respectiv a incalcat in mod frecvent angajamentele care decurg din detinerea calitatii de Market Maker, in cazul in care anterior a mai detinut aceasta calitate;
d) din alte motive intemeiate .

CAPITOLUL III
RENUNTAREA LA INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU UN IFD RENUNTAREA LA CALITATEA DE MARKET MAKER

Art. 8 (1) Un participant la Piata Derivatelor poate renunta la inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit IFD prin intermediul uneia dintre urmatoarele modalitati:

a) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la inregistrarea ca Market Maker care sa devina efectiva la cea mai apropiata scadenta a uneia dintre seriile acelui IFD pentru care participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker;
b) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la inregistrarea ca Market Maker care sa devina efectiva imediat.

(2) Un participant la Piata Derivatelor poate renunta la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor prin intermediul uneia dintre urmatoarele modalitati:

a) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor care sa devina efectiva la cea mai apropiata scadenta a uneia dintre seriile corespunzatoare oricarui IFD pentru care participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker;
b) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor care sa devina efectiva imediat.

(3) In situatia prevazuta la alin. (1) lit. a) si alin. (2) lit. a), participantul respectiv are obligatia sa notifice cu cel putin 10 zile lucratoare inainte de data la care expira seria corespunzatoare celei mai apropiate luni de scadenta, indiferent daca participantul respectiv este inregistrat sau nu ca Market Maker pentru seria care expira.
(4) In situatia prevazuta la alin. (2) lit. b), renuntarea la calitatea de Market Maker devine efectiva incepand cu sedinta de tranzactionare urmatoare datei la care BVB a primit notificarea respectiva.
(5) Renuntarea de catre un Market Maker la inregistrarea ca Market Maker pentru toate seriile IFD echivaleaza cu renuntarea la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor, caz in care se aplica in mod corespunzator prevederile de la alin. (2).
(6) Renuntarea de catre un participant la Piata Derivatelor la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor echivaleaza cu renuntarea la inregistrarea ca Market Maker pentru toate IFD-urile pentru care participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker de BVB.

Art. 9 (1) Daca un participant la Piata Derivatelor a renuntat la inregistrarea ca Market Maker pentru un IFD in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. a) sau a renuntat la calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) lit. a), reinregistrarea ca Market Maker pentru respectivul IFD, respectiv redobandirea calitatii de Market Maker se poate obtine numai dupa o perioada de timp stabilita de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mica de 10 zile calendaristice de la data la care a devenit efectiva renuntarea la inregistrarea ca Market Maker.
(2) Daca un participant la Piata Derivatelor a renuntat la inregistrarea ca Market Maker pentru un IFD in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. b) sau a renuntat la calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) lit. b), reinregistrarea ca Market Maker pentru acel IFD, respectiv redobandirea calitatii de Market Maker se poate obtine numai dupa o perioada de timp stabilita de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mica de 30 zile calendaristice de la data la care a devenit efectiva renuntarea la calitatea de Market Maker.
(3) Beneficiile si facilitatile acordate participantului de catre BVB (tarife si comisioane preferentiale, etc.) se aplica doar pentru seriile IFD in care participantul este inregistrat ca Market

Maker si se pierd prin renuntarea la calitatea de Market Maker sau prin renuntarea la inregistrarea ca Market Maker pentru un IFD / serie IFD.

CAPITOLUL IV
SUSPENDAREA / INCETAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER. RETRAGEREA CALITATII DE MARKET MAKER

Art. 10 (1) Directorul General al BVB poate decide cu privire la suspendarea inregistrarii unui Market Maker pentru una sau mai multe serii IFD pentru o perioada de cel mult 30 de zile calendaristice, in una din urmatoarele situatii, fara a se limita la acestea:

a) retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor;
b) suspendarea accesului participantului la sistemul de tranzactionare;
c) suspendarea sau retragerea calitatii de membru compensator de catre Casa de Compensare desemnata de BVB;
d) solicitarea motivata a Casei de Compensare desemnate de BVB, CNVM sau a unei alte autoritati competente;
e) neindeplinirea de catre participantul respectiv a conditiilor care au stat la baza acordarii calitatii de Market Maker si/sau obligatiilor asumate cu privire la derularea activitatii de Market Maker;
f) in cazul in care BVB considera necesar acest lucru, in situatii cum ar fi: forta majora, necesitatea mentinerii integritatii si sigurantei pietei.

(2) Decizia de suspendare a inregistrarii unui Market Maker pentru una sau mai multe serii IFD se notifica participantului respectiv, comunicandu-se in acelasi timp cauzele si, daca este cazul, perioada de timp in care trebuie remediata situatia care a condus la decizia de suspendare.

Art. 11 (1) In situatiile prevazute la art. 10 alin. (1), Market Makerii beneficiaza in continuare, dupa caz, de facilitatile acordate de BVB acestei categorii de participanti.
(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la acordarea beneficiilor/facilitatilor corespunzatoare in cazuri de forta majora, in care un participant nu isi poate indeplini obligatiile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker din motive independente de acesta.
(3) Participantii la Piata Derivatelor care nu isi pot indeplini obligatiile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker in cazuri de forta majora, vor transmite catre BVB o notificare scrisa cu privire la situatia respectiva, insotita de documentele justificative.

Art. 12 (1) Directorul General al BVB poate decide cu privire la incetarea inregistrarii unui Market Maker pentru una sau mai multe serii IFD, in una din urmatoarele situatii, fara a se limita la acestea:

a) retragerea de la tranzactionare a IFD / seriei IFD;
b) retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor;
c) in situatiile in care, pana la expirarea perioadei de suspendare, nu s-au remediat cauzele mentionate la art. 10 alin. (1) care au condus la suspendarea inregistrarii ca Market Maker.

(2) In cazul participantilor aflati in situatia mentionata la alin. (1) lit. a), se aplica urmatoarele masuri:

a) incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru IFD-ul / seria IFD care a facut obiectul retragerii de la tranzactionare;
b) retragerea calitatii de Market Maker, daca sunt indeplinite urmatoarele conditii cumulative:
   1. prin retragerea de la tranzactionare a IFD-ului / seriei IFD nu mai este indeplinita conditia ca participantul sa fie inregistrat ca Market Maker pentru minim un IFD;

2. participantul aflat in situatia de la pct. 1 nu solicita inregistrarea pentru un alt IFD in termen de 10 zile lucratoare de la incetarea inregistrarii ca Market Maker in situatia mentionata la lit. a).

(3) In cazul prevazut la alin. (1) litera b), Directorul General al BVB poate decide data la care devine efectiva incetarea inregistrarii ca Market Maker daca nu se remediaza cauzele care au dus la suspendarea inregistrarii pentru o perioada mai mare de 30 de zile calendaristice.

Art. 13 Consiliul Bursei poate sa hotarasca retragerea calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor, dupa caz, luand in considerare urmatoarele situatii, fara a se limita la:

a) daca se constata ca dobandirea calitatii de Market Maker a fost obtinuta in baza unor informatii false, eronate sau incomplete, precum si in alte cazuri in care se constata ulterior ca la data acordarii calitatii de Market Maker nu au fost intrunite in mod corespunzator toate conditiile necesare;
b) retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor;
c) incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru toate IFD;
d) neindeplinirea conditiilor care au stat la baza acordarii calitatii de Market Maker;
e) neindeplinirea in mod repetat a obligatiilor asumate in calitate de Market Maker.

Art. 14 (1) BVB va notifica atat participantul la Piata Derivatelor in cauza, cat si publicul, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la suspendarea / renuntarea / incetarea inregistrarii acestuia ca Market Maker pentru un anumit IFD si va actualiza in mod corespunzator "Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor".
(2) In cazul renuntarii / retragerii calitatii de Marker Maker pe Piata Derivatelor, BVB va radia participantul respectiv din "Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor".
(3) Incepand cu data intrarii in vigoare a masurii de renuntare / incetare a inregistrarii unui Market Maker, respectiv a masurii de renuntare / retragere a calitatii de Market Maker, participantul la Piata Derivatelor in cauza nu mai beneficiaza de facilitatile acordate Market Makerilor de catre BVB.

CAPITOLUL V
RELUAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER REDOBANDIREA CALITATII DE MARKET MAKER PE PIATA DERIVATELOR

Art. 15 (1) Reluarea inregistrarii ca Market Maker este de competenta Directorului General al BVB.
(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la reluarea inregistrarii unui participant ca Market Maker pentru un IFD/serie IFD, daca se constata una din urmatoarele situatii, fara a se limita la:

a) au fost inlaturate cauzele care au stat la baza suspendarii inregistrarii;
b) Market Makerul a renuntat la inregistrarea pentru IFD-ul respectiv - fara ca aceasta sa conduca la retragerea calitatii de Market Maker - si a solicitat ulterior reluarea inregistrarii, cu respectarea perioadei minime de timp prevazute la art. 9 alin. (1), respectiv alin. (2) si incheierea unui act aditional la contractul prevazut la art. 3, alin. (3).

Art. 16 (1) In cazul participantilor care au renuntat la calitatea de Market Maker, redobandirea calitatii de Market Maker este de competenta Consiliului Bursei si se realizeaza cu respectarea perioadei minime de timp prevazute la art. 9 alin. (1), respectiv alin. (2), precum si cu respectarea prevederilor art. 3 alin. (3), art. 4 si art. 18.

(2) In cazul participantilor carora li s-a retras calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 13, redobandirea calitatii de Market Maker este de competenta Consiliului Bursei si se realizeaza cu respectarea conditiilor prevazute la art. 3, art. 4 si art. 18, in baza documentatiei corespunzatoare transmise BVB dupa cel putin 30 de zile calendaristice de la data la care a devenit efectiva retragerea calitatii de Market Maker.

CAPITOLUL VI
OPERATIUNI DE PIATA DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI

Art. 17 (1) Calitatea de Market Maker presupune mentinerea pe durata sedintei de tranzactionare a lichiditatii Pietei Derivatelor prin furnizarea in mod continuu de oferte ferme de cumparare si de vanzare, precum si incheierea de tranzactii pe baza acestora, conform prezentului regulament si a contractului incheiat intre participantul la Piata Derivatelor si BVB.
(2) Furnizarea de oferte ferme de cumparare si de vanzare se realizeaza prin introducerea in nume propriu de ordine de bursa limita de cumparare si de vanzare.
(3) In situatii justificate, cum ar fi: motive tehnice, volatilitate deosebita in piata, BVB poate permite Market Makerilor, la solicitarea acestora, sa nu afiseze oferte ferme de cumparare si de vanzare pentru numarul maxim de sedinte de tranzactionare stabilit de Consiliul Bursei conform art. 18 alin. (1) litera h), in conformitate cu prevederile contractului incheiat intre acestia si BVB.
(4) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la intreruperea si reluarea activitatii de Market Maker in situatiile mentionate la alin. (3).

Art. 18 (1) Consiliul Bursei impune parametri specifici si cerinte suplimentare si/sau modificarea cerintelor existente cu privire la Market Makeri, referitor la urmatoarele aspecte, dar fara a se limita la acestea:
a) numar minim de contracte corespunzator ofertei ferme de cumparare si de vanzare;
b) spread maxim dintre preturile de cumparare si de vanzare afisate de Market Maker pentru un IFD/serie IFD;
c) perioada minima pentru mentinerea in piata a ofertei de cumparare si de vanzare in decursul unei sedinte de tranzactionare sau anumite perioade de timp (de exemplu: o luna);
d) perioada de timp maxima pana la reactualizarea ofertei ferme de cumparare si de vanzare;
e) numar minim sau maxim de IFD / serii IFD pentru care un singur participant la Piata Derivatelor poate sa se inregistreze ca Market Maker;
f) seriile corespunzatoare unui anumit IFD pentru care Market Makerii inregistrati au obligatia sa mentina lichiditatea pietei (de exemplu: cele mai apropiate doua scadente corespunzatoare unui IFD);
g) perioada de timp minima pentru care un Market Maker trebuie sa detina aceasta calitate;
h) numarul maxim de sedinte de tranzactionare in decursul unei luni calendaristice in care un Market Maker poate sa nu afiseze oferte ferme de cumparare si de vanzare.

(2) Participantii la Piata Derivatelor care sunt inregistrati ca Market Maker pentru un anumit IFD pot incheia tranzactii pe instrumentul respectiv in nume propriu, atat pe contul House cat si pe toate celelalte conturi de pozitie.
(3) BVB poate decide cu privire la utilizarea unui cont special pentru evidentierea operatiunilor de piata efectuate de catre participantii la Piata Derivatelor in calitate de Market Maker ("**cont Market Maker**").
(4) Parametrii specifici si cerintele suplimentare prevazute la alin. (1) sunt identice si aplicabile tuturor participantilor care au calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor pentru un anumit IFD/serie IFD si sunt cuprinse in contractul incheiat intre acestia si BVB.

(5) Modificarea parametrilor specifici si a cerintelor suplimentare se face prin incheierea de acte aditionale la contractul mentionat la alin. (4). Actele aditionale se notifica public de catre BVB, prin intermediul website-ului propriu.
(6) Parametrii specifici si cerintele suplimentare prevazute la alin. (1), precum si modificarile aduse acestora sunt notificate public de catre BVB, prin intermediul website-ului propriu.

Art. 19 (1) Identitatea Market Makerului care furnizeaza oferte ferme de cumparare si vanzare nu este vizibila pentru ceilalti participanti, ci doar pentru departamentul de specialitate din cadrul BVB.
(2) BVB poate decide cu privire la posibilitatea afisarii identitatii Market Makerilor in sistemul de tranzactionare, respectiv vizualizarea acesteia de catre ceilalti participanti la Piata Derivatelor, in functie de caracteristicile sistemului electronic utilizat de BVB.

Art. 20 (1) Oferta ferma de cumparare si vanzare este introdusa pe contul "House", prin utilizarea ordinelor limita de cumparare si vanzare pentru seria/seriile IFD pentru care participantul respectiv este inregistrat ca Market Maker.
(2) In cazul utilizarii ordinelor limita de tip hidden, Market Makerii au obligatia sa introduca si sa mentina un volum vizibil cel putin egal cu numarul minim de contracte stabilit de Consiliul Bursei in conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) lit. a).
(3) Oferta ferma de cumparare si vanzare mentionata la alin. (1) poate fi introdusa in piata de Market Makeri si prin intermediul altor tipuri de ordine de bursa disponibile in Piata Derivatelor pentru seria/seriile IFD pentru care sunt inregistrati acestia, cu conditia ca ordinele respective sa poata fi vizualizate in piata si sa fie disponibile la tranzactionare pentru toti participantii.

Art. 21 (1) Se considera ca un Market Maker are o oferta ferma de cumparare si de vanzare pentru o serie IFD, daca exista cel putin un ordin de cumparare si cel putin un ordin de vanzare introduse de acesta pe contul "House" care respecta toate cerintele stabilite pentru fiecare IFD de catre Consiliul Bursei, in conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1).
(2) In cazul in care un Market Maker se afla in situatia de a nu respecta una dintre cerintele prevazute la **alin. (1)**, participantul are obligatia de a se reincadra in cerintele respective in perioada de timp maxima pana la reactualizarea ofertei ferme de cumparare si de vanzare, stabilita de Consiliul Bursei conform art. 18 alin. (1) litera d).
(3) Obligatiile unui Market Maker cu privire la introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si de vanzare se realizeaza prin intermediul agentilor de derivate.

Art. 22 (1) In registrul ordinelor din sistemul electronic de tranzactionare corespunzator unei serii IFD, sunt introduse:

a. ofertele ferme de cumparare si de vanzare introduse si administrate de catre participantii la Piata Derivatelor in vederea indeplinirii obligatiilor asumate in calitate de Market Makeri;
b. ordinele introduse pe contul "House" de catre participantii la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri, dar care nu se incadreaza in cerintele stabilite cu privire la ofertele ferme de cumparare si vanzare;
c. ordinele introduse pe toate celelalte conturi de pozitie de catre participantii la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri;
d. ordinele introduse de catre ceilalti participanti la Piata Derivatelor care nu detin calitatea de Market Maker.

(2) Incheierea de tranzactii se efectueaza prin executarea automata a ordinelor de bursa mentionate la alin. (1), in conformitate cu principiile de executie a ordinelor de bursa aplicabile Pietei Derivatelor.
(3) Obligatiile/facilitatile unui participant la Piata Derivatelor in calitate de Market Maker se considera a fi indeplinite/acordate prin luarea in considerare numai a activitatii desfasurate de catre acesta pe contul "House".

Art. 23 (1) In situatiile prevazute la art. 10, BVB poate efectua urmatoarele operatiuni, dupa caz:
a) suspendarea totala sau partiala a accesului participantului la sistemul de tranzactionare, cum ar fi: suspendarea accesului pe una sau mai multe piete;
b) suspendarea sau retragerea ordinelor de bursa introduse in piata de Market Makerul respectiv.
(2) Market Makerii aflati in situatiile mentionate la alin. (1) vor informa cu promptitudine BVB cu privire la rezolvarea situatiei care a determinat suspendarea.
(3) BVB decide cu privire la reluarea accesului participantului la sistemul de tranzactionare dupa inlaturarea cauzelor care au stat la baza suspendarii inregistrarii ca Market Maker, daca nu exista alte restrictii de natura legala sau tehnico-operationala.

Art. 24 (1) Directorul General al BVB este in drept sa decida cu privire la modificarea sau suspendarea obligatiilor impuse Market Makerilor inregistrati pentru unul sau mai multe IFD-uri in urmatoarele situatii, fara ca enumerarea sa fie limitativa:
a) inregistrarea unei volatilitati deosebite, respectiv cresterea semnificativa a volatilitatii in piata intr-o perioada scurta de timp si/sau combinat cu cresterea accentuata a volumului de tranzactionare sau a dezechilibrului in piata, cum ar fi: in registrul ordinelor predomina volumul aferent ofertelor de vanzare ("fast market");
b) cazuri de forta majora;
c) alte situatii similare calificate astfel de catre BVB in care se impune mentinerea sigurantei si integritatii pietei.
(2) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la cazurile mentionate la alin. (1).

CAPITOLUL VII
EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI

Art. 25

(1) BVB va evalua activitatea desfasurata de un participant pe Piata Derivatelor care detine calitatea de Market Maker in vederea:
a) verificarii indeplinirii de catre acesta a obligatiilor asumate ca urmare a detinerii calitatii de Market Maker;
b) acordarii beneficiilor/facilitatilor care decurg din detinerea calitatii de Market Maker.

(2) In evaluarea activitatii unui Market Maker, BVB va lua in considerare urmatoarele elemente, dar fara a se limita la:
i. seriile IFD pentru care participantul respectiv are obligatia de a mentine oferte ferme de cumparare si de vanzare;
ii. perioada de timp in care participantul respectiv a activat ca Market Maker incepand cu data de la care acesta a fost inregistrat ca Market Maker pentru seria IFD respectiva;

iii. obligatiile pe care Market Makerul respectiv trebuie sa le indeplineasca.

(3) In cadrul procesului de evaluare a activitatii unui Market Maker, participantul respectiv are obligatia de a furniza BVB, la solicitarea acesteia, cu promptitudine si in mod corespunzator, orice document sau nota explicativa cu privire la activitatea desfasurata in calitate de Market Maker.

Art. 26

(1) In cazul in care, in urma procesului de evaluare a activitatii desfasurate de un participant in calitate de Market Maker, se constata nerespectarea prevederilor prezentului regulament, BVB poate adopta urmatoarele masuri:

a) includerea participantului intr-o lista speciala de observare (“Watch List”) a activitatii Market Makerilor;

b) suspendarea inregistrarii ca Market Maker pentru unul sau toate IFD-urile;

c) retragerea calitatii de Market Maker.

(2) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la masurile prevazute la alin. (1).

(3) A treia inscriere in cursul unui an calendaristic a unui Market Maker pe Piata Derivatelor in lista mentionata la alin. (1) lit. a) echivaleaza cu incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru un anumit IFD/serie IFD sau cu retragerea calitatii de Market Maker a respectivului Participant la Piata Derivatelor.

TITLUL III
AGENTII DE DERIVATE

CAPITOLUL I
CALITATEA DE AGENT DE DERIVATE

Sectiunea 1
Acordarea calitatii de agent de derivate

Art. 1 (1) Participantii la Piata Derivatelor negociaza si incheie tranzactii cu IFD numai prin intermediul agentilor de derivate.
(2) Un agent de derivate poate sa tranzactioneze numai in numele unui singur participant la Piata Derivatelor.
(3) Acordarea calitatii de agent de derivate este de competenta Directorului General al BVB.

Art. 2 (1) Persoanele care **detin** calitatea de agent de bursa admis sa opereze pe piata la vedere administrata de BVB pot obtine calitatea de agent de derivate daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

a) transmiterea unei cereri de catre participantul la Piata Derivatelor sau entitatea care solicita obtinerea calitatii de participant la Piata Derivatelor, in numele caruia agentul de bursa respectiv urmeaza sa tranzactioneze pe piata reglementata la termen;
b) transmiterea copiei dupa actul de identitate al agentului de bursa respectiv;
c) frecventarea cursurilor organizate / recunoscute de BVB si promovarea examinarilor necesare pentru obtinerea calitatii de agent de derivate;
d) indeplinirea altor conditii pe care BVB le considera necesare.

(2) Persoanele care **nu detin** calitatea de agent de bursa admis sa opereze pe piata la vedere administrata de BVB pot obtine calitatea de agent de derivate daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

a) transmiterea unei cereri de catre participantul la Piata Derivatelor sau entitatea care solicita obtinerea calitatii de participant la Piata Derivatelor in numele caruia persoana respectiva urmeaza sa tranzactioneze pe piata reglementata la termen;
b) transmiterea copiei dupa actul de identitate al persoanei respective;
c) prezentarea urmatoarelor documente, astfel:
    1. **in cazul participantilor la Piata Derivatelor de natura intermediarilor sau traderilor**:
        i. dovada angajarii cu contract individual de munca in cadrul participantului respectiv;
        ii. dovada inscrierii in Registrul CNVM in calitate de “agent pentru servicii de investitii financiare”.
    2. **in cazul firmelor de investitii din statele membre/nemembre sau sucursalele acestora,** dovada detinerii unei autorizatii similare cu cea referitoare la “agentul pentru servicii de investitii financiare” emisa de autoritatea competenta din statul de origine.
d) frecventarea cursurilor organizate si/sau recunoscute de BVB si promovarea examinarilor necesare pentru obtinerea calitatii de agent de derivate;
e) indeplinirea altor conditii pe care BVB le considera necesare.

Art. 3 (1) BVB decide cu privire la programa analitica si frecventa cursurilor / examinarilor

necesare pentru admiterea pe Piata Derivatelor a agentilor de derivate, avand dreptul sa delege aceste responsabilitati unor alte persoane fizice sau juridice de profil.
(2) BVB poate organiza sesiuni periodice de reatestare a agentilor de derivate pentru testarea nivelului general de cunostinte, precum si alte sesiuni de cursuri/examinare in cazul implementarii de produse noi si/sau a modificarii semnificative a caracteristicilor sistemelor electronice de tranzactionare.
(3) BVB poate proceda la testarea cunostintelor de specialitate a unui agent de derivate in cazul efectuarii de catre acesta a unor erori grave sau sistematice in modul de utilizare a sistemelor electronice, precum si in alte cazuri in care BVB considera necesar.
(4) In cazul nepromovarii de catre agentul de derivate a testului mentionat la aliniatul precedent, Directorul General al BVB poate decide cu privire la retragerea calitatii de agent de derivate.
(5) BVB poate percepe tarife cu privire la examenele de atestare, reatestare, reexaminare sau de verificare sustinute de catre agentii de derivate, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

Art. 4 (1) Mentinerea calitatii de agent de derivate necesita actualizarea datelor de identificare ale agentului respectiv, precum si indeplinirea in permanenta a conditiilor prevazute la **art. 2 alin. (2) lit. c) – e)**.
(2) BVB poate respinge cererea de acordare a calitatii de agent de derivate chiar daca sunt intrunite conditiile din Cartea II, in cazul in care BVB apreciaza ca persoana careia i s-ar acorda aceasta calitate ar prejudicia buna reputatie si/sau functionare a Pietei Derivatelor.

Art. 5 (1) Agentii de derivate au obligatia sa pastreze confidentialitatea cu privire la codul de utilizator si a parolei de acces la sistemele electronice, precum si cu privire la informatiile referitoare la activitatea participantului la Piata Derivatelor in numele caruia tranzactioneaza si a clientilor proprii.
(2) In cazul incetarii relatiei contractuale dintre un participant la Piata Derivatelor si un agent de derivate, atat agentul de derivate cat si participantul respectiv au obligatia sa notifice in scris BVB de indata ce iau la cunostinta cu privire la acest fapt, dar cu minimum **2 zile** inainte de data la care aceasta devine efectiva, dupa caz.

Sectiunea 2
Retragerea calitatii de agent de derivate

Art. 6 (1) Retragerea calitatii de agent de derivate este de competenta Directorului General al BVB.
(2) Retragerea calitatii de agent de derivate poate avea loc in urmatoarele situatii:

a) la cererea scrisa a participantului la Piata Derivatelor si/sau a agentului de derivate respectiv;
b) in cazul in care agentul de derivate devine agent delegat al participantului la Piata Derivatelor;
c) nementinerea conditiilor prevazute la **art. 2 alin. (2) lit. c) – e)**;
d) ca urmare a unei sanctiuni aplicate de BVB pentru savarsirea unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
e) retragerea calitatii de agent de bursa admis sa opereze pe piata reglementata la vedere ca urmare a aplicarii de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe aceasta piata;
f) ca urmare a unei sanctiuni de retragere a autorizatiei de agent de servicii de investitii financiare, aplicate de CNVM, ramasa irevocabila.
g) alte situatii in care BVB considera necesara retragerea calitatii de agent de derivate.

(3) Redobandirea calitatii de agent de derivate are loc sub conditia remedierii situatiilor care au generat pierderea acestei calitati, dupa caz, precum si a indeplinirii tuturor conditiilor de acordare a calitatii prevazute in Cartea II.

CAPITOLUL II
ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE

Sectiunea 1
Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate

Art. 7 (1) Acordarea accesului la tranzactionare se efectueaza dupa obtinerea calitatii de agent de derivate.
(2) BVB stabileste data la care devine efectiv accesul la sistemul de tranzactionare al unui agent de derivate.
(3) Se interzice agentilor de derivate care nu detin calitatea de agenti de bursa, in conformitate cu Cartea I, sa deruleze operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB prin sistemul de tranzactionare.
(4) Se interzice agentilor de bursa admisi sa opereze pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, care nu detin calitatea de agenti de derivate, sa deruleze operatiuni de piata cu IFD prin sistemul de tranzactionare.

Sectiunea 2
Suspendarea / retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate

Art. 8 (1) BVB poate decide cu privire la suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare in urmatoarele situatii:

a) la cererea scrisa a participantului la Piata Derivatelor in numele caruia agentul respectiv tranzactioneaza, inclusiv pentru situatia in care agentul de derivate devine agent delegat al participantului respectiv;
b) la cererea scrisa a agentului de derivate;
c) ca urmare a unei sanctiuni aplicate de catre BVB datorita savarsirii unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
d) ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de BVB;
e) ca urmare a deciziei de retragere a calitatii de agent de derivate, pana la momentul in care decizia respectiva devine definitiva sau este revocata;
f) la primirea notificarii CNVM cu privire la decizia de suspendare a autorizatiei de agent de servicii de investitii financiare;
g) alte situatii deosebite in care BVB considera necesara suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare al agentului de derivate.

(2) BVB poate sa decida suspendarea accesului la tranzactionare al unui agent de bursa pe piata reglementata la vedere administrata de BVB ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare utilizat pe Piata Derivatelor.
(3) Reluarea accesului la sistemul de tranzactionare se va efectua dupa inlaturarea cauzelor care au condus la suspendarea dreptului de tranzactionare, dupa caz.

Art. 9 BVB va retrage accesul la sistemul de tranzactionare pentru agentii de derivate ca urmare a retragerii calitatii de agent de derivate.

TITLUL IV
STANDARDE CONTRACTUALE SI SISTEMUL DE COMPENSARE - DECONTARE

Art. 1 (1) Clauzele standardizate cu privire la elementele caracteristice ale IFD tranzactionate la BVB ("**specificatii IFD**"), sunt aprobate prin hotarare a Consiliului Bursei si transmise la CNVM in vederea inregistrarii.
(2) Consiliul Bursei poate decide cu privire la modificarea ulterioara a specificatiilor IFD inregistrate la CNVM, in conformitate cu prevederile din Cartea II.

Art. 2 (1) Inregistrarea, garantarea, compensarea si decontarea tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor se realizeaza de catre Casa de Compensare cu care BVB a incheiat un contract in acest sens.
(2) Standardele contractuale cu privire la operatiunile de inregistrare, garantare si compensare-decontare a tranzactiilor cu IFD pe Piata Derivatelor, se refera la urmatoarele aspecte principale:

a) Sistemul de Compensare-Decontare administrat de Casa de Compensare;
b) categoriile de IFD care vor face obiectul operatiunilor de compensare-decontare;
c) modalitatile de decontare pe durata de viata a unui IFD si la scadenta acestuia;
d) legaturile dintre sistemele electronice de tranzactionare si compensare-decontare administrate de BVB si Casa de Compensare;
e) modalitatea de comunicare si raportare intre BVB si Casa de Compensare;
f) drepturile si obligatiile BVB si ale Casei de Compensare.

(3) Desemnarea Sistemului de Compensare-Decontare, precum si aprobarea incheierii contractului cu Casa de Compensare care administreaza Sistemul de Compensare-Decontare sunt de competenta Consiliului Bursei.

Art. 3 Prevederile din Cartea II cu privire la compensarea si decontarea IFD tranzactionate la BVB se aplica coroborat cu reglementarile incidente emise de Casa de Compensare.

Art. 4 (1) Metodologia de constituire a marjelor unitare corespunzatoare IFD este stabilita in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.
(2) Cuantumul marjelor unitare pentru fiecare IFD este stabilit de catre Casa de Compensare, in urma informarii prealabile a BVB.

TITLUL V
OPERATIUNI DE PIATA

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1
Piata Derivatelor

Art. 1 (1) Operatiunile de piata cu IFD pot fi derulate in moneda nationala sau valuta, cu respectarea legislatiei incidente in vigoare, in functie de specificatiile contractelor respective.
(2) BVB poate emite precizari tehnice cu privire la modul de aplicare a Cartii II, in situatiile in care este necesara clarificarea anumitor aspecte cu privire la operatiunile de piata cu IFD.

Art. 2 (1) Categoriile principale de IFD care pot fi tranzactionate pe Piata Derivatelor administrata de BVB sunt: contracte futures, contracte options, precum si alte instrumente derivate, in conformitate cu prevederile prezentului regulament.
(2) Piata Derivatelor este compusa din mai multe segmente de piata pe care se tranzactioneaza diferite categorii de IFD in functie de criteriile stabilite de BVB.
(3) BVB poate dezvolta urmatoarele segmente de piata, denumite generic: Piata Futures, Piata Options.
(4) BVB va publica specificatiile IFD, orarul de tranzactionare, precum si alte aspecte relevante, pentru fiecare segment de piata in parte.

Art. 3 Categoriile de active suport pe baza carora BVB poate dezvolta IFD sunt urmatoarele, dar fara a se limita la: indici bursieri, valori mobiliare, titluri de participare la organismele de plasament colectiv, instrumente ale pietei monetare, inclusiv titluri de stat cu scadenta mai mica de un an, indici valutari si curs de schimb, rate ale dobanzii sau rentabilitatii, contracte futures sau alte instrumente derivate, marfuri, energie, indici sau indicatori (financiari, bursieri, economici sau de alta natura), variabile climatice, navlu, rata inflatiei, aprobari pentru emisii de substante, precum si alte active, drepturi, obligatii, indici sau indicatori.

Sectiunea 2
Sistemul de conturi

Art. 4 (1) Conturile de pozitie sunt utilizate pentru tranzactionarea si inregistrarea IFD si sunt deschise pentru fiecare investitor in parte (**conturi individuale**).
(**2**) Conturile in marja sunt utilizate pentru evidentierea operatiunilor de compensare, decontare si garantare a pozitiilor deschise si sunt deschise pentru fiecare membru compensator in parte, separat pentru activitatea desfasurata pe cont propriu de activitatea desfasurata pe contul clientilor (**conturi agregate**).
(3) BVB si/sau Casa de Compensare, dupa caz, pot decide cu privire la modificarea sistemelor de conturi utilizate la evidenta pozitiilor deschise si a colateralului mentionate la **alin. (1)** si **(2)**.

CAPITOLUL II
ADMITEREA / SUSPENDAREA / RETRAGEREA DE LA TRANZACTIONARE A IFD

Sectiunea 1
Admiterea la tranzactionare a IFD

Art. 5 (1) Consiliul Bursei decide cu privire la admiterea unui IFD pe Piata Derivatelor administrata de BVB.
(2) Conditiile necesare pentru admiterea unui IFD pe Piata Derivatelor sunt urmatoarele:

a) activul suport sa fie, dupa caz:
   1. tranzactionat in mod regulat pe o piata supravegheata de CNVM / BNR / alte institutii similare din statele membre sau nemembre;
   2. calculat / publicat in mod regulat de o institutie cu recunoastere in domeniu.
b) pretul si/sau valoarea activului suport sa fie disponibile catre public;
c) indeplinirea cerintelor de lichiditate cu privire la activul suport stabilite de catre BVB;
d) clauzele contractului IFD sunt clare si lipsite de echivoc;
e) se permite corelarea intre pretul contractului IFD si pretul sau valoarea activului suport;
f) exista la dispozitia publicului informatii suficiente care sunt necesare pentru evaluarea IFD-ului respectiv;
g) exista conditii efective de compensare-decontare a tranzactiilor cu IFD;
h) alte conditii pe care BVB le considera necesare pentru mentinerea unei piete ordonate si transparente.

Art. 6 (1) Hotararea Consiliului Bursei cu privire la admiterea la Piata Derivatelor unui IFD va fi transmisa catre:

a) CNVM, in vederea inregistrarii specificatiilor de contract;
b) Casei de Compensare, in vederea stabilirii cerintelor de marja.

(2) Data inceperii tranzactionarii unui IFD se stabileste prin decizie a Directorului General al BVB, dupa primirea certificatului de inregistrare a instrumentului respectiv de la CNVM, precum si a acordului Casei de Compensare cu privire la existenta conditiilor efective de compensare-decontare a tranzactiilor cu IFD.

Sectiunea 2
Suspendarea / reluarea la tranzactionare a IFD

Art. 7 (1) Directorul General al BVB poate decide suspendarea de la tranzactionare a unuia sau mai multor IFD / serii IFD, in urmatoarele situatii, dar fara a se limita la:

a) neindeplinirea conditiilor care au stat la baza admiterii la tranzactionare pe Piata Derivatelor;
b) activul suport este suspendat de la tranzactionare sau inregistreaza o volatilitate ridicata, precum si in cazul altor evenimente corporative legate de emitentul activului suport respectiv, dupa caz;
c) nu este posibila determinarea valorii activului suport, in cazul IFD avand la baza indici bursieri, valutari, etc;
d) se suspenda temporar sedinta de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de BVB;
e) se suspenda de la tranzactionare toate titlurile incluse intr-un indice bursier care constituie

activ suport pentru un IFD;
f) din motive tehnice (disfunctionalitati in functionarea sistemelor electronice, a sistemelor de comunicatie, etc);
g) la solicitarea motivata a Casei de Compensare sau a CNVM;
h) se apreciaza ca nu se poate mentine o piata ordonata si transparenta;

(2) In cazul in care cauzele care au condus la suspendarea de la tranzactionare a uneia sau mai multor serii corespunzatoare unui IFD nu au fost inlaturate pe o perioada de **5 sedinte de tranzactionare** consecutive, BVB poate decide, in urma consultarii Casei de Compensare, suspendarea din sistemul de tranzactionare a ordinelor de bursa corespunzatoare seriilor respective.
(3) In cazul in care suspendarea de la tranzactionare a unui IFD a fost determinata de evenimente corporative de tipul celor enumerate la **art. 7 alin. (2)** de la **Titlul VI** din prezentul regulament, se va proceda la ajustarea contractelor IFD respective, prin decizia Directorului General al BVB, inainte de reluarea tranzactionarii.

Art. 8 (1) BVB va anunta participantii la Piata Derivatelor cu privire la momentul reluarii la tranzactionare a unui IFD / serie IFD suspendat(a) conform **art. 7** si, daca s-au inregistrat evenimente corporative, eventualele ajustari care au fost efectuate pe perioada suspendarii.
(2) Daca un IFD/ serie IFD este reluat(a) la tranzactionare pe parcursul sedintei de tranzactionare, BVB va organiza o etapa de Pre-deschidere avand o durata de **15 minute** pentru a permite participantilor la Piata Derivatelor administrarea ordinelor de bursa.
(3) Operatiunea prevazuta la **alin. (2)** este posibila in situatia in care exista un interval de **cel putin o jumatate de ora** de tranzactionare in etapa Deschisa; in caz contrar BVB va proceda la reluarea tranzactionarii in sedinta de tranzactionare urmatoare.
(4) La solicitarea motivata a Casei de Compensare, BVB poate prelungi sedinta de tranzactionare pentru un anumit IFD / serie IFD.

Sectiunea 3
Retragerea de la tranzactionare a IFD

Art. 9 (1) Consiliul Bursei poate decide retragerea de la tranzactionare a unuia sau mai multor IFD, in urmatoarele situatii:
a) neindeplinirea conditiilor care au stat la baza admiterii la tranzactionare;
b) suspendarea de la tranzactionare pe o perioada semnificativa si/sau nedeterminata de timp;
c) netranzactionarea unui IFD pe o perioada semnificativa de timp;
d) la solicitarea motivata a Casei de Compensare sau a CNVM;
e) alte situatii in care BVB considera necesara retragerea de la tranzactionare a IFD in vederea mentinerii unei piete ordonate.

(2) Retragerea unui IFD de la tranzactionare pe Piata Derivatelor poate fi realizata prin intermediul uneia din urmatoarele metode, in functie de motivul care a stat la baza deciziei de retragere a instrumentului respectiv:
a) retragerea concomitenta de la tranzactionare a tuturor seriilor IFD existente la momentul hotararii Consiliului Bursei si incetarea listarii de noi serii pentru IFD-ul respectiv;
b) retragerea de la tranzactionare a uneia sau mai multor serii IFD existente la momentul hotararii Consiliului Bursei si incetarea listarii de noi serii pentru IFD-ul respectiv;
c) mentinerea la tranzactionare pana la data scadentei a tuturor seriilor IFD existente la momentul hotararii Consiliului Bursei si incetarea listarii de noi serii pentru IFD-ul respectiv;
d) alta metoda stabilita de BVB in urma consultarii Casei de Compensare.

Art. 10 (1) In situatia in care se decide retragerea de la tranzactionare a unui IFD, BVB va retrage de la tranzactionare si produsele derivate care au ca activ suport IFD-ul respectiv.
(2) Ordinele de bursa din sistem corespunzatoare seriilor IFD care fac obiectul retragerii de la tranzactionare vor fi anulate de catre BVB, iar pozitiile deschise existente la momentul retragerii de la tranzactionare vor fi inchise de catre Casa de Compensare la pretul final de decontare sau la un alt pret determinat de catre aceasta, in conformitate cu reglementarile proprii.
(3) Consiliul Bursei poate decide cu privire la readmiterea la tranzactionare a unui anumit IFD in cazul in care au fost inlaturate motivele retragerii acestuia, precum si masurile concrete care urmeaza sa fie aplicate la readmiterea IFD.

CAPITOLUL III
SISTEMUL DE TRANZACTIONARE

Sectiunea 1
Cadru general

Art. 11 (1) Tranzactiile cu IFD sunt efectuate exclusiv prin sistemul electronic de tranzactionare utilizat pe Piata Derivatelor.
(2) Consiliul Bursei poate decide translatarea operatiunilor de piata pe un alt sistem electronic de tranzactionare pentru unul sau mai multe IFD, in conditiile prevazute de reglementarile legale in vigoare.

(3) Prevederile din Cartea I, Titlul III – Tranzactionarea si Monitorizarea, Capitolul III - Sistemul de tranzactionare al BVB se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament, cu exceptia prevederilor cuprinse in sectiunea “Operatiuni de administrare a entitatilor simbol.
(4) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune inlocuirea urmatorilor termeni:

a) “Participant” cu “Participant la Piata Derivatelor”;
b) “agent de bursa” cu “ agent de derivate”.

Art. 12 (1) Agentii de derivate au obligatia sa utilizeze sistemul electronic de tranzactionare in conformitate cu documentatia de utilizare, aplicata in mod corespunzator Pietei Derivatelor, precum si cu orice alte documente si precizari tehnice emise de BVB.
(2) Participantii la Piata Derivatelor si agentii de derivate au obligatia sa utilizeze sistemul de tranzactionare astfel incat sa respecte prevederile prezentului regulament si ale reglementarilor incidente ale BVB, indiferent de caracteristicile tehnice ale sistemului electronic administrat de BVB.
(3) Participantii la Piata Derivatelor trebuie sa asigure si sa mentina, prin intermediul unei persoane desemnate in acest scop, o legatura permanenta cu BVB, in vederea solutionarii operative a eventualelor probleme tehnice intervenite in utilizarea sistemului de tranzactionare.

Art. 13 Se interzice utilizarea abuziva a sistemului electronic de tranzactionare de catre agentii de derivate prin recurgerea la oricare din urmatoarele practici, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) fortarea in mod deliberat a capacitatii tehnice sau a elementelor de securitate al sistemelor electronice, prin efectuarea de operatiuni cum ar fi:
    1. introducerea in timp foarte scurt a unui numar foarte mare de comenzi care nu sunt justificate din punct de vedere al administrarii ordinelor de bursa in piata;
    2. tentativa de detectare si/sau de utilizare neautorizata a codurilor si/sau parolelor de utilizator;
b) utilizarea sistemelor electronice in mod abuziv sau de o astfel de maniera care ar conduce la

reducerea in mod artificial a performantelor sistemelor electronice si/sau ar afecta securitatea si integritatea sistemului BVB si a sistemelor electronice ale participantilor la Piata Derivatelor.

Art. 14 BVB nu isi asuma nicio responsabilitate fata de participantii la Piata Derivatelor sau terti in situatia in care exista disfunctionalitati tehnice in functionarea sistemelor electronice utilizate de catre BVB si/sau Casa de Compensare pentru derularea operatiunilor de piata cu IFD pe Piata Derivatelor, a aplicatiilor informatice conexe, a liniilor de comunicatie sau a altor componente hardware si/sau software.

Sectiunea 2
Metode de negociere a IFD

Art. 15 (1) Tranzactionarea IFD pe Piata Derivatelor poate fi efectuata printr-una sau mai multe metode de negociere a cotatiei unei serii IFD, in mod similar cu mecanismele utilizate pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, in conformitate cu specificatiile IFD:

a) executarea automata a ordinelor de bursa (“order driven”);
b) metoda licitatiei;
c) negociere directa;
d) metode hibride;
e) alte metode de negociere, in functie de sistemul de tranzactionare utilizat.

(2) Consiliul Bursei poate decide cu privire la modificarea metodelor de negociere utilizate in cadrul segmentelor de piata din Piata Derivatelor, in functie de IFD-ul respectiv, modificarile respective urmand a fi notificate in prealabil catre CNVM, participantii la Piata Derivatelor si publicul larg, precum si publicate pe website-ul BVB.

Sectiunea 3
Sedinta de tranzactionare

Art. 16 (1) Sedinta de tranzactionare poate fi formata din una sau mai multe **etape** sau **stari ale pietei**, in functie de caracteristicile tehnice ale sistemului electronic utilizat de BVB, dupa cum urmeaza:

a) **Pre-deschidere**;
b) **Deschidere**;
c) **Deschisa** (piata continua);
d) **Pre-inchisa**;
e) **Inchidere**;
f) **Inchisa**.

(2) In cazul operatiunilor care pot fi efectuate in cadrul etapelor (starilor pietei) mentionate la **alin. (1)**, cu exceptia etapei **Inchidere**, se aplica in mod corespunzator prevederile din Cartea I cu privire la componentele sistemului de tranzactionare.
(3) In cazul etapei Inchidere, sistemul de tranzactionare calculeaza pe baza algoritmului de fixing pretul si cantitatea (volumul) de inchidere, similar cu operatiunile derulate in etapa Deschidere.
(4) Prevederile Capitolului II - Sedinta de tranzactionare.Suspendarea sedintei de tranzactionare, din Titlul III – Tranzactionarea si monitorizarea, din Cartea I se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament.
(5) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune inlocuirea termenului de “Participant” cu “Participant la Piata Derivatelor”.

Art. 17 (1) Consiliul Bursei stabileste etapele (starile pietei), precum si succesiunea si durata de timp a acestora pentru fiecare segment de piata sau IFD.
(2) Directorul General al BVB poate decide modificarea orarului de tranzactionare (reducerea sau prelungirea duratei sedintei de tranzactionare) si/sau a starilor pietei, pentru un anumit segment de piata sau IFD / serie IFD, in urmatoarele situatii:

a) listarea unei noi serii, in vederea formarii unui pret de piata;
b) reluarea tranzactionarii unui IFD/serie IFD;
c) evenimente corporative;
d) conditii deosebite de volatilitate in piata;
e) la solicitarea CNVM sau a Casei de Compensare;
f) in vederea mentinerii sigurantei si integritatii pietei reglementate la termen.

(3) Modificarile privind orarul de tranzactionare prevazute la alineatul precedent vor fi notificate in prealabil catre CNVM, participantii la Piata Derivatelor si publicul larg, modificarile respective urmand a intra in vigoare cel mai devreme in **24 de ore** dupa publicarea acestora pe website-ul BVB.

CAPITOLUL IV
ORDINELE DE BURSA SI TRANZACTIILE CU IFD

Sectiunea 1
Cadru general

Art. 18 (1) Instructiunile de cumparare sau vanzare primite de la clienti de catre participantii la Piata Derivatelor trebuie transmise imediat spre indeplinire si executate in conformitate cu principiul celei mai bune executii.
(2) Inainte de admiterea la tranzactionare a fiecarui IFD, BVB stabileste, prin decizie a Directorului General, parametri cu privire la ordine de bursa si tranzactii in functie de segmentul de piata / specificatiile IFD, cum ar fi: bloc minim / standard de tranzactionare, limita de variatie a pretului unui ordin de bursa, volum minim / maxim.

Art. 19 (1) BVB poate efectua operatiuni de suspendare si retragere a ordinelor de bursa sau de invalidare a tranzactiilor in numele si pe contul unui participant la Piata Derivatelor sau pe contul unui client, in conformitate cu prevederile prezentului regulament.
(2) BVB poate acorda Casei de Compensare accesul la sistemul de tranzactionare pentru administrarea ordinelor de bursa si/sau tranzactiilor, in vederea ajustarii / lichidarii pozitiilor deschise existente in numele si pe contul participatilor sau al clientilor acestora.

Art. 20 In cazul in care, din motive tehnice sau din imposibilitatea de a avea acces la sistem, un participant la Piata Derivatelor nu poate administra ordinele de bursa existente in sistemul de tranzactionare, BVB poate suspenda sau retrage ordinele de bursa respective in urma solicitarii scrise a participantului respectiv.

Sectiunea 2
Ordinele de bursa

Art. 21 (1) Tipurile de ordine de bursa care pot fi utilizate la tranzactionarea IFD pe Piata Derivatelor sunt cele utilizate pe piata reglementata la vedere, dupa caz, cum ar fi: ordine limita,

ordine la piata (MKT), ordine Hidden, ordine fara pret, deal-uri, cotatii ferme de cumparare-vanzare, ordine avand alte tipuri sau caracteristici speciale de executie, precum si alte tipuri de instructiuni utilizate la introducerea in sistemul de tranzactionare a ofertelor de cumparare sau vanzare de IFD.

(2) BVB stabileste tipurile de ordine de bursa si parametrii cu privire la acestea care vor fi utilizati pentru fiecare segment de piata / IFD, dupa caz.

(3) Prevederile aplicabile pietei reglementate la vedere din **Cartea I**, Titlul III – Tranzactionarea si monitorizarea, Capitolul IV "Ordinele de bursa" se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament.

(4) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune cel putin urmatoarele:

a) inlocuirea termenului "Participant" cu "Participant la Piata Derivatelor";
b) inlocuirea termenului "agent de bursa" cu " agent de derivate";
c) inlocuirea termenului "pretul de referinta" cu "pretul zilnic de decontare";
d) inlocuirea termenului "actiuni" cu "contracte IFD" ;
e) afisarea si executarea ordinelor de bursa in conformitate cu prevederile Cartii I.

Sectiunea 3
Tranzactiile cu IFD

Art. 22 (1) BVB nu recunoaste si nu opereaza tranzactiile cu IFD care nu au fost efectuate in cadrul Pietei Derivatelor.

(2) Tranzactiile bursiere cu IFD se considera incheiate numai dupa confirmarea acestora de catre BVB prin raportul de tranzactionare emis dupa incheierea sedintei de tranzactionare.

Art. 23 (1) BVB percepe comisioane si/sau tarife de tranzactionare corespunzatoare tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

(2) BVB poate stabili o politica de reduceri pentru comisioanele si/sau tarifele de tranzactionare corespunzatoare tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

(3) Prevederile aplicabile pietei reglementate la vedere din **Cartea I**, Titlul III – Tranzactionarea si monitorizarea, Capitolul V "Tranzactii bursiere" se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament, cu exceptia urmatoarelor sectiuni:

a) "Tranzactii exceptate";
b) "Tranzactii de cumparare in marja";
c) "Tranzactii de vanzare in lipsa".

(4) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune inlocuirea urmatorilor termeni:

a) "Participant" cu "Participant la Piata Derivatelor";
b) "agent de bursa" cu " agent de derivate" ;
c) "actiuni" cu "contracte IFD".

CAPITOLUL V
CORECTAREA SI INVALIDAREA TRANZACTIILOR

Sectiunea 1
Corectarea tranzactiilor

Art. 24 (1) BVB nu corecteaza tranzactiile rezultate ca urmare a introducerii in mod eronat, de catre un participant la Piata Derivatelor, a unuia sau mai multor ordine de bursa in Piata Derivatelor.
(2) In cazul efectuarii unor tranzactii eronate in contul clientului, participantul la Piata Derivatelor este obligat sa execute in Piata Derivatelor tranzactii de sens contrar, avand acelasi numar de contracte IFD.
(3) Eventualele pierderi, precum si comisioanele aferente tranzactiilor efectuate în conditiile **alin. (2)** vor fi suportate de catre participantul respectiv.

Sectiunea 2
Invalidarea tranzactiilor

Art. 25 (1) Invalidarea unei tranzactii cu IFD este o operatiune bursiera care consta in desfiintarea retroactiva a unei tranzactii in cel putin urmatoarele situatii:
a) disfunctionalitati aparute in functionarea sistemelor electronice utilizate pe Piata Derivatelor si/sau a sistemelor de comunicatie la distanta si/sau erori in administrarea Pietei Derivatelor;
b) incalcari flagrante ale reglementarilor aplicabile Pietei Derivatelor;
c) la solicitarea motivata a Casei de Compensare, in conformitate cu reglementarile proprii;
d) la solicitarea CNVM;
e) in cazuri de forta majora.

(2) Directorul General al BVB decide cu privire la operatiunile de invalidare a unei tranzactii cu IFD, in urma consultarii prealabile a Casei de Compensare, in situatiile in care acest lucru:
a) este posibil din punct de vedere tehnic si operational / administrativ;
b) nu afecteaza integritatea pietei ca urmare a implicatiilor potentiale asupra celorlalti participanti la Piata Derivatelor sau asupra BVB si/sau Casa de Compensare;
c) nu atrage dupa sine riscuri semnificative de orice natura sau care nu pot fi cuantificate in mod corespunzator.

(3) BVB poate percepe participantilor la Piata Derivatelor din culpa carora a fost efectuata o operatiune de invalidare a uneia sau mai multor tranzactii cu IFD, un comision sau tarif pentru fiecare tranzactie invalidata, in conformitate cu Lista tarifelor si a comisioanelor practicate de BVB.
Art. 26 (1) BVB poate efectua invalidarea uneia sau mai multor tranzactii incheiate intr-o sedinta de tranzactionare pentru unul sau mai multe IFD, pana cel tarziu la termenul convenit de comun acord cu Casa de Compensare.
(2) BVB va transmite o notificare catre Casa de Compensare cu privire la tranzactia / tranzactiile care au facut obiectul invalidarii in conditiile prezentului regulament.
(3) BVB nu poate fi tinuta raspunzatoare pentru nicio pretentie, pierdere, dauna sau cheltuieli de natura financiara sau de orice alta natura provocate direct sau indirect de invalidarea unei tranzactii bursiere cu IFD.

CAPITOLUL VI
MONITORIZAREA PIETEI DERIVATELOR

Art. 27 (1) Prevederile referitoare la monitorizarea pietei reglementate la vedere incluse in **Cartea I**, Titlul, III Capitolul XIV "Monitorizarea pietei reglementate la vedere", cu exceptia prevederilor de la **art. 242**, se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament**.**
(2) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune inlocuirea urmatorilor termeni:

a) "Participant" cu "Participant la Piata Derivatelor";
b) "agent de bursa" cu " agent de derivate".

TITLUL VI
PIATA FUTURES

CAPITOLUL I
DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1
Specificatiile contractelor futures

Art. 1 (1) Clauzele standardizate cu privire la elementele caracteristice ale contractelor futures ("**specificatiile contractelor futures**") aprobate de Consiliul Bursei prezinta metodologia de determinare, unitatile de masura si valorile cu privire la urmatoarele elemente caracteristice, dupa caz, dar fara a se limita la:

a) simbolul;
b) activul suport;
c) marimea obiectului contractului ("**multiplicatorul**");
d) cotatia;
e) pasul de tranzactionare ("**pasul de cotare**");
f) lunile de initiere ("**seriile listate**");
g) lunile de scadenta si data scadentei;
h) metoda de negociere corespunzatoare pietei / pietelor utilizate pentru tranzactionarea IFD;
i) prima si ultima zi de tranzactionare;
j) modalitatea de determinare a pretului zilnic de inchidere ("**pretul zilnic de decontare"**);
k) modalitatea de determinare a pretului de lichidare la scadenta ("**pretul final de decontare"**);
l) modalitatea de executare a obligatiilor zilnice cu privire la decontarea in fonduri pe durata de viata ("**decontarea zilnica**");
m) modalitatea de executare a obligatiilor finale cu privire la decontarea in fonduri si/sau livrare fizica in urma inchiderii pozitiilor ramase deschise la scadenta ("**decontarea finala**");
n) orarul de tranzactionare;
o) alte elemente caracteristice ale contractelor futures.

(2) Consiliul Bursei poate decide cu privire la modificarea ulterioara a specificatiilor contractelor futures inregistrate la CNVM prevazute la alineatul precedent, cu exceptia **literei b) si c)**, urmand ca modificarile respective sa fie notificate catre CNVM anterior publicarii acestora pe website-ul BVB.

(3) Modificarile elementelor caracteristice de la **alin. (1) lit. e)** si **n)** prevazute in specificatiile contractelor futures intra in vigoare cel mai devreme in **24 de ore** dupa publicarea acestora pe website-ul BVB.

Art. 2 (1) In urma consultarii Casei de Compensare, Directorul General al BVB poate stabili o limita zilnica de variatie a cotatiei contractelor futures pentru fiecare IFD in parte, in functie de caracteristicile instrumentului respectiv si/sau a conditiilor din piata.
(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la suspendarea / modificarea ulterioara a limitei zilnice de variatie a cotatiei contractelor futures, modificarile respective fiind notificate catre CNVM si diseminate ulterior catre public in situatii cum sunt:

a) listarea unei noi serii futures, in vederea formarii unui pret de piata;
b) reluarea tranzactionarii unui contract futures/serie futures;
c) evenimente corporative;

d) conditii deosebite de volatilitate in piata;
e) la solicitarea CNVM sau a Casei de Compensare;
f) in vederea mentinerii sigurantei si integritatii pietei reglementate la termen.

(3) Modificarile limitei zilnice de variatie a cotatiei contractelor futures prevazute la **alin. (2)** intra in vigoare cel mai devreme in **24 de ore** dupa publicarea acestora pe website-ul BVB.

Art. 3 (1) Lunile de scadenta corespunzatoare unui contract futures sunt stabilite in conformitate cu specificatiile contractelor futures inregistrate la CNVM.
(2) Data scadentei unei serii futures este cea de a **3-a zi de vineri** din luna de scadenta a contractului futures, in cazul in care nu se prevede altfel in specificatiile contractului respectiv.
(3) In cazul lansarii unui nou contract futures, numarul de serii disponibile la tranzactionare in acelasi timp este **minim 2**, in cazul in care nu se prevede altfel in specificatiile contractului respectiv.

Art. 4 (1) Prima zi de tranzactionare pentru seriile corespunzatoare unui nou contract futures reprezinta data lansarii contractului respectiv.
(2) In cazul listarii unei **serii noi** corespunzatoare unei noi luni de scadenta, Prima Zi de Tranzactionare este sedinta de tranzactionare imediat urmatoare celei mai apropiate scadente la care seria curenta expira.

Art. 5 (1) Ultima zi de tranzactionare coincide cu data scadentei pentru seria contractului futures care expira.
(2) In cazul in care data scadentei nu este zi lucratoare sau BVB nu organizeaza sedinta de tranzactionare in Piata Derivatelor in ziua respectiva, ultima zi de tranzactionare va corespunde ultimei sedinte de tranzactionare precedente datei scadentei.
(3) BVB poate decide modificarea datei care reprezinta ultima zi de tranzactionare, cu notificarea prealabila a CNVM, participantilor la Piata Derivatelor si a publicului larg, modificarea respectiva urmand a fi publicata pe website-ul BVB.

Sectiunea 2
Procesul de decontare zilnica si finala

Art. 6 (1) Pe durata de viata a unui contract futures, pozitiile deschise rezultate in urma tranzactiilor pe Piata Futures vor face obiectul procesului de marcare la piata si de decontare zilnica in fonduri.
(2) La data scadentei unei serii futures, pozitiile ramase deschise vor face obiectul procesului de marcare la piata si decontare finala in fonduri sau livrare fizica, in functie de specificatiile de contract.
(3) Metodologia de stabilire a pretului zilnic de decontare si a pretului final de decontare este stabilita de catre BVB prin specificatiile contractelor futures, in conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Sectiunea 3
Evenimente corporative

Art. 7 (1) In cazul contractelor futures care au activ suport actiuni emise de societati comerciale care inregistreaza evenimente corporative, BVB, in urma consultarii Casei de Compensare, poate ajusta contractele futures, dupa caz, astfel incat sa nu se modifice in mod artificial valoarea notionala a contractului.
(2) Ajustarea contractelor futures care au ca activ suport actiuni se poate efectua in situatii cum

sunt, dupa caz, fara a se limita la:

a) splitarea actiunilor;
b) consolidarea valorii nominale a actiunilor;
c) modificarea capitalului social al emitentului;
d) acordarea de dividende de catre emitent.

CAPITOLUL II
MANAGEMENTUL POZITIILOR DESCHISE

Sectiunea 1
Administrarea ordinelor de bursa

Art. 8 (1) Introducerea de catre un participant la Piata Derivatelor a unui ordin de bursa de cumparare sau de vanzare a unui contract futures se va efectua in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.
(2) BVB poate acorda Casei de Compensare dreptul de acces la sistemul de tranzactionare pentru administrarea ordinelor de bursa si/sau a tranzactiilor in vederea initierii, modificarii sau lichidarii pozitiilor deschise inregistrate in conturile de pozitie ale membrilor compensatori sau noncompensatori si/sau ale clientilor acestora.

Sectiunea 2
Initierea sau modificarea pozitiilor deschise

Art. 9 (1) Initierea unei pozitii deschise Long sau Short, pentru un anumit cont de pozitie si serie IFD, se realizeaza prin incheierea uneia sau mai multor tranzactii ca urmare a executarii unui ordin de bursa de cumparare sau vanzare in sistemul de tranzactionare.
(2) In vederea initierii unei pozitii in Piata Futures este necesara depunerea unei marje indiferent daca pozitia respectiva este Long sau Short, in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.
(3) Participantii la Piata Derivatelor au obligatia ca anterior introducerii unui ordin de bursa in vederea initierii unei pozitii Long sau Short sa se asigure ca respecta prevederile prezentului regulament si ale reglementarilor Casei de Compensare.

Art. 10 Modificarea unei pozitii deschise inregistrate pe un anumit cont de pozitie si serie IFD, se realizeaza in principal dupa cum urmeaza:

a) **majorarea pozitiei deschise**:
   1. prin executarea uneia sau mai multor tranzactii avand acelasi sens cu sensul pozitiei deschise initiale;
   2. prin desfiinarea retroactiva a unei tranzactii cu IFD, etc.
b) **diminuarea pozitiei deschise**:
   1. prin executarea uneia sau mai multor tranzactii de sens contrar cu sensul pozitiei deschise inregistrate anterior, iar volumul tranzactionat fiind mai mic decat numarul de contracte din pozitia deschisa initiala;
   2. prin desfiinarea retroactiva a unei tranzactii cu IFD, etc.

Art. 11 Participantii la Piata Derivatelor si clientii sunt tinuti raspunzatori in ceea ce priveste obligatiile care decurg din detinerea unei pozitii deschise Long sau Short pana in momentul in care pozitiile respective sunt lichidate printr-una din urmatoarele metode:

a) **inainte de scadenta**:
   1. sunt inchise de catre participantul la Piata Derivatelor prin incheierea in piata a unei

tranzactii de sens contrar;
2. sunt diminuate sau inchise fortat de catre Casa de Compensare.

b) **la scadenta**, sunt inchise de catre Casa de Compensare, prin efectuarea procesului de decontare finala in fonduri sau livrare fizica.

Sectiunea 3
Lichidarea si transferul pozitiilor deschise

Art. 12 (1) Operatiunile cu privire la lichidarea si transferul pozitiilor deschise se efectueaza in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.
(2) In situatiile in care Casa de Compensare se afla in imposibilitatea de a efectua operatiunile cu privire la lichidarea fortata a pozitiilor, BVB poate proceda, la solicitarea acesteia, la efectuarea operatiunilor respective in conformitate cu instructiunile Casei de Compensare.
(3) In cazul operatiunilor de lichidare fortata prevazute la **alin. (2)**, BVB poate percepe participantilor la Piata Derivatelor un tarif pentru fiecare contract futures tranzactionat ca urmare a procesului de inchidere a pozitiilor respective de catre BVB, in conformitate cu Lista tarifelor si a comisioanelor practicate de BVB.

CAPITOLUL III
MARCAREA LA PIATA SI PRETURILE DE DECONTARE

Sectiunea 1
Pretul zilnic de decontare

Art. 13 (1) Pozitiile deschise sunt reevaluate zilnic de catre Casa de Compensare prin marcarea la piata a pozitiilor deschise cu contracte futures la **pretul de cotare**, determinat in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare, dupa cum urmeaza:

a) **pretul zilnic de decontare**: dupa inchiderea sedintei de tranzactionare;
b) **pretul celei mai recent incheiate tranzactii in Piata Futures**: in timpul sedintei de tranzactionare;
c) **alt pret** determinat de Casa de Compensare in conformitate cu reglementarile proprii (ex.: pret teoretic).

(2) Pretul zilnic de decontare este determinat de BVB dupa inchiderea fiecarei sedinte de tranzactionare pe intreaga durata de viata a contractelor futures, cu exceptia datei scadentei.

Art. 14 (1) Modalitatea de determinare a pretului zilnic de decontare pentru fiecare contract futures este prevazuta in specificatiile contractului si se aplica tuturor seriilor listate.
(2) Specificatiile contractelor futures vor contine prevederi detaliate cu privire la determinarea pretului zilnic de decontare avand la baza una din urmatoarele modalitati, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) in cazul in care **se incheie tranzactii** in cadrul sedintei curente din Piata Futures, pretul zilnic de decontare poate fi determinat, dupa caz, astfel:
   1. **pretul mediu ponderat al contractului futures** – pretul mediu ponderat cu volumul tranzactionat in Piata Futures, calculat pe baza unui anumit numar de tranzactii incheiate in sedinta respectiva si/sau corespunzator unei anumite perioade de timp din sedinta de tranzactionare curenta;
   2. **pretul de inchidere al contractului futures** – pretul ultimei tranzactii incheiate in sedinta de tranzactionare curenta din Piata Futures;
   3. **pretul de licitatie al contractului futures** – pretul determinat pe baza algoritmului

de fixing.

b) in cazul in care **nu se incheie nicio tranzactie** in cadrul sedintei curente din Piata Futures, pretul zilnic de decontare poate fi determinat avand la baza ordinele de bursa existente in piata.

(3) In cazul in care nu este posibila determinarea unui pret zilnic de decontare pentru sedinta curenta, se va lua in considerare pretul zilnic de decontare corespunzator sedintei anterioare de tranzactionare, daca nu se prevede altfel in specificatiile contractelor IFD.

Art. 15 In cazul in care Casa de Compensare decide cu privire la utilizarea unui alt pret decat pretul zilnic de decontare, care sa fie utilizat cu privire la marcarea la piata a pozitiilor deschise dupa inchiderea sedintei de tranzactionare sau pe parcursul acesteia, BVB va lua masurile tehnice necesare si va informa in mod corespunzator participantii la Piata Derivatelor.

Art. 16 (1) La solicitarea motivata a Casei de Compensare, BVB poate decide cu privire la organizarea de sesiuni distincte de tranzactionare, in cadrul aceleasi sedinte de tranzactionare, pentru determinarea mai multor preturi zilnice de decontare.

(2) In cazurile prevazute la **alin. (1)**, pretul zilnic de decontare determinat de BVB in cadrul unei sesiuni distincte de tranzactionare este utilizat de Casa de Compensare pentru marcarea la piata si devine pretul in functie de care se stabilesc limitele zilnice de tranzactionare pentru tranzactiile care urmeaza sa fie incheiate in sesiunea urmatoare de tranzactionare din ziua respectiva.

Sectiunea 2
Pretul final de decontare

Art. 17 (1) La data scadentei unui contract futures, Casa de Compensare reevalueaza pentru ultima data pozitiile deschise prin marcarea finala la piata si inchide pozitiile respective la:

a) **pretul final de decontare**;
b) **alt pret** determinat de Casa de Compensare in conformitate cu reglementarile proprii (ex.: pret teoretic).

(2) Pretul final de decontare este determinat de BVB dupa inchiderea ultimei sedinte de tranzactionare la data scadentei.

Art. 18 (1) Modalitatea de determinare a pretului final de decontare pentru fiecare contract futures este prevazuta in specificatiile contractului si se aplica tuturor seriilor listate.

(2) Specificatiile contractelor futures vor contine prevederi detaliate referitoare la determinarea pretului zilnic de decontare avand la baza una din urmatoarele modalitati, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) in cazul contractelor futures care au la baza un activ suport care este tranzactionat pe o piata reglementata / organizata:
    1. **pretul mediu ponderat al activului suport** – pretul mediu ponderat cu volumul tranzactionat in piata activului suport, corespunzator unei anumite perioade de timp din sedinta de tranzactionare din ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira;
    2. **pretul de inchidere al activului suport** – pretul ultimei tranzactii incheiate in piata activului suport in ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira;
    3. **pretul de licitatie al activului suport** – pretul activului suport determinat pe baza algoritmului de fixing.
b) in cazul contractelor futures care au drept activ suport un indice bursier / valutar, etc:
    1. **medie a valorilor activului suport** – media valorilor calculate pentru activul suport pentru o anumita perioada de timp din ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira;
    2. **valoarea de inchidere a activului suport** – ultima valoare calculata pentru activul

suport in ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira, in cazul contractelor futures care au drept activ suport un indice bursier / valutar, etc.

(3) In cazul in care in ultima zi de tranzactionare **nu se incheie nicio tranzactie** in piata activului suport sau **nu se poate determina o valoare** a activului suport in vederea determinarii pretului final de decontare, BVB va utiliza datele inregistrate in cea mai recenta sedinta de tranzactionare in care este posibila determinarea pretului final de decontare.

Art. 19 In cazul in care Casa de Compensare decide cu privire la utilizarea unui alt pret decat pretul final de decontare, care sa fie utilizat cu privire la marcarea la piata a pozitiilor deschise dupa inchiderea sedintei de tranzactionare sau pe parcursul acesteia, BVB va lua masurile tehnice necesare si va informa in mod corespunzator participantii la Piata Derivatelor.

Art. 20 In cazul in care BVB decide retragerea de la tranzactionare a unei serii futures inainte de scadenta, inchiderea pozitiilor deschise se va efectua in conformitate cu prevederile de la **art. 10 alin. (2)** Titlul V, Capitolul II "Admiterea/Suspendarea/Retragerea de la tranzactionare a IFD".

CAPITOLUL IV
AJUSTAREA CONTRACTELOR FUTURES CA URMARE A EVENIMENTELOR CORPORATIVE

Sectiunea 1
Ajustarea contractelor futures

§1
Cadru general

Art. 21 (1) Directorul General al BVB este in drept sa decida cu privire la ajustarea unui contract futures ca urmare a evenimentelor corporative legate de emitentul actiunilor care constituie activ suport, in functie de impactul potential asupra pretului in piata si/sau a valorii notionale a contractului futures respectiv.

(2) BVB determina impactul potential asupra pretului in piata si/sau a valorii notionale a contractului futures, in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la momentul la care BVB ia cunostinta de hotararea adunarii generale a actionarilor de la societatea care a emis actiunile care constituie activ suport pentru contractele futures listate pe Piata Derivatelor.

(3) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la calificarea impactului potential al evenimentului corporativ ca fiind semnificativ, precum si cu privire la procesul de ajustare a IFD-ului care are ca activ suport aceste actiuni.

(4) Directorul General al BVB este in drept sa decida cu privire la suspendarea de la tranzactionare a contractelor futures in vederea ajustarii acestora ca urmare a inregistrarii evenimentelor corporative in urmatoarele situatii, fara a se limita la acestea:

- **a)** este intrunita cel putin una din conditiile mentionate la art. 7, alin. (1) din Titlul V – operatiuni de piata, dupa caz;
- **b)** se impune suspendarea de la tranzactionare a contractelor futures ca urmare a complexitatii si/sau implicatiilor de natura tehnica si operationala a procesului de ajustare a contractelor respective.

(5) BVB va aduce la cunostinta publicului, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la ajustarea, respectiv suspendarea de la tranzactionare a acestor contracte.

(6) Seriile corespunzatoare contractelor futures prevazute la alin. (1) care vor fi listate de BVB dupa efectuarea ajustarii vor avea multiplicatorul si celelalte elemente in vigoare anterior ajustarii, asa cum sunt inregistrate la CNVM, cu exceptia situatiilor mentionate la alin. (7).

(7) In situatiile in care, dupa efectuarea ajustarii, au fost operate modificari ale elementelor caracteristice ale contractelor IFDcare au fost notificate de BVB sau aprobate de catre CNVM, dupa caz, (cum ar fi: modalitatea de determinare a pretului zilnic de decontare, orarul de tranzactionare), la lansarea noilor serii IFD vor fi luate in considerare prevederile in vigoare cu privire la elementele respective.
(8) Directorul General al BVB este in drept sa decida ca elementele unui contract futures care au fost ajustate sa fie preluate si adaptate in mod corespunzator in cazul seriilor listate ulterior aplicarii procedurii de ajustare, cu respectarea prevederilor Instructiunii nr. 03/2006 privind inregistrarea instrumentelor financiare derivate la CNVM.

Art. 22 (1) In cazul inregistrarii unui eveniment corporativ, BVB stabileste, prin decizie a Directorului General, in urma consultarii Casei de Compensare desemnate de BVB, cu privire la elementele principale ale contractului futures care urmeaza sa fie ajustate.
(2) BVB stabileste pentru fiecare eveniment corporativ in parte, prin decizie a Directorului General, elementele caracteristice ale contractului futures si parametrii de tranzactionare care se ajusteaza in conformitate cu prevederile prezentului capitol.
(3) BVB va notifica Casei de Compensare desemnate de BVB, elementele ajustate ale contractelor futures, iar aceasta va proceda, in mod corespunzator, la inregistrarea in evidentele proprii a ajustarilor elementelor respective.
(4) BVB va publica toate elementele contractului futures care fac obiectul ajustarii inainte de inceperea sedintei de tranzactionare din data ex-right sau dupa caz, din data reluarii la tranzactionare a contractului futures respectiv.
(5) In cazul inregistrarii altor tipuri de evenimente corporative decat cele prevazute in prezentul titlu, BVB va proceda la ajustarea in mod corespunzator a contractelor futures, cu exceptia cazurilor in care Casa de Compensare decide lichidarea inainte de scadenta a tuturor pozitiilor deschise in conformitate cu reglementarile proprii.

§2
Metoda de ajustare a contractelor futures

Art. 23 (1) Ajustarea contractelor futures se efectueaza prin metoda ajustarii proportionale (“Ratio Method”).
(2) In situatia in care emitentul actiunilor care constituie activul suport inregistreaza concomitent mai multe evenimente corporative de natura sa influenteze pretul actiunilor in piata, BVB va proceda la ajustarea contractelor futures in mod corespunzator.

Art. 24 (1) Elementele principale avute in vedere la ajustarea unui contract futures sunt urmatoarele:

- **a)** caracteristici tehnice ale contractelor futures corespunzatoare specificatiilor IFD:
  1. simbolul;
  2. pretul zilnic de decontare / pretul teoretic;
  3. marimea obiectului contractului (multiplicatorul).
- **b)** caracteristici de piata ale contractelor futures corespunzatoare reglementarilor BVB:
  1. ordinele de bursa existente in piata;
  2. valoarea notionala a contractelor futures corespunzatoare pozitiilor deschise;
  3. parametrii de tranzactionare aferenti simbolului si/sau entitatii simbol piata, cum ar fi: limita zilnica de variatie.

(2) Ajustarea contractului futures presupune efectuarea urmatoarelor operatiuni, indiferent de evenimentul corporativ:

- **a)** modificarea caracteristicilor tehnice mentionate la alin. (1) lit. a);

b) anularea ordinelor de bursa mentionate la alin. (1) lit. b);
c) ajustarea valorii notionale corespunzatoare pozitiilor deschise mentionata la alin. (1) lit. b);
d) modificarea parametrilor de tranzactionare aferenti simbolului si/sau entitatii simbol piata mentionati la alin. (1) lit. b).

(3) Ordinele de bursa neexecutate pentru toate seriile unui contract futures, indiferent de tipul si starea acestora, vor fi anulate de catre BVB inainte de inceperea sedintei de tranzactionare din data ex-right sau, dupa caz, inainte de momentul reluarii la tranzactionare a contractului futures, respectiv ca urmare a aplicarii procedurii de ajustare a contractului futures.
(4) Nivelul ajustat al elementelor caracteristice ale contractului si al parametrilor de tranzactionare intra in vigoare in mod automat si devin efective in sedinta de tranzactionare din data ex-right sau, dupa caz, la data reluarii la tranzactionare a contractului futures care a facut obiectul ajustarii, dupa notificarea participantilor la Piata Derivatelor de catre BVB.
(5) Ajustarea contractelor futures se va efectua pentru toate seriile IFD (lunile de scadenta) active, indiferent daca s-au inregistrat sau nu tranzactii, si indiferent daca exista sau nu pozitii deschise inregistrate in seria IFD respectiva.

§3
Ajustarea simbolului contractului futures

Art. 25 (1) Simbolul corespunzator unei serii IFD va fi modificat ori de cate ori se ajusteaza un contract futures, pentru a evidentia seriile asupra carora au fost operate ajustari.
(2) Ajustarea simbolului unei serii IFD se realizeaza prin configurarea unui nou simbol a carui codificare este stabilita de catre BVB, avand urmatoarele elemente principale, dupa caz:
a) pretul zilnic de decontare / pret teoretic;
b) marimea obiectului contractului;
c) limita zilnica de variatie.
(3) Codul ISIN, data scadentei, activul suport, precum si celelalte elemente caracteristice corespunzatoare seriei initiale inainte de ajustare care nu fac obiectul ajustarii, vor fi preluate la configurarea noului simbol fara a se efectua modificari cu privire la acestea.

Art. 26 Ajustarea simbolului unei serii IFD se realizeaza prin efectuarea urmatoarelor operatiuni, fara ca enumerarea sa fie limitativa:
a) inactivarea in sistemul electronic a simbolului aferent seriei contractului futures care face obiectul ajustarii;
b) configurarea in sistemul electronic a unui nou simbol avand elementele principale ajustate;
c) ajustarea valorii notionale a pozitiilor deschise;
d) transmiterea catre participantii la Piata Derivatelor a rapoartelor corespunzatoare operatiunilor de ajustare;
e) anularea ordinelor de bursa neexecutate pentru seria contractului futures care face obiectul ajustarii, indiferent de tipul si starea acestora;
f) notificarea CNVM cu privire la ajustarea contractului futures, anterior publicarii pe web-site-ul BVB.

§4
Ajustarea valorii notionale a pozitiilor deschise

Art. 27 (1) Valoarea notionala corespunzatoare unei pozitii deschise Long sau Short anterior operatiunii de ajustare este valoarea corespunzatoare ultimei marcari la piata a pozitiei deschise respective si se determina dupa cum urmeaza:

$$VN_{old} = NET \times Settle_{old} \times M_{old}$$

Unde:

VN_{old} = valoarea notionala corespunzatoare pozitiei deschise, calculata inainte de ajustare
NET = numarul de contracte din pozitia deschisa Long / Short
$Settle_{old}$ = pretul zilnic de decontare inainte de ajustare sau, dupa caz, pretul teoretic inainte de ajustare, la care s-a efectuat ultima marcare la piata
M_{old} = marimea obiectului contractului inainte de ajustare

(2) Valoarea notionala corespunzatoare unei pozitii deschise Long sau Short dupa efectuarea operatiunii de ajustare se determina dupa cum urmeaza:

$$VN_{new} = NET \times Settle_{new} \times M_{new}$$

Unde:

VN_{new} = valoarea notionala corespunzatoare pozitiei deschise, calculata dupa ajustare
NET = numarul de contracte din pozitia deschisa Long / Short
$Settle_{new}$ = pretul zilnic de decontare dupa ajustare sau, dupa caz, pretul teoretic dupa ajustare
M_{new} = marimea obiectului contractului dupa ajustare

§5
Factorul de ajustare

Art. 28 (1) Ajustarea unui contract futures prin metoda ajustarii proportionale presupune stabilirea unui factor de ajustare F_A ("Ratio factor") care se aplica la elementele caracteristice si la parametrii de tranzactionare corespunzatori contractului futures care se ajusteaza.
(2) Factorul de ajustare este determinat pentru fiecare eveniment corporativ in parte, in conformitate cu prevederile sectiunii 2 din prezentul capitol.

Sectiunea 2
Determinarea factorului de ajustare si ajustarea elementelor caracteristice si a parametrilor de tranzactionare

§1
Ajustarea elementelor caracteristice si parametrii de tranzactionare

Art. 29 (1) In cazul in care un contract futures are ca activ suport actiuni emise de societati comerciale iar emitentii respectivi inregistreaza evenimente corporative de natura sa influenteze in mod semnificativ pretul actiunilor, BVB determina pentru fiecare eveniment corporativ in parte un factor de ajustare, conform prevederilor prezentului articol.
(2) BVB poate decide aplicarea in mod corespunzator a formulelor de calcul prevazute in prezenta sectiune in situatiile in care emitentul actiunilor care constituie activ suport stabileste o anumita rata de alocare a actiunilor, in functie de evenimentul corporativ respectiv.

(3) In situatiile in care BVB determina un factor de corectie ca urmare a unui eveniment corporativ legat de actiunile emise de un emitent in vederea ajustarii unui indice al BVB, in conformitate cu prevederile Manualului Indicilor BVB, valoarea factorului de ajustare este egala cu valoarea factorului de corectie respectiv.
(4) In cazul in care BVB nu determina un factor de corectie in conformitate cu prevederile Manualului Indicilor BVB, factorul de ajustare se determina prin utilizarea formulelor de calcul prevazute in prezenta sectiune.
(5) Factorul de ajustare este rotunjit prin lipsa sau adaos la cea mai apropiata a 6-a zecimala.
(6) BVB poate efectua rotunjirea valorii factorului de ajustare la numar mai mare de zecimale decat cel prevazut la alin. (5), in situatii deosebite, cum ar fi: modificarea numarului de zecimale utilizate in determinarea factorului de corectie, unele evenimente corporative in care se constata necesitatea utilizarii unui numar diferit de zecimale (ex.: a sasea zecimala este semnificativa), etc.

§2
Splitarea / Consolidarea actiunilor

Art. 30 In cazul in care un contract futures este ajustat ca urmare a efectuarii operatiunii de splitare / consolidare a actiunilor emise de emitentul activului suport corespunzator contractului futures respectiv, BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{N_{new}}{N_{old}}$$

Unde:

N_{old} = numarul de actiuni inainte de splitarea/consolidarea actiunilor
N_{new} = numarul de actiuni dupa splitarea/consolidarea actiunilor

§3
Majorarea capitalului social prin emisiunea si acordarea de actiuni gratuite

Art. 31 In cazul in care un contract futures are drept activ suport actiuni emise de un emitent care efectueaza o majorare de capital social prin emisiunea si acordarea de actiuni gratuite, BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{N_{old} + N_{bonus}}{N_{old}}$$

Unde:

N_{old} = numarul de actiuni inainte de majorarea capitalului social
N_{bonus} = numarul de actiuni noi care urmeaza sa fie emise si acordate gratuit actionarilor

§4
Majorarea capitalului social prin acordarea actionarilor a dreptului de subscriere la un pret preferential care este inferior pretului din piata

Art. 32 **(1)** In cazul in care un contract futures are drept activ suport actiuni emise de un emitent care efectueaza o majorare de capital social cu acordarea dreptului de subscriere la pret preferential (P_S) inferior pretului din piata, BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{(N_0 + N_S) \times P_0}{(N_0 \times P_0) + (N_S \times P_S)}$$

Unde:
P_0 = pretul de inchidere al actiunii tranzactionate in piata principala, pe piata reglementata la vedere la BVB, inregistrat in ultima data cum-right
P_S = pretul preferential de subscriere al noilor actiuni
N_0 = numarul de actiuni initial (inainte de majorarea capitalului social)
N_S = numarul de actiuni care urmeaza sa fie subscrise la pret preferential ca urmare a majorarii capitalului social
(2) Operatiunea de determinare a factorului de ajustare prevazuta la alin. (1) se efectueaza in cazul in care pretul de inchidere al actiunilor tranzactionate in piata principala, pe piata reglementata la vedere a BVB, inregistrat in ultima data cum-right, (P_0), este mai mare decat pretul preferential de subscriere al noilor actiuni (P_S).

§5
Majorarea capitalului social prin acordarea concomitenta de actiuni gratuite si acordarea dreptului de subscriere la pret preferential

Art. 33 **(1)** In cazul in care un contract futures are drept activ suport actiuni emise de un emitent care efectueaza o majorare de capital social prin emisiunea de noi actiuni, cu acordarea de actiuni gratuite si acordarea concomitenta a dreptului de subscriere la pret preferential (P_S), BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{(N_0 + N_S + N_{bonus}) \times P_0}{(N_0 \times P_0) + (N_S \times P_S)}$$

Unde:
P_0 = pretul de inchidere al actiunii tranzactionate in piata principala, pe piata reglementata la vedere la BVB, inregistrat in ultima data cum-right
P_S = pretul preferential de subscriere al noilor actiuni
N_0 = numarul de actiuni initial (inainte de majorarea capitalului social)
N_S = numarul de actiuni care urmeaza sa fie emise si subscrise la pret preferential ca urmare a majorarii capitalului social
N_{bonus} = numarul de actiuni care urmeaza sa fie emise si acordate gratuit actionarilor existenti la data de inregistrare
(2) Operatiunea de determinare a factorului de ajustare prevazuta la alin. (1) se efectueaza indiferent de nivelul pretului de inchidere al actiunilor tranzactionate in piata principala, pe piata reglementata la vedere a BVB, inregistrat in ultima data cum-right (P_0).

§6
Acordarea de dividende in numerar

Art. 34 In cazul in care un contract futures are drept activ suport actiuni emise de un emitent care acorda

dividende in numerar, BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{P_0}{P_0 - DIV}$$

Unde:
P_0 = pretul de inchidere al actiunii tranzactionate in piata principala, pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, inregistrat in ultima data cum-right
DIV= valoarea bruta a dividendului per actiune

§7
Ajustarea elementelor caracteristice si a parametrilor de tranzactionare

Art. 35 (1) Pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic al contractului futures dupa ajustare se determina pe baza urmatoarei formule:

$$Settle_{new} = \frac{Settle_{old}}{F_A}$$

Unde:
$Settle_{new}$ = pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic dupa ajustarea determinata de un eveniment corporativ
$Settle_{old}$ = pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic inainte de ajustarea determinata de un eveniment corporativ, la care s-a efectuat ultima marcare la piata
F_A = factorul de ajustare calculat conform prezentului capitol pentru respectivul eveniment corporativ
(2) Pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic al contractului futures, exprimat in lei si determinat conform formulei de calcul de la alin. (1), se rotunjeste prin lipsa sau adaos la cel mai apropiat multiplu al pasului de cotare.

Art. 36 (1) Marimea obiectului contractului (multiplicatorul) dupa ajustare se determina pe baza urmatoarei formule:

$$M_{new} = M_{old} \times F_A$$

Unde:
M_{new} = marimea obiectului contractului dupa ajustarea determinata de un eveniment corporativ
M_{old} = marimea obiectului contractului inainte de ajustarea determinata de un eveniment corporativ
F_A = factorul de ajustare calculat conform prezentului capitol pentru respectivul eveniment corporativ

(2) Marimea obiectului contractului (multiplicatorul), exprimata in numar de actiuni si determinata conform formulei de calcul de la alin. (1), se rotunjeste prin lipsa sau adaos la un numar intreg, astfel incat valoarea notionala si profitul/pierderea determinate pe baza multiplicatorului ajustat sa fie exprimate cu maxim doua zecimale, fara efectuarea in prealabil a unei operatiuni de rotunjire a valorilor respective.

Art. 37 (1) In cazul in care limita zilnica de variatie este exprimata in valoare absoluta, cum ar fi: valoarea exprimata in lei, ajustarea se efectueaza dupa cum urmeaza:

$$LZV_{new} = \frac{LZV_{old}}{F_A}$$

Unde:
LZV_{new} = limita zilnica de variatie dupa ajustarea determinata de un eveniment corporativ
LZV_{old} = limita zilnica de variatie inainte de ajustarea determinata de un eveniment corporativ
F_A = factorul de ajustare calculat conform prezentului capitol pentru respectivul eveniment corporativ.

(2) Limita zilnica de variatie, exprimata in valoare absoluta si determinata conform formulei de calcul de la alin. (1), se rotunjeste prin lipsa la cel mai apropiat multiplu al pasului de cotare.
(3) Nu se efectueaza ajustarea limitei zilnice de variatie in cazul in care aceasta este exprimata procentual.

TITLUL VII
FAPTELE ILICITE SI SANCTIUNILE BURSIERE

CAPITOLUL I
CADRU GENERAL

Art. 1 (1) Faptele ilicite la regimul juridic aplicabil Pietei Derivatelor sunt acele fapte prin care se incalca prevederile prezentului regulament si care, potrivit conditiilor in care au fost savarsite, nu intrunesc elementele prevazute de lege sau de alte acte normative cu forta juridica superioara pentru a fi calificate ca infractiuni, contraventii, abuz pe piata sau practici frauduloase.
(2) Nu constituie fapta ilicita la regimul juridic bursier fapta savarsita din constrangere fizica sau morala.
(3) Participantii la Piata Derivatelor raspund pentru faptele ilicite la regimul juridic bursier savarsite de agentii de derivate proprii.

Art. 2 Prevederile prezentului Capitol se completeaza in mod corespunzator cu prevederile referitoare la organizarea si functionarea Comisiei de Apel cuprinse in Regulamentul de organizare si functionare a BVB.

CAPITOLUL II
FAPTE ILICITE

Art. 3 Constituie fapte ilicite la regimul juridic aplicabil Pietei Derivatelor, urmatoarele fapte:

a) nerespectarea prevederilor **art. 2 alin. (3)** din Titlul I, Capitolul I "Dispozitii Generale" cu privire la interdictia ca un participant la Piata Derivatelor sa incheie tranzactii in nume si pe cont propriu pe Piata Derivatelor prin intermediul unui alt participant la Piata Derivatelor;
b) nerespectarea prevederilor **art. 3 alin. (4)** din Titlul I, Capitolul I "Dispozitii Generale" cu privire la informarea si semnarea de catre clienti a "Documentului cu privire la riscurile instrumentelor financiare derivate";
c) nerespectarea prevederilor **art. 4 alin. (1)** din Titlul I, Capitolul I "Dispozitii Generale" cu privire la transmiterea cu promptitudine si in mod corespunzator a oricarui document, raportare financiara sau informatie solicitata de BVB;
d) dobandirea calitatii de participant la Piata Derivatelor sau agent de derivate in baza unor informatii eronate cu impact semnificativ in ceea ce priveste obtinerea calitatii respective;
e) omisiunea participantului la Piata Derivatelor de a notifica sau notificarea cu intarziere cu privire la modificari survenite in informatiile furnizate in documentele care au stat la baza obtinerii calitatii, precum si orice eveniment semnificativ cu privire la societatea respectiva, cu nerespectarea prevederilor **art. 10 alin. (2)** din Titlul I, Capitolul II "Calitatea de participant la Piata Derivatelor";
f) omisiunea participantului la Piata Derivatelor de a notifica sau notificarea cu intarziere cu privire la:
    1. incetarea relatiei contractuale cu Casa de Compensare / membrul compensator general / membrul noncompensator, dupa caz;
    2. incetarea calitatii de membru la Fondul de Compensare a Investitorilor;
    3. existenta in cadrul societatii a mai putin de doi agenti de derivate.
g) nerespectarea prevederilor **art. 19 alin. (8)** si **(9)** din Titlul I, Capitolul III "Accesul la sistemul de tranzactionare al participantilor la Piata Derivatelor" cu privire la interzicerea

derularii de catre participantii la Piata Derivatelor de operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, fara a avea calitatea necesara pentru a desfasura operatiuni pe aceasta piata, precum si viceversa;

h) nerespectarea prevederilor **art. 5 alin. (1)** din Titlul III, Capitolul I "Calitatea de agent de derivate" cu privire la obligatia agentilor de derivate de a pastra confidentialitatea codului de utilizator si a parolei de acces la sistemele electronice si a informatiilor referitoare la activitatea participantului la Piata Derivatelor in numele caruia tranzactioneaza si a clientilor acestuia;
i) omisiunea de a notifica sau notificarea cu intarziere, de catre un participant la Piata Derivatelor sau de catre un agent de derivate, a incetarii relatiei contractuale a agentului de derivate cu participantul respectiv, in conformitate cu prevederile **art. 5 alin. (2)** din Titlul III, Capitolul I "Calitatea de agent de derivate";
j) nerespectarea prevederilor **art. 7 alin. (3)** si **(4)** din Titlul III, Capitolul I "Calitatea de agent de derivate" cu privire la interzicerea derularii de catre agentii de derivate de operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB fara a avea calitatea necesara pentru a desfasura operatiuni pe aceasta piata, precum si viceversa;
k) nerespectarea prevederilor **art. 12 alin. (2)** din Titlul V, Capitolul III "Sistemul de tranzactionare" cu privire la respectarea prezentului regulament si ale reglementarilor BVB incidente in procesul de introducere a ordinelor de bursa si incheiere a tranzactiilor cu IFD;
l) nerespectarea prevederilor **art. 13 alin. (1)** din Titlul V, Capitolul III "Sistemul de tranzactionare" referitor la practicile interzise in ceea ce priveste utilizarea sistemului electronic de catre agentii de derivate.

CAPITOLUL III
SANCTIUNI BURSIERE

Art. 4 (1) Savarsirea cu vinovatie a unei fapte ilicite la regimul juridic aplicabil Pietei Derivatelor atrage dupa sine aplicarea de sanctiuni bursiere administrative si/sau sanctiuni patrimoniale.
(2) Sanctiunile bursiere se aplica persoanelor juridice care detin calitatea de participant la Piata Derivatelor si/sau agentilor de derivate proprii care au savarsit fapte ilicite la regimul juridic bursier aplicabil Pietei Derivatelor.

Art. 5 Prevederile cu privire la sanctionarea faptelor ilicite din Cartea I, Titlul I, Capitolul V "Sanctionarea faptelor ilicite la regimul juridic bursier savarsite de participantii la sistemul de tranzactionare al BVB si de agentii de bursa" se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in ceea ce priveste urmatoarele sectiuni:

a) "Sanctiunile bursiere";
b) "Procedura de sesizare, constatare si investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier. Individualizarea si aplicarea sanctiunilor bursiere. Contestarea deciziei de sanctionare";
c) "Executarea sanctiunilor bursiere";
d) "Certificatele de cazier bursier";
e) "Reabilitarea";
f) "Masurile preventive".

TITLUL VIII
DISPOZITII FINALE

Art. 1 (1) Cartea II, precum si orice modificare a acesteia, intra in vigoare la data primirii de catre BVB a deciziei de aprobare emisa de CNVM, daca prin aceasta nu se prevede altfel.
(2) Fac parte din Cartea II:

a) **Anexa nr. 1** intitulata "Cerere de admitere ca participant la Piata Derivatelor si inscriere in Registrul Participantilor";
b) **Anexa nr. 2** intitulata "Formular cu date personale";
c) **Anexa nr. 3** intitulata "Specimene de semnaturi";
d) **Anexa nr. 4** intitulata "Documentul cu privire la riscurile instrumentelor financiare derivate";

Art. 2 (1) In cazul in care sunt necesare clarificari cu privire la aplicarea coroborata a prevederilor din Cartea I si Cartea II, precum si a procedurilor si/sau a altor documente emise de BVB, Directorul General al BVB poate emite precizari tehnice cu privire la modul de aplicare a cadrului normativ al BVB.
(2) In intelesul prezentului regulament, prin situatie de forta majora si caz fortuit se intelege un eveniment imprevizibil ale carui consecinte sunt de neinlaturat si in afara controlului partii care il invoca. Sunt considerate astfel de evenimente imprevizibile: dezastre naturale, razboaie, atacuri teroriste, greve, restrictii legale si oricare alte evenimente similare care sunt in afara controlului partii care le invoca.

Art. 3 BVB va emite reglementari specifice derularii operatiunilor de piata cu contracte options in cadrul Pietei Optiunilor, aceste reglementari urmand a intra in vigoare dupa aprobarea lor de catre CNVM.

ANEXA NR. 1

CERERE DE ADMITERE CA PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR SI INSCRIERE IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR[2]

IN SCOPUL ADMITERII CA PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR SI INSCRIERII IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR A SOCIETATII DE SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII/TRADERULUI

_____

(denumire SSIF/Institutie de credit/Firma de investitii/Trader)

[1] INSTRUCTIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI:
Acest formular va fi completat in 2 exemplare in ORIGINAL; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.
Toate punctele formularului vor fi completate in mod obligatoriu. In cazul in care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va mentiona: NU SE APLICA.
Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentatiei cu societatea in cauza si primirea calificativului: DOCUMENTATIE INCOMPLETA.
Toate semnaturile din formularul sus mentionat vor fi consemnate in original (olograf).

VA FURNIZAM URMATOARELE INFORMATII:

1. DATE DE IDENTIFICARE:

SEDIUL SOCIAL / SEDIUL CENTRAL:_____
_____
ADRESA: _____
_____
TEL: _____FAX:_____
E-MAIL _____ ADRESA PAGINA WEB_____
SOCIETATE INREGISTRATA LA O.R.C. AL MUN./JUD._____
CU NR. _____
COD UNIC DE INREGISTRARE _____

2. PERSOANE DE CONTACT IN RELATIA CU B.V.B.

NUME/PRENUME TELEFON FAX FUNCTIE
_____
_____

3. SUCURSALE SI AGENTII ALE SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII/TRADER
D. SUCURSALE
SEDIUL TEL FAX ASIF RCCI
_____

B. AGENTII

SEDIUL TEL FAX ASIF

4. SITUATIA AUTORIZARII SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII /TRADERULUI

A. NR. SI DATA AUTORIZATIEI C.N.V.M./B.N.R/AUTORITATII COMPETENTE DINTR-UN STAT MEMBRU.:_____

B. NR. SI DATA ATESTATULUI C.N.V.M. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M.

5. OBIECTUL DE ACTIVITATE AUTORIZAT DE C.N.V.M.:

ACTIVITATI	DATA AUTORIZARII	ACTIVITATI DESFASURATE IN PREZENT DA/NU

6. CONTURI BANCARE ALE SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII/TRADERULUI FOLOSITE IN RELATIA CU B.V.B.

A. CONT CURENT

DENUMIREA BANCA ADRESA NR. COD IBAN

B. CONT CLIENTI

DENUMIRE BANCA ADRESA NR. COD IBAN

C. CONT PLATI CATRE B.V.B.

DENUMIRE BANCA ADRESA NR. COD IBAN

7. AUDITOR FINANCIAR/AUDITORI INTERNI

NUME SI PRENUME ADRESA TELEFON NR. CONTRACT

_____

8. A INCHEIAT SOCIETATEA CONTRACTE DE INTERMEDIERE PENTRU ALTI INTERMEDIARI AUTORIZATI DE C.N.V.M.?

DA_____/NU_____. DACA DA, ATASATI O COPIE A ACESTORA.

9. CAPITAL SOCIAL

CAPITAL INITIAL: _____

CAPITAL SOCIAL SUBSCRIS SI INTEGRAL VARSAT:_____

NUMAR ACTIUNI:_____ VALOARE NOMINALA:_____

ACTIONARI:

NUME SI PRENUME NR. ACTIUNI DETINUTE VALOARE % DIN CAPITAL

_____
_____
_____
_____
_____

TOTAL:_____

IN CAZUL PARTICIPARII IN NATURA LA CAPITAL, VA RUGAM DETALIATI.

_____
_____

10. MEMBRII CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE, CONDUCATORII, AGENTII PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE, AGENTII DELEGATI, AGENTII DE DERIVATE, REPREZENTANTII COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

A. CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

NUME SI PRENUME FUNCTIA DECIZIE C.N.V.M.

_____
_____
_____
_____
_____

B. CONDUCATORI

NUME SI PRENUME FUNCTIA DECIZIE C.N.V.M.

_____
_____
_____
_____
_____

C. AGENTI PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE

NUME SI PRENUME FUNCTIE DECIZIE C.N.V.M. NR. REGISTRU C.N.V.M.

_____
_____
_____
_____
_____

D. AGENTI DE DERIVATE

NUME SI PRENUME DECIZIE C.N.V.M. DEPARTAMENT

_____
_____
_____

E. AGENTI DELEGATI

NUME SI PRENUME DECIZIE C.N.V.M. NR. REGISTRU C.N.V.M.

_____
_____
_____

F. REPREZENTANTI AI COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

NUME SI PRENUME DECIZIE C.N.V.M. NR. REGISTRU C.N.V.M.

_____
_____
_____

11. A EMIS SOCIETATEA GARANTII PENTRU PERSOANE FIZICE SAU JURIDICE?

DA__/NU__. DACA DA, DATI DETALII.

_____
_____

12. DETINE SOCIETATEA SAU UN ACTIONAR SEMNIFICATIV AL ACESTEIA ACTIUNI ALE UNUI ALT INTERMEDIAR/ALTA FIRMA DE INVESTITII/ALT TRADER?

DA__/NU__. DACA DA, DATI DETALII.

_____

_____

13. DETINE SOCIETATEA ACTIUNI LA O SOCIETATE TRANZACTIONATA PE PIATA REGLEMENTATA, INTR-UN PROCENT EGAL SAU MAI MARE DE 5%?

DA____NU____ DACA DA, DATI DETALII.

_____

_____

14. REFUZUL. SUSPENDAREA. SANCTIUNI

ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE A SOCIETATII, DE SUSPENDARE SAU SANCTIUNILE APLICATE DE C.N.V.M. IMPOTRIVA SOCIETATII.

_____

_____

15. PLATA TARIF DE ADMITERE/LICENTA TRANSMISIBILA/TARIF ANUAL

S-A PLATIT UN TARIF DE _____,CU ORDIN DE PLATA NR. _____.

ANEXATI O COPIE A ORDINULUI DE PLATA A TARIFULUI.

DATA COMPLETARII ANEXEI: _____

NUME SI PRENUME

PRESEDINTE
CONSILIUL DE ADMINISTRATIE
(SEMNATURA)

NUME SI PRENUME

DIRECTOR GENERAL

(SEMNATURA)

STAMPILA SOCIETATII

ANEXA NR. 2

Foto

FORMULAR CU DATE PERSONALE[3]

SSIF/INSTITUTIA DE CREDIT/FIRMA DE INVESTITII/TRADER

_____

_____

(DENUMIRE)

FORMULAR NOU ____ MODIFICAT ____

[1] INSTRUCTIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI
Acest formular va fi completat in 2 exemplare; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.
Toate punctele formularului vor fi completate in mod obligatoriu. In cazul in care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va mentiona: NU SE APLICA.
Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentatiei cu persoana in cauza si primirea calificativului: DOCUMENTATIE INCOMPLETA.
Toate semnaturile din cadrul formularului vor fi originale (olografe).

1. NUME SI PRENUME_____
CNP : _____

ADRESA: _____
E-MAIL: _____

DEPARTAMENTUL IN CARE VA DESFASURATI ACTIVITATEA

_____

FUNCTIA IN CADRUL SOCIETATII

_____

TELEFON : LOC DE MUNCA _____ DOMICILIU _____

DESFASURATI ACTIVITATE PERMANENTA IN CADRUL SOCIETATII? DA_____NU_____
DACA DA - DATA ANGAJARII:_____
DACA NU - SOCIETATEA UNDE VA DESFASURATI ACTIVITATEA PERMANENTA:

DENUMIRE _____

ADRESA _____

TELEFON_____FUNCTIA DVS. _____

2. DATA SI NR. AUTORIZATIEI C.N.V.M. CA _____
(ASIF, AGENT DELEGAT, REPREZENTANT CCI, ETC)
NR. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M._____

3. DATA SI LOCUL NASTERII _____
CETATENIA _____

4. STUDII - DETALIAT.

_____
_____
_____

5. LOCURILE DE MUNCA ANTERIOARE, PENTRU ULTIMII 5 ANI (IN ORDINE DESCRESCATOARE)

NUMELE INSTITUTIEI FUNCTIA PERIOADA: DE LA-LA

_____
_____
_____
_____
_____

6. SCHIMBARI DE NUME (CASATORII, DIVORT, etc.)

PERIOADA NUME

_____

7. ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE, SUSPENDARE, SANCTIUNILE APLICATE DE INSTITUTII DE REGLEMENTARE SI SUPRAVEGHERE A PIETEI IMPOTRIVA DVS.

_____
_____

8. DACA SUNTETI ANGAJATI IN ALTE ACTIVITATI DECAT CEA DE INTERMEDIERE DE VALORI MOBILIARE, DATI URMATOARELE DETALII:

NUMELE SOCIETATII

_____
ADRESA

_____
_____
NATURA ACTIVITATII

_____
FUNCTIA DETINUTA

_____

TIMPUL PE CARE IL ACORDATI ACESTEI ACTIVITATI _____

9. DETINETI ACTIUNI (INDIVIDUAL SAU CUMULAT) LA UN ALT INTERMEDIAR AUTORIZAT DE C.N.V.M./FIRMA DE INVESTITII/TRADER ? DA___/NU____. DACA DA, DATI DETALII.

_____

10. DETINETI ACTIUNI INTR-O SOCIETATE ADMISA LA TRANZACTIONARE PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE ADMINISTRATA DE B.V.B. INTR-UN PROCENT MAI MARE DE 5% ? DA __ / NU ___. DACA DA, DATI DETALII.

_____

_____

Declar pe propria mea raspundere ca informatiile furnizate sunt reale, corecte si complete si ma oblig sa comunic B.V.B. in scris, orice modificari intervenite in prezentul formular, la termenele prevazute de reglementarile in vigoare.
Ma angajez sa cunosc si sa respect legislatia privind piata de capital, precum si toate reglementarile emise de catre B.V.B. si C.N.V.M.
Nerespectarea declaratiilor sus mentionate atrage raspunderea mea conform Legii 297/2004, reglementarilor B.V.B. si ale C.N.V.M.

Semnatura:_____ Data:_____

SUBSEMNATUL _____ PRESEDINTE AL CA AL

_____

(denumirea societatii)

DECLAR CA INFORMATIILE FURNIZATE DE DOMNUL/DOAMNA

_____

(nume si prenume)
IN CADRUL PREZENTULUI FORMULAR SUNT REALE, CORECTE SI COMPLETE.

Semnatura _____ Data _____

ANEXA NR. 3

Denumire Participant la Piata Derivatelor **Nr. inregistrare/Data**

SPECIMENE DE SEMNATURI

Va transmitem alaturat lista persoanelor care sunt imputernicite sa semneze corespondenta transmisa BVB si sa reprezinte legal societatea in relatia cu BVB dupa cum urmeaza:

Nr. Crt.	Nume si Prenume	Functia	Aria de Responsabilitate	Semnatura
			Relatia cu Departamentul Participanti si Departamentul Admitere Piete Reglementate	
			Relatia cu Departamentul Economic-Administrativ	
			Relatia cu Departamentul Sisteme de Tranzactionare si Supraveghere Piete Reglementate	
			Relatia cu Departamentul Administrare Sistem Informatic	
			Relatia cu Departamentul Dezvoltare Sistem Informatic	

Totodata, ne angajam sa notificam B.V.B. in termen de 2 zile lucratoare, atunci cand vor interveni modificari fata de cele comunicate mai sus.

Societatea

Presedinte/Director General

Semnatura/Stampila

ANEXA NR. 4

Anexa la contractul de prestari servicii

DOCUMENT CU PRIVIRE LA RISCURILE INSTRUMENTELOR FINANCIARE DERIVATE

I.Considerente generale

Acest document nu prezinta toate riscurile sau alte aspecte relevante cu privire la investitiile in instrumente financiare derivate ("IFD"). In vederea luarii de decizii investitionale in deplina cunostinta de cauza, investitorii potentiali trebuie sa se asigure ca inteleg caracteristicile principale ale acestor instrumente, precum si ca sunt familiarizati cu legislatia in vigoare, reglementarile si mecanismele de piata ale BVB si Casei de Compensare.

Tranzactionarea instrumentelor financiare derivate poate sa nu fie potrivita pentru toti investitorii. Avand in vedere ca riscul de pierdere financiara ca urmare a tranzactionarii IFD poate fi semnificativ, este necesara efectuarea unei analize atente cu privire la oportunitatea derularii de operatiuni pe Piata Derivatelor. Inainte de deschiderea unui cont in marja trebuie luate in considerare aspecte cum ar fi: situatia financiara curenta, aversiunea la risc, nivelul cunostintelor in domeniul financiar si experienta anterioara pe piata de capital, obiectivele investitionale, precum si alte circumstante relevante.

Clientii unui participant la Piata Derivatelor nu trebuie sa riste in tranzactii cu IFD sumele de bani pe care acestia nu isi pot permite sa le piarda. Astfel de fonduri pot fi cele necesare acoperirii cheltuielilor necesare traiului zilnic, sanatatii si educatiei, indeplinirii obligatiilor cu privire la rambursarea unui imprumut bancar, precum si rezervele banesti pentru situatii de urgenta neprevazute.

Investitorii potentiali trebuie sa manifeste prudenta in ceea ce priveste declaratiile sau anunturile de natura publicitara prin care se afirma ca tranzactionarea IFD conduce la obtinerea de castiguri foarte mari. Gradul ridicat de "levier" ("leverage") al acestor instrumente poate conduce la obtinerea de castiguri deosebite, dar si la pierderi foarte mari in termen foarte scurt, care pot sa depaseasca investitia initiala.

In vederea evaluarii implicatiilor unei investitii in IFD, deciziile cu privire la tranzactionarea acestor instrumente trebuie sa urmareasca **efectul net la nivelul intregului portofoliu, incluzand pozitiile din piata activului suport**. De asemenea, investitorii trebuie sa analizeze si impactul legislatiei in vigoare si a **aspectelor de natura fiscala** care pot afecta rezultatul net al investitiilor in IFD.

Ca urmare a gradului ridicat de levier, investitorii pot observa imediat efectul pierderilor rezultate din pozitiile deschise in Piata Derivatelor. Castigurile si pierderile rezultate din tranzactionarea IFD sunt inregistrate cel putin zilnic in contul in marja al clientului.

In cazul in care creste expunerea corespunzatoare pozitiilor deschise detinute, este posibil sa fie necesara depunerea de garantii suplimentare (**colateral**) in contul in marja, in caz contrar existand riscul ca pozitiile deschise sa fie inchise fortat in pierdere. In astfel de circumstante, investitorul respectiv ramane responsabil pentru acoperirea deficitului existent in contul in marja.

Rezultatele pozitive obtinute in trecut nu constituie o garantie cu privire la performantele

viitoare ale unui anumit IFD sau strategie de tranzactionare. Similar cu alte instrumente financiare, nu exista certitudinea obtinerii de profituri din tranzactionarea IFD.

II. Contracte Futures

1. Efectul de levier si sistemul de marje

Tranzactiile cu contracte futures prezinta un grad ridicat de risc. Este posibil ca un investitor sa inregistreze o pierdere foarte mare de bani intr-o perioada de timp foarte scurta. Ca urmare a gradului ridicat de levier al contractelor futures, pierderea suferita de un investitor poate sa fie teoretic nelimitata, depasind in mod semnificativ contravaloarea colateralului depus initial pentru incadrarea in necesarul de marja.

Cuantumul marjei initiale este relativ mic comparativ cu valoarea notionala a contractului futures, astfel incat cu o suma de bani redusa se poate stabili o pozitie in aceste contracte. O modificare relativ minora a pretului in piata, in cazul in care este in directia defavorabila investitorului, poate genera o pierdere in cuantum egal sau mai mare decat marja depusa initial, fiind necesara depunerea unor sume suplimentare pentru mentinerea pozitiei deschise respective.

In situatii speciale, cum ar fi cresterea semnificativa a volatilitatii pietei, exista riscul ca nivelul minim al marjelor stabilite pentru contractele futures sa fie majorat de catre Casa de Compensare, crescand astfel probabilitatea ca investitorul sa primeasca in mod neprevazut un apel in marja pentru depunerea de fonduri suplimentare si/sau alte active eligibile a fi constituite drept colateral.

In cazul in care un investitor in IFD nu raspunde la un apel in marja sau nu dispune de resursele necesare pentru suplimentarea contului in marja in termenul prescris, exista riscul ca pozitiile acestuia sa fie lichidate fortat de catre participantul la Piata Derivatelor la care a deschis cont, de catre membrul compensator al acestuia sau de catre Casa de Compensare.

2. Ordine sau strategii de reducere a riscului

Introducerea anumitor instructiuni pentru limitarea pierderii (de exemplu: “stop-loss” sau “stop-limit”) poate sa nu fie foarte eficienta in cazul in care conditiile din piata nu permit executarea acestor ordine in mod corespunzator.

Utilizarea de strategii de tranzactionare (de exemplu: combinatii de pozitii de tip “spread”) poate fi la fel de riscanta ca initierea de pozitii “long” sau “short”.

III. Contracte Options

1. Grade diferite de risc

Tranzactiile cu contracte options prezinta un grad ridicat de risc. Investitorii in optiuni trebuie sa se familiarizeze cu fiecare tip de contract (“put” sau “call”), precum si cu riscul pe care acesta il presupune in functie de pozitia de cumparator (“long”) sau vanzator (“short”).

Investitorii in contracte options trebuie sa determine cu cat trebuie sa creasca valoarea pozitiei astfel incat aceasta sa devina profitabila, luand in considerare prima optiunii si costurile de tranzactionare.

2. Cumparatorii de contracte options

Pozitiile detinute de catre cumparatorii de contracte options pot fi lichidate prin executarea unei tranzactii de sens opus, prin exercitarea sau expirarea optiunii detinute. Exercitarea unei optiuni de catre detinatorul acesteia poate fi realizata fie prin incasarea diferentei favorabile in cazul decontarii pe baza de numerar (“cash settlement”), fie prin achizitionarea sau livrarea activului suport.

In cazul in care optiunea care este exercitata are la baza un contract futures (“options on futures”), cumparatorul optiunii va detine o pozitie long sau short in contractul futures respectiv, care va face obiectul determinarii marjelor necesare si procesului de marcare la piata.

In situatiile in care contractul options expira la scadenta fara valoare (“out-of-the-money”),

detinatorul optiunii respective va inregistra o pierdere totala in cuantum egal cu prima platita si comisioanele de tranzactionare. Investitorii care intentioneaza sa achizitioneze contracte options care sunt semnificativ in afara banilor ("deep-out-of-the-money") trebuie sa ia in considerare faptul ca probabilitatea ca aceste optiuni sa devina profitabile este in general redusa.

3. Vanzatorii de contracte options

Vanzarea de contracte options presupune in general un grad mai mare de risc decat in cazul cumpararii de optiuni. In functie de evolutia pretului activului suport, vanzatorul de optiuni poate suferi pierderi semnificativ mai mari decat prima incasata al carui cuantum este fix. In cazul in care un investitor vinde o optiune "acoperita" ("covered option") cu o pozitie in activul suport sau intr-un alt contract futures sau options, riscul vanzatorului poate fi redus. Daca contractul options care este vandut nu este "acoperit", riscul de pierdere al vanzatorului poate fi nelimitat.

Vanzatorul este obligat sa depuna marja suplimentara pentru mentinerea pozitiei deschise, in cazul in care pretul de piata se modifica in sens nefavorabil. De asemenea, vanzatorul unui contract options este expus riscului de exercitare a optiunii de catre cumparator, caz in care vanzatorul este obligat sa procedeze fie la decontarea in numerar, fie la achizitionarea sau livrarea activului suport. In cazul in care optiunea care este exercitata are la baza un contract futures ("options on futures"), vanzatorul optiunii va detine o pozitie long sau short in contractul futures respectiv, care va face obiectul determinarii marjelor necesare si procesului de marcare la piata.

IV. Alte riscuri comune IFD

1. Caracteristicile si mecanismele de piata

Investitorii trebuie sa se asigure ca inteleg pe deplin termenii si conditiile cu privire la tranzactionarea IFD, precum si obligatiile care decurg din aceasta, cum ar fi: circumstantele in care este obligatorie suplimentarea fondurilor in contul in marja, preluarea sau efectuarea livrarii, etc. De asemenea, trebuie luata in considerare posibilitatea modificarii specificatiilor contractelor IFD de catre BVB si/sau Casa de Compensare astfel incat sa reflecte in mod corespunzator conditiile existente la un moment dat din Piata Derivatelor, respectiv piata activului suport.

2. Initierea si lichidarea pozitiilor

Conditiile de piata la un moment dat (de ex.: lichiditatea redusa) si/sau regulile de tranzactionare (de ex.: suspendarea tranzactionarii unui contract IFD ca urmare a suspendarii de la tranzactionare a activului suport datorita evolutiei pretului in piata sau altor circumstante deosebite), pot conduce la cresterea riscului de pierdere financiara ca urmare a dificultatii sau imposibilitatii initierii de pozitii noi si/sau inchiderii pozitiilor deschise.

In astfel de circumstante deosebite, chiar daca este posibil ca investitorii sa lichideze pozitiile in piata, exista riscul ca tranzactiile respective sa conduca la pierderi semificative. In situatia in care un investitor a vandut contracte options, riscul de pierdere este semnificativ mai mare.

3. Evaluarea IFD

Investitorii trebuie sa cunoasca faptul ca exista posibilitatea ca pretul din piata al unui IFD poate sa fie diferit in mod semnificativ fata de preturile teoretice determinate pe baza modelelor de evaluare consacrate.

4. Platforma electronica

In circumstante exceptionale, derularea de operatiuni de piata cu IFD prin intermediul unei platforme electronice poate conduce la aparitia de defectiuni tehnice la nivelul participantului la Piata Derivatelor, membrului compensator, companiei care presteaza servicii de comunicatie, Casei de Compensare sau BVB, in ceea ce priveste componentelor hardware, sistemul de operare sau modulele aplicatiei software.

In cazul aparitiei unor astfel de deficiente de sistem, exista riscul ca ordinul unui investitor sa nu fie executat in conformitate cu instructiunile acestuia sau sa nu fie executat deloc.

5. Comisioane, taxe si marje

Anterior deschiderii unui cont in marja, investitorii trebuie sa se asigure ca au inteles sistemul de comisioane, taxe si marje, precum si alte obligatii financiare care pot rezulta din procesul de tranzactionare pe Piata Derivatelor. Aceste obligatii pot avea implicatii asupra rezultatului obtinut din derularea de operatiuni cu IFD, respectiv pot reduce profitul net sau majora pierderea totala.

DECLAR CA AM LUAT LA CUNOSTINTA SI AM INTELES TEXTUL DOCUMENTULUI CU PRIVIRE LA RISCURILE I.F.D.,

Nume client:.....

Semnatura client: .....

Data: .....